Galeria fantastică

Edward Lucas White

Lukandu
şi alte povestiri

GRUPUL EDITORIAL CORINT

Edward Lucas White

Lukandu şi alte povestiri

Traducere de Cristina Jinga

LUKANDU

— Este logic, zise Twombly, că omul trebuie să admită ceea ce vede cu ochii lui, iar când ochii şi urechile sale îi spun acelaşi lucru, atunci nu mai încape îndoială. Trebuie să creadă ceea ce a văzut şi a auzit.

— Nu întotdeauna, strecură Singleton, cu uşoară blândeţe.

Toţi se întoarseră către Singleton. Twombly stătea pe covoraşul din faţa căminului, cu spatele la vatră, cu picioarele depărtate şi, cum îi stătea în fire, cu aerul că domină întreaga încăpere. Singleton, ca de obicei, într-un colţ, încerca să iasă cât mai puţin în evidenţă. Dar când Singleton vorbea, spunea întotdeauna ceva cu greutate. Rămaserăm cu toţii îndreptaţi spre el, în acea măgulitoare tăcere spontană, plină de aşteptare, care te invită la destăinuiri.

— Mă gândeam, zise el după un timp, la ceva ce am văzut şi am auzit în Africa.

Ei bine, dacă existase vreun lucru pe care să-l considerăm aproape imposibil, acela fusese să scoatem de la Singleton ceva concret despre experienţele sale africane. Ca alpinistul din poveste, care a putut să spună doar că a urcat până în vârf şi apoi a coborât, tot ce ne dezvăluise Singleton era că fusese până acolo şi că revenise. Cuvintele sale ne captivară acum numaidecât atenţia. Twombly se făcu nevăzut de pe covoraşul căminului, dar nici unul dintre noi nu-şi amintea, după aceea, să-l fi văzut plecând. Încăperea se rearanjă de la sine, concentrându-se în jurul lui Singleton, şi se aprinseră grăbit şi pe furiş câteva ţigări. Şi Singleton îşi aprinse una, care se stinse imediat, dar aceasta n-o mai reaprinse.

I

Ne aflam în marea junglă, în căutare de pigmei. Van Rieten avea o teorie a lui, că piticii găsiţi de Stanley şi ceilalţi erau o simplă încrucişare între negrii obişnuiţi şi

pigmeii adevăraţi. Spera să descopere o rasă de indivizi de cel mult trei picioare înălţime sau mai scunzi. Nu găsiserăm nici urmă de asemenea fiinţe.

Băştinaşi erau puţini, vânatul sărac, de mâncare, în afară de vânat, nu exista nimic, iar de jur împrejur, cea mai întinsă, jilavă şi umedă pădure. Noi reprezentam singura noutate de prin ţinut, căci nici unul dintre băştinaşi nu mai văzuse vreun alb până atunci, iar cei mai mulţi nici nu auziseră vreodată de oamenii albi. Cu totul pe neaşteptate, târziu, într-o după-amiază, a venit în tabăra noastră un englez, şi acela la capătul puterilor. Noi nu prinseserăm nici un zvon că ar fi fost şi el pe acolo, dar individul nu doar că auzise despre noi, ci mai făcuse şi un uluitor marş de cinci zile ca să ne ajungă din urmă. Călăuza şi cărăuşii săi erau aproape la fel de sfârşiţi ca şi el. Deşi era numai zdrenţe şi-avea o barbă de cinci zile, puteai observa că obişnuia să fie bine şi curat îmbrăcat precum şi că era genul de om care se rade zilnic. Era mărunţel, dar vânos. Faţa sa era tipică pentru un britanic, o faţă de pe care emoţiile au fost cu atâta grijă înlăturate, încât un străin ar putea crede foarte bine că purtătorul acelui chip nu este în stare de nici un fel de sentimente; genul de faţă care, dacă totuşi are vreo expresie, exprimă în principal hotărârea de a trece prin lume doar decorativ, fără să se amestece ori să sâcâie pe cineva.

Se numea Etcham. S-a prezentat cu modestie şi a mâncat cu noi, atât de încet, încât nici prin gând nu ne-ar fi trecut, dacă hamalii noştri n-ar fi aflat de la hamalii lui, că nu se atinsese de merinde decât de trei ori în cinci zile, şi atunci doar frugal. După ce ne-am aprins ţigările, ne-a povestit de ce venise.

— Şeful meu este foarte bolnav, zise el sâsâit, între două fumuri. O să se cureţe sigur, dacă o mai duce aşa. M-am gândit că, poate…

Vorbea încet, pe un ton domol şi egal, dar îi puteam vedea micile broboane de sudoare scurgându-i-se pe buza de sus, pe sub mustaţa stufoasă, îi desluşeam şi o vibraţie de emoţie înăbuşită în glas, o nerăbdare abia ascunsă în

ochi şi un tremur de îngrijorare lăuntrică în purtări, care mă impresionară numaidecât. Van Rieten nu avea nici urmă de sentiment; dacă era mişcat, n-o arăta. Dar ascultă. Şi asta m-a uimit. Era omul care întotdeauna te refuza fără alte discuţii. Însă lui Etcham îi ascultă atent propunerile voalate, întrerupte, şovăielnice. Ba chiar îi puse întrebări.

— Cine este şeful tău?

— Stone, sâsâi Etcham.

La numele acesta, tresăririm amândoi.

— Ralph Stone? strigarăm într-un glas.

Etcham dădu din cap aprobator.

Pentru câteva minute, Van Rieten şi cu mine am păstrat tăcerea. Van Rieten nu-l văzuse niciodată, dar eu fusesem coleg de clasă cu Stone şi nu o dată, seara, la focurile noastre de tabără, Van Rieten şi cu mine vorbiserăm despre el. Auzisem despre expediţia lui cu doi ani mai înainte, la sud de Luebo, în ţinutul băştinaşilor balunda, de unde se dusese vorba despre teatrala sa provocare la întrecere adresată unui vraci balunda, care se sfârşise cu înfrângerea zdrobitoare a vrăjitorului şi cu supunerea tribului acestuia înaintea lui Stone. Băştinaşii chiar fărâmaseră fluierul idolatrului şi îi dăruiseră bucăţile lui Stone. Fusese ca triumful lui Ilie împotriva profeţilor lui Baal[1], numai că mult mai real pentru tribul balunda.

Crezuserăm că Stone era departe, asta dacă mai era încă în Africa, şi iată că se dovedea că ne depăşise şi, probabil, ne-o luase înainte în căutările noastre.

II

Auzindu-l pe Etcham rostind numele lui Stone, ne reînvie în minte toată povestea vieţii lui vijelioase –

---

[1] Ilie îi provoacă pe prorocii lui Baal la o demonstraţie privind existenţa zeului Baal sau a Dumnezeului lui Israel; prorocii nu primesc nici un semn de la Baal, în schimb Dumnezeu răspunde invocării lui Ilie, făcând o minune; atunci poporul se întoarce la adevărata credinţă, iar prorocii sunt înjunghiaţi, toţi, de Ilie (1 Regi, 18: 16-40) (n. tr.).

fascinanţii săi părinţi, tragica lor moarte; zilele sale de colegiu, când se arătase un elev strălucit; milioanele sale orbitoare; promiţătoarea sa tinereţe; notorietatea sa, gata să devină faimă în toată regula; episodul romantic, când fugise în lume cu meteorica autoare a cărei cascadă de scrieri fantastice îi adusese un renume atât de mare încă de atunci, când era atât de tânără, şi despre a cărei frumuseţe şi farmec se vorbea atât de mult; îngrozitorul scandal al procesului de încălcare a legămintelor de căsătorie care urmase; şi, în pofida acestuia, neştirbita dragoste pentru logodnica lui; cearta lor neaşteptată, după ce se terminase totul; divorţul lor; prea trâmbiţatul anunţ al apropiatei sale căsătorii cu reclamanta din procesul încălcării legămintelor nupţiale; recăsătoria grăbită cu fosta soţie; a doua lor ceartă şi al doilea divorţ; plecarea sa din ţara natală; descinderea sa pe continentul negru. Toate amintirile acestea mă năpădiră deodată şi cred că şi pe Van Rieten, căci rămase tăcut o vreme.

Apoi, întrebă:

— Unde e Werner?

— Mort, răspunse Etcham. A murit înainte să mă alătur eu lui Stone.

— Tu n-ai fost cu Stone în Luebo?

— Nu, răspunse Etcham. L-am întâlnit la Cascada Stanley.

— Cine mai e cu el? întrebă Van Rieten.

— Numai servitorii lui din Zanzibar şi cărăuşii, răspunse Etcham.

— Ce sunt cărăuşii? întrebă Van Rieten.

— Mang-battu, răspunse simplu Etcham.

Asta ne impresionă, şi pe Van Rieten şi pe mine, în mod deosebit. Se confirma reputaţia lui Stone de remarcabil conducător. Căci, până în momentul acela, nimeni nu fusese în stare să folosească băştinaşi mang-battu drept cărăuşi dincolo de hotarele propriului lor ţinut, nici să-i păstreze în expediţii lungi sau grele.

— Sunteţi de multă vreme printre mang-battu? fu următoarea întrebare a lui Van Rieten.

— De vreo câteva săptămâni, zise Etcham. Stone era interesat de limba lor şi a întocmit un vocabular destul de gros de cuvinte şi expresii. Avea o teorie a lui, cum că ei ar fi o ramură a băştinaşilor balunda, şi a găsit numeroase dovezi în obiceiurile lor.

— Din ce trăiţi? se interesă Van Rieten.

— Vânat, cel mai mult, zise Etcham din vârful limbii.

— De cât timp a ridicat Stone tabăra? întrebă apoi Van Rieten.

— De mai bine de o lună, zise Etcham.

— Şi tu te-ai ocupat cu vânătoarea pentru toată tabăra? exclamă Van Rieten.

Etcham roşi vizibil, cu toată pielea sa arsă şi scorojită de soare.

— Am ratat câteva ţinte uşoare, recunoscu el cu tristeţe. Nu m-am simţit nici eu prea bine.

— De ce anume suferă şeful tău? întrebă Van Rieten.

— Ceva asemănător cu bubele-negre, răspunse Etcham.

— Ar fi putut să reziste cu bine la vreo două bube-negre, declară Van Rieten.

— Nu sunt bube-negre, explică Etcham. Şi nu sunt nici vreo două. Are zeci, uneori cinci deodată. Dacă ar fi fost bube-negre, ar fi fost mort de mult. Dar, deşi în unele privinţe nu sunt atât de rele, în altele sunt mai rele.

— Cum adică? întrebă Van Rieten.

— Păi, şovăi Etcham, pe de-o parte, par să nu se inflameze atât de adânc, nici pe o zonă aşa de întinsă ca bubele-negre, de asemenea nu sunt nici atât de dureroase, nici nu provoacă o febră atât de mare. Pe de altă parte, însă, par să facă parte dintr-o boală infecţioasă care îi afectează creierul. M-a lăsat să i-o bandajez pe prima, dar pe celelalte şi le-a ascuns cu foarte mare grijă, şi de mine şi de ceilalţi. Nu mai iese din cort, când îi apare vreuna, şi nu mă lasă nici să-i schimb pansamentele, nici să stau cu el.

— Aveţi destule pansamente? întrebă Van Rieten.

— Avem ceva, zise Etcham neconvingător. Dar nu le foloseşte; le spală pe cele vechi şi le pune tot pe alea.

— Cum îşi tratează abcesele? întrebă Van Rieten.
— Le retează capetele, la nivelul pielii, cu briciul.
— Ce face? strigă Van Rieten.
Etcham nu răspunse, ci îl privi drept în ochi.
— Iartă-mă, se grăbi Van Rieten să spună. M-ai uluit. Nu se poate să fie bube-negre. Ar fi fost mort de mult.
— Parcă am spus că nu sunt bube-negre, zise Etcham din vârful limbii.
— Bine, dar nu-i în toate minţile! exclamă Van Rieten.
— Întocmai, zise Etcham. Depăşeşte puterile mele de a-l sfătui sau de a-l ţine sub control.
— Câte abcese şi-a tratat în felul acesta? întrebă Van Rieten.
— Două, după câte ştiu eu, zise Etcham.
— Două? apăsă Van Rieten.
Etcham roşi din nou.
— L-am văzut, mărturisi el, printr-o crăpătură a colibei. M-am simţit obligat să-l ţin sub supraveghere, de vreme ce nu mai este responsabil de faptele lui.
— Şi eu aş fi făcut la fel, consimţi Van Rieten. Şi l-ai văzut făcând asta de două ori?
— Presupun, zise Etcham, că a făcut la fel cu toate celelalte.
— Câte a avut? întrebă Van Rieten.
— Zeci, sâsâi Etcham.
— Mănâncă? se interesă Van Rieten.
— Ca lupul, zise Etcham. Mai mult ca doi cărăuşi la un loc.
— Poate merge? întrebă Van Rieten.
— Se târăşte puţin, gemând, zise simplu Etcham.
— Febră puţină, ai spus, medită Van Rieten.
— Destulă, ba chiar prea multă, declară Etcham.
— Cu delir? întrebă Van Rieten.
— Numai în două rânduri, răspunse Etcham; o dată, când a spart primul abces, şi altă dată, după aceea. Atunci n-a dat voie nimănui să se apropie de el. Dar l-am auzit vorbind, vorbind mult şi hotărât, ceea ce i-a băgat în sperieţi pe băştinaşi.

— Vorbea în limba lor când delira? întrebă Van Rieten.

— Nu, zise Etcham, dar vorbea într-un grai înrudit. Hamed Burghash zicea că a vorbit în balunda. Eu nu ştiu mai deloc balunda. Nu prind uşor o limbă străină. Stone a învăţat într-o săptămână mai multă mang-battu decât mine într-un an. Dar mi s-a părut că aud nişte cuvinte ce sunau a mang-battu. În orice caz, cărăuşii noştri mang-battu s-au îngrozit.

— Îngrozit? repetă Van Rieten, întrebător.

— La fel şi servitorii din Zanzibar, chiar şi Hamed Burghash, la fel şi eu, zise Etcham, numai că din alte motive. Vorbea pe două voci.

— Pe două voci, reflectă Van Rieten.

— Da, zise Etcham, mai înflăcărat decât până atunci. Pe două voci, ca într-o conversaţie. Una era a lui, obişnuită, cealaltă era una mai firavă, subţirică şi scâncită, nesemănând cu nimic din ce am auzit vreodată. Mi s-a părut că desluşesc, printre sunetele vocii groase, ceva ce aducea cu nişte cuvinte mang-battu pe care le ştiu, de pildă *nedru, metababa* şi *nedo,* cum se zice la ei la „cap”, „umăr” şi „coapsă”, precum şi *kudra* sau *nekere* („a vorbi” şi „a fluiera”); iar, dintre ţiuiturile vocii ascuţite, *matomipa, angunzi* şi *kamomami* („a ucide”, „moarte” şi „ură”). Hamed Burghash a zis că a auzit şi el cuvintele astea. El ştie mang-battu mult mai bine decât mine.

— Cărăuşii ce-au zis? întrebă Van Rieten.

— Au strigat: *Lukandu, Lukandu!* răspunse Etcham. Eu nu cunoşteam cuvântul; mi-a spus Hamed Burghash că înseamnă „leopard”, în mang-battu.

— Ba înseamnă „vrăjitorie”, în mang-battu, zise Van Rieten.

— Nu mă miră că asta au crezut, zise Etcham. Cine ar fi auzit cele două voci, ar fi fost convins că e vrăjitorie curată.

— Îşi răspundeau una alteia? întrebă Van Rieten într-o doară.

Obrazul lui Etcham deveni palid sub arămiul pielii.

— Uneori se auzeau amândouă deodată, răspunse el

gâtuit.

— Amândouă deodată! strigă Van Rieten.

— Aşa li s-a părut şi oamenilor noştri, zise Etcham. Şi asta n-a fost tot.

Se opri şi se uită neajutorat la noi, pentru câteva clipe.

— Poate cineva să vorbească şi să fluiere în acelaşi timp? întrebă el.

— Cum adică? întrebă Van Rieten.

— Îl auzeam pe Stone vorbind, cu vocea lui sonoră, amplă, de bariton, într-o curgere neîntreruptă şi, pe lângă ea, auzeam un fluierat înalt, ascuţit, cel mai ciudat şi mai ţiuitor sunet cu putinţă. Ştiţi, oricât de sus poate să fluiere un om în toată firea, sunetul îi iese altfel decât unui băiat, unei femei sau unei fetiţe. Ei ating o notă cumva mai înaltă. Ei bine, dacă vă puteţi închipui cea mai mică fetiţă care ar putea fluiera, ţinând-o aşa întruna, fără melodie, aşa era şi fluieratul acela, numai că mult mai pătrunzător şi se auzea chiar în acelaşi timp cu tonurile de bas ale lui Stone.

— Şi nu te-ai dus la el? strigă Van Rieten.

— N-a ajuns chiar să ameninţe, se apără Etcham, dar ne-a avertizat, fără multă vorbă şi fără să dea semne că aiurează de la boală, ci liniştit şi serios, că, dacă vreunul dintre oamenii lui (şi m-a inclus şi pe mine printre aceştia) o să se apropie de el în timpul crizei sale, acela o să moară. Şi nu atât cuvintele, cât modul cum le-a spus a contat. Era ca un monarh poruncind să i se respecte intimitatea pe patul de moarte. Nu se putea, pur şi simplu, să-i încalci porunca.

— Înţeleg, zise Van Rieten scurt.

— Este foarte bolnav, repetă Etcham deznădăjduit. M-am gândit că, poate…

Profundul său devotament pentru Stone, adevărata sa dragoste, răzbătu prin învelişul convenţional pe care învăţase să-l afişeze. Adoraţia pentru Stone era, în mod vădit, pasiunea sa de căpetenie.

Ca mulţi oameni competenţi, Van Rieten avea o latură de puternic egoism în el. Aceasta ieşi acum la iveală.

Spuse că noi ne asumam un risc personal extrem, în fiecare zi, şi asta era la fel de real ca şi cazul lui Stone; că el unul nu uita legăturile de sânge şi afinităţile dintre doi exploratori, dar nu avea nici un rost să pună în pericol o echipă pentru a acorda un ajutor, foarte problematic, unui om probabil fără putinţă de scăpare; că era şi aşa destul pentru o echipă sarcina de a vâna; că, dacă s-ar fi unit cele două, aprovizionarea cu hrană ar fi devenit de două ori mai dificilă şi că riscul de a muri de foame era prea mare. Să ne fi abătut din drum, făcând un ocol de şapte zile încheiate (îl felicită pe Etcham pentru capacitatea sa de a mărşălui), ar fi putut să ne ducă de râpă, definitiv, expediţia noastră.

III

Van Rieten avea logica de partea sa şi ştia să-şi impună punctul de vedere. Etcham stătea în faţa lui parcă cerându-şi iertare şi foarte respectuos, ca un şcolar de clasa a patra înaintea învăţătorului. Van Rieten încheie:

— Eu am pornit în căutare de pigmei, cu riscul vieţii mele. După pigmei mă voi duce.

— Atunci, poate că astea o să vă intereseze, zise Etcham, foarte liniştit.

Scoase două obiecte din buzunarul hainei sale şi i le întinse lui Van Rieten. Erau rotunde, mai mari decât prunele mari şi mai mici decât piersicile mici, cât să le poţi cuprinde în palmă. Erau negre şi, la început, nu mi-am dat seama ce anume erau.

— Pigmei! exclamă Van Rieten. Pigmei adevăraţi! Oh, păi ăştia n-au nici două picioare înălţime! Şi vrei să spui că astea sunt capete de adulţi?

— Eu nu vreau să spun nimic, răspunse Etcham netulburat. Puteţi vedea cu ochii dumneavoastră.

Van Rieten îmi dădu şi mie unul dintre capete. Soarele tocmai apunea şi l-am examinat îndeaproape. Era un cap mumificat, perfect conservat, cu pielea tare ca pastrama argentiniană. Un fragment dintr-o vertebră ieşea la vedere, în locul unde muşchii gâtului tăiat se zbârciseră.

Obrazul anemic se termina cu o bărbie ascuţită, ieşită în afară, buzele stafidite dezveleau nişte dinţi mărunţi, albi şi regulaţi, nasul minuscul era turtit, fruntea micuţă era teşită şi pe ţeasta liliputană n-avea decât nişte neînsemnate smocuri de păr creţ şi subţire. Capul, pe ansamblu, nu părea deloc de bebeluş, de copil sau de tânăr, ci mai degrabă de individ matur, chiar bătrân.

— De unde sunt astea? întrebă Van Rieten.

— Nu ştiu, răspunse Etcham sigur pe el. Le-am găsit printre lucrurile lui Stone, când scotoceam după medicamente sau calmante sau orice altceva care mi-ar fi putut folosi ca să-i vin în ajutor. Nu ştiu de unde le are. Dar pot să jur că nu le avea când am pus piciorul în ţinutul acesta.

— Eşti sigur? făcu Van Rieten, cu ochii larg deschişi aţintiţi asupra lui Etcham.

— Foarte sigur, zise Etcham sâsâit.

— Dar cum ar fi putut să le obţină fără ştirea ta? stărui neîncrezător Van Rieten.

— Câteodată, fiind la vânătoare, nu ne vedeam nici zece zile la rând, zise Etcham. Stone nu este vorbăreţ din fire. Nu-mi dădea raportul despre ceea ce făcea el, iar Hamed Burghash nu-i lasă pe oameni să flecărească şi-i ţine din scurt.

— Tu ai cercetat capetele astea? întrebă Van Rieten.

— În amănunţime, zise Etcham.

Van Rieten îşi scoase carneţelul. Era un ins metodic. Rupse o foaie de hârtie, o împături şi o împărţi în trei bucăţi egale. Una mi-o dădu mie, o alta lui Etcham.

— Doar ca să-mi verific impresiile, zise el. Vreau ca fiecare dintre noi să scrie, separat, a ce i se pare că seamănă cel mai mult capetele astea. Apoi o să citim ce-am scris.

I-am dat lui Etcham un creion şi el s-a apucat să scrie. Apoi mi-a înapoiat creionul şi am scris şi eu.

— Citeşte-le pe toate trei, zise Van Rieten, întinzându-mi biletul lui.

Van Rieten scrisese:

„Un bătrân vraci balunda.”

Etcham scrisese:

„Un bătrân idolatru mang-battu.”

Eu scrisesem:

„Un bătrân vrăjitor katongo.”

— Iată! exclamă Van Rieten. Asta e! Capetele astea nu au nimic de wagabi sau batwa, wambuttu sau wabotu. Cum nu au nici de pigmei.

— Şi mie mi s-a părut la fel, zise Etcham.

— Deci spui că Stone nu le-a avut mai dinainte?

— Cu siguranţă nu le-a avut, întări Etcham.

— Merită să te însoţim, zise Van Rieten. O să vin cu tine. Şi, mai înainte de toate, o să fac tot ce-mi va sta în putinţă să-l salvez pe Stone.

Îi întinse mâna şi Etcham i-o strânse în tăcere. Radia de recunoştinţă.

IV

Numai înfierbântarea devotamentului îl putuse aduce pe Etcham până la noi, pe drumul acela, în cinci zile. Îi trebuiră opt zile ca să-l facă înapoi, în condiţiile în care acum îl cunoştea prea bine şi avea întregul sprijin al echipei noastre. N-am izbutit să ajungem în şapte zile, iar Etcham ne tot ruga să ne grăbim, înăbuşindu-şi îngrijorarea care clocotea într-însul şi care nu era doar simpla dorinţă de a-şi îndeplini datoria faţă de şeful său, ci un veritabil zel de credincios, flacăra unei adoraţii personale pentru Stone, care răzbătea pe sub masca sa convenţională, în pofida voinţei sale.

L-am găsit pe Stone bine îngrijit. Etcham se ocupase ca tabăra să fie împrejmuită cu o palisadă rezistentă, înaltă, din mărăcini, colibele erau bine construite şi acoperite cu frunze, iar a lui Stone era atât de confortabilă pe cât le îngăduiseră resursele. Hamed Burghash nu fusese numit degeaba şef. Avea stofă de sultan. Îi ţinuse în frâu pe mang-battu, nici un om nu dăduse bir cu fugiţii, şi păstra ordinea. De asemenea, era un infirmier îndemânatic şi un servitor credincios.

Ceilalţi doi oameni din Zanzibar vânaseră binişor. Deşi toţi erau flămânzi, tabăra era departe de ameninţarea foametei.

Stone zăcea într-un pat simplu şi, lângă acesta, se afla un soi de masă pliantă de campanie, ca un taburet turcesc. Pe ea se vedeau o sticlă cu apă şi câteva merinde, ceasul lui Stone şi briciul său, într-o cutie.

Stone era curat şi, cu toate că boala nu-l topise de tot, părea în agonie; nu inconştient, ci căzut în ameţeală; incapabil să dea vreun ordin sau să-i opună cuiva rezistenţă. Nu dădu semne că ne-ar fi văzut intrând ori că ar fi ştiut că ne aflam acolo. L-aş fi recunoscut oricând. Impetuozitatea şi graţia sa din tinereţe pieriseră fără urmă, bineînţeles. Însă capul său părea şi mai leonin; părul îi era încă foarte des, blond şi ondulat; barba, cu creţuri mărunte şi blondă, îi crescuse mult în timpul bolii sale, dar nu-i stătea rău. Era încă solid, cu pieptul larg. Ochii îi erau împăienjeniţi şi nu rostea nici un cuvânt, ci doar mormăia şi bolborosea frânturi de cuvinte, fără noimă.

Etcham îl ajută pe Van Rieten să-l dezbrace şi să-l examineze din creştet până-n talpă. Muşchii îi erau în formă destul de bună, pentru un om ţintuit la pat atâta vreme. Nu avea alte urme de rană decât în jurul genunchilor, pe umeri şi pe piept. Pe fiecare genunchi şi în spatele lor, avea mai bine de douăzeci de cicatrice rotunde şi pe puţin zece, pe fiecare umăr, în partea din faţă. Două sau trei erau răni deschise şi vreo patru sau cinci abia vindecate. Nu avea alte abcese proaspete, decât în două locuri pe muşchii pieptului, câte unul pe fiecare parte, cel din stânga fiind situat mult mai sus şi mai spre exterior decât celălalt. Nu arătau ca furunculele sau ca bubele-negre, ci de parcă îi încolţea ceva bont şi dur, străpungând carnea şi pielea cu aspect sănătos, nu foarte inflamate.

— Eu nu le-aş inciza pe astea, zise Van Rieten, iar Etcham încuviinţă.

Îl aşezară pe Stone cât de comod putură şi, cu puţin înainte de apus, am intrat din nou la el, să mai vedem ce face. Stătea întins pe spate, iar pieptul era încă masiv şi

puternic, numai că el părea căzut în toropeală. L-am lăsat pe Etcham cu bolnavul şi ne-am dus în coliba de alături, pe care Etcham ne-o cedase nouă. Zgomotele junglei erau aceleaşi şi aici ca peste tot pe unde hălăduiserăm în ultimele luni, iar eu am adormit curând buştean.

V

La un moment dat, în toiul nopţii ca de smoală, m-am trezit şi am ciulit urechea. Auzeam două voci, una dintre ele fiind a lui Stone, cealaltă ţiuită şi şuierătoare. I-am recunoscut vocea lui Stone, chiar şi după atâţia ani care trecuseră de când îl întâlnisem ultima oară. Cealaltă nu semăna cu nimic din ce auzisem eu vreodată. Era mai slabă decât scâncetul unui sugar, totuşi exista o insistenţă în emiterea ei, ca zumzăitul unei insecte. În timp ce ascultam aşa, am simţit în spatele meu, prin întuneric, respiraţia lui Van Rieten; apoi şi el m-a simţit pe mine şi a priceput că şi eu ascultam. Ca şi Etcham, eu ştiam prea puţină balunda, însă am putut desluşi vreo două cuvinte. Vocile alternau, cu momente de tăcere între două dialoguri.

Apoi, brusc, amândouă se porniră în acelaşi timp, grăbite. Glasul de bariton al lui Stone, limpede, ca şi cum ar fi fost perfect sănătos, şi acea incredibilă şi stridentă voce în falset, amândouă turuind deodată, ca vocile a două persoane care se certau şi încercau, fiecare, s-o acopere pe-a celeilalte.

— Nu pot să suport asta! zise Van Rieten. Hai să aruncăm o privire!

Van Rieten avea o lanternă din acelea cilindrice, ca o lumânare electrică de noapte. Bâjbâi o vreme după ea, apăsă pe buton şi mă rugă să vin şi eu cu el. Ieşind din colibă, îmi ceru să stau pe loc şi, instinctiv, stinse lanterna, de parcă văzul ne-ar fi îngreunat auzul.

În afară de lumina plăpândă, de la jarul focului cărăuşilor, ne aflam complet în întuneric, razele sărace ale stelelor se căzneau să pătrundă prin frunzişul copacilor, iar râul scotea doar un susur slab. Auzeam ambele voci

deopotrivă, când deodată vocea scârţâită se schimbă într-un fluierat ascuţit ca un brici, tăios, cu neputinţă de descris cât de pătrunzător, continuând peste torentul răguşit al cuvintelor bodogănite de Stone.

— Dumnezeule mare! exclamă Van Rieten.

Şi brusc aprinse lanterna.

Îl găsirăm pe Etcham dormind tun, epuizat de îndelungata sa frământare şi sforţările fenomenalului său marş, destins complet, acum că povara sa fusese, într-un fel, trecută de pe umerii săi pe ai lui Van Rieten. Nici când i-am pus lumina pe faţă nu s-a trezit.

Fluieratul încetase şi cele două voci se auzeau iarăşi împreună. Amândouă veneau dinspre patul de campanie al lui Stone, unde mănunchiul de raze ale lanternei ni-l arătară zăcând întins aşa cum îl lăsaserăm, numai că îşi pusese braţele peste cap şi îşi sfâşiase învelitoarele şi bandajele de pe piept.

Buboiul de pe partea dreaptă a pieptului se spărsese. Van Rieten îşi îndreptă lumina drept spre el şi îl văzurăm clar. Din carnea lui, crescut din ea, se iţise un cap, un cap asemănător cu exemplarele mumificate pe care ni le arătase Etcham, ca un cap în miniatură al unui vrăjitor balunda. Era negru, strălucitor de negru, ca pielea celui mai negru african; îşi rostogolea globii albi ai ochilor săi răi, minusculi şi îşi arăta dinţii microscopici printre buzele groase şi roşii, dezgustător de tipic negroide chiar şi pe o faţă atât de mică. Avea un păr creţ şi pufos pe craniul mititel, pe care şi-l răsucea drăceşte dintr-o parte într-alta, scheunând neîncetat pe tonul acela în falset, de neconceput. Stone bolborosea poticnit, ţinând isonul turuitului celuilalt.

Van Rieten plecă de lângă Stone şi-l trezi pe Etcham, cu oarecare greutate. Când se dezmetici şi văzu totul, Etcham holbă ochii, fără să sufle vreun cuvânt.

— L-ai văzut tu extirpându-şi două umflături din astea? întrebă Van Rieten.

Etcham dădu din cap, încă lipsit de grai.

— A sângerat mult? întrebă iarăşi Van Rieten.

— Foarte puţin, răspunse Etcham.

— Să-i ţii braţele, îi ceru Van Rieten lui Etcham.

Luă briciul lui Stone şi îmi întinse mie lanterna. Stone nu dădu nici un semn că ar fi văzut lumina sau că ar fi fost conştient de prezenţa noastră. Însă micul cap miorlăi şi ţipă la noi.

Van Rieten avea mână sigură, mişcând briciul uniform şi ferm. Stone sângeră uimitor de puţin, iar Van Rieten îi pansă rana ca şi când ar fi fost o julitură sau o zgârietură.

Stone se oprise din vorbit în clipa în care excrescenţa fusese retezată. Van Rieten făcu tot ce se putea face pentru Stone şi, apoi, îmi smulse pur şi simplu lanterna din mână. Înşfăcând o puşcă, studie cu atenţie pământul din jurul patului şi de vreo două ori îndreptă ţeava în jos cu răutate.

Ne întoarserăm în coliba noastră, dar mă îndoiesc c-am mai aţipit vreo clipă.

VI

A doua zi, spre prânz, în plină lumină a zilei, am auzit cele două voci venind dinspre coliba lui Stone. L-am găsit pe Etcham dormind lângă cel pe care îl avea în grijă. Buboiul din partea stângă se spărsese şi, din locul acela, un cap întocmai ca celălalt miorlăia şi bolborosea. Etcham se trezise, între timp, şi toţi trei stăteam şi ne uitam îngroziţi. Stone mai arunca din când în când vocabule răstite în şuvoiul zornăitor al pălăvrăgelii celui din trupul său.

Van Rieten făcu un pas înainte, apucă briciul lui Stone şi îngenunche lângă pat. Stârpitura de cap slobozi un guiţat şi mârâi gutural la el.

Atunci, deodată Stone vorbi în engleză.

— Care eşti, cu briciul meu?

Van Rieten sări înapoi şi rămase în picioare.

Stone îşi roti ochii, acum limpezi şi luminoşi, prin colibă.

— Sfârşitul, zise el, îmi recunosc sfârşitul. Mi se pare că-l văd pe Etcham, în carne şi oase. Dar şi pe Singleton! Ah, Singleton! Fantome din tinereţea mea vin să mă vadă

murind! Şi tu, apariţie ciudată cu barbă neagră şi cu briciul meu! Pieriţi din faţa mea!

— Nu sunt o fantomă, Stone, izbutii eu să rostesc. Sunt viu. La fel şi Etcham şi Van Rieten. Suntem aici ca să te ajutăm.

— Van Rieten! exclamă el. Opera mea trece în mâini mai bune! Mult noroc, Van Rieten!

Van Rieten se apropie de el.

— Ţine-te tare doar o clipă, bătrâne, zise el cu blândeţe. N-o să simţi decât o înţepătură.

— M-am ţinut tare pentru multe astfel de înţepături, răspunse Stone, foarte clar. Lasă-mă aşa. Lasă-mă să mor de moartea mea. Hidra e nimic pe lângă asta. Poţi să tai zece, o sută, o mie de capete, dar blestemul nu poţi să-l tai, nici să-l alungi. Ceea ce a pătruns până în măduva oaselor n-o să mai iasă din carne afară numai cu câte-o excrescenţă dintr-astea. Nu mă mai ciopârţi! Jură!

Vocea sa avea întreaga rezonanţă poruncitoare din tinereţe şi îl făcu pe Van Rieten să se supună, cum întotdeauna supusese pe toată lumea.

— Jur, zise Van Rieten.

Aproape de îndată ce rosti cuvântul, ochii lui Stone se împăienjeniră din nou.

Apoi am stat toţi trei în jurul lui Stone şi-am urmărit acea stârpitură hidoasă, bolborositoare, crescând din trupul lui Stone, până când două mici braţe oribile, subţirele, negre, se desprinseră singure, ieşind la lumină. Unghiile microscopice erau perfect formate, până la abia perceptibilele lunule dinspre carne, iar pata rozalie a palmei era înfiorător de naturală. Braţele acestea gesticulau, iar cel din dreapta îl jumulea pe Stone de barba-i blondă.

— Nu mai suport! exclamă Van Rieten şi apucă din nou briciul.

Numaidecât ochii lui Stone se deschiseră, aspri şi scăpărători.

— Van Rieten nu-şi ţine cuvântul dat? rosti el cu încetineală. Nu-i cu putinţă!

— Dar trebuie să te ajutăm, zise Van Rieten gâtuit.

— Nu mai pot fi ajutat sau rănit în nici un fel, zise Stone. Mi-a sunat ceasul. Blestemul ăsta nu e pus pe mine, creşte dinlăuntrul meu, ca oroarea asta de aici. Chiar în clipa asta mor.

Ochii i se închiseră şi noi rămaserăm descumpăniţi, în timp ce făptura sudată de Stone îşi ţipa ascuţit vorbele.

După câteva clipe, Stone grăi din nou.

— Vorbeşti toate limbile? întrebă el scurt.

Iar piticania contopită îi răspunse pe neaşteptate în engleză:

— Mda, ce-i drept, toate pe care le vorbeşti şi tu, zise scoţându-şi limba microscopică, încreţindu-şi buzele şi balansându-şi capul dintr-o parte într-alta. Îi puteam vedea coastele filamentoase pe laturile nevolnice ale trupului ridicându-se ca şi când creatura ar fi respirat.

— Ea m-a iertat? întrebă Stone, înăbuşit, ca strâns de gât.

— Nu, cât mai există muşchi pe chiparoşi, chiţăi capul. Nu, cât mai strălucesc stele deasupra Lacului Pontchartain, ea n-o să te ierte.

Şi atunci Stone, cu o singură mişcare, se prăbuşi într-o parte. În clipa următoare era mort.

Când vocea lui Singleton încetă, în încăpere se lăsă pentru o vreme liniştea. Ne puteam auzi respiraţia unul altuia. Twombly, cel lipsit de tact, rupse tăcerea:

— Presupun, zise el, că ai tăiat monstruleţul piţigăiat şi l-ai adus acasă, în alcool.

Singleton întoarse către el o faţă rigidă.

— L-am îngropat pe Stone, zise el, neciopârţit, aşa cum a murit.

— Dar, stărui Twombly cel lipsit de măsură, toată povestea asta e de necrezut.

Singleton replică:

— N-am sperat s-o credeţi, zise el. V-am spus de la început că, deşi am văzut-o şi am auzit-o personal, când privesc înapoi la tot ce s-a întâmplat, nici mie însumi nu-mi

vine să-i dau crezare.

ILUSTRAŢIA DE PUZZLE

I

De bună seamă că instinctul poliţiştilor şi-al detectivilor era să-şi dibuiască vânatul. Era firesc. Au părut uluiţi şi nemulţumiţi când le-am repetat că tot ce-mi doream era copilul meu şi că mi-era indiferent dacă răpitorii ar fi fost vreodată prinşi sau nu. Ei tot încercau să mă convingă că, dacă nu s-ar lua măsuri de precauţie, criminalii ar scăpa, iar eu tot încercam să-i conving că, dacă ei ar mirosi vreo capcană, s-ar ţine la distanţă şi singura mea şansă de a-mi recăpăta fetiţa s-ar pierde pentru totdeauna. În cele din urmă, mi-au dat dreptate şi cred că şi-au ţinut promisiunea faţă de mine. Helen avea întotdeauna altă părere şi susţinea că iscoadele lor o să-l pună pe fugă pe cel care ar trebui să vină la întâlnire cu mine. În orice caz, am aşteptat zadarnic, am aşteptat ore în şir, am aşteptat din nou şi-n ziua următoare, şi în următoarea, şi tot aşa, la nesfârşit. Am dat anunţuri în nenumărate ziare, am oferit recompensă şi garanţii că nu vor păţi nimic, dar n-am mai primit nici o veste.

Mi-am adunat întrucâtva puterile şi am încercat să-mi văd de serviciu. Partenerul şi subordonaţii mei au fost foarte drăguţi. Nu cred că am făcut ceva cum trebuie în zilele acelea, însă nimeni nu mi-a atras atenţia c-aş fi comis vreo greşeală. Dacă s-a strecurat vreuna, au îndreptat-o ei pentru mine. Iar la birou nu era chiar atât de rău. Încercarea de a lucra îmi făcea bine. Era mai rău acasă şi, cel mai rău, era noaptea. Abia dacă dormeam, cât de cât.

Helen, dacă este cu putinţă, dormea şi mai puţin decât mine. Şi avea accese cumplite de plâns cu sughiţuri care zguduiau patul. Se străduia să şi le înăbuşe, temându-se că eu dormeam şi s-ar fi putut să mă trezească. Însă n-a trecut o noapte fără cel puţin o înspăimântătoare criză de plâns.

Cât era ziuă, se stăpânea mai bine: făcea o sfâşietoare –

şi, totuşi, plină de căldură – sforţare ca să arate veselia sa obişnuită la micul dejun şi mă întâmpina frumos, când mă întorceam acasă. Dar în momentul în care rămâneam singuri, seara, ceda nervos.

Nu ştiu câte zile ne-a ţinut starea aceasta. Eu o compătimeam în tăcere. Helen însăşi a sugerat că ar trebui să ne străduim să ne abatem gândurile într-un fel. De teatru nici nu încăpea vorbă. Nu doar vederea unei fetiţe de vreo patru anişori, cu bucle blonde, o arunca pe Helen într-o pătimaşă şi inconsolabilă criză de suspine, ci tot soiul de neaşteptate fleacuri îi aminteau de Amy şi o făceau să sufere aproape la fel de mult. Consemnaţi la domiciliu, jucam cărţi, şah şi orice altceva ce ne trecea prin cap. Toate acestea o ajutau pe ea la fel de puţin cât mă ajutau şi pe mine.

Apoi, într-o după-amiază, Helen nu mi-a ieşit în întâmpinare. În schimb, de cum am deschis uşa, am auzit-o strigându-mă, cu vocea ei dintotdeauna:

— Oh, ce bine că eşti tu! Vino să m-ajuţi!

Am găsit-o stând la masa din bibliotecă, cu spatele la uşă. Era îmbrăcată într-un capot roz şi umerii nu-i erau căzuţi de descurajare, ci fremătând de entuziasm tineresc. Abia de şi-a întors capul când am intrat, dar profilul său nu arăta nici o urmă c-ar fi plâns de curând. Obrajii săi aveau culoarea lor dintotdeauna.

— Vino să m-ajuţi, repetă ea. Nu găsesc cealaltă piesă a bărcii.

Era absorbită, cu totul absorbită de un joc de puzzle.

În mai puţin de un minut, şi eu eram la fel de absorbit. Ne-a luat vreo şase minute până să găsim şi ultima piesă a bărcii. Apoi am continuat cu cerul şi încă mai lucram la el când majordomul veni să ne anunţe că-i gata cina.

— De unde l-ai luat? am întrebat, pe deasupra farfuriei cu supă, din care Helen mânca de-adevăratelea.

— L-a adus doamna Allstone, răspunse Helen, cu puţin înainte de prânz.

O binecuvântai în gând pe doamna Allstone.

Pare de-a dreptul absurd, dar îndeletnicirea

îndobitocitoare de refacere a unei imagini din combinaţiile pieselor de puzzle a însemnat salvarea noastră. Într-adevăr ne lua gândul de la orice altceva. La început, mi-era groază când se termina vreunul. De îndată ce şi ultima piesă era pusă la locul ei, simţeam o schimbare bruscă, sângele îmi vâjâia în urechi şi amintirea pierderii suferite şi a nenorocirii se năpustea asupra mea ca un val de apă clocotită. Iar pentru Helen ştiam că era şi mai rău.

Dar, după vreo câteva zile, fiecare puzzle ni se părea nu doar un balsam ce ne alina durerea, ci deopotrivă un sedativ. După vreo două ceasuri de luptă îndârjită cu o fascinantă debandadă de forme şi culori, păream amorţiţi la suferinţa grelei noastre pierderi, iar amărăciunea loviturii parcă ni se mai îndulcea.

Am devenit pretenţioşi faţă de modul cum erau lucrate şi finisate jocurile; învăţaserăm să le evităm pe cele grosolane şi butucănoase, socotindu-le plicticoase; ne dezvoltaserăm un pronunţat gust pentru imaginile nici prea şterse, nici prea strident colorate şi ajunseserăm specialişti în decupaje, preferând piesele care nu sugerau nimic şi deloc atractive prin dificultatea chinuitoare de a le combina. Ne transformaserăm în experţi, gata să dăm înapoi în faţa bucăţilor lipsite de orice chichiţă în forma sau în desenul lor şi refuzându-le hotărâţi pe cele a căror identificare era prea transparentă şi subliniată. Depăşiserăm, fără să ne dăm seama, nivelul mediu, trecând la piese care, toate, aveau câte un clenci în formă sau coloratură şi care nu-şi lăsau dezlegat misterul decât după îndelungi interogatorii, deducţii şi analize.

Helen obişnuia să se cronometreze şi încerca să refacă acelaşi şi acelaşi puzzle, mai multe zile la rând, până când izbutea să-l termine în mai puţin de o jumătate de oră. Declara că un puzzle cu adevărat bun era cel care rămânea la fel de interesant şi când îl făceai a patra sau a cincea oară şi că un puzzle deosebit de bun era cel care te captiva din nou când îl întorceai cu faţa în jos şi-l refăceai numai după forme, după ce îl învăţaseşi bine pe partea cealaltă. Eu n-am ajuns până la nebunia asta, dar mai încercam,

uneori, şi metodele ei, pentru variaţie.

Dormeam de-adevăratelea, iar Helen, deşi epuizată şi slăbită, nu ajunsese vrednică de plâns, nici în prag de agonie. Nopţile ei treceau, dacă nu cu totul lipsite de lacrimi, cel puţin doar cu acelea molcome şi mute, care sunt mai degrabă uşurare decât suferinţă. Cu mine se arăta aproape tot cea de dinainte, foarte curajoasă şi răbdătoare. Mă întâmpina cu naturaleţe şi păream capabili să ne continuăm viaţa.

Apoi, într-o zi n-a fost la uşă ca să-mi spună bun-sosit. Nici n-apucasem s-o închid şi i-am auzit suspinele. Am găsit-o din nou la masa din bibliotecă, având un puzzle înainte. Dar, de data aceasta, tocmai îl terminase şi se aplecase peste el, zguduită profund de durerea ei.

Îşi ridică fruntea de pe braţele încrucişate, îmi arătă spre masă şi îşi îngropă din nou faţa în palme. Am înţeles. Îmi aminteam că văzusem imaginea într-o revistă, cu un an înainte – un pom de Crăciun cu o ceată de copii în jur, din care unul (cum băgaserăm noi de seamă atunci) semănând perfect cu Amy a noastră.

În timp ce ea se legăna înainte şi înapoi, cu mâinile la ochi, am adunat dintr-o mişcare piesele în cutia lor şi am închis capacul.

După câteva clipe, Helen îşi şterse ochii şi se uită pe masă.

— Oh, de ce l-ai strâns? se tângui ea. Era aşa o mângâiere pentru mine!

— Nu pari deloc mângâiată, i-am replicat eu. Am crezut că marea deosebire… şi mă oprii.

— Vrei să spui marea deosebire dintre Crăciunul la care ne-am aşteptat şi Crăciunul pe care o să-l avem? întrebă ea. Vrei să spui că ai crezut că era prea mult pentru mine?

Dădui din cap.

— Nici pe departe! spuse ea cu tărie. Plângeam de bucurie. Poza aceea era un semn.

— Un semn? repetai eu.

— Da, declară ea, un semn că o s-o primim înapoi la timp ca să petrecem împreună Crăciunul. O să încep pregătirile

neîntârziat.

Iniţial m-am bucurat de schimbare. Helen s-a apucat să aranjeze camera copilului de parcă o aştepta pe Amy chiar a doua zi, a luat la mână toate hăinuţele fetei, într-un continuu freamăt de aşteptare fericită. Se avântă cu toată energia în pregătirile de Crăciun, plănui o masă de Ajun pentru fraţii, surorile, cumnaţii şi cumnatele noastre, apoi şi o petrecere pentru copii, cu un pom uriaş şi puzderie de dulciuri şi daruri.

— Vezi tu, îmi explică ea, toţi o să vrea un Crăciun în familie, acasă la ei. Şi noi de asemenea, căci o să ne dorim s-o sorbim din ochi pe Amy toată ziulica. N-o să-i vrem la noi de Crăciun, cum nici ei n-o să aibă chef de noi. Dar, în felul acesta, putem să fim toţi împreună, să sărbătorim şi să ne bucurăm de norocul nostru.

Era atât de înflăcărată şi de convinsă de parcă toate planurile acestea ar fi fost o certitudine. Pentru o vreme, faptul că se ocupă cu pregătirile îi făcu bine, dar era atât de prevăzătoare încât fu gata cu o săptămână înainte, fără să uite nici un amănunt. M-am temut c-o să recadă în deznădejde, dar exaltarea sa forţată continuă neabătut. Cu atât mai mult mă temeam de inevitabila dezamăgire şi-mi făceam griji serioase pentru echilibrul ei mintal. Ideea fixă că acea coincidenţă, pur întâmplătoare, era de fapt o prevestire şi o garanţie a întoarcerii copilei pusese cu totul stăpânire pe ea. Mi-era de-a dreptul groază că şocul realităţii ar putea s-o ucidă. Nu voiam să-i spulber iluziile fericite, dar nu puteam să nu încerc măcar s-o pregătesc sufleteşte pentru lovitura sigură. Îi băteam apropouri cu multă precauţie, luând-o pe departe, despre ce-aş fi vrut şi n-aş fi vrut să-i spun.

II

Pe 22 decembrie, m-am întors acasă mai devreme, mai precis imediat după prânz. Helen m-a întâmpinat la uşă într-o asemenea stare de veselie abia înăbuşită, de bucurie tainică şi de nerăbdare crescândă, încât pentru o clipă am fost convins că Amy fusese găsită şi că se afla deja acasă.

— Am să-ţi arăt ceva minunat, declară Helen şi mă conduse în bibliotecă.

Acolo, aşezat pe masă, era un joc de puzzle gata asamblat.

Se opri şi mi-l arătă cu aerul că-mi prezenta un miracol.

M-am uitat la el, dar n-am izbutit să găsesc pricina entuziasmului ei. Piesele mi s-au părut prea mari, prea grosolane şi prea sărace în contur. Arăta ca un puzzle grosolan şi butucănos, care nu merita atenţie.

— De ce l-ai cumpărat pe ăsta? întrebai eu.

— Am întâlnit un negustor ambulant pe stradă, răspunse ea, şi avea o înfăţişare atât de nenorocită încât mi s-a făcut milă de el. Era tânăr şi slab şi părea istovit şi ros de ftizie. L-am privit lung şi cred că mi-a citit sentimentele pe faţă. Mi-a zis aşa: „Doamnă, cumpăraţi un puzzle! O să vă ajute să vi se îndeplinească dorinţa cea mai dragă inimii dumneavoastră.” Cuvintele lui mi s-au părut atât de ciudate, încât l-am cumpărat şi acuma uită-te şi tu la ce reprezintă!

Eu bâjbâiam după un punct de sprijin, încercând să-mi adun gândurile.

— Ia să văd cutia în care a fost pus, i-am cerut eu.

Ea o aduse şi putui citi, în partea de sus:

„PUZZLE DUBLU ILUSTRAT DE LA GUGGENHEIM.
DOUĂ ÎNTR-UNUL SINGUR.
MAI MULT LA ACELAŞI PREŢ.
ALEGEŢI GUGGENHEIM.”

iar, în partea de jos:

„RĂTĂCIREA.
O GURĂ DE AER.
50 DE CENŢI.”

— E ciudat, remarcă Helen, dar nu sunt deloc două jocuri de puzzle, deşi piesele au lipită o hârtie de aceeaşi calitate, pe ambele feţe. O faţă este neilustrată. Bănuiesc că asta de aici este „Rătăcirea”. Nu crezi?

— Rătăcirea? făcui eu, nedumerit.

— Oh! exclamă ea pe un ton dezamăgit, descurajat şi aproape plângăreţ. Eu credeam c-o să fii izbit de

asemănare. Când colo, parcă nici n-o observi. Dar până şi rochia este identică!

— Rochia? repetai eu. De câte ori ai făcut jocul ăsta?

— Numai o dată, zise ea. L-am terminat tocmai când ţi-am auzit cheia în broască.

— Mie unuia mi s-ar fi părut mult mai interesant să-l asamblez mai întâi cu faţa în sus, comentai eu.

— Cu faţa în sus! strigă ea. Dar este cu faţa în sus!

Aerul ei de superioritate ironică mă făcu să uit de îngrijorările mele stăruitoare de mai devreme.

— Prostii, zisei eu. Ăsta e dosul careului de puzzle. Aici nu are nici o ilustraţie. Este în întregime roz.

— Roz! exclamă ea, arătând către piese. Tu numeşti asta roz?

— Cu siguranţă că este roz, afirmai eu cu tărie.

— Nu vezi că aici este albul de la barba bătrânului? mă întrebă ea, arătându-mi din nou către piese. Şi aici este negrul de la cizmele sale? Şi acolo este roşul de la rochiţa fetiţei?

— Nu, declarai eu. Nu văd nimic de genul ăsta. Totul este roz. Nu există nici o ilustraţie, pe partea asta!

— Nici o ilustraţie? strigă ea. Nu vezi bătrânul care duce copila de mână?

— Nu, răspunsei eu caustic, nu văd nici o ilustraţie şi o ştii foarte bine. Nu există ilustraţie pe partea asta. Nu înţeleg ce urmăreşti cu asta. Mi se pare o glumă absurdă.

— Glumă! Eu glumesc! făcu Helen pe jumătate şoptit şi ochii i se umplură de lacrimi. Eşti rău, continuă ea. Eu am crezut că o să te izbească asemănarea.

Mă copleşi un sentiment dureros de vinovăţie, solicitudine şi groază.

— Asemănarea cu ce? întrebai cu blândeţe.

— Chiar nu vezi? stărui ea.

— Spune-mi tu, o rugai. Arată-mi ce anume ţii să observ.

— Copila, zise ea, arătându-mi cu degetul, este Amy întreagă şi este îmbrăcată chiar cu rochia aceea roşie pe care o purta când…

— Draga mea, zisei eu, încearcă să te aduni. Pe cuvânt

că nu există decât la tine în închipuire lucrurile despre care-mi povesteşti. Nu există nici o ilustraţie pe faţa aceasta a pieselor. Tot ce-i aici este roz. Este dosul careului de puzzle.

— Nu înţeleg cum poţi să spui aşa ceva, se dezlănţui ea împotriva mea. Nu mă prind de ce faci asta. La ce soi de probă mă supui? Ce înseamnă toate astea?

— Mă laşi să-ţi dovedesc că acesta este dosul careului de puzzle? o întrebai eu.

— Dacă poţi, zise ea sec.

Am întors piesele careului pe partea cealaltă, încercând pe cât posibil să nu le mut. Mi-a reuşit destul de bine, începând cu piesele de la exterior şi, curând, tot careul era refăcut. Piesele de la interior erau destul de răvăşite, dar chiar mai înainte de a le potrivi la loc, exclamai:

— Ei, uită-te aici!

— Ei bine, făcu ea, ce te aştepţi să văd?

— Ce vezi? o întrebai la rândul meu.

— Văd dosul careului de puzzle, răspunse ea.

— Nu vezi treptele intrării de aici? o întrebai, arătându-i piesele.

— Nu văd nimic, întări ea, decât verdele.

— Tu numeşti asta verde? exclamai eu, arătându-i piesele.

— Da, declară ea.

— Nu vezi faţada de cărămidă a casei? stăruii eu. Şi partea de jos a unei ferestre şi o bucată din uşă? Da, şi treptele de la intrare, în colţul ăsta?

— Nu văd nimic de genul ăsta, zise ea hotărât. Nu mai mult decât tine. Văd exact ce vezi şi tu. Este dosul careului de puzzle, totul de culoare verde-deschis.

Asamblasem înfierbântat şi ultimele piese, în timp ce vorbea ea. Nu-mi puteam crede ochilor şi, când şi ultima piesă fu la locul ei, am amuţit de uimire.

Ilustraţia înfăţişa o casă veche, de cărămidă roşie, cu obloane maro, toate deschise. Partea de sus a treptelor din faţă era ascunsă în colţul din dreapta jos, ca şi cea mai mare parte a uşii de intrare din capul scării, o întreagă

fereastră de la etaj şi jumătate dintr-o alta. Deasupra apăreau numai o fereastră întreagă dintre cele de la etajul al doilea şi jumătăţi din cele din dreapta şi din stânga ei. Ferestrele erau închise, dar geamul glisant al celei din mijloc era ridicat şi peste pervaz sta aplecată o fetiţă, o copilă cu părul nespălat, cu faţa murdară, purtând un şorţuleţ pepit alb-albastru. Copila semăna perfect cu Amy a noastră pe care o pierduserăm, dacă presupuneam că ar fi fost înfometată şi neîngrijită. Eram atât de tulburat, încât mă temeam c-o să leşin. Eram gâtuit de-a binelea când am întrebat:

— Nu vezi asta?

— Văd Nilul verde, susţinu ea în continuare. Acelaşi lucru pe care îl vezi şi tu.

Am strâns piesele în cutie.

— E clar că nici unul dintre noi nu se simte bine, zisei eu.

— Mie îmi vine să cred că nu ţi-e bine de te porţi aşa, se răsti ea, şi nu-i de mirare că nici eu nu mă simt bine, în halul în care mă tratezi.

— Dar de unde voiai să ştiu ce ţi-ar fi plăcut ţie să văd? începui eu.

— Mi-ar fi plăcut mie să vezi! strigă ea. Susţii că n-ai văzut nimic, până la urmă? Oh, mă scoţi din răbdări!

Izbucni în plâns, o zbughi pe scări şi o auzii trântind şi încuind pe dinăuntru uşa de la dormitorul nostru.

Am asamblat din nou piesele acelui joc de puzzle şi asemănarea acelei copile flămânde şi soioase din ilustraţie cu Amy a noastră mi-a strâns dureros inima.

Am găsit o cutie solidă, am tăiat două bucăţi de carton chiar de forma careului de puzzle, doar cu puţin mai mari, am aşezat-o pe una deasupra şi am strecurat-o pe a doua pe sub piese. Apoi le-am legat strâns cu o sfoară, le-am împachetat într-o hârtie şi am legat pachetul.

Am pus cutia în buzunarul pardesiului meu şi am ieşit pe uşă cu pachetul cel plat.

Am luat-o pe jos şi am trecut pe la MacIntyre.

I-am spus întreaga poveste şi i-am arătat jocul de puzzle.

— Vrei să-ţi spun adevărul? întrebă el.

— Întocmai, i-am răspuns.

— Ei bine, declară el, şi tu eşti peste măsură de încordat şi din aceeaşi pricină ca şi soţia ta. Nu există absolut nici o ilustraţie, pe nici una din feţele careului. O faţă este verde uniform, iar cealaltă roz uniform.

— Şi cum rămâne cu coincidenţa titlurilor de pe cutie? am protestat eu. Unul se potriveşte cu ce am văzut eu, celălalt, cu ce zice ea că a văzut.

— Hai să mă uit şi pe cutie, propuse el.

O întoarse pe toate feţele.

— Nu există nici o literă măcar, anunţă el. În afară de „puzzle ilustrat” în partea de sus şi „50 de cenţi” în cea de jos.

— Nu cred că mi-am pierdut minţile, zisei eu.

— Păi, nu ţi le-ai pierdut, mă linişti el. Nici nu te paşte aşa ceva. Dă-mi voie să te consult.

Îmi luă pulsul, se uită la limba mea, îmi examină ambii ochi cu oftalmoscopul lui şi-mi luă o picătură de sânge.

— O să-ţi comunic rezultatul mâine, zise el. Eşti în bună regulă sau pe aproape, iar curând o să fii sănătos de-a binelea. Tot ce-ţi trebuie este puţină odihnă. Nu-ţi face griji în privinţa obsesiei soţiei tale, fă-i pe plac. N-o să aibă urmări grave. După Crăciun, plecaţi în Florida sau într-altă parte, pentru vreo săptămână. Şi, de acum şi până după schimbarea aceea de aer, nu te mai frământa atâta.

Când am ajuns acasă, am coborât în pivniţă, am aruncat jocul de puzzle şi cutia lui în cuptor şi-am stat şi-am privit cum arde până s-a făcut scrum.

III

Când am urcat de la cuptor, Helen m-a întâmpinat ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Prin una din subitele ei schimbări de dispoziţie, era chiar mai îngăduitoare decât de obicei şi, la cină, fu de-a dreptul fermecătoare. N-a scos un cuvânt despre cearta noastră sau despre puzzle.

A doua zi dimineaţa, după micul dejun, ne deschiserăm amândoi corespondenţa. Îi spusesem că n-o să mă mai duc

la birou până după Crăciun şi că voiam să se gândească la o scurtă călătorie, oriunde i-ar fi plăcut ei. Telefonasem la serviciu şi le spusesem să nu mă aştepte până după Anul Nou.

Pentru moment, eu nu aveam corespondenţă.

Helen îşi ridică ochii dintr-a ei cu o expresie ciudată, o combinaţie de dezamăgire, îngrijorare şi un zâmbet amuzat.

— Mare noroc că nu ai nimic de făcut, zise ea. Mi-am pierdut patru zile alegând jucării şi mici atenţii, iar pe cele mai multe le găsisem la Bleich. Trebuia să mi le fi trimis de alaltăieri, dar n-au sosit. Ieri, am dat telefon şi mi-au zis că o să încerce să le dea de urmă. Acum a venit o scrisoare, spunând că tot ce comandasem îmi fusese trimis via Roundwood. Ai aflat că gara de la Roundwood a ars, luni noapte. Toate lucrurile mele au pierit în incendiu. Acum trebuie să mă duc să caut altele de acelaşi fel. Poţi veni şi tu cu mine.

M-am dus.

Acele două zile au însemnat un amestec ciudat de senzaţii şi emoţii.

Helen alesese lucrurile din depozitul de la Bleich cu destulă atenţie şi putu să găsească vreo câteva cadouri asemănătoare cu cele arse şi, pentru alte câteva, nişte înlocuitori potriviţi. Dar apoi a urmat o epuizantă cursă după cele pe care nu le mai găsise, printr-o ameţitoare serie de magazine de jucării şi magazine universale. Ne-am petrecut majoritatea timpului la case şi mult din cel rămas prin taxiuri.

Într-un fel, a fost foarte obositor. Nu mă deranjau mirosurile, aerul închis şi alte neplăceri pur fizice. Însă tensiunea psihică creştea mereu. Încrederea lui Helen că Amy ne va fi înapoiată pălise cu repeziciune, iar modul cum şi-o afişa devenise din ce în ce mai artificial, se vedea că şi-o alimentează conştient, cu o sforţare din ce în ce mai mare. Ajunsese să-şi dea seama, în pofida voinţei sale, că petrecerea noastră de Crăciun avea să fie cea mai macabră ridiculizare a durerii pierderii pe care o suferiserăm.

Făcea eforturi atât să n-o recunoască în sinea ei, cât şi să nu mi-o arate mie. Încordarea o copleşi. Iar mie îmi porunci să n-o pierd din ochi, să urmăresc inevitabila prăbuşire apropiindu-se tot mai mult şi să încerc ca eu să nu ţin seama de tablourile căderii ei nervoase, ale probabilei sale rătăciri mintale sau ale posibilei sale morţi, tablouri pe care imaginaţia mea mi le vâra cu de-a sila sub ochi.

Pe de altă parte, Helen, după toate aparenţele, dacă nu erai deprins să citeşti dincolo de ele, părea în cea mai fermecătoare dispoziţie a sa. Felul în care se purta cu vânzătoarele şi ceilalţi negustori era un spectacol încântător. Micile discursuri pe care mi le ţinea erau pline de capricii copilăreşti şi de neprevăzut. Bunăvoinţa sa faţă de toată lumea, siguranţa sa că totul trebuie să se termine cu bine şi că se va termina cu bine o învăluia într-un soi de aureolă romantică. Mesele noastre de prânz erau ceasuri de vis, pline de atmosfera curteniei, a dragostei împlinite şi a celei mai frumoase prietenii. În ciuda presimţirilor mele, m-am molipsit de febra mulţimii cumpărătorilor de Crăciun; în ciuda faptului că se minţea singură, Helen savura momentul. Ambiţia de a face cât mai multă lume cât se putea mai fericită o înfrumuseţa pe Helen cu o lumină de basm; hotărârea sa de a fi fericită în ciuda oricărui lucru o făcea un soi de crăiasă a zânelor. Am descoperit că eu sunt din ce în ce mai puţin neliniştit şi din ce în ce mai încrezător. Ştiam că Helen o aştepta pe Amy în fiecare clipă. M-am trezit şi eu în aceeaşi stare de spirit.

Prânzul nostru din ziua de Ajun fu o stranie combinaţie de prefăcătorie şi sinceră izbucnire de veselie. După-amiază, mai aveam doar o singură cumpărătură de făcut.

— Nu ne grăbim, zise Helen. Hai să luăm o birjă de dragul vremurilor de-altădată.

În birjă ne simţirăm ca doi adolescenţi, până când ajunserăm la prăvălia bijutierului.

Acolo, în pofida voinţei noastre, melancolia se aşternu peste nădejdile şi emoţiile noastre. Helen se îndreptă spre birjă ca o stafie cenuşie. Ca şoapta de departe a unui

străin, mă auzii pe mine însumi poruncind vizitiului să ne ducă acasă.

În birjă am stat tăcuţi, uitându-ne drept înaintea noastră la nimic. Am aruncat pe furiş o privire către Helen şi i-am zărit o lacrimă în colţul ochiului. M-am ghemuit pe locul meu.

Pe neaşteptate, ea mă apucă de mână.

— Uite! exclamă ea. Priveşte!

M-am uitat în direcţia în care îmi arăta ea, dar nu desluşii nimic care să-i fi putut stârni agitaţia aceea.

— Ce este? întrebai eu.

— Bătrânul! exclamă ea.

— Care bătrân? întrebai buimăcit.

— Bătrânul din puzzle, îmi spuse ea. Bătrânul care o ducea de mână pe Amy.

În acel moment am fost sigur că se smintise. Ca să-i fac pe plac, am întrebat:

— Bătrânul cu haină cafenie?

— Da, zise ea cu aprindere. Bătrânul cu părul lung şi sur, atârnând peste guler.

— Cel cu baston? am întrebat.

— Da, îmi răspunse ea. Cu bastonul cu mâner încovoiat.

Îl văzusem şi eu! Nu mai era o creaţie a imaginaţiei lui Helen.

Era absurd, fireşte, dar şi nerăbdarea mea luă foc de la a ei. Credeam în absurditate. Nu mai conta prin ce fel de revelaţie izbutise ea să vadă un bătrân ca acesta, ducând-o de mână pe Amy a noastră, pe care o pierduserăm.

Am vorbit cu birjarul, i l-am arătat pe bătrân şi l-am rugat să-l urmărească fără să-i atragă atenţia, spunându-i că o să-i dau orice mi-ar cere, numai să nu-l scape din vedere.

Helen era stăpânită de ideea că o să-l pierdem pe bătrân în mulţime. Nu puteam face altceva decât să coborâm din birjă şi s-o luăm după el, pe jos. Eu protestam, spunându-i că aşa era mult mai probabil să-l pierdem şi mult mai uşor să-i atragem atenţia, ceea ce era mai rău decât să-l fi pierdut. Ea stărui, iar eu îi spusei vizitiului să se ţină după

noi.

Am mers până n-am mai putut, cu toate că, în cea mai mare parte, ne plimbam agale după omul care abia îşi târa picioarele sau ne învârteam prin faţa prăvăliilor în care intra.

Era aproape de lăsarea serii şi se făcuse vremea să ne întoarcem acasă, când omul începu să meargă mai repede. Atât de repede, încât s-a îndepărtat de noi, cu toate eforturile noastre de a păstra distanţa. Trecând pe lângă un grup de clădiri, pe când noi ne aflam abia pe la mijlocul acestuia, coti pe strada de la capăt. Când am cotit şi noi pe acea stradă, nu l-am mai văzut nicăieri.

Helen era gata să leşine de dezamăgire. Deşi n-aveam speranţe că mai pot s-o ajut, dar cu gândul instinctiv de a amâna cumva momentul fatal, am implorat-o să mergem mai departe, spunându-i că poate o să-l vedem din nou. Pe la jumătatea străzii, m-am oprit ca fulgerat.

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă Helen.

— Casa! am îngăimat eu.

— Care casă? se miră ea.

— Casa din ilustraţia de puzzle, îi explicai. Casa în care am văzut-o eu pe Amy stând la fereastră.

Bineînţeles, ea nu văzuse nici o casă în puzzle, dar se agăţă de acest ultim fir de speranţă.

Era un cartier sărăcăcios, cu locuinţe înghesuite, nu chiar o mahala, totuşi jegos şi neîngrijit, care mişuna de oameni sărmani.

Uşa de la intrarea casei era închisă şi nu găsii nici urmă de sonerie. Am bătut. Nu mi-a răspuns nimeni. Am încercat clanţa. Nu era încuiată şi am intrat într-un culoar murdar, rece şi jilav, mirosind greţos. O femeie grasă îşi iţi capul pe-o uşă şi cârâi ceva spre noi, într-o limbă necunoscută. Un bărbat cu un fes peste miţele sale de păr negru şi slinos veni din fundul culoarului şi bolborosi ceva la fel de neînţeles.

— Nu vorbeşte nimeni engleză aici? întrebai eu.

Răspunsul fu la fel de neinteligibil ca şi mai devreme.

Am luat-o către scări, ca să urc.

Bărbatul şi femeia, care acum stătea în faţa uşii sale, se porniră amândoi să vorbească în acelaşi timp, dar nici unul nu făcu vreun gest să mă oprească. Dădeau din mâini dezaprobator, explicând prin semne neclare şi arătând spre întunericul de pe scări. Am urcat.

La al doilea cat, pe palier, am dat chiar de bătrânul pe care îl urmăriserăm.

Făcu ochii mari la noi, când eu îi vorbii.

— Ginere, zise el, ginere.

Strigă la o uşă deschisă. O femeie în vârstă îi răspunse, aparent în acelaşi jargon. În spatele ei se afla o tânără cu un copil în braţe.

— Ce-i? întrebă ea, cu un accent pronunţat, totuşi inteligibil.

Trei sau patru puradei se ţineau de fusta ei.

În spatele femeii, am văzut o fetiţă într-un şorţuleţ albastru pepit.

Helen scoase un ţipăt.

IV

Oamenii s-au dovedit a fi refugiaţi din colonia Misiunii Germane desfiinţate de la Dehkhargan, lângă Tabriz, persani creştinaţi, şi nişte minţi atât de înguste încât nu se gândiseră niciodată sau nu fuseseră în stare să raporteze fetiţa găsită la poliţie, atât de neştiutori încât habar n-aveau de recompense ori de anunţuri, atât de simpli încât îşi împărţiseră locuinţa lor neîncăpătoare şi puţina lor mâncare cu fetiţa necunoscută, pe care bunicul lor o găsise abandonată şi hoinărind de una singură, după lăsarea serii, cu câteva luni mai înainte.

Amy, când găsirăm răgazul să-i punem întrebări şi să aflăm prin ce trecuse, declară că se purtaseră cu ea întocmai cum se purtau şi cu copiii lor. Nu putu să ne dea nici un semnalment al răpitorilor ei, spunând doar că femeia avea o pălărie împodobită cu trandafiri şi bărbatul, o mustaţă subţire, blondă. Nu ştiu să precizeze cât timp o ţinuseră la ei, nici de ce o lăsaseră singură, noaptea, pe străzi.

Nu avurăm nevoie de o limbă comună, cu atât mai puţin de dovezi legale, ca să le convingem pe gazdele lui Amy că ea era a noastră. Aveam un buzunar plin cu bani de Crăciun, monede noi de cinci şi zece dolari de aur şi de un sfert de dolar din argint strălucitor, pentru servitoare şi copii. I-am umplut cu ei mâinile bătrânului şi l-am copleşit, pur şi simplu. Bolboroseau cu toţii către noi binecuvântări, dacă am interpretat corect tonul lor. Am încercat să-i spun tinerei femei că o să mai venim pe la ei peste vreo două zile şi i-am dat şi o carte de vizită, ca să fie mai sigur.

I-am spus birjarului să oprească primul taxi pe care îl va vedea liber. În birjă când o îmbrăţişam pe Amy, pe rând, când ne îmbrăţişam între noi.

Odată ce am găsit un taxi, într-o jumătate de oră am fost acasă – însă întârziaserăm faţă de musafiri mai bine de o jumătate de oră. Helen se strecură în grabă cu Amy pe uşa de serviciu şi o zbughi la etaj pe scara din spate. Eu am înfruntat singur puhoiul întrebărilor unui salon plin de rude şi rubedenii, tulburate şi îngrijorate.

— O să aflaţi în câteva minute, le-am spus eu, de ce am fost amândoi plecaţi şi de ce am întârziat. Helen vrea să vă facă o surpriză, aşa că eu n-o să vă spun nimic, ca să nu-i stric efectul.

Orice le-aş fi spus, tot n-aş fi stricat efectul, pentru că nu m-ar fi crezut nimeni. Dar aşa, Helen ni se alătură într-un timp mai scurt decât aş fi crezut că-i cu putinţă, arătând minunat şi îndeplinindu-şi cum se cuvine rolul de gazdă, cu doar o uşoară aluzie la surpriza pregătită.

Cina fu un real succes, cu mult râs şi bună dispoziţie, toată lumea lăsându-se molipsită de voioşia lui Helen şi toată lumea mirându-se că putea fi atât de veselă.

— Nu pot să înţeleg, îmi şopti soţia lui Paul, cum rezistă să vadă lumea petrecând. Pe mine m-ar fi ucis, în locul ei.

— Pe ea n-o s-o ucidă, i-am răspuns eu, cu convingere. Fii sigură!

Veniseră mai mult de treizeci de copii şi doar ai lui Amstelhuysens lipseau, întârziind cum le stătea în obicei. Helen anunţă că n-o să-i mai aştepte.

— Am aprins lumânările în pom, zise ea. O să deschidem uşile larg şi o să intrăm.

Ne strânserăm cu toţii în salonul din faţă. În ultima clipă sosiră, gâfâind, şi gemenii întârziaţi. Cei mari traseră cu pocnitori şi copiii aruncară cu confetti. Uşile se deschiseră; pomul umplea toată partea din spate a încăperii. Lumânările scânteiau orbitor. Iar, în faţa pomului, într-o rochiţă albă, simplă, cu o baghetă magică în mână, având în vârf o stea de argint, curată, cu faţa radiind de sănătate şi de veselie, stătea Amy, zâna momentului.

BOTUL

I

Nu mă uitam cu prea mare atenţie la exemplarele din incinta Grădinii Zoologice, care se lăfăiau leneşe în soarele plăcut al dimineţii şi se desfătau în voie de vremea minunată. Astfel că l-am văzut de îndată ce s-a ivit de după colţul clădirii. La început am crezut că-l recunosc, apoi n-am mai fost sigur. Iniţial şi el păru că mă cunoaşte şi că se pregăteşte să mă salute, apoi privi peste umărul meu, în cuşcă. Făcu ochii cât cepele; gura i se căscă, luând forma unui ou şi continuând să se lungească, de mai că-ţi venea să zici că i-a căzut falca; scoase un sunet nearticulat, ceva între guiţat şi o tentativă de urlet, apoi i se muiară picioarele şi căzu grămadă, fără vlagă, pe pietriş. Nu văzusem nici o fiinţă omenească de când intrasem pe poartă, la o oarecare distanţă în urmă. Nimeni nu veni când strigai. Aşa că l-am târât pe iarbă, spre o bancă, i-am desfăcut cravata decolorată şi lustruită de atâta purtat, i-am scos gulerul ros şi i-am descheiat cămaşa soioasă la gât. Apoi i-am scos haina de pe el, am împăturit-o şi i-am aşezat-o sub genunchi, el zăcând întins pe spate. Am încercat să caut nişte apă, dar n-am găsit deloc. Aşa că m-am aşezat pe banca de lângă de el. Zăcea nemişcat, cu picioarele şi corpul pe iarbă, cu capul în rigola uscată şi braţele pe pietrişul aleii. Eram sigur că-l cunosc, dar nu-mi puteam aminti când şi unde ne mai întâlniserăm. După puţin timp, tratamentul meu prompt şi brutal îşi făcu efectul, iar el deschise ochii şi se uită la mine, clipind des. Îşi ridică anevoie mâinile la umeri şi oftă.

— Curios, îngăimă el, am venit aici din cauza dumitale şi chiar te-am întâlnit.

Eu tot nu-mi aminteam cine era, dar el îşi venise în fire îndeajuns cât să-mi citească nedumerirea pe chip. Se ridică în fund.

— Nu încerca să te scoli în picioare! l-am prevenit eu.

Nu avea nevoie de avertisment, căci nu putu decât să se apuce de marginea băncii şi capul îi căzu în piept, bălăbănindu-se.

— Nu-ţi mai aduci aminte? mă întrebă el răguşit. Ai zis că am un pospai de cunoştinţe în aproape toate domeniile, mai puţin istoria naturală şi istoria antică. Trag nădejde să obţin o slujbă, peste câteva zile, şi m-am gândit să mă folosesc de răgaz ca să-mi îndrept acest neajuns, punându-mă niţel la punct. Aşa că am început acum cu istoria naturală şi…

Se întrerupse şi se uită fix, în sus, la mine. Atunci mi l-am amintit. Ar fi trebuit să-l recunosc din prima clipă în care dădusem cu ochii de el, căci era zi de zi prezent în gândurile mele. Însă claia lui de păr, pielea arsă de soare şi, mai presus de toate, înfăţişarea complet schimbată, aerul nou pe care-l dobândise, de om mult umblat prin lume, mă derutaseră.

— Istoria naturală! repetă el, într-o şoaptă guturală. Afundându-şi degetele între scândurile băncii, se răsuci în loc, cu faţa spre cuşcă.

— La dracu'! strigă. Tot aici e!

Se ţinea strâns de braţul de fier al băncii, tremurând, aproape zguduindu-se de suspine.

— Ce-i cu tine? îl întrebai eu. Ce ţi se pare că vezi în cuşcă?

— Dar dumneata vezi ceva în cuşca aia? mă întrebă el, în loc de răspuns.

— Desigur, zisei eu.

— Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, mă imploră el, spune-mi ce vezi!

I-am spus, în două vorbe.

— Doamne Dumnezeule! exclamă el. Suntem ţicniţi amândoi?

— Nu-i vorba de ţicneală la nici unul din noi, îl asigurai eu. Ceea ce vedem în cuşcă este chiar ceea ce este în cuşcă.

— Sincer acuma, chiar există un animal ca ăsta? stărui el.

I-am descris pe larg animalul, obiceiurile şi mediul lui de viaţă.

— Ei bine, zise el pierit, bănuiesc că spui adevărul. Dacă există un astfel de animal, hai să mergem în altă parte, ca să nu-l mai am în faţa ochilor.

L-am ajutat să se ridice în picioare şi l-am condus la o altă bancă, de unde nu se mai zărea cuşca aceea. Îşi puse gulerul la loc şi îşi înnodă cravata. Când o avusesem eu în mână, observasem că, în ciuda faptului că era jegoasă, se vedea clar că fusese o cravată foarte scumpă. Mai băgasem de seamă şi că hainele de pe el, deşi roase, fuseseră, când le cumpărase, dintre cele mai bune.

— Hai să căutăm o ţâşnitoare, propuse el. Acum pot să merg.

Găsirăm una nu prea departe şi, la câţiva paşi mai încolo, o bancă la umbră, cu o admirabilă privelişte în faţă. I-am întins o ţigară şi-am fumat în tăcere. Voiam să-l las mai mult pe el să vorbească.

— Ştii, începu el deodată, lucrurile pe care mi le-ai spus dumneata mi-au rămas întipărite în minte mai adânc decât orice altceva auzit de la alţii. Presupun că asta se întâmplă pentru că dumneata eşti un soi de filosof şi un atent observator al naturii umane, iar ceea ce spui dumneata este foarte adevărat. De pildă, ai spus că, în trei cazuri din patru, criminalii ar scăpa neprinşi, dacă şi-ar ţine gura, însă ei simt nevoia să-şi mărturisească fapta cuiva, chiar împotriva oricărei logici. Exact asta simt şi eu acum.

— Tu nu eşti un criminal, îl întrerupsei eu. Ţi-ai pierdut cumpătul şi te-ai făcut de râs numai o dată. Dacă ai fi fost un criminal şi ai fi făcut ce ai făcut, se prea poate să fi scăpat, pentru că atunci ai fi socotit bine cum s-o faci. Dar aşa, te-ai pus singur într-o postură în care totul era împotriva ta şi în care n-aveai nici o şansă. Tuturor ne-a părut rău de tine.

— Mai ales dumitale, declamă el ironic. M-ai tratat fără mănuşi.

— Ba tuturor ne-a părut rău de tine, repetai eu, întregului juriu, ba chiar şi judecătorului. Nu eşti deloc un

criminal.

— De unde ştii, mă întrebă el sfidător, ce am făcut eu de când am ieşit din puşcărie?

— Ţi-ai lăsat pletele să-ţi crească în voie, comentai eu.

— Am avut destul timp, zise el. Am călătorit prin toată lumea şi pentru asta am spart zece mii de dolari.

— Cum, şi n-ai văzut niciodată un… începui eu.

Mă întrerupse scurt:

— Nu-i rosti numele, se cutremură el. Nu, niciodată n-am văzut şi n-am auzit de vreunul. Dar nu după animalele din cuşcă am umblat eu, câtă vreme am avut bani în buzunar. Nu mi-am amintit de sfatul dumitale, nici de celelalte lucruri pe care mi le-ai mai spus, până când n-am ajuns falit. Acum, exact cum ai spus, simt nevoia să mă spovedesc dumitale. Bănuiesc că ăsta-i criminalul din mine.

— Nu eşti deloc un criminal, repetai eu cu oarecare blândeţe.

— Pe dracu’, se răţoi el, un an de pârnaie face pe oricine criminal, chiar dacă n-a fost înainte.

— Nu neapărat, îl încurajai eu.

— Ba mai mult ca sigur, oftă el. S-au purtat cu mine nesperat de bine: m-au pus la contabilitate şi am obţinut scutirea maximă de pedeapsă pentru buna mea purtare. Dar am întâlnit profesionişti şi ăştia nu uită niciodată pe cineva. Acuma nu mai are nici o importanţă ce am făcut de când am ieşit, nici ce am încercat să fac, nici cum l-am întâlnit pe Rivvin, nici cum l-a pus pe Thwaite pe urmele mele… Nu, nici cum m-a prins Thwaite, nici ce mi-a spus, nici altceva de dinainte de noaptea aceea, dinainte să pornim.

Mă privi în ochi. Devenise nerăbdător. Îl vedeam cum se înflăcărează pentru ce avea să-mi povestească. Într-adevăr, când începu să vorbească, după ce se gândi câteva clipe, aplombul de mai devreme îl părăsi, lăsând loc dialectului din copilărie şi jargonului tovarăşilor săi din ultima vreme. Nu mai era decât cosmopolitul uşuratic, care-şi spunea povestea cu entuziasm conştient.

II

De parcă ar fi fost ziua în amiaza mare, Thwaite îşi conduse maşina cu o viteză înspăimântătoare, timp de vreun ceas. Apoi se opri, iar Rivvin stinse toate luminile. Nu ne încrucişaserăm cu nimeni pe drum şi nu depăşirăm pe nimeni, dar când pornirăm din nou prin noaptea umedă şi fără stele, fu prea mult pentru nervii mei. Thwaite era liniştit de parcă vedea pe unde merge. Eu nu izbuteam decât să ghicesc că el era în faţa mea, dar îi simţeam siguranţa de sine în fiecare tremur al maşinii. Era una dintre maşinile acelea aiuritor de scumpe, făcute pe comandă, care, pe indiferent ce vreme, la indiferent ce viteză sau turaţie, sunt la fel de silenţioase ca puma. Thwaite nu şovăi nici o clipă, conducând prin beznă – fie că o ţinea drept sau cotea, fie că încetinea sau accelera, fie că gonea sau că se furişa – aproape încă vreun ceas. Apoi viră brusc la stânga şi o luă în sus pe deal. Aproape că simţeam atingerea şi mirosul tufelor îmbibate de apă, atârnând imediat deasupra şi în jurul meu, frunzişul lor ud şi pământul mocirlos, mustind de apă, care plescăia sub roţi. Urcarăm o pantă abruptă şi ajunserăm pe un platou, unde dădurăm înainte şi-napoi, cam pe o lungime de maşină, de vreo douăzeci de ori, până o întoarserăm. Apoi oprirăm motorul. Thwaite mută nişte obiecte care zăngăneau sau bufneau şi, după câteva clipe, zise:

— Acum o să vă demonstrez cum poate cineva să-şi umple rezervorul cu benzină pe o noapte neagră ca smoala, dacă ştie să lucreze pe pipăite.

După ceva mai mult timp, zise iar:

— Rivvin, du-te şi îngroapă asta!

Rivvin înjură, dar se duse. Thwaite se urcă pe bancheta din spate, lângă mine. Când se întoarse, Rivvin urcă şi el în spate, lângă mine, pe partea cealaltă. Îşi aprinse pipa; Thwaite îşi aprinse o ţigară şi se uită la ceas. După ce îmi aprinsei şi eu una, Thwaite îmi zise:

— Avem destul timp să stăm de vorbă şi tot ce trebuie să faci tu este să asculţi. O să încep cu începutul. Când

bătrânul Hiram Eversleigh a murit…

— Doar nu vrei să spui că… l-am întrerupt eu brusc.

— Tacă-ţi fleanca! se răsti el. Şi ţine-ţi pliscu-nchis! O să ai cuvântul, după ce termin eu.

Am tăcut.

— Când bătrânul Hiram Eversleigh a murit, reluă el, toată averea s-a împărţit egal între fiii săi. Ştii ce au făcut ceilalţi cu părţile lor de moştenire: palate prin New York, Londra şi Paris, castele pe coasta bretonă, parcuri de vânătoare cu cerbi şi găinuşe-de-baltă prin Scoţia, vase cu aburi, iahturi şi tot tacâmul, cum au ţinut-o întruna de atunci încoace. La început, Vortigern Eversleigh s-a aruncat şi el după toate lucrurile de genul ăsta, mai abitir decât oricare dintre fraţii lui. Dar, când i-a murit nevasta, acum mai bine de patruzeci de ani, s-a oprit dintr-odată. A vândut tot, a cumpărat terenul ăsta, l-a înconjurat cu ziduri şi a construit puzderia de chestii dinăuntru. Ai văzut turnuleţele şi acoperişurile lor – asta-i tot ce vreunul dintre cei cu care am vorbit a văzut vreodată din ele, de când s-au încheiat lucrările, adică după vreo cinci ani de la moartea nevestei sale. Ai văzut cele două gherete de portar şi ştii că fiecare este o casă uriaşă chiar şi pentru reşedinţa unui milionar. După ele poţi să-ţi dai seama de mărimea şi de întinderea încrengăturii de clădiri care alcătuiesc castelul sau conacul sau cum oi vrea să-i zici. Acolo a locuit Vortigern Eversleigh. Nu l-a părăsit nici măcar o dată, din câte am aflat eu. Acolo a şi murit. După moartea lui, acum douăzeci de ani încheiaţi, partea lui din averea familiei Eversleigh i-a revenit moştenitorului său. Nimeni nu l-a văzut vreodată pe acest moştenitor. Din cele ce o să-ţi spun eu imediat, o să pricepi, cum am priceput şi eu, că probabil moştenitorul nu este femeie. Însă nimeni nu ştie nimic despre el, căci niciodată n-a trecut dincolo de zidurile astea, lungi de vreo câteva mile bune. Totuşi, nici unul dintre lacomii şi egoiştii nepoţi şi nepoate, cumnaţi şi cumnate ai lui Eversleigh nu s-a opus vreodată ca moştenitorului acestuia să-i revină toată partea lui Vortigern Eversleigh, iar partea aceasta este de două sute

de mii de dolari lunar, plătiţi în aur, în prima zi de lucru a băncii din fiecare lună. Am aflat asta din surse sigure, căci au fost certuri pentru împărţirea averii lui Wulfstan Eversleigh şi a lui Cedric Eversleigh şi am verificat-o din ce s-a scris în ziare despre procesele de atunci. Toţi banii ăştia, sau valoarea echivalentă, au fost fie reinvestiţi, fie cheltuiţi în interiorul zidurilor parcului de aici. Ceea ce s-a reinvestit nu-i prea mult. Am luat urma achiziţiilor moştenitorului. Cumpără instrumente muzicale, în orice cantitate şi la orice preţ. Astea au fost primele lucruri pe care le-am aflat sigur. Şi materiale de-ale artiştilor, vopseluri, pensule, pânze, ustensile de sculptură, lemn, lut, marmură, tone de lut şi uriaşe blocuri de marmură din cea mai fină. Nu-i chiar un fraier hrăpăreţ, care adună gunoaie scumpe dintr-o toană de-a lui; ştie ce vrea şi de ce; are gust. Cumpără cai şi şei, trăsuri, mobilă, covoare, tapiserii, picturi, toate peisaje, niciodată vreun portret, cumpără fotografii de picturi celebre, cu zecile de mii şi mai cumpără porţelanuri fine, vase rare, mese de argint, ornamente din sticlă veneţiană, filigrane de argint şi de aur, bijuterii, ceasuri, lanţuri, nestemate, perle, rubine, smaralde şi… diamante. Diamante!

Glasul lui Thwaite tremura de emoţie, cu toate că şi-l păstra scăzut şi egal.

— Oh, doi ani am făcut cercetări, zise el mai departe, şi ştiu. Oamenii vorbesc. Dar nici unul dintre servitori, grăjdari sau grădinari. N-am putut să scot nici un cuvinţel, nici la prima, nici la a doua sau la a treia mână, nici de la ei, nici de la rudele sau prietenii lor. Sunt muţi ca mormântul. Ştiu ei prea bine dincotro le curge laptele şi mierea. Însă câteva dintre calfele concediate ale meşterilor care au lucrat aici mi-au spus tot ce-am vrut să ştiu şi am aflat-o clar, deşi nu direct. Nici unul dintre cei de afară nu ajunge mai departe de marile curţi pavate ale caselor portarilor. Fiecare bucăţică de hrană pentru întregul regiment de servitori trece prin casa portarilor din piatră cafenie. Porţile dinspre exterior se deschid şi camionul sau ce naiba este înaintează în gangul boltit de piatră. Acolo se

opreşte. Porţile dinspre drum se închid şi se deschid porţile spre interior. Maşina intră în curte. Acolo, majordomul (cred că nu-i dau un titlu prea pompos) vine şi alege ce trebuie. Apoi porţile de intrare în celălalt gang se deschid şi camionul intră sub bolta de piatră şi opreşte. Porţile de intrare în gang se închid şi se încuie şi se deschid porţile de ieşire. Şi tot aşa pentru fiecare camion, căci nu intră decât unul o dată. Totul este transportat prin casa portarului în curtea interioară mai mică şi încărcat în maşinile proprietarului pentru a fi duse la reşedinţă.

Orice alt lucru, ca mobila, de pildă, intră în curtea casei portarilor din piatră verde. Acolo, un soi de contabil verifică inventarul şi ia în primire marfa, în prezenţa a doi martori din partea vânzătorilor şi alţi doi din partea proprietarului. Recepţia poate dura o zi sau o lună; marfa poate fi returnată neatinsă ori păstrată în întregime; orice neregulă este rezolvată imediat prin returnarea transportului refuzat. La fel şi cu bijuteriile. Am avut baftă. Am aflat în mod sigur că mai mult de un milion de dolari, numai valoarea diamantelor, a intrat în casa asta, în ultimii zece ani, şi a rămas în ea.

Thwaite făcu o pauză patetică. Eu n-am scos nici o vorbă. Stăteam toţi trei în spatele maşinii oprite: nu se auzeau decât pielea banchetei scârţâind sub noi când respiram, Rivvin sugând din pipa lui şi apa picurând din frunzele de deasupra noastră – în rest, nici un alt zgomot.

— Totul este acolo, înăuntru, reîncepu Thwaite. Cea mai mare pradă din America de Nord. Iar acesta o să fie cel mai mare şi cel mai reuşit jaf care s-a comis vreodată pe continentul ăsta. Şi nimeni n-o să fie vreodată condamnat pentru el, ba nici măcar suspectat. Ascultă ce-ţi spun eu!

— Ascult, izbucnii eu, şi nu mă simt câtuşi de puţin mai liniştit decât în clipa în care am pornit la drum. Ai promis că-mi explici şi ai spus c-o să fiu la fel de dornic s-o fac şi de încrezător ca tine şi ca Rivvin. Am aflat care-i momeala, admiţând că tot ce-ai spus e adevărat, şi nu pare deloc atrăgătoare. Tu chiar îţi închipui că vreun pustnic de milionar excentric stă fără pază? Dacă el, unul, este

neglijent, oamenii lui sunt taman pe dos. Din ce-ai povestit despre casele portarilor, există destule măsuri de precauţie. Diamantele sunt ispititoare, dacă vrei, dar la fel sunt şi lingourile de la monetărie. După spusele tale, toată această comoară, pe care o visezi, este, în locul unde se află, la fel de bine păzită ca şi rezerva de aur de la Tezaurul Statelor Unite. Mă sperii, nu mă linişteşti!

— Ţine-ţi firea, mă întrerupse Thwaite. Nu-s tâmpit. Am pierdut ani de zile cu lovitura asta. După ce m-am asigurat asupra câştigului, m-am asigurat şi asupra mijloacelor. Precauţii sunt o grămadă, dar nu destule. Ce simplu ar fi fost să planteze câte un foişor de pază la fiecare o sută de iarzi, pe partea cealaltă a drumului, dincolo de zidurile înconjurătoare! N-au făcut-o. Ce simplu ar fi fost să lumineze drumul şi toată partea exterioară a zidului! N-au făcut-o nici p-asta. Şi nu s-au gândit la nici una dintre celelalte duzini de precauţii simple pentru exterior. Parcul este destul de întins ca să fie neumblat. Şi, în afara zidurilor, totul este cufundat în întuneric, drumul pustiu şi neîngrădit, pădurile, la fel de pustii ca şi asta. Sunt peste măsură de încrezători. Îşi închipuie că zidul lor şi casele portarilor sunt de ajuns. Dar nu sunt. Îşi închipuie că măsurile de protecţie exterioare sunt perfecte. Şi nu sunt. Eu ştiu. Am sărit zidul ăsta de zece ori, de douăzeci de ori, de cincizeci de ori. Am riscat să-l trec şi am riscat ca, dincolo, să cad în vreo capcană, să fiu împuşcat pe neaşteptate sau să mă împiedic în sârmele sistemului de alarmă. Nu există de nici unele. Nu există nici un fel de patrulă de noapte, nici o patrulă regulată de zi, numai grădinari ocazionali şi alţii ca ei. Ştiu. Am verificat asta, târându-mă pe burtă prin tot parcul, ca un indian irochez din romanele lui Cooper. Sunt atât de încrezători în eficacitatea zidului lor, încât n-au nici măcar un câine de pază, nici un fel de câine, de nici un fel.

Desigur, am fost uluit să aud asta.

— Nici un câine! am exclamat. Eşti sigur?

— Al naibii de sigur! răspunse Thwaite triumfător. Şi cu siguranţă n-a fost niciodată picior de câine pe proprietatea

asta!

— Cum de poţi fi sigur de asta? m-am agăţat eu de această afirmaţie.

— Ajung şi la asta, continuă Thwaite. N-am putut da de nici un individ care să fi fost în serviciu aici şi cu care să stau personal de vorbă, dar am aranjat să trag cu urechea la ce discutau doi dintre oamenii lui Eversleigh, ba chiar în mai multe rânduri. Cea mai mare parte din ce au spus nu mi-a fost de nici un folos, dar am prins nişte frânturi din care am putut deduce câte ceva. Există un zid de-a curmezişul, care împarte parcul în două. În cea mai mică dintre incinte, în care dau şi uşile casei, sunt locuinţele tuturor îngrijitorilor şi servitorilor, ale supraveghetorilor, a directorului şi a doctorului casei – pentru că există un doctor al casei! Acesta are doi asistenţi, tineri, care se schimbă des. Este căsătorit, ca majoritatea celor din suita stăpânului casei. Aceştia au un soi de sat al lor, între zidul exterior şi cel despărţitor dinăuntru. Câţiva locuiesc aici de treizeci şi cinci de ani. Când ajung prea bătrâni, sunt pensionaţi şi trimişi de aici, undeva – în orice caz, departe, căci n-am dat de urma nici unuia dintre cei pensionaţi.

Valeţii sau îngrijitorii, sau ce naiba or mai fi ei, sunt numeroşi, ca să se ajute unii pe alţii, şi sunt toţi burlaci, mai puţin doi sau trei dintre cei mai de încredere. Restul sunt aduşi cu toţii din Anglia şi îmbarcaţi înapoi, de obicei după vreo patru sau cinci ani de serviciu. Cei pe care i-am surprins eu discutând erau doi dintre oamenii aceştia, unul bătrân, care peste puţin timp avea să-şi încheie înrolarea, cum îi zicea el, şi avea să se ducă acasă, iar celălalt, băiatul pe care-l pregătea să-i ia locul. Toţi servitorii ăştia cu regim special au timp berechet să petreacă pe afară. Ai mei stăteau la o bere şi două-trei ore o dată, pălăvrăgind, Appleshaw servindu-i ponturi lui Kitworth sau Kitworth punându-i întrebări. De la ei am aflat despre zidul despărţitor din interior.

„Niciodată n-a trecut vreo femeie dincolo de zidul ăsta, de când a fost el ridicat”, a zis Appleshaw.

„Nici nu m-aş fi gândit la asta”, a răspuns Kitworth

meditativ.

„Îţi închipui vreo femeie suportându-l?” a întrebat Appleshaw.

„Nu”, a recunoscut Kitworth, „e greu să-mi închipui aşa ceva. Însă unele femei suportă şi mai multe de la un bărbat.”

„Oricum”, a adăugat Appleshaw, „el nu îngăduie prezenţa vreunei femei.”

„Ciudat”, a zis Kitworth, „auzisem că ăştia ca el sunt taman pe dos.”

„Aşa sunt, după câte-am aflat”, a răspuns Appleshaw, „că nu i-am urmărit; dar el nu le poate suferi.”

„Bănuiesc că la fel e şi cu câinii”, a reflectat Kitworth.

„Nici un câine nu s-a obişnuit vreodată cu el”, a încuviinţat Appleshaw, „iar lui îi este atât de frică de câini, încât nu e admis nici unul pe toată proprietatea. Niciodată n-a pus vreunul piciorul pe aici, de când s-a născut el, după câte mi s-au spus. Nu, nici câine, nici pisică.”

Altă dată l-am auzit pe Appleshaw spunând:

„El a construit muzeul şi pavilionul şi turnurile; celelalte au fost construite când era el mic.”

În general, n-am putut auzi prea multe din ce spunea Kitworth, că vorbea prea încet. Odată, l-am auzit pe Appleshaw răspunzând:

„Uneori, nopţi şi nopţi de-a rândul, e liniştit, ca toată lumea, stinge luminile devreme şi doarme dus, din câte ştim noi. Dar se întâmplă şi să stea treaz toată noaptea, cu toate luminile din casă aprinse, sau să stea până târziu, după miezul nopţii. Cine e atunci de serviciu prinde de fapt o seară liberă, căci nimeni n-are nimic de făcut, cel puţin dacă nu trimite după câte cineva, ceea ce nu se întâmplă prea des – nici de două ori pe an. De cele mai multe ori, este la fel de liniştit ca tine şi ca mine, câtă vreme i se dă ascultare.”

„Îşi iese totuşi repede din fire. Ba îl apucă turbarea că nu i se răspunde numaidecât, ba tună şi fulgeră că gardienii vin la el nechemaţi.”

Multă vreme au vorbit în şoaptă, iar eu n-am prins decât

fragmente.

Odată:

„Oh, atunci nu înghite pe nimeni prin preajmă. Îl poţi auzi plângând cu sughiţuri, ca un copil. Când îi este cel mai rău, îl auzi, în toiul nopţii, urlând şi strigând ca un chinuit de diavol.”

Apoi, iar:

„Cu pielea curată ca de copil, fără mai mult păr decât tine sau decât mine.”

Şi apoi, iar:

„Cu arcuşul? Nici un violonist nu-l întrece. L-am ascultat ore în şir. Te face să te gândeşti la păcatele tale. Apoi se schimbă şi-ţi aduci aminte de prima dragoste, de ploile de primăvară şi de flori, de vremurile când erai doar un dop de copil, de abia îi ajungeai mamei tale la genunchi. Îţi sfâşie inima.” Singurele două fraze care mi s-au părut mai demne de luare-aminte au fost:

„N-ar suporta să se amestece careva.”

Şi:

„Niciodată nu se atinge de vreo încuietoare până dimineaţa, odată ce s-a închis pe dinăuntru.”

— Ei bine, acum ce părere ai? mă întrebă Thwaite.

— Păi, răspunsei eu, sună de parcă locul acesta ar fi un ospiciu pentru un singur pacient, un smintit cu lungi perioade de luciditate.

— Cam aşa ceva, replică Thwaite, numai că în ăsta se pare că sunt mai multe lucruri decât într-unul obişnuit. Nu pot să pun cap la cap toate cele pe care le-am auzit. Appleshaw a zis o chestie care-mi tot bâzâie în minte:

„Când îl văd zbătându-se fără ieşire, mă întoarce pe dos.”

Iar Kitworth a zis, odată:

„Culorile acelea strălucitoare, de-a lungul ei, mi-au îngheţat sângele în vine.”

Şi Appleshaw a mai zis, în mai multe rânduri, cu diverse cuvinte, dar de fiecare dată cu acelaşi înţeles:

„N-ai s-o scoţi niciodată la capăt, dacă ţi-e frică de el. Dar o să-l respecţi din ce în ce mai tare, aproape c-o să

ajungi să-l iubeşti. N-o să te mai temi de cum arată, ci de teribila sa înţelepciune. Este mai învăţat decât oricine de pe lume.”

Odată, Kitworth a răspuns:

„Nu-l invidiez pe Sturry, încuiat acolo cu el.”

„Sturry sau oricare dintre noi care, la momentul respectiv, este omul lui cel mai de încredere, nu este de invidiat, a încuviinţat Appleshaw. Dar o să te obişnuieşti, ca şi mine, dacă eşti un om aşa cum mi se pare mie că ai fi.”

— Cam asta-i tot ce am obţinut din trasul cu urechea, continuă Thwaite, iar restul l-am aflat din statul la pândă şi din raitele mele de cercetaş. M-am lămurit care este clădirea pe care o numesc ei „pavilion” – acolo îşi face el veacul. Dar, uneori, îşi petrece nopţile în vreunul dintre turnuri, care sunt separate de celelalte clădiri. Alteori, luminile sunt stinse pretutindeni, după ora zece, ba chiar de la nouă; dar, de asemenea, pot rămâne aprinse până după miezul nopţii. Câteodată se reaprind târziu de tot, pe la două sau trei. Am auzit şi muzică, la vioară, aşa cum a descris-o Appleshaw şi, de asemenea, la orgă – dar n-am auzit niciodată vreun urlet. Fără îndoială că este ţicnit, judecând după statuile sale.

— Statui? m-am mirat eu.

— Da, zise Thwaite, statui. Personaje uriaşe, singure sau în grup, toate înfăţişând nişte aiureli de oameni cu capete de elefanţi sau de condori americani, statui demente cu desăvârşire. Altminteri bine realizate. Sunt plantate prin tot parcul. Clădirea micuţă şi pătrată, dintre pavilion şi turnul verde, este atelierul lui de sculptură.

— Se pare că ştii locul ca-n palmă, zisei eu.

— Chiar îl ştiu, consimţi Thwaite, am ajuns să-l cunosc bine. La început, încercam în nopţi ca asta. Apoi am îndrăznit şi-n nopţile senine. Apoi am îndrăznit chiar şi-n nopţile cu lună plină. Niciodată n-am avut vreo surpriză neplăcută. Am stat pe treptele de la intrarea pavilionului, la ora unu, într-o noapte senină şi nu m-a deranjat nici o clipă cineva. Am încercat chiar să stau o zi întreagă în

parc, pitit în nişte tufe, nădăjduind să-l văd.

— Şi l-ai văzut vreodată? întrebai.

— Niciodată, răspunse Thwaite. În schimb, l-am auzit. Face plimbări călare, după ce se întunecă. Am urmărit calul, mânat în sus şi-n jos prin faţa pavilionului, până ce s-a făcut prea întuneric ca să-l mai zăresc din locul în care mă ascunsesem. L-am auzit trecând pe lângă mine, prin beznă. Dar niciodată n-am izbutit să văd calul la loc deschis, ca să desluşesc ce-avea în spinare. Să rămâi ascuns şi să stai la marginea drumului, cât mai aproape de el, nu se poate şi una şi alta.

— Şi nu l-ai văzut nici în ziua pe care ai petrecut-o acolo? am stăruit eu.

— Nu, zise Thwaite, nu l-am văzut. Şi eu am fost dezamăgit, de asemenea. Mai ales că o limuzină imensă s-a înfiinţat la intrarea pavilionului şi a tras sub poarta cea mare. Dar, când a început să dea ture parcului, nu era nimeni în ea, numai şoferul la volan şi o maimuţă pe bancheta din spate.

— O maimuţă! am exclamat eu.

— Da, zise el. N-ai văzut vreun dog, vreun terra-nova sau vreun terrier, stând în fund, într-o maşină, dându-şi aere de nobleţe şi de superioritate şi distrându-se la culme? Ei, uite-aşa stătea şi maimuţa aceea, întorcându-şi capul într-o parte şi-n alta şi admirând priveliştea.

— Cum arăta? întrebai eu.

— Ca un fel de gorilă cu faţă de câine, îmi zise Thwaite, aducând mai mult a buldog.

Rivvin mârâi.

— Asta n-are legătură cu afacerea, continuă Thwaite, să ne întoarcem, deci, la oile noastre. Ideea e că zidul este singura lor protecţie, nu există nici un câine, probabil din pricina maimuţei sau din cine ştie ce alt motiv. Servitorii îl încuie pe domnul Eversleigh în fiecare noapte, cu un singur valet care să aibă grijă de el. Niciodată nu se amestecă, indiferent ce zgomot ar auzi sau ce lumini ar vedea, dacă nu se dă alarma, iar eu am localizat sârmele de la sistemul de alarmă, pe care tu trebuie să le tai. Asta-i

tot. Vii şi tu?

Rivvin stătea înfipt în mine, aproape urcat peste mine. Îi simţeam muşchii de uriaş şi gura pistolului în şoldul meu.

— Vin cu voi, zisei eu.

— De bunăvoie? stărui Thwaite.

Gura pistolului se mişca în ritmul respiraţiei lui Rivvin.

— Vin de bunăvoie, zisei eu.

III

Mergând pe jos, Thwaite ne conduse cu aceeaşi siguranţă cu care condusese şi maşina. Era cea mai încremenită şi mai neagră noapte din câte cunoscusem, fără nici o lumină, fără nici o şoaptă de vânt, fără vreun zgomot sau miros după care să te poţi orienta – şi prin pâcla aceea, Thwaite înainta cu uşurinţă, ca unul care se mişca în dormitorul lui de acasă, fără să se încurce nici o clipă.

— Aici e locul, zise el, când ajunserăm la zid şi îmi călăuzi mâna ca să pipăi belciugul din iarbă, de la picioarele sale. Rivvin se puse capră, Thwaite îi urcă în spinare, iar eu mă căţărai pe amândoi. În vârful picioarelor, pe umerii lui Thwaite, abia de ajungeam cu degetele la creasta zidului.

— Suie-te pe capul meu, tâmpitule! şopti el.

M-am agăţat de creastă. Odată ce-am ajuns călare pe zid, am dat drumul la un capăt al scării de sfoară, jos, spre ei.

— Mai repede! şuieră Thwaite, de dedesubt.

Am tras scara până am întins-o şi-am coborât. De cum mi-am trecut prima oară degetele prin iarbă, am găsit celălalt belciug. Am legat scara şi am dat semnalul, scuturând-o. Rivvin a apărut cel dintâi, Thwaite după el. Şi prin parc Thwaite ne conduse fără şovăire. Când se opri, mă apucă de cot şi mă întrebă:

— Vezi vreo lumină?

— Nici una, îi răspunsei.

— La fel şi aici, zise el, nu e nici o lumină. Toate ferestrele sunt întunecate. Avem noroc.

Ne conduse mai departe, o vreme. Când se opri, nu zise decât:

— Aici e locul unde trebuie să te caţeri tu. Taie toate sârmele, dar nu pierde vremea tăind vreuna de două ori.

Detaliile indicaţiilor sale erau exacte. Am descoperit toate locurile de sprijin pentru mâini şi picioare, întocmai unde mă învăţase el să le caut. Dar am avut nevoie de toată tăria ca să-mi ţin nervii în frâu. Am priceput că nici un ins mai greu, ca Thwaite sau Rivvin, n-ar fi putut s-o facă. Iar când am coborât, eram leoarcă şi mă clătinam pe picioare.

— Numai un gât! mi-a zis Thwaite, vârându-mi o sticlă sub nas. După aceea, am pornit mai departe. Bezna era atât de adâncă şi pâcla atât de deasă că n-am întrezărit clădirea până ce n-am ajuns chiar la zidurile ei.

— Pe aici intri tu, îmi arătă Thwaite.

Am înţeles pentru a doua oară de ce mă luaseră şi pe mine cu ei. Nici unul dintre ei nu s-ar fi putut îndesa prin gaura aceea din zid. Şi eu de-abia am încăput. Înăuntru, în loc să cad cu zgomot, cum mă temeam, am aterizat cu un simplu scrâşnet, căci în containerul acela de cărbuni nu era antracit. La fel, containerul de sub fereastră era pentru cărbuni bituminoşi. Mi-am binecuvântat norocul şi am căpătat curaj. Am deschis fereastra fără prea multă osteneală. Rivvin şi Thwaite s-au strecurat înăuntru. Am coborât vreo patru sau cinci paşi, cu cărbunele scârţâind sub tălpi, şi, când am ajuns să călcăm pe podea, ne-am oprit. Rivvin şi-a aprins pentru două secunde lanterna, plimbând îndrăzneţ lumina de jur împrejur. Ne aflam între un rând de containere de cărbuni şi un rând de cuptoare aliniate unul lângă altul. Nu exista nici o uşă, la nici unul din capetele culoarului liber în care stăteam noi. Am zărit, într-o clipită, ferestrele alternate cu toboganele pentru cărbuni de deasupra containerelor, şi, în partea cealaltă, feţele dreptunghiulare, acoperite cu plăcuţe de ceramică strălucitoare, colorate, a două cuptoare uriaşe, din cărămidă curată, proaspăt vopsită, cu grătare negre şi plite de azbest orbitor de albe, cu ochiuri de aramă, iar,

între cuptoare, un spaţiu gol, întunecat. Către acesta pe jumătate l-am auzit, pe jumătate l-am simţit pe Rivvin îndreptându-se. Din momentul acela, în restul incursiunii noastre, el a deschis drumul, Thwaite l-a urmat, iar eu mai mult m-am ţinut după ei, orbecăind după Thwaite, adesea dându-mi seama de poziţia sau de mişcările lor printr-o combinaţie de simţuri care nu era nici auz, nici pipăit, deşi în parte intrau amândouă.

Lanterna lui Rivvin fulgeră din nou. Dădusem într-un culoar cu pardoseala de ciment şi pereţii din cărămidă, care avea câte o uşă la fiecare capăt şi, pe partea din faţa noastră, un şirag ameţitor de alte uşi. În întunericul care a urmat după scurta aprindere a luminii, am luat-o după ceilalţi doi, la dreapta. După ce-am trecut pragul uşii din capăt, ne-am oprit, stând neclintiţi, respirând şi ciulind urechile. Când Rivvin lumină puţin împrejurul nostru, am văzut că eram înconjuraţi de mii de sticle, toate aşezate culcat, cu gâtul în jos, în stative cu rafturi care ajungeau până-n tavan. Strecurându-ne printre ele, am dat ocol pivniţei, dar n-am găsit nici urmă de uşă, în afara celei prin care intraserăm. Un mârâit şoptit dinspre Rivvin, un ghiont de la Thwaite şi ne-am întors, străbătând tot culoarul, până la celălalt capăt. Şi acolo ne-am trezit iarăşi într-o pivniţă de vin, sora geamănă a celei din care ieşiserăm şi cu aceleaşi caracteristici.

Curiozitatea ne-a învins orice prudenţă. Rivvin, în loc să aprindă lanterna doar pentru o clipă şi din timp în timp, a ţinut-o aprinsă continuu şi am privit cu atenţie, am cercetat îndeaproape şi am dat glas pe şoptite mirării noastre. Ca şi în cealaltă, nici în această pivniţă nu exista nicăieri un spaţiu lăsat liber, stativele erau înghesuite, rafturile ajungeau până la grinzile ce susţineau bolta puţin arcuită, şi fiecare raft era atât de încărcat încât cu greu zăreai vreun lăcaş de sticlă gol. Iar în toată pivniţa aceea încăpătoare, printre toate acele zeci de mii de sticle, nu găseai una de un litru, de trei sferturi ori barem de jumătate. Toate erau sticluţe de o litră. Am scos vreo câteva din raft şi am observat că toate aveau aceeaşi

etichetă. Acum ştiu ce era reprezentat pe ea, căci am văzut-o de atâtea ori şi mult mai mare, mai târziu, dar atunci mi s-a părut imaginea unui dansator cu fustă, care trăgea după el un aligator legat cu lesă. Nu exista nici o denumire de vin sau de băutură pe nici una dintre sticle, însă fiecare etichetă avea un număr scris cu roşu, 17 sau 45 sau 328, imediat sub imagine, iar dedesubt scria:

„Îmbuteliat pentru Hengist Eversleigh.”

— Acum îi ştim şi numele, şopti Thwaite.

Ieşind din nou pe culoar, Rivvin o luă pe prima uşă la stânga. Am dat într-o scară, care urca uşor printre doi pereţi de piatră şi care cotea de două ori la stânga, după un palier întins.

După ce am urcat-o, păşind ceva mai cu băgare de seamă, am stat pe loc mai multă vreme, respirând precaut şi trăgând cu urechea.

Deodată, Rivvin îşi aprinse scurt lanterna. În stânga noastră ni se arătă o scară mochetată, mocheta de un roşu mohorât umflându-se peste treptele capitonate şi fiind fixată, la baza fiecăreia, cu o vergea de alamă; am mai zărit plăcile de stejar lăcuit ale plintei sau pervazului lambriurilor şi linoleumul sau ceva asemănător care acoperea podeaua, brun-gălbui sau galben-brun, făcut să pară parchet mozaicat; şi tălpile, gambele şi coapsele unui individ înalt şi vânjos. Lanterna luminase doar o fracţiune de secundă, totuşi se văzuseră bine pantalonii lui bufanţi, până la genunchi, ciorapii bine întinşi pe pulpele sale musculoase şi cataramele strălucitoare de la genunchi şi de la pantofii cu toc jos.

Nu s-a auzit gălăgie, ci doar zgomotul înfundat şi târşit al unei încleştări mute. Eu m-am lipit cu spatele de pervazul unei ferestre, mai înapoi nu mă puteam trage. Tot ce desluşeam erau hârjâiturile şi scrâşnetele luptei şi apoi un gâfâit, care s-a prefăcut într-un soi de gâlgâit.

Lanterna a luminat din nou şi a rămas aprinsă. Am văzut că Thwaite era cel care se lupta cu omul, care-l apucase pe Thwaite de gât cu una din uriaşele sale mâini. Thwaite îl ţinea pe după gât, apăsându-i faţa în piept. Avea părul

castaniu. Bila cu lanţ a lui Rivvin îl pocni în creştet, iar ţeasta îi trosni înfiorător. În aceeaşi clipă, lumina se stinse.

Thwaite, împrăştiind căldură ca o sobă încinsă, stătea respirând greu lângă mine. N-am mai auzit alt zgomot după bufnitura corpului pe podea, numai că mi s-a părut că desluşesc un tropăit uşor pe scara mochetată, ca al unui câine mare sau al unui copil speriat, urcând treptele.

— Aţi auzit ceva? şoptii eu.

Rivvin îmi trase un ghiont.

Când Thwaite îşi recăpătă suflul, îşi aprinse lanterna şi Rivvin la fel.

Omul mort era un bătrân, de peste cincizeci de ani, după aprecierea mea, înalt, uriaş la trup şi costeliv, deşi solid. Costumul pe care îl purta era o livrea de catifea verde cu găitane de aur, cu pantaloni bufanţi, până sub genunchi, tot de catifea verde, cu ciorapi de mătase verzi şi pantofi de piele verde.

Thwaite îmi făcu inima să-mi stea în loc, vorbind cu voce tare:

— I-am luat piuitul, Rivvin, zise el. Ăsta e valetul de încredere. Ar fi strigat, dacă ar fi avut pe cine să cheme. Ori suntem singuri în casa asta, ori nu mai avem de-a face cu altcineva decât cu domnul Hengist Eversleigh.

Rivvin mârâi.

— Dacă el e pe-aici, continuă Thwaite, ori încearcă să dea alarma, dar firele sunt tăiate, ori s-a speriat şi s-a ascuns. Hai să-l găsim şi să-l terminăm, dacă e pe-aici, şi-apoi să-i găsim diamantele. Şi, oricum, hai să găsim diamantele alea!

Rivvin mârâi.

Trecurăm iute din încăpere în încăpere, de la un etaj la altul. Nici o uşă nu opuse rezistenţă. Fuseserăm curioşi şi uimiţi în pivniţa de vinuri; mai sus, aproape că ne pierdurăm capul, năuciţi. Ne aflam în palatul minunilor, într-un asemenea belşug de bogăţii, încât până şi Rivvin, după a doua sau a treia ocazie, încetă să mai încerce să vâre ceva prin buzunare sau în geantă. N-am întâlnit nici un suflet, n-am găsit nici o uşă încuiată şi, după toate

aparenţele, făcuserăm un tur prin toată clădirea.

Când se opreau ei, mă opream şi eu. Eram toţi trei uluiţi până la delir, chitiţi să ne băgăm nasul peste tot, înnebuniţi de curiozitate, fără să ne putem crede ochilor, în pragul isteriei, orbiţi şi cu sufletul la gură.

Thwaite vorbi prin întuneric:

— Să ştiu mai bine că mor, şi tot o să văd locul ăsta pe îndelete, de sus până jos.

Îşi aprinseră amândoi lanternele. Ne aflam chiar lângă leşul lacheului ucis. Rivvin şi Thwaite nu dădură atenţie cadavrului. Îşi plimbară lanternele în jur până când lumina uneia căzu pe întrerupător.

— Să sperăm că sârmele alea sunt pe sub pământ, remarcă Thwaite. Apăsă pe întrerupător şi lumina electrică inundă deodată totul, cu putere. După câte ne-am dat seama, ne aflam la picioarele scării de serviciu, într-un soi de vestibul, un culoar foarte întins, din care se deschideau mai multe uşi.

Toţi trei ne-am uitat lung la clanţele uşilor. După cum întrezăriserăm şi când mai aprinseserăm lanterna pe la celelalte uşi, fiecare avea două clanţe, una ca oricare alta şi una cam pe la jumătatea distanţei dintre clanţa obişnuită şi podea. Rivvin deschise o uşă care s-a dovedit a da într-o debara cu mături. Cercetă cu atenţie clanţele, Thwaite şi cu mine urmărindu-l la fel de atenţi. Încuietoarea era la clanţa de sus, dar se putea acţiona de la oricare dintre cele două clanţe. Ei au mai încercat o uşă, dar eu nu-mi puteam desprinde ochii de la cadavru.

Rivvin şi Thwaite nu-i acordau nici o atenţie, de parcă nici nu s-ar fi aflat acolo. Până atunci, eu mai văzusem om ucis numai o singură dată şi nu voiam nici să-mi amintesc de acela, nici să-mi delectez ochii cu acesta. Priveam în jos prin întunericul scării de piatră pe care urcaserăm până acolo sau îmi aruncam privirea spre bezna scării capitonate.

Atunci Rivvin, pipăind peretele pe lângă uşa deschisă, găsi întrerupătorul şi aprinse lumina. Era o sufragerie nesfârşită, cu cele patru colţuri tăiate de vitrine cu rafturi

de sticlă, pline cu porţelanuri chinezeşti şi sticlărie. Mobila era de stejar.

— Sala de mese a servitorilor, comentă Thwaite.

Am trecut apoi printr-o serie de încăperi, aprinzând luminile în fiecare; un soi de salon cu mese pentru jocul de cărţi şi cu table de şah; o bibliotecă în care pereţii erau căptuşiţi cu dulapuri pentru cărţi şi poliţe cu cărţi şi unde cele două mese de stejar gemeau de reviste şi ziare; o sală de biliard cu trei mese, una pentru biliard, una pentru biliardul cu 16 bile şi una pentru *bagatelle;* un soi de cameră de odihnă, unde sofalele şi fotoliile moi erau îmbrăcate în piele; un vestibul cu agăţătoare pentru pălării şi suporturi pentru umbrele, cu uşa de la intrare din stejar întunecat şi cu o mulţime de vitralii în lemnul ei şi pe lângă ea.

— Toate sunt odăile servitorilor, comentă Thwaite. Toate mobilele sunt pe măsura unui om obişnuit. Hai mai departe!

Ne-am întors, străbătând un culoar şi o bucătărie uriaşă, aflată la capătul celălalt al sufrageriei.

— Lăsaţi cămările, le-om vedea când ne-om întoarce, porunci Thwaite. Hai să mergem la etaj! O să cercetăm sala de recepţii după dormitoarele acelea, iar camerele de lucru şi atelierul la sfârşit. Chiar vreau să arunc o privire asupra tablourilor ălora.

Trecură pe lângă valetul mort de parcă nici n-ar fi fost acolo.

La etaj, Thwaite îi dădu un cot lui Rivvin:

— Am uitat de astea, zise el.

Inspectarăm un salon, potrivit ca mărime, cu o masă rotundă în mijloc şi un fotoliu tras lângă ea, iar în fotoliu, o revistă şi un soi de jachetă pentru fumat, din catifea vătuită. După salonul acesta urmau un dormitor şi o baie.

— Sălaşul domnului Valet, observă Thwaite, privind cu nepăsare la fotografia unei tinere femei bondoace, cu doi copii mici, aşezată pe birou. Şi aici tot mobilă pentru o persoană de mărime normală.

Rivvin dădu din cap.

Am luat-o din nou pe scara de serviciu, către etajul al doilea. Scara se sfârşea într-un hol pătrat sau vestibul sau anticameră care nu avea nimic în ea, decât două banchete. De aici se deschideau două uşi.

Rivvin împinse una şi pipăi pe perete, în sus şi în jos, până găsi întrerupătorul.

La toţi trei ni se tăie răsuflarea şi mai că strigarăm. Aruncaserăm câte-o privire şi mai devreme în galeria aceea, însă baia de lumină izvorâtă dintr-o mie de becuri, multiplicată de oglinzile de deasupra, ne orbi, iar picturile pur şi simplu ne împietriră.

Strălucirea mă îngrozea.

— Fără îndoială că ne-am pierdut minţile, protestai eu, de facem atâta lumină. Cu siguranţă că o să-i alarmeze pe toţi.

— N-o să alarmeze pe nimeni, se răsti Thwaite la mine. N-am stat eu cu ochii pe clădirile astea nopţi de-a rândul? Ţi-am mai spus că niciodată nu-l deranjează nimeni, la nu contează ce oră, fie că sunt sau nu luminile aprinse.

Slabul meu protest fiind astfel înlăturat fără drept de apel, m-am lăsat absorbit, ca şi ceilalţi, în contemplarea acelor picturi de necrezut. Rivvin se holba mai degrabă prosteşte, într-o mirare lipsită de înţelegere, Thwaite le scruta pătrunzător, căutând un indiciu pentru originea ciudăţeniei lor, eu eram absolut năucit în faţa desăvârşirii execuţiei, înfiorându-mă de stranietatea lor.

Galeria avea nouăzeci de picioare lungime şi aproape treizeci lăţime şi înălţime. După cât îmi puteam da seama, exista un tavan de oglinzi deasupra careului reflectoarelor. Picturile acopereau în întregime cei patru pereţi, mai puţin mica uşă din capătul celălalt. Nu exista nici o miniatură, ba unele erau chiar foarte mari. Câteva erau peisaje, însă toate aveau şi personaje în ele, cele mai multe fiind înţesate cu personaje.

Oh, figurile acelea!

Erau reprezentări de oameni, însă nici unul nu avea cap de om. Capetele erau, fără excepţie, de păsări, animale sau peşti, de animale în general, unele de animale obişnuite,

multe din cele pe care le mai văzusem prin fotografii sau despre care auzisem vorbindu-se, altele de creaturi imaginare, ca dragoni sau grifoni, şi mai bine de jumătate aveau capete de animale necunoscute mie sau care fuseseră născocite de către pictor.

Imediat lângă mine, când s-a aprins lumina, era un peisaj marin, înfăţişând o vreme ceţoasă şi cenuşie, pe o mare zbuciumată; o luntre ciudată, ca de pe lumea cealaltă, cu peşti îngrămădiţi pe fund, printre care stăteau în picioare patru personaje, încălţate cu cizme strălucitoare, ca de cauciuc, şi îmbrăcate cu haine largi, ude, ca pelerinele de ploaie, numai că şi cizmele şi pelerinele erau purpurii ca vinul de Bordeaux, iar cele patru personaje aveau capete de hienă. Unul ţinea cârma, iar celelalte trăgeau de un năvod. Prins în năvod era un soi de bărbat-sirenă, dar diferit de reprezentările obişnuite ale bărbaţilor-sirenă. Corpul său era de om, cu excepţia capului, a mâinilor şi a picioarelor; fiecare părticică a trupului era acoperită cu solzi de peşte, toţi irizând mici curcubeie. În loc de mâini şi picioare avea înotătoare plate şi largi, iar capul era ca de porc gras. Se zbătea în năvod, în agonia unei sforţări neputincioase.

Aşa fantastică fiind, pictura îţi dădea, fără să vrei, o impresie de realitate, de parcă scena s-ar fi petrecut chiar sub ochii tăi.

După aceasta, urma un tablou înfăţişând o masă în aer liber, pe o pajişte micuţă de lângă un iaz, într-o pădure în spatele căreia se înălţau nişte munţi. Toţi cei aşezaţi în jurul feţei de masă albe, întinse pe iarbă, aveau capete de diferite animale, unul de oaie, unul de cămilă, şi restul de animale asemenea cerbului, dar nici unul cunoscut de mine.

Următorul înfăţişa o luptă între două fiinţe compuse, aducând la formă cu centaurii, numai că aveau trupuri de tauri, din care răsăreau torsuri de om acolo unde ar fi trebuit să fie grumazul, nişte şerpi solzoşi, cu gurile căscate, gata să muşte, în loc de braţe, iar, în loc de capete de om, aveau capete de cocoşi, cu ciocurile deschise, cu

care se ciuguleau. În partea de jos a acestor făpturi, în loc de copite de taur erau gheare galbene de cocoş, mai solide decât ghearele de pui, cu degete scurte şi groase şi cu pinteni lungi şi ascuţiţi, ca ai cocoşilor de luptă. Totuşi aceste fantastice himere păreau absolut vii, iar mişcările lor păreau fireşti – da, acesta-i cuvântul: fireşti.

Fiecare tablou din galerie era la fel de năucitor ca şi acestea trei pe care le-am văzut la început. Toate erau semnate în colţul din stânga jos, cu litere mărunte, clare, pictate cu vopsea aurie, strălucitoare: „Hengist Eversleigh”, sub care era trecută o dată.

— Domnul Hengist Eversleigh este bolnav mintal, asta e limpede, comentă Thwaite, dar nu încape discuţie că se pricepe să picteze.

Să tot fi fost cincizeci de tablouri, dacă nu mai multe, în galeria aceea, poate chiar vreo şaptezeci şi cinci, şi fiecare era un coşmar.

Dincolo de ea, se afla o galerie ceva mai scurtă, dar de aceeaşi lăţime, în prelungirea celei mari, iar după aceasta venea o a treia, cât prima de mare. Toate trei ocupau trei laturi ale clădirii. Pe cea de-a patra latură se afla atelierul, de mărimea celei de-a doua galerii; acesta avea un întreg perete de sticlă, prin care se vedea tot cerul. Era văruit în alb, foarte simplu, părând gol, având doar două şevalete, unul mai mare şi unul mai mic.

Pe cel mic era o pictură cu nişte legume şi vreo cinci sau şase zâne micuţe, după cum îţi dădeai seama, cu trupuri de copii şi căpşoare de şoareci, ronţăind mărunt dintr-un morcov.

Pe cel mare era o pânză mai mult albă. Într-o parte se vedea un palmier, realizat din tuşe groase, împroşcate, de vopsea, şi sub el, trei crabi uriaşi, ţinând nişte nuci de cocos în cleşti. Se mai vedeau, lângă ei, tălpile şi gambele unui om, restul fiind neterminat.

Cele trei galerii conţineau în total vreo trei sute de picturi, dintre care, în galeria mai mică, se aflau numai pânze de mici dimensiuni. În afară de faptul că fusesem adânc impresionat de grotescul subiectelor şi de

perfecţiunea desenului şi a culorii, două alte ciudăţenii m-au izbit la picturile acelea, luate în ansamblu.

Primul, că nu exista, în nici unul dintre tablourile acelea, vreun portret de femeie sau vreo formă feminină oarecare. Toate personajele cu capete de animal, îmbrăcate sau nuduri, erau numai reprezentări de bărbaţi. Animalele, după câte am văzut eu, erau toate masculi.

În al doilea rând, aproape jumătate din picturi erau compilaţii sau paralele sau imitaţii (n-aş putea spune dacă erau deghizate sau cópii fidele) ale unor binecunoscute picturi de-ale artiştilor celebri, picturi pe care le-am văzut pe la expoziţiile publice sau pe care le ştiu din gravurile, fotografiile sau reproducerile de prin albume şi reviste.

Exista un tablou care semăna cu Washington trecând râul Delaware şi un altul semănând cu Washington luându-şi ultimul rămas-bun de la generalii săi. Mai exista un set de picturi cu Napoleon, făcute după tablouri ca Napoleon la Austerlitz, la Friedland, împărţind acvilele regimentelor sale, în dimineaţa de la Waterloo, coborând treptele de la Fontainebleau, şi pe puntea vasului care-l ducea la Sf. Elena. Erau zeci de alte picturi de generali, regi sau împăraţi trecându-şi în revistă armatele victorioase – vreo două sau trei cu Lincoln. Una care mi-a atras atenţia în mod deosebit, făcută fără îndoială după vreo pictură pe care n-am văzut-o în viaţa mea şi despre care nici n-am auzit vorbindu-se vreodată, era aceea a stafiei lui Lincoln, cu mult mai mare decât un om obişnuit, dominând notabilităţile epocii sale, la marea paradă organizată cu prilejul întoarcerii acasă a armatei federale, mărşăluind prin Washington.

În fiecare dintre aceste picturi, figura dominantă, indiferent că îi ţinea locul lui Lincoln, Napoleon sau Washington, vreunui general sau altui cârmuitor, indiferent de uniforma sau veşmântul regesc al trupului său de om, avea acelaşi cap. Capul tuturor oamenilor de arme din aceste picturi era de câine, invariabil, în toate tablourile, dar diferit de la unul la altul: terrier sau câine-lup, buldog sau mai ştiu eu ce. Capetele tuturor celor care

nu reprezentau oameni de arme erau de tauri sau de berbeci, de cai sau de alte animale mai puţin agresive. Capul personajului principal, care, pe vremea aceea, credeam că nu există în realitate, că este al vreunui animal legendar, fabulos… oh! Nu ăsta-i cuvântul.

— Mitologic? îi sugerai eu – singura dată când am intervenit de-a lungul povestirii sale.

— Da, mitologic, răspunse el. Am crezut că era un animal mitologic. Un cap cu botul prelung, ca de ogar; sub falcă, o bărbiţă ascuţită, bălană; urechi negre, lipsite de blană, ca urechile golaşe ale dogilor, totuşi fără să fie întocmai ca urechile de câine; o creastă de păr în vârful ţestei; forma triunghiulară a întregului cap; ochii apropiaţi, mici, ca mărgelele, îngrozitor de atoateştiutori; strălucitoarele pete de culoare de pe fiecare parte a nasului – toate acestea îţi creau o pătrunzătoare impresie de făptură aparte şi, totuşi, părea nu atât real, cât mitologic.

O să-mi ia cu mult mai mult să povestesc ce am văzut la etajul al treilea, decât mi-a luat să văd. De jur împrejurul galeriilor, sub tablouri, erau nişte scrinuri solide, construite pe lungime, ca o tejghea şi cam tot atât de înalte. Thwaite a străbătut galeria de la un capăt la celălalt, pe o parte, iar Rivvin pe partea cealaltă, trăgând sertarele şi apoi trântindu-le la loc. Am văzut că toate conţineau fotografii de picturi. Însă Rivvin şi Thwaite n-au riscat şi s-au uitat în fiecare sertar. Eu am avut astfel răgazul să casc gura, privind în jurul meu, şi să străbat încăperea la pas, ca într-un soi de plimbare de voie, în jurul sofalelor miniaturale de catifea verde şi a banchetelor spate-n spate, înşirate pe mijlocul galeriei. Mi s-a părut că domnul Hengist Eversleigh era un mare maestru al portretelor şi-al peisajelor, atât în privinţa execuţiei desenului, cât şi în ceea ce priveşte culoarea, lumina şi perspectiva.

Pe când coboram pe scara din celălalt colţ al clădirii, copia celei pe care urcaserăm, Thwaite zise:

— Acum, dormitoarele alea!

Lângă scară am dat de apartamentul altui valet sau lacheu, cu salon, dormitor şi baie, întocmai ca apartamentul de lângă cealaltă scară. Şi, între acestea două, mai erau alte patru, situate sub atelier şi deasupra camerelor de odihnă.

În aripile de est şi de vest ale clădirii se aflau dormitoarele „alea” – douăsprezece apartamente, câte şase de fiecare parte, şi fiecare dintre cele douăsprezece alcătuite dintr-un dormitor, o cameră de toaletă şi o baie.

Paturile erau de numai vreo trei picioare lungime şi proporţional de înguste şi joase. Mobila, birouri, mese, scaune, bufeturi şi toate celelalte, era în concordanţă cu dimensiunile paturilor, mai puţin marile oglinzi rabatabile şi oglinzile de perete, care ajungeau până-n tavan. Căzile de baie erau aproape nişte bazine de înot, având nouă picioare pe şase şi trei picioare adâncime, fiecare fiind un singur vas de porţelan.

Forma, dimensiunile şi stilul mobilierului se repeta pretutindeni, numai culorile variau, astfel încât cele douăsprezece apartamente erau în douăsprezece culori: negru, alb, cenuşiu, brun, galben, roşu, verde şi albastru, ultimele patru în nuanţă închisă, respectiv deschisă – tapetele de pe pereţi, draperiile, covoarele şi pledurile asortându-se la culoarea dominantă a fiecărui apartament. Pereţii aveau, totuşi, aceeaşi pictură, repetată la nesfârşit, de două, de patru sau de şase ori într-o odaie şi la fel în fiecare apartament.

Pictura era aceeaşi de pe etichetele sticlelor, pe care nu o desluşisem bine. Era aşezată în medalion, pe fiecare panou de perete, albastru, roşu ori ce altă culoare mai aveau. Fundalul picturii era un soi de cer palid, neclar, cu nori şterşi, ceţoşi, deasupra unei păduri aparent tropicale. Personajul principal era un înger, în veşminte lungi, albe, fluturând în zborul lui cu aripile larg deschise, cu pene argintate. Chipul îngerului era de om, singura faţă omenească din toate picturile existente în palat – chipul unui tânăr grav, blând, cu trăsături efeminate.

Animalul pe care îl trăgea îngerul după el era un uriaş

crocodil, cu o zgardă de aur în jurul gâtului şi cu un lanţ de aur care pornea de la zgardă nu către mâna îngerului, ci către o cătuşă de aur de la încheietura mâinii sale.

Dedesubtul fiecărei picturi era acelaşi catren.

Nu te lăsa îngenuncheat de ale firii slăbiciuni.
Să nu verşi lacrimi, să nu te tânguieşti, să nu suspini,
Şi, osândit să n-ai nici tihnă, alinare, nici lauri în cununi,
Petrece-ţi viaţa neclintit şi singur ca stânca în genuni.

Am văzut-o de atâtea ori, încât n-am s-o uit niciodată.

Băile erau din cale-afară de luxoase, o cabină de duş, o baie cu duş obişnuit, câte două căzi de mărimi diferite, pe lângă bazinul îngropat. Camerele de toaletă aveau, fiecare, o varietate de garderobe. Am deschis vreo două şi am văzut în ele numeroase costume micuţe, ca pentru un băiat de până-n şase ani. Într-un dulap erau rafturi peste rafturi de pantofi micuţi, cu puţin peste patru inci lungime.

— Evident, remarcă Thwaite, Hengist Eversleigh este pitic, pe lângă orice altceva o mai fi.

Rivvin lăsă în pace dulapurile şi garderobele, după ce scotoci în câteva.

Fiecare dormitor nu avea decât patul şi, de fiecare parte, un soi de frapieră, ca o găleată cu capac, dar mai mare, aşezată pe un trepied scund, astfel încât să vină la nivelul patului. Le-am deschis pe majoritatea; fiecare dintre cele deschise de noi era plină cu gheaţă, în care erau îngropate mai multe sticluţe de o litră. Toate cele douăsprezece paturi aveau aşternuturile pregătite cu grijă pentru culcare. Nici unul nu arăta vreun semn că ar fi fost folosit de curând. Frapierele pentru vin erau din argint masiv, dar le-am lăsat unde erau. După cum a observat Thwaite, ne-ar fi trebuit două vagoane ca să încărcăm tot argintul pe care l-am văzut.

În camera de toaletă, obiecte precum periile şi pieptenii

de pe noptiere erau toate din aur şi, cele mai multe, împodobite cu pietre scumpe. Rivvin a început să umple o geantă cu acelea făcute în întregime din aur, dar nici măcar el n-a încercat să smulgă mânerele periilor sau să-şi irosească puterile dezmembrându-le într-alt fel. Când am sfârşit de percheziţionat cele douăsprezece apartamente, Rivvin abia de-şi mai căra geanta.

Încăperea din faţă, de pe latura sudică a clădirii, era o bibliotecă ticsită cu volume micuţe şi arătoase, în corpuri de bibliotecă închise cu geamuri în faţă, acoperind toţi pereţii, mai puţin în dreptul celor două uşi şi a celor şase ferestre. Existau nişte măsuţe înguste, de înălţimea celor din camerele de toaletă. Pe ele zăceau reviste şi ziare. Thwaite a deschis unul din corpurile de bibliotecă şi eu un altul, amândoi răsfoind vreo trei sau patru cărţi, alese la întâmplare. Fiecare avea înăuntru o etichetă a proprietarului, cu deviza îngerului şi a crocodilului.

Rivvin n-a găsit întrerupătorul pe holul principal şi am coborât scara cea mare, largă şi arcuită, la lumina lanternelor. Apoi Rivvin a luat-o la dreapta şi ne-am trezit în sala recepţiilor, cum o numise Thwaite, o încăpere de vreo patruzeci pe treizeci de picioare, luxoasă mai presus de cuvinte.

Masa miniaturală, de nici trei picioare pătrate, era dintr-o placă de cristal alb, fixată pe nişte picioare argintate. Fotoliul pitic, singura piesă de mobilier de stat pe ea din acea uriaşă încăpere, era din argint masiv, cu o pernuţă stacojie aruncată în el.

Dulapurile cu laturile şi uşile de sticlă ne-au paralizat. Unul era plin cu porţelanuri chinezeşti şi vase de cristal şlefuit – minunate porţelanuri şi vase de sticlă. Dar alte patru adăposteau un serviciu de masă din aur curat, în întregime din aur: furculiţe, cuţite, linguri, tipsii, boluri, platouri, ceşti, totul! Toate erau miniaturale, dar în număr foarte mare din fiecare. Am cântărit piesele în palmă. Erau din aur masiv. Toate aveau forma obişnuită, numai că, în loc de pahare de vin, cupe şi pahare de apă, erau nişte obiecte ca sosierele, largi, cu picior înalt sau scund, toate

alungite, cu un soi de cioc care ieşea în afară, ca la ibric, numai că mai larg şi mai puţin ascuţit. Şi erau zeci din acestea. Rivvin a încărcat două genţi, umplându-le până la refuz. Trei genţi era tot ce puteam căra noi trei – una cântărea peste şaptezeci şi cinci de kilograme.

— Va trebui să facem două drumuri până la zid, zise Thwaite. Ai adus şase genţi, nu-i aşa, Rivvin?

Rivvin mârâi.

La picioarele scării mari, Rivvin găsi întrerupătorul şi inundă în lumină superba casă a scării.

Treptele erau din marmură albă, balustrada din marmură galbenă şi panourile plintei din malachit. Însă atracţia principală era pictura de deasupra palierului. Aceasta era cea mai surprinzătoare dintre toate picturile peste care dăduserăm.

Îmi amintesc ceva asemănător cu aceasta, o reclamă la bere din rădăcini sau la pudră de talc sau alt articol marcă înregistrată, reprezentând toate popoarele lumii şi conducătorii lor, în prim-plan, felicitându-l pe orator.

Pictura aceasta era de vreo douăzeci de picioare lăţime şi tot atâtea înălţime. În ea era un tron, un tron sculptat şi bătut cu pietre scumpe, aşezat pe o înălţime. De o parte şi de alta a tronului se deschidea o privelişte largă, umplută, fiecare, cu personaje omeneşti cu chipuri de animale, într-un număr infinit, toate stând cu faţa către tron. Cel mai aproape de el se aflau personaje înfăţişând preşedinţii, regii, reginele şi împăraţii lumii. Am recunoscut veşmintele sau uniformele câtorva dintre ele. Unele capete erau împrumutate din stemele armatelor lor naţionale, de pildă capetele de vulturi de pe steagurile austriecilor şi ruşilor. Toate aceste personaje îşi aduceau omagiul celui care se afla în faţa tronului – acelaşi monstru pe care îl văzusem ţinându-i locul lui Washington sau lui Napoleon prin picturile de la etajul de deasupra.

Stătea mândru cu un picior pe un crocodil uriaş. Era îmbrăcat într-un soi de uniformă revoluţionară, cu pantofi joşi, cu catarame de aur, ciorapi albi şi pantaloni bufanţi, strânşi sub genunchi, cu o vestă stacojie şi o haină de-un

albastru intens. Capul său era acelaşi cap neomenesc din celelalte tablouri, triunghiular şi ciudat, pe care, pe atunci, îl socoteam mitologic.

Deasupra şi în spatele tronului zbura, cu aripile sale argintii larg desfăcute, îngerul înveşmântat în alb, cu chipul cavalerului Galahad.

Rivvin stinse luminile aproape numaidecât, dar chiar şi scurtul răgaz în care privisem îmi fusese de ajuns ca să-l văd pe tot.

Cele trei genţi cu pradă le lăsaserăm jos, lângă intrarea principală.

Camera din faţa sălii de recepţii era un salon de muzică, dotat cu o orgă şi un pian, amândouă cu clape şi claviatură mult mai mici decât cele obişnuite; uriaşe corpuri de bibliotecă, pline cu volume de muzică; un întreg cortegiu de instrumente de alamă şi violoncele şi peste o sută de cutii cu viori. Thwaite deschise vreo două.

— Numai astea şi ne-ar fi destul ca să ne facă nişte oameni bogaţi, zise el. Dacă am putea pleca cu ele!

Dincolo de salonul de muzică se afla camera de lucru. Aceasta avea patru pupitre miniaturale ca dimensiune şi făcute după model vechi, cu sertare dedesubt, cu un capac rabatabil, care se putea transforma în masă de scris, şi, deasupra, un corp de bibliotecă plin de cărţi, cu vârf ţuguiat. Toate erau din lemn sculptat şi, gravate pe capac, am citit:

JURNAL
MUZICĂ
CRITICĂ
AFACERI.

Thwaite deschise pupitrul pe care scria „AFACERI” şi trase sertarele.

În compartimentele pupitrului erau teancuri de bilete de tezaur strălucitor de noi, verzulii pe spate, cu valori importante – cinci de câte cinci, zece, douăzeci, cincizeci şi o sută de dolari. Thwaite ne întinse câte un pachet din fiecare mie şi lui Rivvin şi îşi îndesă restul în buzunare.

Şi le umflă.

Un sertar avea o despărţitură pe mijloc. O jumătate era plină cu monede din aur de zece dolari şi cealaltă cu monede de douăzeci.

— Am mai auzit de avari, zise Thwaite, dar ăsta-i bate pe toţi. Gândeşte-te la piticul ăsta nebun, întemniţat în palatul lui, trecându-şi degetele prin astea şi zgâindu-se la nişte bani pe care el nu-i poate folosi niciodată!

Rivvin încărcă o geantă cu monedele şi, când termină, abia de-o mai putea ridica de jos. Lăsând-o unde se afla, în faţa pupitrului, străbătu încăperea în lung, încercând uşa din capătul celălalt.

Era încuiată.

Numaidecât, Thwaite şi Rivvin se prefăcură în doi terrieri pe urma unui şobolan.

— Aici sunt diamantele, declară Thwaite, şi domnul Hengist Eversleigh este închis înăuntru cu ele.

El şi Rivvin se sfătuiră câteva clipe.

— Lasă-te în jos, pe vine, şopti Thwaite. Fereşte-te când o deschizi. O să tragă în tine. Apoi îl prinzi. Pricepi?

Rivvin se apropie în vârful picioarelor de uşă, îngenunche şi încercă, în broască, mai multe chei la rând.

Erau pe puţin douăzeci de becuri în candelabrul din încăperea aceea, iar lumina cădea din plin asupra lui. Îi vedeam ceafa roşie, asudată, deasupra gulerului răscroit al cămăşii lui ca levănţica şi spinarea lată, arătând uriaşă şi puternică.

În partea cealaltă a uşii stătea Thwaite, în picioare, cu mâna pe întrerupător.

Fiecare dintre ei ţinea câte o bilă cu lanţ în mâna stângă. Îşi învârtiseră butoiaşele revolverelor şi le vârâseră în faţă, la centură, mai înainte de a se apuca Rivvin de lucru la broască.

Am auzit o pocnitură.

Rivvin îşi ridică braţul.

Lumina se stinse.

Am stat nemişcaţi în întuneric; am stat până aproape că am început să desluşesc cadrul ferestrelor, ceva mai puţin întunecate faţă de bezna adâncă din jur.

Curând am auzit o altă pocnitură şi hârjâitul unei uşi deschizându-se.

Apoi, un soi de mârâit, o bufnitură ca a unei lovituri, un soi de răsuflare gâtuită şi zgomotele înfundate ale unei lupte corp la corp.

Thwaite aprinse lumina.

Rivvin, în genunchi, se clătina, căznindu-se să se ridice. Am văzut o pereche de mânuţe rozalii, cu degetele împreunate, încleştate de gâtul lui Rivvin. Când le-am zărit, tocmai alunecau într-o parte.

Apoi am văzut, ca într-o străfulgerare, nişte tălpi micuţe, încălţate în pantofiori de lac cu catarame de aur, cu ciorapi de mătase verzi, nişte picioare mărunţele în pantalonaşi albi, balansându-se rapid, de la dreapta la stânga, prin faţa lui Rivvin, de parcă acesta strângea de gât un copil care se zbătea.

Următorul lucru pe care l-am văzut a fost că Rivvin îşi depărtă brusc braţele de corp.

Cedă şi se prăbuşi pe spate, cât era de lung, cu o bufnitură surdă.

Atunci am văzut botul!

Şi fălcile de lup înfipte în gâtul lui!

Şi sângele şiroind pe lângă colţii lui orbitor de albi şi am recunoscut modelul capului sinistru pe care îl văzusem în repetate rânduri în picturile sale.

Rivvin se zvârcolea ca un peşte pe uscat, cu spasmele omului în agonie.

Thwaite aruncă bila metalică în ţeasta bestiei.

Izbitura ar fi fost de ajuns să fărâme un cilindru de oţel. Fiara îşi increţi botul şi îşi scutură capul dintr-o parte în alta, înverşunându-se ca un buldog să tragă de gâtul lui Rivvin.

Thwaite izbi încă o dată şi încă o dată şi încă o dată. La fiecare lovitură, capul monstruos se scutura îndârjit. Lucrul cel mai cumplit în ochii mei erau cele două guguloaie vineţii, de-o parte şi de alta a nasului, ca de email, lucioase şi oribile la vedere, şi hidoasa încreţitură roşie ca ceara de sigilii proaspătă, în jos printre ele şi de-a

lungul botului.

Zvârcolirile lui Rivvin deveneau tot mai slabe, pe măsură ce colţii uriaşi îi sfârtecau gâtul. Era mort mai înainte ca loviturile repetate ale lui Thwaite să-i zobească fiarei ţeasta şi fălcile-i încleştate să se desfacă, botul să-i clămpăne şi să-i înţepenească, iar colţii lui de câine să dea drumul strânsorii.

Thwaite mai izbi de vreo două sau trei ori în monstru, îl pipăi pe Rivvin şi apoi o zbughi pur şi simplu afară din cameră, strigându-mi:

— Rămâi aici!

Am auzit apoi zgomote de mobilă forţată cu ranga şi tăiată cu ferăstrăul. Singur acolo, n-am aruncat decât o privire la spărgătorul mort.

Jivina care-l ucisese era cam cât un copil de vreo patru sau cinci ani, dar mult mai solid alcătuită, având o înfăţişare perfect omenească de la gât în jos, îmbrăcată cu o haină strălucitoare, albastru-închis, o jiletcă de catifea stacojie şi pantaloni albi de doc.

În timp ce mă uitam la botul lui încreţit pentru o ultimă oară, fălcile i se căscară şi leşul se rostogoli într-o parte. Era întru totul modelul miniatural al personajului din marea frescă de deasupra palierului scării.

Thwaite dădu buzna înapoi. Fără nici un fior de mustrare de conştiinţă, îi scotoci lui Rivvin prin buzunare şi-mi întinse două sau trei dintre pachetele verzulii.

Se ridică în picioare.

— Curiozitatea, râse el, o să mă omoare! Apoi îi scoase hainele monstrului mort, îngenunchind lângă acesta.

Coama fiarei se oprea la gulerul cămăşii. În jos, pielea era întru totul omenească, la fel ca şi alcătuirea – un trup ca de bărbat de vreo patruzeci de ani, puternic şi viguros, bine proporţionat, numai că redus la dimensiunile unui copil.

Pe pieptul lui păros era tatuat, cu albastru: „Hengist Eversleigh”.

— La dracu’! zise Thwaite.

Se ridică în picioare şi se îndreptă către uşa fatală.

Înăuntru căută întâi întrerupătorul.

Încăperea era micuţă şi mobilată cu o serie neîntreruptă de scrinuri cu sertare micuţe, unul peste altul, astfel că vedeai rânduri-rânduri de mânere de alamă pe lemnul de mahon.

Thwaite deschise un sertar.

Era căptuşit cu catifea, cu şănţuleţe ca ramele unui bijutier şi conţinea inele, care păreau montate cu smaralde.

Thwaite le răsturnă într-una din genţile goale pe care le luase de la Rivvin.

Scrinul următor avea sertare asemănătoare, cu inele cu monturi de rubine. Pe cel dintâi, Thwaite îl deşertă în geantă, peste smaralde.

Însă apoi începu să alerge prin încăpere, trăgând sertarele şi trântindu-le la loc, până ajunse la ramele cu diamante fără montură. Pe acestea le deşertă în geanta lui până la ultimul, apoi trecu la inelele cu diamante, apoi la celelalte bijuterii bătute cu diamante, apoi se întoarse la rubine şi smaralde, până când geanta fu plină.

O legă la gură, mă puse să ţin deschisă a doua geantă şi continuă să deşerte în ea sertar după sertar, până când se opri deodată.

Nările lui fremătau, se încreţeau cumplit, ca ale monstrului ucis.

Am crezut că era pe cale să-şi piardă minţile, căci începuse să râdă nervos, fiind la un pas de delir când îmi spuse:

— Miroase! A ce-ţi miroase?

Am tras aer pe nări.

— Îmi miroase a fum, răspunsei eu.

— Şi mie la fel, încuviinţă el. A luat foc castelul!

— Şi noi suntem încuiaţi înăuntru! strigai.

— Încuiaţi înăuntru? rânji el batjocoritor. Prostii! Am descuiat uşa de la intrare din clipa în care am fost sigur că ei sunt morţi. Vino! Lasă geanta goală jos. Nu mai e timp de tocmeală.

Trebuia să păşim printre cele două cadavre. Rivvin arăta

înfiorător. Botul celuilalt îşi pierduse culorile de tot. Vârful nasului avea culoarea şoarecelui.

Când am ajuns la geanta cu monezi, Thwaite a stins luminile şi am început să ne luptăm cu ea şi cu geanta de giuvaieruri spre ieşire, pe holul înţesat de fum.

— Nu le putem căra decât pe astea, mă avertiză Thwaite. Va trebui să renunţăm la celelalte.

Am pus geanta cu monezi pe umăr şi l-am urmat pe trepte în jos, apoi pe aleea pietruită şi, oh! ce uşurare să calc pe iarbă şi să simt ceaţa învăluindu-mă!

La zid, Thwaite se întoarse şi privi înapoi.

— Nici o şansă să aducem şi celelalte genţi! zise el.

Într-adevăr, lumina roşiatică se vedea de departe şi se prefăcea, cu iuţeală, în vâlvătaie.

Am auzit strigăte.

Ne-am trecut genţile dincolo de zid şi am ajuns la maşină. Thwaite porni numaidecât şi ne îndepărtarăm în grabă.

Cât am mers, n-aş putea să spun, nici în ce direcţie, nici măcar cât timp. Maşina noastră a fost singurul vehicul pe drumurile pe care le-am străbătut în goană.

Când începu să se lumineze de ziuă, îndeajuns să desluşesc ceva în jur, Thwaite opri.

Se întoarse către mine:

— Dă-te jos! zise el.

— Ce? făcui eu.

Îmi puse pistolul în faţă.

— Ai în buzunare cincizeci de mii de dolari în bancnote, zise el. Mai e o jumătate de milă, pe drumul ăsta încolo, până la o gară. Pricepi ce-ţi spun? Coboară!

Am coborât.

Maşina a ţâşnit mai departe în ceaţa dimineţii şi dusă a fost.

IV

Rămase tăcut multă vreme.

— Şi ce-ai făcut după aceea? îl întrebai eu.

— M-am îndreptat către New York, zise el, şi m-am pus

pe băut. Când m-am trezit, abia de mai aveam unsprezece mii de dolari. M-am dus la agenţia Cook şi, de zece mii de dolari, mi-am luat un bilet pentru un ocol în jurul lumii, înscriindu-mă pentru cât mai multe locuri de vizitat şi cel mai lung timp de călătorie pe care mi le-au putut oferi de banii aceia – şi toate cheltuielile să fie incluse în acea sumă. Ca să nu mai am nevoie de nici un cent, odată pornit la drum.

— Când s-a întâmplat asta? îl întrebai.

Socoti puţin în gând şi-mi dădu nişte indicaţii aproximative, mai degrabă bătând câmpii şi exprimându-se evaziv.

— Ce ai făcut după ce ai plecat de la agenţia Cook?

— Am depus o sută de dolari la o casă de economii, zise el. Mi-am cumpărat o mulţime de haine şi alte lucruri şi-am plecat. N-am băut nimic, aproape în toată călătoria în jurul lumii, căci singura metodă prin care mă puteam îmbăta era să fiu tratat de alţii, iar eu nu aveam nici un ban la mine, ca să-i cinstesc, la rândul meu.

Când am pus din nou piciorul în New York, m-am gândit că mă vindecasem şi că puteam să-mi văd de viaţă. Dar, de îndată ce am avut în buzunare cei o sută şi ceva de dolari, m-am îmbătat din nou. Se pare că nu sunt în stare să nu mai beau.

— Acum eşti treaz? îl întrebai.

— Desigur, confirmă el.

Părea să-şi fi reluat vocabularul de om mult umblat prin lume, din clipa în care se întorsese la chestiunile de zi cu zi.

— Hai să vedem cum scrii ce-ţi dictez eu pe foaia asta, i-am propus, întinzându-i un stilou cu cerneală şi un plic folosit, pe care l-am întors pe partea cealaltă.

Cuvânt cu cuvânt, la dictarea mea, scrise:

„Până ce veţi avea iarăşi veşti de la mine,

Al dumneavoastră,

Fără nume.”

Am luat hârtia şi i-am studiat scrisul.

— Cât timp ai chefuit atunci? îl întrebai.

— Când anume? făcu el, clipind nedumerit.
— Mai înainte de a te trezi şi a descoperi că nu mai aveai decât cei unsprezece mii de dolari, îl lămurii eu.
— Habar n-am, zise el. Nu ştiu nimic din tot ce-am făcut.
— Pot să-ţi povestesc eu un lucru pe care l-ai făcut, zisei eu.
— Ei, care? se interesă el.
— Ai pus patru pachete, fiecare de câte o sută de bancnote de o sută, într-un plic din hârtie subţire, le-ai trimis unui avocat din New York, fără nici o scrisoare înăuntru, ci numai cu un bileţel, pe o jumătate de foaie de hârtie murdară, care spunea doar: „Păstrează ăştia pentru mine, până când ţi-i voi cere eu” şi cu semnătura pe care tocmai ai scris-o aici.
— Serios? făcu el, nevenindu-i să creadă.
— Perfect adevărat! zisei eu.
— Atunci înseamnă că dumneata crezi povestea mea! exclamă el bucuros.
— Nici un cuvinţel, i-o retezai eu categoric.
— Cum vine asta? se miră el.
— Dacă ai fost atât de beat, îi explicai eu, cât să rişti patruzeci de mii de dolari în felul ăsta, ai fost destul de beat şi cât să visezi tot coşmarul ăla complicat pe care mi l-ai îndrugat mie.
— Dacă aşa am făcut, se burzului el, de unde am făcut rost de cei cincizeci de mii de dolari în cap?
— Sunt înclinat să cred că i-ai obţinut printr-un mijloc mai puţin necinstit, decât cel pe care mi l-ai descris.
— Îmi vine să turbez că nu mă crezi, zise el.
— Nu te cred, încheiai eu.
Privi o vreme în gol, tăcut. Deodată, zise:
— Acum mă simt în stare să mă uit la el, şi se îndreptă spre cuşca în care mandrilul năsos, cu botul vineţiu, turuia pe limba lui, emiţând sunete nearticulate şi scărpinându-se intermitent.
Se uită lung la sălbăticiune.
— Şi chiar nu mă crezi? zise el cu părere de rău.
— Nu, nu te cred, repetai eu, şi nici n-am de gând s-o

fac. Este de necrezut.

— Nu s-ar fi putut să fie o corcitură de mandril, un metis? sugeră el.

— Scoate-ţi asta din minte, i-am răspuns eu. Toată povestea este de necrezut.

— Şi dacă am presupune, stărui el, că mama lui a văzut un animal ca ăsta, chiar în cel mai nepotrivit moment al sarcinii?

— Prostii! zisei eu. Poveşti de fete bătrâne! Superstiţii! Cu neputinţă!

— Capul lui, declară el, era întocmai aşa, şi se înfioră.

— Ţi-a pus cineva prafuri în băutură, i-am sugerat eu. Oricum, să schimbăm discuţia. Hai să iei prânzul cu mine!

După ce am mâncat, l-am întrebat:

— Ce oraş ţi-a plăcut cel mai mult, dintre toate cele pe care le-ai vizitat?

— Parisul mi-a mers la suflet, rânji el. Parisul etern!

— Să-ţi spun eu ce te-aş sfătui să faci.

— Ei, ce? mă întrebă el, privindu-mă cu ochi strălucitori.

— Dă-mi voie, începui eu, să-ţi cumpăr o rentă anuală cu cei patruzeci de mii ai tăi, o rentă anuală plătibilă la Paris. S-a strâns deja destulă dobândă cât să-ţi poţi cumpăra biletul până la Paris şi să-ţi mai şi rămână nişte bani de buzunar, până se va împlini termenul de trei luni, pentru prima plată.

— N-ai să te simţi ca şi când ai lua pe nedrept banii familiei Eversleigh?

— Dacă iau cuiva banii pe nedrept, răspunsei eu, nu ştiu cine sunt aceia.

— Cum rămâne cu incendiul? stărui el. Pun pariu că ai auzit despre el. Nu coincid datele?

— Datele coincid, am admis eu. Şi toţi servitorii au fost concediaţi, clădirile care au rămas şi zidul înconjurător au fost demolate, iar întreaga proprietate a fost împărţită şi vândută bucată cu bucată, întocmai cum s-ar fi întâmplat dacă povestea ta ar fi fost adevărată.

— Păi vezi, exclamă el, că mă crezi?

— Ba nu te cred, insistai eu. Şi dovada e că sunt gata să-

mi asum ducerea la îndeplinire a planului cu renta anuală pentru tine.

— De acord, zise el şi se ridică de la masă.

— Unde mergem acum? mă întrebă el, pe când ieşeam din restaurant.

— Vino cu mine, i-am răspuns, şi nu mai pune întrebări.

L-am condus la Muzeul de Arheologie şi l-am plimbat pe un traseu ales de mine dinadins pentru experienţa la care voiam să-l supun. Am stârnit discuţia despre subiecte apropiate şi am aşteptat să vadă singur.

Văzu.

Mă apucă strâns de braţ.

— Ăsta-i el! îmi şopti. Nu ca mărime, dar este chiar chipul lui, din toate picturile sale.

Şi-mi făcu semn spre acea magnifică şi enigmatică statuie din diorit negru, din Dinastia a XII-a, statuie care nu-l reprezenta nici pe Anubis, nici pe Seth, ci unul dintre zeii chinocefali fără de nume.

— Ăsta-i el! repetă. Priveşte această îngrozitoare înţelepciune a lui!

Eu nu zisei nimic.

— Şi m-ai adus tocmai aici! strigă el. Ai vrut să văd asta! Aşadar mă crezi!

— Nu, mi-am păstrat eu poziţia, nu te cred.

După ce i-am făcut la revedere cu mâna, de pe chei, nu l-am mai văzut.

Am purtat o corespondenţă intensă, şase luni mai târziu, când a vrut să-şi schimbe renta anuală pe o rentă viageră de cuplu, pentru el şi tânăra sa soţie. Am aranjat schimbarea dorită, întâmpinând mai puţine piedici decât mă aşteptam. Scrisoarea sa de mulţumire, explicându-mi că o soţie franţuzoaică însemna o asemenea economie, încât restrângerea veniturilor lui era mai mult decât potrivită, a fost ultimul lucru pe care l-am aflat despre el.

Cum a încetat din viaţă de mai bine de un an şi cum văduva lui s-a recăsătorit, povestirea de faţă nu-i poate face nici un rău. Dacă moştenitorii lui Eversleigh au fost păgubiţi, n-au s-o simtă niciodată, iar, în definitiv, pe mine

nu mă mustră deloc conştiinţa.

ALFANDEGA, 49A

I

La Arini era ultimul loc din lume unde s-ar fi aşteptat cineva să găsească o atmosferă de tristeţe şi mâhnire adâncă. Chiar şi aerul fermei părea încărcat cu esenţa veseliei şi a prieteniei. Părea că toată gospodăria împrăştia în jur o subtilă energie care încuraja sociabilitatea şi cordialitatea.

Probabil că asta se datora numai faptului că familia Hibbard avea miraculosul noroc de a atrage în pensiunea sa doar persoanele potrivite; se prea poate ca ei să fi fost hărăziţi cu o aproape supraomenească intuiţie, care să-i fi făcut în stare să evite primirea oricărui client care ar fi putut să fie ostil celorlalţi, lor înşişi ori locului; poate că era numai farmecul personal al membrilor familiei Hibbard şi al modului în care îşi primeau oaspeţii, ceea ce părea să-i facă, de-a dreptul ca prin magie, pe toţi nou-veniţii să se simtă atât de mult ca la ei acasă de parcă ar fi trăit din copilărie la Arini. Cu siguranţă, toţi cei sosiţi în pensiunea lor se plăceau reciproc.

Niciodată nu existase o pensiune de vară mai lipsită de bisericuţe, grupuri exclusiviste, gelozii, duşmănii, ciorovăieli şi dispute. Copiii se jucau cât era ziua de lungă, dar niciodată nu păreau prea gălăgioşi sau gâlcevitori. Doamnele în vârstă tricotau sau croşetau, legănându-se neobosite în balansoarele lor de pe verandă, aruncând câte o privire radioasă de la una la alta sau către privelişte. Jocul de cărţi aproape zilnic nu stârnea niciodată vreo ceartă. Oamenii de la Arini nu lăsau deloc impresia unei adunări întâmplătoare de persoane aflate în pensiune de vară, ci semănau mai degrabă cu o neobişnuit de numeroasă şi armonioasă familie.

Aceasta, cred eu, se datora adevăratului geniu al familiei Hibbard de a administra o pensiune şi caracterului lor deschis. Prin natura, prin însăşi firea lor, le plăcea să se

ocupe de pensiune şi îi făceau pe toţi să simtă că se bucură, astfel încât fiecare client avea senzaţia că este un oaspete invitat.

Fetele lăsau impresia că n-aveau altă îndeletnicire decât să-i facă pe toţi să petreacă un timp cât mai plăcut. Totuşi, aveau o grămadă de treabă. În zilele de vârf de la Arini, cele patru fete îşi împărţeau îndatoririle sistematic.

Susie, cea mai mare şi capul familiei, se trezea dis-de-dimineaţă, supraveghea pregătirea micului dejun şi dirija toate celelalte treburi. După masa de prânz, întotdeauna îşi acorda un lung timp de odihnă şi un pui de somn. Apoi, după cină, rămânea în picioare până când şi ultimul client al pensiunii intra în casă şi spunea noapte bună, misiunea ei de căpetenie fiind a se îngriji ca toţi laolaltă şi fiecare în parte să se simtă bine, misiune pe care şi-o îndeplinea aproape perfect. Merita să o vezi, în clipa în care nu mai trebuia să prezideze masa de seară, făcându-şi apariţia pe peluză, ori pe verandă, ori în salon, după cum era vremea. Era înaltă, plinuţă şi frumoasă; se ţinea dreaptă şi stăpânea arta de a arăta bine şi în cele mai ieftine rochii, cele mai multe concepţie proprie. Era întotdeauna zâmbitoare, cu părul ei castaniu deschis aureolându-i chipul şi cu ochii albaştri strălucitori. De cum venea, plimba o privire cuprinzătoare asupra oaspeţilor săi, ochindu-l fără greş pe acela, bărbat sau femeie, băiat sau fată, copil sau bebeluş, care părea că se bucură cel mai puţin de viaţă, şi i se dedica acelei persoane anume cu toată inima, ca să-i readucă bucuria. Şi era în stare să i-o readucă. Era glumeaţă şi avea o veselie molipsitoare, irezistibilă. Ştia să vorbească. Era o bună pianistă şi o minunată cântăreaţă. Cânta la pian, dacă trebuia, şi din gură, de asemenea, neobosită. Niciodată un grup de pensionari n-a avut vreo gazdă mai conştiincioasă, mai îndatoritoare sau mai plină de tact.

Mattie, care era mai înaltă şi mai solidă decât Susie, cu ochi căprui privindu-te de pe o faţă în general lipsită de expresie, dar câteodată luminată de un zâmbet de simpatie, dormea, de obicei, până târziu şi se culca

devreme. Dar ducea cu vitejie greul treburilor în ceasurile lungi de la mijlocul zilelor de vară, luându-şi asupra sa tot ce presupunea contactul direct cu servitorii, angajându-i, concediindu-i, dacă nu se dovedeau potriviţi, ţinându-i în frâu când se răzvrăteau ori certându-i, dacă nu lucrau mulţumitor, supraveghind serviciul la masa de prânz şi la cină, şi pregătind deserturile şi îngheţatele. Printre pensionari, activitatea ei principală era să prevadă începutul unei răciri a entuziasmului şi să alunge, cu multă delicateţe, orice nor, cât de mic, din atmosfera de grup. În primul rând ei i se datora faptul că, la Arini, niciodată vreun germene de antipatie n-a dospit până la neplăcere, că nici o sământă de aversiune n-a încolţit vreodată transformându-se în duşmănie, în atmosfera aceea. Îşi juca rolul cu atâta abilitate încât puţini pensionari îşi dădeau seama că ea făcea vreodată ceva sau bănuiau că avea vreo influenţă socială.

Cele două surori mai mici supravegheau măturatul, ştersul prafului, aranjatul paturilor, curăţatul lămpilor şi toate celelalte mărunţişuri care contribuiau la confortul pensionarilor dincolo de pragul sufrageriei. De asemenea, Anna făcea întotdeauna prăjituri de tot soiul, din belşug şi miraculos de apetisante.

Pensiunea Arini era întotdeauna plină ochi, ceea ce însemna că avea treizeci de persoane cazate în casă şi mai mulţi băieţi de peste nouă ani într-una din clădirile alăturate, o căsuţă cu un singur etaj care, odinioară, făcuse parte din locuinţele sclavilor. În aceasta se găseau două paturi duble, trei paturi pliante îmbrăcate în pânză de cort, şi pe puţin şapte băieţi, numărul lor crescând, uneori, până la unsprezece, din pricina oaspeţilor de ocazie ai băieţilor din pensiune.

Cei trei băieţi ai familiei stăteau în căsuţa aceea, vara, laolaltă cu clienţii şi cu vizitatorii, pe care îi ţineau într-o permanentă bună dispoziţie.

Fraţii Hibbard învăţaseră toate acestea nu din teorie, ci din exemple personale. Crescuseră în spiritul acestor principii. Căci Susie nu era decât o fetiţă, iar Buck doar un

băieţel şi ceilalţi, copii mici, când mama lor, văduvă, începuse să primească în pensiune. Învăţaseră mult din priceperea ei, fără să înţeleagă prea bine şi fără să ştie că învăţau.

Mama lor murise cu mult mai înainte de a veni eu prima oară la Arini. Însă spiritul ei încă înrâurea viaţa locului. Trebuie să fi fost o doamnă adevărată, cu fiecare fibră şi răsuflare a ei, şi deopotrivă o femeie luminată la minte şi practică. Copiii încă mai citau câteva din spusele sale memorabile.

Toată lumea ştia că obişnuia să zică: „Nu poţi face bani din douăzeci şi una de mese cu adevărat bune pe săptămână, când ceri doar şase dolari de căciulă”. „Vezi dacă totul este comestibil şi fiecare masă îndestulătoare şi dă-le pui fript şi îngheţată cât pot duce ei, duminica şi joia, şi întotdeauna o să fie încântaţi de masa ta.”

„Oamenii pot să se simtă bine doar în felul lor. Află ce le place să facă şi încurajează-i s-o facă, dacă nu este ceva rău. Asta e singura cale să le fii pe plac tuturor.”

„Ori nu mai iei pe nimeni în pensiune, ori îi faci pe toţi să se simtă bine primiţi, ca nişte rude de-ale tale.” „Lasă deoparte ceea ce nu-ţi poţi permite pe de-a întregul. Oamenii niciodată n-o să ducă lipsa a ceva ce nici unul nu are şi nici unul nu vede înaintea ochilor. Dar nu te arăta niciodată zgârcit cu ceea ce ai. E profitabil să le oferi tuturor un al treilea fel de mâncare.”

„Condimentează-le mâncarea cu bună dispoziţie.”

„Arată-te binevoitor faţă de orice.”

Şi erau binevoitori faţă de orice. Am văzut-o pe Susie, frântă de oboseală, dar ascunzându-şi epuizarea sub o înfăţişare de o vioiciune spontană, intrând din nou în marele salon, sâmbătă, la unsprezece noaptea, cu mâinile pline de mălai ca să-l împrăştie pe podea şi s-o facă mai alunecoasă pentru dans. Şi a făcut asta cu multă graţie. Toţi făceau astfel de mici atenţii, şi le făceau instinctiv.

Aveau capacitatea de a presimţi momentul în care vreuna dintre distracţii începea să-şi piardă interesul printre participanţi şi de a stârni o alta, mai înainte ca

oaspeţii pensiunii să aibă timp să descopere că se săturaseră de prima. Puteau întotdeauna să-i atragă pe oaspeţi în orice le propuneau. În serile de duminică, Susie se aşeza la pian şi ceilalţi se strângeau în jurul ei, cântând împreună imnuri religioase, la care toţi cântăreţii din fermă se alăturau negreşit. În alte două sau trei nopţi pe săptămână se adunau, în acelaşi fel, şi cântau cântece studenţeşti şi melodii populare. Aproape la fiecare sfârşit de săptămână, seara, dansau şi, bineînţeles, şi oaspeţii dansau. Apoi, mai era şi Jack Palton, care scotocise printre chitarele unchiului Hibbard, găsise una căreia îi mai rămăseseră patru corzi, o acordase ca pe un banjo şi se acompania cu ea, pe el şi pe un stol de fete, cântând pe mai multe voci. Cei mai mulţi dintre clienţi erau prea leneşi ca să joace tenis şi cei mai mulţi dintre fraţii Hibbard erau prea comozi ca să vadă că terenul era bine întreţinut, dar că nimeni nu-l folosea. Iar dacă jucau tenis, îl puteau folosi oricând, după plac.

Pensiunea Arini era un loc agreabil, plin de bucurie, de veselie, de distracţii, de cântece şi dansuri, de iubiri şi de flirturi.

Mai ales de flirturi.

Acesta era punctul la care băieţii interveneau în forţă.

Inevitabil, clienţii de la Arini erau majoritar femei şi tinere femei. Mai înainte să fi ajuns la maturitate, cei trei băieţi învăţaseră să se poarte ca nişte curtezani pe lângă fetiţe, domnişorici, fetele băieţoase, fetele bătrâne şi femeile părăsite. Învăţaseră, fără s-o ştie, fără să-şi dea seama că făceau o artă din aceasta. Ei îşi dădeau toată silinţa, într-adevăr spontan, având grijă ca fiecare creatură feminină fără partener să petreacă bine.

Li se mai întâmpla şi lor să petreacă foarte bine, căci fete atrăgătoare se găseau întotdeauna din belşug.

Rezultatul era un spectacol de comedie demn de văzut.

Ori de câte ori o fată drăguţă, fără vreun curtezan pe lângă ea, venea la Arini, era numaidecât luată în primire de fratele mijlociu, care fusese botezat Ernest Paca Hibbard şi pe care toată lumea îl ştia de „Pake”, aşa-l

numeau vorbind despre el şi cu el.

Pake nu era nici înalt, nici scund. Era lat şi îndesat. Era şi gras, însă nu prea gras, ci plăcut. Avea un cap rotund, un gât scurt şi o faţă rotundă şi rumenă. Una peste alta, era chipeş. Îi plăcea să-şi împodobească pălăriile de pai, întotdeauna moderne, cu panglici strălucitoare, purta cravate lucioase, pantofi de lac, pantaloni albi de doc şi haine albastre. Arăta atrăgător, se simţea atrăgător şi era atrăgător. Aproape fiecare nou-sosită îl plăcea pe Pake şi, dacă şi el o plăcea pe ea, în trei zile ei i se spunea „iubita lui Pake”.

Era născut pentru flirt, ar fi flirtat şi în somn, şi flirta bine. Puţine fete puteau rezista farmecului demersurilor sale, deschise şi ingenioase, ori scânteierilor din ochii lui căprui.

Apoi, după ce Pake agăţa fata, punea Buck ochii pe ea. Nu se grăbea deloc. Era înalt, vânjos clădit, deşi ciolănos, avea o faţă prietenoasă, de pe care te priveau doi ochi albaştri pe un obraz smead, şi purta haine pe care nici el, nici altcineva nu le remarca vreodată.

Dacă lui Buck îi plăcea o fată îndeajuns de tare, i-o sufla lui Pake. Nimeni n-ar fi putut spune cum anume făcea, dar izbutea. Avansurile lui Buck îl puneau întotdeauna în umbră pe Pake.

Buck era capul familiei, conducea ferma, dădea ordine arendaşului, alegea viţeii care trebuia sacrificaţi la fiecare două săptămâni şi cei doi miei tăiaţi în fiecare săptămână, vorbea fascinant despre porci şi cereale, nu trebuia să roage pe nimeni, descurcându-se singur, când voia un cal înhămat ca să scoată o fată la plimbare şi, în general, era vesel şi plăcut.

Fetele întotdeauna îl plăceau pe el mai mult decât pe Pake. Cu el puteai vorbi mai multe şi nu plictisea niciodată pe nimeni.

Apoi, după ce Pake îşi muta atenţiile spre o altă nou-sosită, iar Buck şi fata lui stăteau împreună cât avea Buck chef, la fel de firesc ca farfurioara şi ceaşca, începea Rex să-i facă ochi dulci, pe îndelete. Era chiar mai puţin grăbit

decât Buck.

Rex era discret şi tăcut, cu un aer melancolic şi ochi duioşi, căprui-aurii. Era, pentru cele câteva fete pe care le cucerise, cu totul irezistibil. Aici era greşeala lui. Rex lua flirturile mult prea în serios. Părea gata să alunece către iubirea fizică, ceea ce nu se potrivea cu morala pensiunii.

Însă Rex niciodată nu provoca vreo încurcătură, nici nu intra în vreo belea. Dacă lucrurile păreau serioase clevetitorilor şi familiei, niciodată nu deveneau serioase şi pentru Rex sau fata respectivă.

Astfel se înfăţişa pensiunea Arini în perioada sa de glorie care a durat câţiva ani buni, în timpul căreia i-am fost şi eu client, întâi la „Club”, cum îşi numeau băieţii căsuţa lor de piatră văruită, apoi în casa propriu-zisă. Am fost fericit în acele patru veri petrecute la ei şi am devenit aproape un membru onorific al familiei. Membrii onorifici ai familiei Hibbard erau numeroşi. De cincisprezece ani pensiunea Arini găzduia aproape două sute de persoane pe an. Cel puţin unul din zece se simţea ca un membru onorific al familiei. Mulţi dintre cei care veneau să-şi petreacă a doua oară vara aici erau trataţi ca membri de onoare ai familiei, iar eu mi-am petrecut patru astfel de veri la Arini.

Aşadar, eram tratat chiar ca un membru de onoare al familiei, şi mă bucuram de aceasta.

Familia, într-adevăr, era cea mai valoroasă caracteristică a vieţii de la Arini. Rareori mai putea găsi cineva şapte fraţi şi surori atât de iubitori unii faţă de alţii, atât de devotaţi. Nu aveau nici o deviză, dar se purtau de parcă deviza lor ar fi fost „Toţi pentru unul şi unul pentru toţi”. Un plăcut tablou de fiecare zi era să-i vezi adunaţi, după obiceiul lor, dimineaţa, toţi laolaltă, pe mica verandă de lângă intrare. Acolo stăteau o jumătate de oră sau mai mult, ţinând un soi de consiliu de familie despre problemele din ziua respectivă. Erau cea mai unită familie, gata să se ajute unul pe celălalt, permanent interesaţi de binele fiecăruia.

II

Dar pensiunea Arini s-a schimbat, ca toate celelalte lucruri de pe lume. Susie s-a măritat şi locuieşte în Baltimore, Anna s-a măritat şi locuieşte în Washington. Pake a plecat la Pittsburgh. Rex s-a căsătorit cu o văduvă cu doi copii şi s-a stabilit la Chicago. Buck a fost plecat mult timp departe de casă. Mattie s-a măritat cu un bărbat care n-a încântat prea mult restul familiei. Arini a continuat să aibă toate locurile ocupate de clienţi în pensiune, toţi în grija lui Leslie, cea mai tânără dintre surori, care, când o văzusem eu ultima oară, nu era decât o fetiţă sfioasă.

Cum nu mai vizitasem pensiunea Arini de vreo doisprezece ani şi, în răstimpul acesta, abia de mai întâlnisem pe cineva din familie, cu excepţia lui Pake, veselul meu prieten Pake, un burlac prosper, la fel de pus pe flirt ca întotdeauna, chiar mai abitir decât în tinereţea sa – un bărbat zâmbitor, îndesat, înfloritor, tânăr la înfăţişare şi chipeş, care făcea dragoste cu fiecare fată pe care o cunoştea la fel de firesc precum respira.

Apoi, într-o după-amiază de la începutul lui iulie, l-am întâlnit pe Rex pe peronul unei gări, chiar în clipa în care ne pregăteam să luăm fiecare câte un tren în direcţie opusă. Mi-a spus în două vorbe ce mai era pe la Arini, m-a încredinţat că Leslie conducea pensiunea la fel de bine ca pe vremea când o conduceau toate cele patru surori, că pensiunea avea în permanenţă toate locurile ocupate şi că era la fel de plăcută ca întotdeauna.

Peste nici o săptămână, le-am întâlnit pe Susie şi pe cele două lungane de fiice ale ei în sala de aşteptare de la Union Station. Plecau la Arini ca să petreacă vara, iar Susie m-a invitat să trec şi eu pe acolo, în orice duminică aş fi ales.

Ca şi la întâlnirea cu Rex, timpul pe care l-am avut la dispoziţie ca să vorbesc cu Susie a fost prea scurt ca să am răgazul să-i pun zecile de întrebări care-mi stăteau pe limbă ori ca ea să-mi povestească zecile de lucruri pe care

voia să mi le spună.

În prima duminică în care am putut scăpa mai devreme, am dat fuga la Arini. Buck m-a aşteptat în gară la Jonesville, ceva mai bronzat decât îl văzusem ultima oară, altminteri acelaşi uriaş cu înfăţişare tinerească.

Casa, bineînţeles, era aceeaşi clădire de cărămidă cu acoperiş de ţiglă, mare şi simplă, curată sub un strat nou de zugrăveală de culoare galben-lămâi. Hambarele erau la fel de cenuşii de la vreme, nevopsite, la fel de dărăpănate cum mi le aminteam, nici un pic mai prăpădite, nici mai căzute decât fuseseră şi cu doisprezece ani mai înainte. Păduricea din spatele hambarului era neschimbată, nici un copac nu lipsea, din câte mi-am putut da eu seama, iar uriaşii săi stejari, magnolii şi hicorii foşneau încântător. Clădirile de lângă casa cea mare erau la fel de vechi, iar pârâul întocmai ca altădată, la nici cincisprezece picioare depărtare de porticul din faţă, susurând prin iarbă printre şirurile sale de arini. Cenuşarii din partea de apus a casei şi salcâmii de lângă fântână păreau aceiaşi ca odinioară. Erau atât de mari încât nu-ţi dădeai seama dacă mai crescuseră. Dar catalpele de lângă podeţul de peste pârâu căpătaseră un nou suflu de viaţă şi înfloriseră, în vreme ce plopii piramidali de dincolo de pârâu dispăruseră. Schimbarea majoră se petrecuse în arţari. Când îi văzusem prima oară, erau nişte copăcei, cu trunchiurile prea crude ca să poată ţine un hamac fără să se încovoaie când se aşeza cineva. Acum erau arbori uriaşi, umbrind toată grădina de la pârâu până la portic, cu o cupolă aproape neîntreruptă de frunziş.

Pensiunea era plină de clienţi şi de copiii lor, deşi familiile ocupau o parte mai mare din casa propriu-zisă decât pe vremuri. Era şi Susie aici, cu ambele fiice, şi Anna, cu cei doi băieţi ai săi, aproape nişte bărbaţi, şi Rex cu soţia şi cei doi copii vitregi. Leslie devenise o desăvârşită stăpână a casei şi o amfitrioană admirabilă. Ca şi odinioară, toată gospodăria zumzăia de muzică de banjo şi răsuna de hohote de râs.

Mattie, bineînţeles, nu era la pensiune, căci ea şi soţul ei

locuiau la vreun sfert de milă pe drum în jos, la ferma care fusese a mătuşii Cynthia. Toate lucrurile şi toată lumea erau aşa cum mă aşteptasem, numai că-mi lipsea Pake.

— Unde e Pake? am întrebat.

— Pake! exclamă Susie. N-ai aflat că Pake e la Rio de Janeiro?

— Nu! răspunsei eu. Bine, dar eu l-am văzut pe Pake de aniversarea lui Washington şi nu mi-a zis nimic despre vreo plecare în străinătate.

— A plecat în martie, reluă Susie, pe la sfârşitul lui martie, cred. Îi place acolo.

Cineva ne întrerupse discuţia şi n-am mai pomenit de Pake până după cină. Atunci, eram cu toţii afară pe lunga verandă din faţă, strânşi în jurul lui Susie. Buck, Tom Brundige şi cu mine, risipiţi printre doamne, fumam. Rex, ca întotdeauna, fuma ţigară după ţigară. Un cadet de la Şcoala Militară din Virginia, un prieten al unuia dintre băieţii Annei, stătea cocoţat pe una dintre balustradele podului rustic de peste pârâu, zdrăngănind din banjo spre încântarea celor trei fete care stăteau pe balustrada cealaltă, în faţa lui, susurul pârâului peste pietre îngroşând liniştea serii, întreruptă din când în când de vocile joase ale unei perechi de îndrăgostiţi, ce se legănau în hamac, ceva mai departe, în partea dreaptă. Stelele sclipeau printre coroanele copacilor, vârfurile ţigărilor străluceau roşii, în întunericul despicat de fâşii de lumină de la lămpile din ferestre, raze care se pierdeau departe în stânga, unde, deasupra spinării lungi şi negre a dealului Blue Ridge, paloarea cerului prevestea răsăritul lunii.

Cineva aşteptase o scrisoare, n-o primise şi îşi plângea dezamăgirea.

— Eu nu înţeleg ce-i cu scrisorile de la Pake, remarcă Susie. Uneori, nu primim nici o scrisoare săptămâni de-a rândul, apoi primim câte două-trei o dată. Când comparăm datele cu ştampilele poştei, descoperim că el ne scrie în fiecare miercuri şi sâmbătă şi trimite scrisorile în aceeaşi zi în care le-a scris. Cum îţi explici asta, Billy?

— Bănuiesc, răspunsei eu, că scrisorile vin pe căi

diferite, probabil unele prin Lisabona, unele prin Londra, altele cine mai ştie pe unde. Asta ar putea să explice întârzierile. Tu ce zici, Tom?

— Cred, răspunse Brundige, că se poate să ai dreptate.

— Am primit astăzi o scrisoare de la Pake, continuă Susie. Nu mai ştiam nimic de el de vreo lună. Zice că nu-i place locul unde lucrează. Are un birou scump şi spune că este întunecos, încins şi sufocant, şi că o să şi-l schimbe de îndată ce-o să găsească un altul care să-i convină. Zice că este în căutări. Dar mai zice şi că este situat cât se poate de confortabil, altminteri. Că stă în pensiune „în vârful Santei Teresa”, după cum scrie el; ce înseamnă asta, Billy?

— Un deal mare şi lung, răspunsei eu. Patru sute de picioare înălţime. Splendidă panoramă asupra oraşului şi portului. Aer curat toată noaptea. O mulţime de localuri care oferă pensiune pe dealul acela, şi toate de calitate. Zic bine, Tom?

— Foarte corect, îmi întări Brundige prezentarea sumară.

— Eu mă gândesc, interveni Rex, că Pake o să intre în bucluc pe-acolo.

— Ce fel de bucluc? întrebă Anna. Pake nu intră niciodată în vreun bucluc, nicăieri. La ce fel de bucluc te referi?

Rex îşi aprinse încă o ţigară.

— Ei, zise el, vreau să spun că pe acolo, americano-portughezii aceia n-o să înghită nici o nebunie. Sunt un soi de indivizi foarte răzbunători, din câte am auzit. Pake ar putea să se încurce cu iubita cuiva şi să se trezească apoi cu un cuţit înfipt în spate.

— Mă necăjeşti! strigă Anna, indignată.

— Tu întotdeauna eşti gata să te necăjeşti de ceva! Ar trebui să-ţi fie ruşine.

Dar Susie îl certă:

— N-ar trebui să sugerezi nişte lucruri atât de cumplite, Rex.

— Dar eu nu sugeram nimic cumplit, stărui Rex, şi nu voiam să necăjesc pe nimeni. Am vrut doar să spun că

Pake s-ar putea să stârnească nişte gelozii pe acolo. Pake cu siguranţă este acelaşi Pake pe care-l ştim. Nu se poate schimba dintr-odată. Cu siguranţă că a avut o jumătate de duzină de iubite, care s-au gândit că o să-l prindă în plasa lor mai devreme de a împlini o săptămână de şedere acolo. Dar, mai înainte de a împlini o lună de şedere, a tras pe sfoară mai mult de o fată. Cineva sigur e gelos. Iar americano-portughezii aceia sunt inşi cărora li se-aprinde iute sângele în vine.

— Aş! îi tăie vorba Buck. Pake nu ştie destulă portugheză cât să flirteze cu vreuna din localnice şi toţi americanii şi englezii de pe acolo înţeleg ce e ăla flirt.

— Şi de ce n-ar putea fi vreunul dintre portughezii aceia îndrăgostit de vreo englezoaică ori americancă? persevera Rex. Pake ar putea să-i sufle cuiva o fată care vorbeşte engleza.

Am văzut că şi Susie, care din fire era mai nervoasă, şi Anna, care fusese nedespărţită de Pake toată copilăria ei, erau întărâtate la culme. Am încercat să intervin.

— Prostii, zisei eu, Pake poate sufla iubitele unei puzderii de curtezani, fără să intre niciodată în vreun bucluc. Rio este la fel de paşnic ca şi Baltimore. Din capul locului e clar că nu poate flirta cu vreo braziliancă, fiindcă niciodată nu-i este îngăduit unei fete brazilience să stea de vorbă cu vreun tânăr neînsurat. Oricine merge pe străzile de-acolo poate vedea că brazilienii din lumea bună se iubesc potrivit obiceiurilor lor. Pe la apusul soarelui, când arşiţa e mai domolită, fetele îmbrăcate din cap până-n picioare ies la ferestrele dormitorului de la etajul al doilea. Iubiţii lor stau în picioare, pe cealaltă parte a străzii şi se uită la ele. Un tânăr are de stat în felul acesta vreo două ore şi mai bine, în fiecare după-amiază, timp de un an, mai înainte de a-i cere tatălui mâna fetei. Aşa-i regula la ei. Nu-i aşa, Tom?

— Cam aşa ceva, încuviinţă Brundige. Da-s o grămadă de flirturi printre străini, totuşi. Numai că nu-i primejdie de pumnale sau răzbunare. Rio este la fel de paşnic ca şi Washingtonul. N-am auzit de nici un caz de răzbunare sau

de gelozie care să se fi lăsat cu vărsare de sânge. N-am auzit nici să fi existat vreo bănuială a unui caz de soiul ăsta, decât o singură dată.

Tonul vocii sale ne lăsă să înţelegem că urma să ne spună o poveste. Stătea lângă Susie şi toţi ne-am tras scaunele mai aproape.

— Care a fost tărăşenia, Tom? întrebă Buck.

Femeile se uitau toate la Brundige. Rex îşi aprinse o altă ţigară. Şi noi, ceilalţi, ne aprinserăm câte o nouă ţigară.

— Era un tip pe nume Orodoff Guimaraes, începu Brundige. Guimaraes, în portugheză, este ca Smith în engleză, ba chiar şi mai des. De parcă jumătate din fluminenzi, cum li se spune locuitorilor din Rio, s-ar numi Guimaraes. Acest Orodoff Guimaraes era ruda şi tizul unui înstărit şi respectat negustor de vinuri, iar el trăgea mari foloase de pe urma rudeniei şi identităţii numelor. Era unul dintre acei *dandy* care mişună prin toate oraşele sud-americane – un tânăr cu venituri mici sau lipsit de orice venit, cu o părere foarte bună despre propria importanţă, cu o înclinaţie pentru plăcerile costisitoare, iubitor de trai uşor şi de confort, de pasiuni violente şi cu o smintită adoraţie a ultimului răcnet în materie de haine.

Cei mai mulţi dintre aceşti pierde-vară n-au nici un fel de venit şi sunt prea încrezuţi ca să se ocupe de vreo afacere. Acest Orodoff Guimaraes o ducea mult mai bine, în ambele privinţe. Moştenise o mică proprietate imobiliară şi făcuse ceva bani din asigurările pe viaţă. Avea un pupitru la al treilea etaj al unei clădiri cu birouri care îi aparţinea, pe Rua de Alfandega la numărul 49A, una dintre principalele străzi financiare din vechiul centru al oraşului Rio. Îşi închiriase primele două etaje ale clădirii pe bani frumoşi, şi închiriase şi pupitrele din biroul de la etajul al treilea; toate birourile din spate şi din faţă erau închiriate, mai puţin micuţul său pupitru personal.

Obişnuia să-şi petreacă o bună parte din orele dimineţii la birou, stând degeaba. Uneori mai avea şi afaceri care îl scoteau din trândăvie, alteori numai pretindea c-ar fi ocupat. Dar, cel mai adesea doar stătea la masa lui de

lucru, citind ziare, fumând ţigări sau pur şi simplu nefăcând nimic. Era un loc plăcut pentru a sta degeaba, într-o cameră mare, lată de aproape treizeci de picioare, lungă de peste treizeci de picioare, cu tavan înalt şi cu trei mari ferestre franţuzeşti, coborând până la podea, toate trei mereu deschise. Ferestrele acestea dădeau spre sud, astfel încât nu aveau nevoie de tendă, căci nu bătea soarele în ele şi lăsau să intre aer din belşug. Biroul era luminos, dar nu exagerat, răcoros şi aerisit, un loc ideal pentru a pierde vremea.

Când nu pierdea vremea la pupitrul său, Guimaraes întotdeauna curta vreo fată sau trăgea sforile pentru a-i face ochi dulci. Nici o fată nu-l lua de bărbat, pentru că nici unul dintre taţii fetelor nu le lăsau să-l ia de bărbat; nu era destul de bogat pentru a se putea căsători, deşi reuşea să se îmbrace bine pentru un burlac. Astfel, fată după fată dintre cele cărora le făcea curte se mărita sau se logodea cu altcineva. Trei dintre ele s-au logodit, dar nu s-au căsătorit niciodată. Logodnicii lor au murit înainte de ziua nunţii.

În fiecare caz, Guimaraes se împrietenise cu rivalul său, ajungând chiar prieteni la cataramă, şi-apoi îl convinsese să îşi închirieze un birou în clădirea sa de birouri. În fiecare caz, rivalul murise, căzând de la una din ferestrele franţuzeşti din biroul său, la vreo patruzeci şi ceva de picioare de caldarâm, pe Rua de Alfandega. În fiecare caz, Orodoff Guimaraes nu se afla la birou când se petrecuse accidentul. Dar, deşi nimeni nu putea spune nimic împotriva lui Guimaraes, după cel de-al treilea accident, nici un fluminenz care se expusese cumva riscului unei rivalităţi reale sau aparente cu Orodoff Guimaraes pentru vreo fată nu mai putea fi convins să închirieze o cameră în clădirea sa de birouri. N-a putut fi acuzat de morţile celor trei, dar coincidenţa rivalităţii, prieteniei, închirierii unui birou şi căderii de la fereastră, în trei cazuri diferite, a fost mai mult decât au putut suporta până şi fluminenzii, de regulă greoi la minte. Povestea asta i-a scos din răbdări. Chiar dacă el nu comisese cele trei crime din răzbunare,

totuşi aşa părea să se fi întâmplat. Bineînţeles, n-ar fi putut să-şi hipnotizeze victimele, când el se afla la o jumătate de milă depărtare, şi să le facă să se arunce pe fereastră sau să le comande să păşească în gol, dar toată lumea simţea că tocmai asta făcuse.

De asemenea, fiecare caz a fost supranatural. În fiecare caz, masa de lucru a victimei se afla aproape de una dintre ferestre; în fiecare caz, Orodoff Guimaraes era plecat, dar în birou se mai aflau alţi doi oameni, şi ei chiriaşi de pupitre aflate în capătul celălalt al încăperii; în fiecare caz, ceilalţi doi stăteau la pupitrele lor, la o depărtare de douăzeci de picioare sau mai mult, vorbind de la distanţă cu victima; în fiecare caz, cei doi oameni, de fiecare dată alţii, se întorseseră o clipă să se uite la ceva de pe mesele lor de lucru, nu auziseră nici un zgomot, nici o mişcare, nici un strigăt, dar când se uitaseră din nou în jur, se treziseră singuri în încăpere şi, apropiindu-se de fereastră, văzuseră victima zdrobită de caldarâmul de dedesubt.

Brundige se opri.

— De ce n-au un parmalâc sau o balustradă de-a curmezişul ferestrei deschise? întrebă Rex.

— Obiceiul, reluă Brundige. Obiceiul face legea în toate pe acolo; obiceiul face legea prin toată America de Sud. În Rio, toate birourile de la etaj au ferestre franţuzeşti, până la podea. Clima este fierbinte şi nici o fereastră nu are vreun grilaj sau măcar o bară de protecţie. Obiceiul este să ai ferestre libere, fără nici un obstacol.

— Prost obicei! zise Buck.

Chiar în momentul acela, Leslie ieşi din casă şi se alătură grupului nostru. Veghease ca servitorii să-şi facă bine datoria sau le dăduse porunci pentru micul dejun de a doua zi, sau stătuse de vorbă cu un client al pensiunii sau altceva de soiul ăsta.

După ce se aşeză lângă Rex, zise:

— Am primit o scrisoare de la Pake, în dimineaţa asta. Zice că sunt nişte fete foarte frumoase pe-acolo, prin Rio. Zice că se distrează tot timpul cu ele. Se vede treaba că era tare binedispus când a scris scrisoarea asta. Este o

scrisoare lungă şi foarte nostimă. Povesteşte cum s-a prefăcut că s-ar iubi cu o fată, numai ca să-i dea peste nas unui prostănac de filfizon, care îi făcea ochi dulci aceleia, cum, la început, filfizonul şi-a ieşit din minţi de furie, dar după aceea a înţeles gluma şi s-a purtat într-adevăr ca un om cu bun-simţ. Pake zice că au ajuns chiar buni prieteni. Povesteşte totul cu mult umor. O să v-o citesc mâine.

Leslie chicotea veselă, cât se poate de nevinovată şi copilăroasă. Dar, printre noi, ceilalţi, atmosfera părea să zbârnâie, încărcată de electricitate. Puteam să simt de-a dreptul tensiunea spirituală. Buck întrebă, răguşit:

— Ţi-a spus şi numele individului?

— Nu, zise Leslie cu veselie. Nu i-a pomenit niciodată numele. Dar spune că acuma sunt prieteni buni.

Tocmai atunci grupul celor cu banjoul de pe podeţ se ridică în picioare. Am auzit saluturi voioase şi i-am recunoscut vocea lui Mattie. Venise pe jos până la pensiune, casa ei aflându-se la o aruncătură de băţ, ceva mai în josul drumului.

Ea urcă pe verandă – o femeie în floarea vârstei, mare, zdravănă şi dominatoare. I-am zărit o clipă faţa dolofană, când lumina lămpii prin uşa deschisă o prinse în bătaia ei, şi ochii căprui, zâmbitori şi veseli.

Buck se aşeză pe podeaua verandei, cu picioarele pe trepte şi cu spatele sprijinit de un stâlp. Mattie îi luă scaunul. De asemenea, luă şi sarcina de a face conversaţie şi controlul asupra ei.

— Alf a plecat cu trăsura la Hagerstown, imediat după masa de seară, zise ea. Trebuie să se întoarcă peste puţin timp. I-am spus că o să trec pe aici, aşa că o să vină direct la noi, când o să termine de rezolvat treaba.

Acestea fuseseră spuse ca răspuns la întrebarea mea.

— Am primit o scrisoare de la Pake, azi dimineaţă, continuă ea. Zice că şi-a luat un birou nou, care îi convine de minune. Mai zice că nu avea nevoie de atât de mult spaţiu, aşa că şi-a luat numai o masă de lucru în biroul unui prieten al lui, unul cu un nume brazilian, de n-am putut să-l citesc şi nu pot să-l pronunţ nicicum. Pake spune

că biroul ăsta este un cuib de *dandy,* la etajul al treilea, o încăpere mare, înaltă, îndeajuns de spaţioasă cât să te mişti în voie prin ea, şi cu doi indivizi simpatici la celelalte mese de lucru. Este luminoasă, răcoroasă şi aerisită, cu trei ferestre franţuzeşti uriaşe, până la podea.

Atunci, chiar dintr-odată, când ea se opri din vorbă, am simţit pensiunea Arini învăluindu-se într-o atmosferă de tristeţe şi mâhnire adâncă. Fraţii Hibbard se pricepeau de minune să se stăpânească; nici unul nu scoase vreun sunet. Se lăsă o lungă tăcere. Puteam auzi susurul pârâului. Cele dintâi raze ale lunii întârziate, care tocmai luminau creasta dealului Blue Ridge, pătrunseră printre arţari.

Anna vorbi prima:

— Ai scrisoarea la tine, Mattie?

— Da, răspunse Mattie voioasă. Am luat-o cu mine.

— Dă-mi-o şi mie, zise Anna; Billy şi cu mine o să încercăm să desluşim numele acela.

— Nici Billy n-o să poată, pun rămăşag, ciripi Mattie cu însufleţire.

Anna, cu scrisoarea în mână, se ridică în picioare.

— Vino, Billy, zise ea.

M-am dus.

Eram surprins că mă chemase pe mine, în loc să-l cheme pe Brundige. Nu fusesem niciodată prea apropiat de Anna. Pe Susie o cunoscusem bine, pe Mattie şi mai bine, iar Leslie, în zilele de demult, se mulţumea doar să-mi zâmbească şi mai rar să-mi vorbească, aşadar nu puteam spune dacă mă plăcea sau nu, în vreme ce Anna părea să mă ocolească.

Mă aşteptasem să-l cheme pe Brundige, căci Tom stătuse mai multă vreme decât mine la Rio şi mult mai recent.

Anna se opri lângă frigider, în holul din spate, lângă uşa de serviciu, şi se sprijini de el, cu părul ei şaten aproape auriu în dreptul lămpii de pe frigider.

— Nu îndrăznesc să mă uit pe scrisoare, zise ea. Citeşte tu, Billy!

Am găsit numele şi era chiar Orodoff Guimaraes. De asemenea, la sfârşitul scrisorii, Pake îi cerea lui Mattie să-i scrie pe adresa de la birou, Rua de Alfandega, 49A.

— Vino! zise Anna, într-o şoaptă aspră.

Am urmat-o, ieşind pe uşa de serviciu afară, în aerul călduţ, fără nici o boare de vânt, la lumina lunii.

Se îndreptă spre hambar.

Atmosfera de tristeţe şi tragedie se adânci în jurul nostru. Lumina lunii părea de pe lumea cealaltă, fantomatică, umbrele copacilor lugubre şi ameninţătoare, tăcerea ca de cimitir.

Anna se rezemă de poarta curţii spre hambar.

— Aş putea să trimit o telegramă la Rio de Janeiro pentru treizeci de dolari? întrebă ea.

— Una lungă şi pentru mai puţin de-atât, zisei eu. Când am fost eu pe la oficiu, costa şaizeci şi cinci de cenţi cuvântul. Asta, acum mulţi ani. Preţurile nu se poate să fi crescut cu mai mult de jumătate. Poţi să trimiţi o scrisoare întreagă cu treizeci de dolari.

— Am trei bancnote de zece dolari, zise ea. Barton mi le-a dat, pentru cazuri de urgenţă, chiar înainte de a pleca la Washington.

— Eu am chiar mai mult de atât în buzunar, zisei eu. Amândoi împreună avem mai mult decât suficient.

— Crezi, mă întrebă ea, că aş putea trimite o telegramă de la Jonesville, acuma, sâmbătă, la ora asta?

— Am putea încerca, zisei eu.

— Dacă nu putem, stărui ea, mă duci cu trăsura până la Hagerstown?

— Da, îi făgăduii eu.

— Oh, zise ea, nu pot să îndur aşa ceva. Îl văd zăcând mort pe pietrele caldarâmului aceluia sângeros. Nu pot să îndur aşa ceva!

Îmi adusei aminte că, la fel cum Rex şi Leslie fuseseră nedespărţiţi toată copilăria lor, şi Anna şi Pake fuseseră împreună încă din leagăn. Nu zisei nimic.

— Poţi să pui hamul fără felinar? întrebă ea.

— S-a schimbat ceva prin grajd?

— Nimic, zise ea.

Într-adevăr, mâna mea găsi prin întuneric, în aceleaşi locuri, ceea ce aparent erau aceleaşi cuie de lemn de hicori pentru harnaşament şi, atârnând în ele, ceea ce părea să fie acelaşi set de hamuri.

— În al cui stal? întrebai eu.

— În fostul stal al lui Laddie, mă îndrumă ea; o cheamă Nell.

Am pus hamul pe iapă şi am scos-o afară, spre şopronul trăsurilor. Anna se urcă în cabrioletă. Eu am deschis poarta dinspre crâng şi am închis-o, după ce am ieşit cu cabrioleta. În capătul celălalt al păduricii, am coborât din nou din cabrioletă şi am ridicat bariera. După ce am trecut, am lăsat-o din nou şi, în sfârşit, m-am suit din nou în cabrioletă, iar Anna mi-a dat mie hăţurile.

— Nell poate s-o ia la trap, zise ea.

Nell o luă la trap pe drumul tăiat de umbre negre şerpuite, mai negre ca smoala. Trecurăm în mare viteză de gara din Grotto. Ne apropiarăm de Jonesville. Nu simţeam deloc că ar fi fost vreo urmă de prostie sau de zădărnicie în ceea ce încercam să facem. Nu simţeam că alergam după cai verzi pe pereţi. Nu simţeam absurdul. Priveam misiunea noastră cu toată seriozitatea. Porniserăm la drum ca să-l avertizăm pe Pake de urzelile diavoleşti ale unui demon care pusese la cale şi înfăptuise trei crime ingenioase. Alergam contra cronometru să-l avertizăm înainte de a fi prea târziu. Eram, până la ultima fibră, aţâţat la culme de gravitatea şi urgenţa misiunii noastre.

L-am găsit pe operatorul de la telegraf încă în picioare. L-am convins să facă precum îi ceream. Anna a scris, iar eu am corectat, până când am căzut de acord asupra următorului mesaj:

„Schimbă-ţi biroul imediat. Nu mai intra în el cu nici un chip. Ia-ţi numaidecât un alt birou. Acţionează neîntârziat; este o chestiune de viaţă şi de moarte. Explicaţii prin scrisoare.

ANNA.”

Când telegrama fu trimisă, ne întoarserăm spre casă, cu Nell la pasul ei obişnuit, care nu era prea încet.

Ne simţeam doar în parte uşuraţi.

De vreo zece ori Anna a suspinat:

— Sper să fi ajuns la timp, oh, sper să nu fi întârziat!

Atmosfera de mâhnire adâncă şi de tragedie ne urmări şi la întoarcere, învăluind pensiunea Arini când ne aşezarăm din nou pe verandă.

Abia de ne aşezaserăm, când sosi soţul lui Mattie. Auzisem că ar fi tuberculos, dar că-şi revenise complet. Mie mi se păru că arată ca un om pe moarte, la capătul puterilor, cu obrajii pământii, cu ochii în fundul capului, tremurând. Salută adunarea ca un somnambul.

De îndată ce saluturile se încheiară, zise:

— Buck, vreau să vorbesc un moment ceva important cu tine.

Buck se ridică. Avea puterea specifică familiei Hibbard de a intui şi a lua prin surprindere. Eram obişnuit cu amândouă, de mult. Dar am rămas mut de uimire când m-a prins de braţ, trecând pe lângă mine, şi mi-a făcut semn să vin şi eu cu ei.

În holul din spate, lângă frigider, Alf îşi ridică ochii spre Buck, ca un animal hăituit şi încolţit.

— Dumnezeule, Buck, zise el. Cum o să le dăm vestea asta fetelor?

— Care veste? întrebă Buck, cu glas uscat şi pierit.

— Era o telegramă pentru tine, la Hagerstown, răspunse Alf. Beesore a avut destulă minte să n-o transmită prin telefon aici. M-a văzut şi mi-a dat-o mie. Pake a murit.

— Hai să vedem telegrama, zise Buck răguşit.

Se uită, ţinând-o aproape de lampa cu gaz de pe frigider.

Apoi, mi-o întinse mie.

Am citit:

„E. P. Hibbard mort pe loc, căzut de la o fereastră.

G. Swanwick.”

MESAJUL DE PE TĂBLIŢĂ

Doamna Llewellyn susţinuse întotdeauna – în măsura în care se gândise vreodată la acest subiect – că a consulta un clarvăzător era nu doar o prostie de neînţeles, dar şi o faptă înjositoare, înrudită îndeaproape cu crima. Acum, când se simţea ea însăşi mânată, fără putinţă de împotrivire, la o faptă de o asemenea neseriozitate, greu de conceput, nu se putea hotărî s-o îndeplinească în văzul lumii. Orice viclenie sau plan secret era cu desăvârşire străin firii sale. Era o femeie înaltă, remarcabil de bine făcută, cu o neobişnuită demnitate a înfăţişării. Siguranţa de pe chipul ei ar fi părut trufie, dacă n-ar fi fost bunăvoinţa cuceritoare a zâmbetului mai mereu prezent pe buze. Părul său negru, ochii negri şi pielea foarte albă se armonizau cu stăpânirea de sine din întreaga ei făptură, care însă niciodată nu părea indiferenţă, pe faţa sa luminată, de obicei, de interes şi putere de înţelegere. Ca un răsărit de soare pe un cer curat ca lacrima într-o zi de primăvară, peste întinderile nemărginite ale pajiştilor înrourate, era învăluită într-o aură de largă seninătate a sufletului, iar înfăţişarea era în deplină concordanţă cu firea ei. Era o femeie încă foarte frumoasă, cu suflet pe măsura frumuseţii şi exagerat de cinstită. Totuşi, să vină cu trăsura, ziua în amiaza mare, la o casă care să aibă, la vedere, un indicator anunţând că acolo locuia un medium spiritist era ceva peste puterile ei. Rugându-l pe valet să vină s-o ia, mai târziu, mult mai târziu, de la coafeza ei, îşi trimise trăsura acasă, de la intrarea principală a unui magazin universal. Ieşind apoi pe o altă uşă, luă o birjă de ocazie până în apropierea casei pe care o căuta. Cartierul era cu totul diferit de cum şi-l închipuise ea; casele, nicidecum mici, erau chiar foarte arătoase – iar aceea a clarvăzătorului nu era cu nimic mai prejos. Apărea foarte îngrijită, cu aleea şi treptele lună, cu geamurile ferestrelor sclipind de curăţenie, cu jaluzelele şi perdelele noi şi de bun-gust şi cu clanţa de argint a uşii şi clopoţelul soneriei

proaspăt lustruite. Exista un indicator, într-adevăr, însă nu avea oroarea bătătoare la ochi pe care imaginaţia sa o construise din amintirile despre alte indicatoare văzute în trecere. Acesta de aici consta dintr-o plăcuţă de sticlă, aşezată pe dinăuntru, în spatele strălucitorului ochi de geam al uneia dintre ferestrele salonului. Pe ea stătea scris, cu litere mărunte, aurii, numai numele, SALATHIEL VARGAS, şi cuvântul CLARVĂZĂTOR.

O fată îmbrăcată elegant deschise uşa. Da, domnul Vargas era acasă; n-ar vrea să intre în anticameră? Anticamera, pustie, era un salon decent, mobilat foarte scump, dar pe cât se putuse, lipsit de ostentaţie. Covorul era persan, fiecare piesă de mobilier avea o altă linie decât restul, totuşi în deplină armonie cu celelalte, în vreme ce duzina de tablouri de pe pereţi erau picturi semnate de artişti celebri. Mai înainte ca doamna Llewellyn să aibă răgazul de a arunca mai mult decât o primă privire cuprinzătoare şi surprinsă în jurul său, când de-abia se aşezase, servitoarea care se întorsese bătu de două ori într-un gong de argint, scoţând două note ascuţite. Aproape în aceeaşi clipă, uşa care dădea spre camera din fund se deschise. În cadrul ei apăru un bărbat de mai puţin de cinci picioare înălţime, nu pitic, ci diform. Pantofii lui de lac erau ca de copil, pantalonii îi atârnau veşted pe picioarele stafidite, iar genunchiul de la dreptul era sucit şi înţepenit într-un unghi imobil, astfel încât mersul lui era un şchiopătat chinuit. De la brâu în sus era bine făcut – un piept dezvoltat; umeri largi, drepţi; un cap imens, cu o claie de păr negru şi creţ. Avea înfăţişarea unui muzician sau artist, cu fruntea înaltă, cu arcade delicat arcuite, cu nasul coroiat, subţire şi ferm, cu ochii mari, depărtaţi, căprui-închis, cu licăriri roşietice şi verzui şi cu o gură a cărei buză de sus, adânc sinuoasă, părea prea scurtă. Gura şi ochii îi captivară atenţia doamnei Llewellyn de la prima privire, iar schimbarea subită din expresia lor o făcu să tresară. El îşi făcuse apariţia cu un zâmbet suav artificial şi cu un aer de expectativă dezinvoltă. Când privirile li se întâlniră, buzele lui se strânseră până ce roşeaţa lor păli;

ochii i se umplură de un dispreţ atât de tăios, încât pe ea n-ar fi mirat-o dacă l-ar fi văzut retrăgându-se brusc şi trântindu-i uşa în nas. Fără nici un cuvânt, el rămase cu o mână pe clanţă şi ochii ţintă la ea. Apoi, trase uşa după el şi se rezemă de ea, continuând să se ţină de clanţă cu mâna dusă la spate. Când vorbi, o făcu într-o şoaptă seacă:

— Dumneata aici, dintre toate femeile!

— Mă cunoşti! exclamă ea. Eu nu te-am mai văzut niciodată.

— Eşti văzută de mii de persoane pe care nu le observi niciodată, răspunse el. Toată lumea o cunoaşte pe doamna David Llewellyn. Toată lumea o cunoştea pe Constance Palgrave.

— Mă măguleşti, domnule, zise ea rece, cu aerul cuiva deranjat de o familiaritate neplăcută.

— Măgulirea face parte din îndeletnicirea mea, răspunse el. Dar pe dumneata nu te măgulesc, nici pe departe, ba într-atât încât am uitat şi să fiu politicos. Ar fi trebuit să te invit în cabinetul meu. Te rog, intră!

Ea trecu pe lângă el, în timp ce el îi ţinea uşa deschisă. Odaia nu era mai puţin arătoasă decât anticamera. În afară de cele trei uşi şi o fereastră mare, care dădea într-o curte, avea pereţii îmbrăcaţi cu nişte corpuri de bibliotecă de vreo opt picioare înălţime, întrerupte numai în două locuri, unde se puseseră două dulăpioare cu sertare dedesubt. Uşile de sticlă ale corpurilor de bibliotecă erau făcute din gemuleţe, iar cărţile dinăuntru erau legate în coperte de lux. Deasupra bibliotecilor se vedeau mai multe busturi de bronz minunate. Mobilierul era completat de o masă mare de mijloc, rotundă, din mahon, cu mai multe scaune în jur şi cu trei fotolii tapiţate. După ce doamna Llewellyn se aşeză într-unul dintre acestea, clarvăzătorul se aşeză şi el, pe un altul. Tulburarea lui era atât de nestăpânită încât, dacă ea ar fi fost în stare să simtă frica, mai că s-ar fi înfricoşat. Curiozitatea îi era stârnită la culme. El era palid, atât cât poate fi un om negricios la faţă, cu buzele livide şi schimonosite spasmodic, uscate, pe care şi le umezea trecându-le una peste alta, în timp ce, în

nervozitatea lui, înghiţea în sec. Şi ea, la rândul ei, se tulburase lăuntric, însă un ochi mai puţin experimentat decât al lui n-ar fi desluşit nici un semn de emoţie dincolo de înfăţişarea ei prietenoasă. Stătură câteva clipe tăcuţi, faţă în faţă, după care el începu:

— În ce scop ai venit dumneata aici?

— Să te consult, răspunse ea. Ce-i de mirare? Nu vin tot soiul de persoane să te consulte?

— Tot soiul, răspunse el, însă nici una ca dumneata. Niciodată vreuna ca dumneata.

— Dar eu am venit, pare-mi-se, zise ea simplu, şi am venit să-ţi cer ajutorul.

— În ce mod vrei să te ajut? întrebă el. Oamenii îmi cer ajutorul în diverse moduri.

— M-am gândit, zise ea, la răspunsurile pe care le dai scriind în interiorul unei tăbliţe de ardezie.

— N-ai venit la cine trebuie, zise el aspru, cu o vădită sforţare, care îi făcu vocea nefirească. Du-te în altă parte! şi se ridică.

Ea se uită lung la el, uimită, fără să se clintească din loc.

— De ce spui asta? îl întrebă.

El deschise, pe rând, cele trei uşi, se uită afară şi apoi le închise şi le încuie cu grijă. Îşi aruncă privirea pe fereastră, uitându-se către fiecare dintre celelalte ferestre care se puteau zări de acolo. Şchiopătă în sus şi-n jos, de vreo două ori, prin odaie, ştergându-şi cu batista sudoarea de pe frunte şi obraji; la urmă, se aşeză din nou.

— Doamnă Llewellyn, zise el, trebuie să-ţi cer să-mi făgăduieşti că o să ţii secret, în întregime şi pentru totdeauna, ceea ce o să-ţi spun acum.

— Cine ne-ar auzi, zise ea, ar spune că dumneata eşti clientul şi eu clarvăzătorul.

— Ţinând seama de asta, răspunse el, hai s-o lăsăm baltă, te rog eu. Ţi-am spus că n-ai venit la cine trebuia. Însă vreau cuvântul dumitale că vei păstra tăcerea, dacă doreşti o explicaţie.

— Chiar o doresc, şi ai cuvântul meu.

El îşi roti privirile prin încăpere, cu o mişcare de şobolan

prins în cursă. Ochii săi îi întâlniră pe ai ei, dar se feriră într-o parte, stingheriţi, iar privirea sa de om ruşinat se pironi, în cele din urmă, în podea. Îşi încleştă mâinile una de alta peste genunchiul beteag.

— Doamnă, zise el, îţi spun să te duci în altă parte, pentru că eu sunt un şarlatan, un impostor. Transele mele sunt simple prefăcătorii, metoda prin care dau răspunsurile este un truc, o păcăleală, iar răspunsurile însele sunt scorneli transparente din deducţiile pe care le fac pornind de la cele ce-mi spun persoanele pe care le înşel.

— Spui asta ca să mă pui la încercare! exclamă ea. Mă supui unui soi de test.

— Doamnă, zise el, uită-te bine la mine. Ţi se pare că joc vreun rol? Nu arăt ca un om care vorbeşte sincer?

Ea îl privi convinsă.

— Bine, dar, se miră ea, de ce-mi dezvălui mie taina dumitale?

— Mă tem, şovăi el, că un răspuns sincer la întrebarea aceasta n-o să-ţi placă.

— Purtarea dumitale, zise ea, şi mărturisirile dumitale sunt atât de neaşteptate şi uimitoare pentru mine, care am venit aici pentru ce-am venit, încât mă văd silită să cer o explicaţie.

Vargas se îndreptă în fotoliul său şi o privi în ochi, nu agresiv, ci timid, iar când vorbi, vocea îi coborî până la şoaptă:

— Doamnă, zise el solemn, ţi-am spus adevărul despre mine, pentru că dumneata eşti singura fiinţă de pe lume pe care nu vreau s-o rănesc, să-i fac vreun rău sau s-o înşel.

— Vrei să spui că… izbucni ea, semeţindu-se.

— Ah, doamnă! strigă el. Nu vreau să spun nimic care să aibă vreo cât de mică nuanţă jignitoare pentru dumneata. Ce ştie sau ce-i pasă Stelei Polare de mulţimea corăbiilor care se luptă din răsputeri să se orienteze după ea? Este oare mai puţin luminoasă, pură sau îndepărtată, din pricină că atâţia oameni, pentru care ea este şi va rămâne de-a pururi de neatins, se zbat să ajungă la liman

călăuzindu-se după razele sale de pe cer? O femeie ca dumneata nu poate ghici, cu atât mai puţin poate şti, pentru câţi alţii ea este farul lor ceresc călăuzitor. Cum ai putea să înţelegi dumneata, care n-ai deloc nevoie de vreun astfel de ajutor din afară, ce înseamnă numai să te vadă de la distanţă pentru sufletele nebinecuvântate cu o asemenea comoară de virtute? Câţi oare nu s-au simţit întăriţi la vederea chipului dumitale, pe care ei n-au putut desluşi decât expresia afişată la suprafaţă, a tihnei şi seninătăţii lăuntrice, care izvorăsc din instincte juste, însoţind statornic nobilele idealuri? Dumneata ai fost pentru mine simbolul acelei dreptăţi morale pe care eu poate că n-am s-o ating.

Doamna Llewellyn suportase torentul lui de limbuţie cu o privire de îngăduinţă severă, de indignare aristocratică, reţinută doar de uluire. Când el se opri să-şi tragă răsuflarea, ea zise, cu o voce pe jumătate furioasă, pe jumătate înăbuşită:

— Te-am înţeles perfect, am auzit destul, ba chiar prea mult despre asta. Să schimbăm subiectul, dacă nu te superi.

— Am vorbit pentru că dumneata mi-ai poruncit, se scuză Vargas, spăşit, şi numai pentru a te convinge de sinceritatea mea când îţi spun că nu merit să-mi ceri dumneata sfatul sau ajutorul.

— Bine, dar, protestă ea, lăsându-se purtată de surpriza ei, se spune despre dumneata că eşti cel mai mare clarvăzător de pe pământ.

— Am plănuit îndelung asta, am făcut reclamă în stânga şi-n dreapta, am risipit râuri de bani cu amândouă mâinile, am mituit reporterii, am cumpărat editorii, i-am dus cu zăhărelul pe directorii de ziare, i-am îmbrobodit pe proprietari şi am câştigat sprijinul soţiilor şi fiicelor lor, trudind ani de-a rândul pentru a produce această impresie. Nu este rezultatul întâmplării, nici vorbă de recunoaştere spontană a meritului personal indiscutabil.

— Dar, stărui ea, eşti cumva vreun maniac, care face toate acestea doar din plăcerea lui de a înşela de dragul

înşelăciunii? Eşti cumva un om bogat, care ai moştenit o avere şi ţi-ai ales această formă de activitate pentru încântarea pe care ţi-o produce dumitale?

— Nicidecum, doamnă, tăgădui el, trăiesc din roadele muncii mele.

— După ce văd în jurul dumitale, aş zice că trăieşti bine, făcu ea întrebător.

— Mult mai bine decât o arată lucrurile care mă înconjoară, întări el.

— Atunci, roadele muncii dumitale sunt destul de bune, îndrăzni ea.

— Nu există pe lume altele mai bune dintr-o îndeletnicire de soiul ăsta, admise el cu naivitate, lăsând cu totul garda jos.

— Şi nu sunt prea scumpe?

— Să înşeli nu e greu, îi spuse el, lumea e plină de oameni fără minte şi până şi cei chibzuiţi sunt lesne de înşelat.

— Din câte am citit, continuă ea, dumneata nu înşeli. Sfaturile pe care le dai dumneata sunt bune. Preceptele dumitale îi îndrumă bine pe clienţi. Sugestiile dumitale îi conduc la succes. Prezicerile dumitale se îndeplinesc, ceea ce ghiceşti dumneata se adevereşte.

— Foarte adevărat, încuviinţă el.

— Atunci, cum poţi să-ţi numeşti clienţii înşelaţi, metodele trucuri şi răspunsurile minciuni? îl încolţi ea, triumfătoare.

— Eu n-am zis că răspunsurile mele sunt minciuni, se apără el. Îmi vând scamatoriile, le vând fraierilor. Fraieri sunt toţi. Îmi varsă aurul în poală ca să le spun ceea ce ei ar putea şti singuri, dacă ar sta să judece. Îmi îndrugă ei singuri tot ce am nevoie să aflu şi mă plătesc fără măsură atunci când le arunc înapoi o însăilare din fragmentele pe care le-am extras din ceea ce ei mi-au povestit despre speranţele, temerile şi amintirile lor.

— Dar, dacă faci toate lucrurile acestea, înseamnă că trebuie să fii un bun judecător al firii omeneşti, un autentic cititor de suflete, un sfetnic luminat.

— Sunt toate acestea şi mai mult chiar, se fuduli el. I se risipise şi ultima urmă de nelinişte şi se purta cu o năvalnică încredere în sine, de-a dreptul cuceritoare. Nu pot să fiu de ajutor pentru o minte tulburată, dar sunt făcut să dau sfaturi pentru tot soiul de dezamăgiri, prostii, gafe, josnicii şi tristeţi. Pot să număr cu miile bărbaţii şi femeile pe care i-am salvat, ale căror vieţi le-am făcut fericite, ale căror încurcături le-am descurcat, ale căror năzuinţe le-am condus bine.

— Atunci, înseamnă că dumneata ai o uriaşă experienţă într-ale slăbiciunilor şi trebuinţelor omeneşti.

— Vastă, nemărginită, incalculabilă! declară el.

— Atunci, sfatul dumitale trebuie să fie valoros.

— Este valoros! se împăună el.

— Atunci, dă-mi şi mie un sfat, căci sunt grozav de nefericită. Am simţit că nimeni altul nu mă poate ajuta. Convingerea că dumneata ai putea, mi-a dat o rază de speranţă. Ţi-ai exprimat o părere despre mine cu totul neobişnuită. Nu te-ar putea determina ea să mă ajuţi?

— Orice sfat sau ajutor, orice îmi stă în puteri să fac, poţi fi sigură că o să dobândeşti, zise el cu însufleţire. Însă, dă-mi voie să te întreb mai întâi cum se face că nu cauţi sfatul vreunui om de afaceri, avocat sau al unei feţe bisericeşti? Dumneata nu eşti nici pe departe o femeie puţină la minte, de tipul uşuraticelor care dau fuga la mine şi la alţii ca mine. Dumneata, care ai capul pe umeri, ai principii trainice, instincte raţionale şi pretenţii personale, de ce nu te duci la vreunul dintre sfătuitorii recunoscuţi, consacraţi şi respectaţi ai comunităţii? Lămureşte-mă, te rog.

— Din pricina visului, şovăi ea.

— A visului! exclamă el. Un vis te-a trimis la mine? Ce fel de vis?

— Începusem să cred că nu mai e nici o speranţă pentru mine, zise ea. Însă, acum vreo lună, am avut un vis în care mi s-a spus: „Al şaptelea anunţ, de pe a şaptea coloană, din al şaptelea ziar, din al şaptelea sertar din camera cu lenjeria, o să-ţi arate calea de a scăpa de toate necazurile

tale şi de a căpăta ceea ce-ţi doreşti”. N-avea cum să fie nici un ziar în camera cu lenjeria şi m-am simţit ridicol pentru că voiam să mă duc să mă uit. În plus, servitoarele ştiau că nu intru niciodată acolo, aşadar a trebuit să pândesc momentul în care menajera era plecată şi nici una dintre fetele în casă nu se mai afla la etajul acela. Însă, fără urmă de îndoială, am găsit şapte ziare vechi în cel de-al şaptelea sertar şi pe a şaptea pagină a ultimului ziar din teanc, pe coloana a şaptea, cel de-al şaptelea anunţ de mică publicitate era al dumitale.

— Şi ai venit la mine din pricina acelui vis?

— Da… şi… şovăi ea.

— Ei bine, o întrerupse el, motivele pentru care ai venit nu contează. Însă eu vreau să fiu sigur de următorul lucru: chiar dacă ai fost mânată aici de o simplă coincidenţă, care ţi-a influenţat sentimentele, acum, după ce ai judecat la rece, ca un om matur, mai eşti hotărâtă să apelezi la serviciile mele? N-ar fi mai bine să-mi urmezi sfatul în acest punct şi să te duci la unul dintre înţelepţii acreditaţi?

— Eu m-am hotărât să te vizitez pe dumneata, zise ea. Nu este doar o toană trecătoare, ci o decizie bătută-n cuie.

— Atunci, doamnă, zise el, cu o atitudine întru totul schimbată, trebuie să-mi povesteşti necazurile dumitale fără nici o reţinere, de nici un fel. Dacă e să te ajut, trebuie să-ţi cunosc cazul la fel de amănunţit cum îi trebuie unui doctor să cunoască toate simptomele bolii. Spune-mi deschis ce te frământă.

Ea începu să-şi scoată voalul, încet, cu mâinile înmănuşate.

— Oh, îşi trase ea adânc răsuflarea, să-mi moi mai întâi buzele. Doar o înghiţitură de apă.

Cu tot şchiopătatul lui, se arătă surprinzător de sprinten când se ridică din fotoliu; deschise larg uşa din spate şi aproape numaidecât şontâcăi înapoi cu un pahar şi cu o cană mare de argint, pe o tăviţă, de asemenea de argint.

Ea îşi scosese vălul şi o mănuşă. Avu nevoie de mai multe înghiţituri până să-şi revină. Când se linişti, el se aşeză, uitându-se la ea cu o privire plină de întrebări, însă

fără să dea glas vreuneia din ele.

— Nici nu ştii, zise ea, ce greu e să începi.

— Pentru a treia oară, doamnă, zise el, te sfătuiesc să nu cauţi un răspuns la mine, ci să te duci în altă parte.

— Nu vrei să mă ajuţi? întrebă ea, blând.

— Ba vreau din toată inima, zise el, dar mă sfiesc, mă sfiesc ca un doctor care s-ar pregăti să prescrie o reţetă pentru copilul său. Dintre toate cazurile care mi-au fost vreodată prezentate, al dumitale este cel dintâi în care mă tem că efectul considerentelor personale o să fie unul de înceţoşare a puterii mele de pătrundere sau de deviere a judecăţii mele. Mai am să-ţi mărturisesc ceva. Înainte să te căsătoreşti, un om care te iubea cu disperare a venit la mine, după un ajutor. Printre alte lucruri, mi-a spus ziua, ora şi minutul în care te-ai născut dumneata şi pe cele în care se născuse el, rugându-mă să întocmesc ambele horoscoape şi să deduc şansele sale de reuşită. Eu n-am avut şi nu am deloc încredere în astrologie, totuşi îmi întocmisem şi mie horoscopul, cu mult înainte, din simplă curiozitate. Când l-am întocmit pe-al dumitale, am fost uimit să găsesc indicii clare despre o legătură între soarta dumitale şi soarta mea. N-am crezut o iotă din absurdităţile babiloniene, totuşi coincidenţa m-a izbit. Probabil că încă mai sunt influenţat de aceasta. Sub o astfel de influenţă, mai mult chiar decât aceea a sentimentelor mele pentru dumneata, puterea mea de pătrundere se prea poată să scadă. Te sfătuiesc, încă o dată, să te duci într-altă parte.

— Sunt cu atât mai hotărâtă să apelez la dumneata şi numai la dumneata.

El se înclină, fără să mai adauge nimic, şi aşteptă în tăcere ca ea să continue.

Ea se uita fix la el, cu ochii mari, în care jucau lacrimi, cu faţa albă ca varul.

— Soţul meu nu mă iubeşte, zise ea.

— Nu te iubeşte? exclamă Vargas, tresărind. Vorbeşti serios, chiar asta ai vrut să-mi spui, dumneata, care ai fost iubită de o puzderie de bărbaţi, adorată, idolatrizată,

curtată de atâţia, din pricina căreia, deznădăjduind că te-ar mai putea cuceri, unii şi-au pierdut minţile, dumneata, care ai fi avut ocazia să alegi dintre atâţia îndrăgostiţi, nu eşti preţuită de cel care a izbutit să te cucerească?

— Da, şopti ea abia auzită. El nu mă preţuieşte şi nu mă iubeşte deloc.

— Iubeşte pe altcineva?

Cu toată paloarea ei de până atunci, se îmbujoră deodată până în vârful urechilor.

— Da, încuviinţă ea.

— Pe cine? întrebă Vargas.

— Pe prima lui soţie.

Vargas se clătină pe picioare.

— Nici n-am ştiut că soţul dumitale a mai fost căsătorit o dată, zise el sufocat, cu atât mai puţin că a divorţat.

— Nu a divorţat, îl corectă ea.

— Nu a divorţat? şovăi el.

— Nu, era văduv când m-am căsătorit eu cu el.

Vargas se prăbuşi în fotoliu.

— Nu înţeleg, îi spuse. Adică el iubeşte o femeie moartă?

— Întocmai, declară ea.

— Nu merge aşa, zise clarvăzătorul, în stilul ăsta nu ajungem la miezul problemei, ca să te pot ajuta. Încearcă să-mi dai informaţiile de care crezi că este nevoie, dar nu ciuntite şi pe bucăţi, ci ca un întreg. Fă-mi o prezentare cu cap şi coadă a împrejurărilor. Începe cu începutul.

— Asta-i mai greu, zise ea gânditoare, întotdeauna am vrut să încep, indiferent ce, de la ultimul capitol.

— Obicei tipic feminin, comentă el. Dumneata, însă, eşti superioară în multe privinţe, ştiu eu. Încearcă o povestire fără ocolişuri, de la începuturi.

Ea chibzui.

— Începuturile, zise ea, sunt mai îndepărtate decât ţinerea mea de minte. David şi cu mine am fost tovarăşi de joacă mai înainte să fi putut vorbi. Băieţel şi fetiţă, adolescent şi adolescentă, dintotdeauna am aparţinut unul celuilalt, şi între noi nu se punea problema de a face dragoste, zic eu, pentru că totul era dragoste. Nu cred că

mi-a cerut vreodată să mă mărit cu el sau că mi-a făgăduit c-o să mă ia de nevastă, nici măcar nu cred că am vorbit vreodată despre căsătorie. Ci amândoi aveam convingerea clară că o să ne căsătorim de îndată ce se va putea, în prima zi în care va fi posibil. El nu numai că părea strâns legat de mine, chiar era. Şi Dumnezeu ştie că el era toată viaţa mea. Apoi, doar ce-a văzut-o pe Marian Conway şi s-a îndrăgostit de ea. N-are rost să mai spun cât am suferit. S-a căsătorit cu ea aproape imediat, iar eu m-am lăsat pradă modului acela de trai găunos, frivol, care a făcut din mine o regină a frumuseţii şi mi-a adus o mulţime de pretendenţi, fără ca eu să ţin cât de cât la vreunul, fără ca vreunul să-mi dea barem un strop de satisfacţie. Apoi, după ce şi-au pierdut ambii copii, Marian a murit. David a fost zdrobit de pierderea suferită. O iubise nespus şi îşi afişa durerea în cele mai sfâşietoare moduri. A deschis sicriul de nenumărate ori, după ce îl închiseseră. A cerut să fie ridicat şi din groapă ca să-l mai deschidă o dată, pentru a arunca o ultimă privire asupra chipului ei. De la moartea până la înmormântarea ei, şi-a petrecut fiecare clipă într-un soi de adoraţie a trupului ei neînsufleţit şi a făcut numai lucruri ciudate. Nu ştiu dacă valetul domnului Llewellyn a fost cel care a vorbit, dar, în orice caz, povestea s-a răspândit printre servitori. În noaptea de dinaintea înmormântării, el a aşezat-o în sicriul ei şi un al doilea sicriu, identic, a fost pus alături de al ei. David a stat încuiat în odaia morţii toată noaptea. Oamenii cred că a stat întins în celălalt sicriu. În orice caz, dimineaţa, sicriul acela era închis, iar el n-a îngăduit nimănui să-l deschidă. Ce a pus în el, nimeni nu ştie. Oamenii au spus că era la fel de greu ca şi celălalt. Două care funebre, unul în spatele celuilalt, au dus sicriele la cimitir. Mormântul ei nu este sub piatra funerară – ai văzut monumentul?

— Nu, răspunse el, numai în fotografii.

— Ei bine, ea nu este înmormântată sub monument; acolo a fost îngropat al doilea sicriu.

Se opri.

— Continuă, o îndemnă el.

— Oh! strigă ea. Mi-e prea greu să continui. Dar este adevărat. De îndată ce David a fost liber, eu am simţit că am din nou un scop în viaţă. L-am... urmat – aş putea spune că l-am urmărit – prin toată lumea şi, când ne-am întâlnit, i-am făcut curte şi, pare ciudat, dar l-am cerut de bărbat. Şi... şovăi ea, m-a refuzat de două ori.

— N-a vrut să se însoare cu dumneata? întrebă Vargas, nevenindu-i să creadă.

— M-a refuzat. Era la Cairo, când i-am propus prima oară. Mi-a spus că el nu mai putea iubi pe nimeni, niciodată, că toată dragostea lui, toată fiinţa lui era îngropată în mormântul lui Marian. A doua oară, a fost la Hong Kong. Atunci mi-a spus că a ţinut întotdeauna şi încă mai ţinea la mine, dar că sentimentele acestea erau nimic în comparaţie cu pasiunea lui pentru Marian, că el nu se va mai căsători niciodată şi, mai ales, nu se va căsători cu mine, din pricină că mă respecta, iar eu n-aveam să fiu mulţumită sau fericită cu el, că eu îl ţineam minte pe băiatul care fusese el odinioară, numai că acel băiat fusese înmormântat în mormântul soţiei sale, iar el nu mai era altceva decât o stafie umblătoare, o umbră a ceea ce fusese cândva, un suflet osândit să rătăcească pe pământ restul zilelor care-i fuseseră sortite, până când avea să-i sune ceasul din urmă şi avea să fie chemat să i se alăture lui Marian.

A treia oară, a fost la Paris. Mi-a spus că lui nu-i păsa de absolut nimeni şi nimic, nici de iubire, nici de ură, nici de moarte, nici de viaţă; că nu-l interesa deloc dacă avea să se căsătorească sau nu cu mine. Dacă eu ţineam cu tot dinadinsul, după câte se părea, avea să mă ia de soţie doar ca să-mi facă mie pe plac. Eu i-am spus că singurul lucru pe care mi-l dorisem dintotdeauna era să fiu împreună cu el, că tot ce voiam în viaţă era să petrec alături de el cât mai mult timp se va putea, până când moartea ne va despărţi. El mi-a răspuns că, dacă asta era ceea ce voiam, puteam s-o obţin, dar că el unul nu era nimic mai mult decât umbra a ceea ce fusese odată şi că era sigur că o să fiu nefericită. Ei bine, sunt nefericită. El este

generozitatea, delicateţea, bunătatea şi consideraţia întruchipate, dar nu-i pasă. Am sperat, bineînţeles, că mâhnirea lui pentru moartea lui Marian se va îmblânzi, se va dilua şi va dispărea, că va înceta să poarte doliu după ea, că interesul lui pentru viaţă se va redeştepta, că eu voi putea să-i câştig dragostea şi că vom fi amândoi fericiţi. Dar eu nu sunt fericită. Desăvârşita lui indiferenţă pentru mine, pentru orice altceva, pentru toate este o rană vie în sufletul meu şi trebuie să fac ceva. Altminteri, o să-mi pierd minţile.

— Asta-i tot? întrebă Vargas.

— Este destul, spuse ea cu tărie, ba chiar mai mult decât destul. Ţi se pare că-i puţin lucru?

— Nici pe departe, declară el. Îţi înţeleg dezamăgirea în ceea ce priveşte speranţele dumitale, mâhnirea dumitale văzându-ţi date peste cap strădaniile de a-l recâştiga şi de a-l face din nou să fie el însuşi, durerea dumitale în faţa lipsei sale de sensibilitate. Însă, după cum dumneata însăţi o arăţi, nu-i porţi pică soţului dumitale.

— Pentru că nu simt aşa ceva, susţinu ea. Nu simt nici urmă de răutate. Sunt doar mâhnită pentru el, tot atât cât şi pentru mine, din pricina… din pricina modului în care e făcută lumea.

Vargas o privi în tăcere vreo câteva clipe.

— Nu-mi spui ce gândeşti, rupse ea tăcerea.

— Socoteam cum să-mi exprim mai bine ideea, zise el. Oricum aş spune-o, sunt sigur c-o să te jignesc.

— Nicidecum, răspunse ea. Spune-o direct.

— Cred, şovăi el, că eşti conştientă că, dacă e să te sfătuiesc cu adevărat, trebuie să-ţi vorbesc deschis.

— Sunt, îi declară ea.

— Atunci o să mă ierţi pentru ceea ce-o să-ţi spun? stărui el.

— O să te iert pentru orice, mai puţin pentru învârtitul în jurul cozii, îi trânti ea.

— Ei bine, grăi el cu încetineală, mi se pare că venirea dumitale la mine, starea dumitale de spirit, nefericirea dumitale, aşa cum ai povestit-o, toate ţin doar de o

slăbiciune feminină, la care dumneata ar fi trebuit să nu te cobori, faţă de care eu unul mi-aş fi închipuit că eşti superioară. Dumneata pari, după cum întotdeauna mi te-am imaginat, neatinsă de vreo urmă a eternului feminin. Însă aici a ieşit la iveală. Bărbaţii, în general, descoperă că femeile nu sunt în stare să conceapă reciprocitatea unui contract. Unele femei pot fi excepţii, însă de regulă ele ignoră partea cealaltă implicată într-un contract şi îşi văd numai partea lor. În cazul de faţă, dumneata arăţi că suferi de acelaşi defect. Domnul Llewellyn practic ţi-a propus un contract: dinspre partea lui, obligaţia era să te ia de soţie, din partea dumitale, obligaţia era să suporţi totala sa indiferenţă faţă de dumneata şi faţă de toate cele, şi să te mulţumeşti cu tovărăşia lui actuală, aşa cum este el în prezent. El şi-a îndeplinit şi îşi îndeplineşte partea sa din contract, pe când dumneata încerci să te sustragi de la partea dumitale.

— Cred, îl înfruntă ea brusc, că eşti mai mult decât lipsit de menajamente.

— Din nou eternul feminin, pară el.

— Ba e mai rău şi mai mult decât atât.

— Eu ţi-am spus că s-ar putea să te jignesc.

— Da, m-ai jignit. Am avut încredere în dumneata, dar n-am venit aici să fiu luată la rost sau să mi se ţină o lecţie de morală. Nu vreau critici, vreau un sfat. Nu-mi arăta lipsurile mele, reale sau imaginare, ci gândeşte-te la suferinţele mele şi la toate lucrurile după care tânjesc şi spune-mi ce să fac.

— Dar e destul de limpede, zise el ferm. Fă-ţi datoria care evident îţi revine. Respectă-ţi partea din contractul cu soţul dumitale. Nu da nici un semn că suferi din pricina absenţei sentimentelor sale, de care el te-a avertizat. Profită cât poţi de mult de traiul dumitale împreună cu el. Nădăjduieşte că o se schimbe cândva, dar nu încerca să grăbeşti lucrurile, nu te răzvrăti, dacă schimbarea nu se mai produce odată.

— Îmi dau seama că s-ar cuveni să îndur situaţia, gemu ea. Dar nu pot, trebuie să fac ceva. Trebuie să acţionez.

Trebuie!

— Mi-ai cerut sfatul, zise el, şi ţi l-am dat.

— Şi cu ce mă ajută? protestă ea. Ţi-am cerut ajutorul şi dumneata mi-ai înşirat precepte seci, ca un ursuz şi nesuferit propovăduitor evanghelic de modă veche. Ăsta e tot ajutorul pe care mi-l poţi da?

— Tot, răspunse Vargas cu umilinţă. Dacă aş fi ştiut vreun altul, ţi-aş fi stat la dispoziţie.

— Ai putea să faci încercarea cu tăbliţa de ardezie pentru mine, aşa cum ţi-am propus, sugeră ea.

— Dumnezeule mare! strigă el. Dar ţi-am spus că toate acelea sunt simplă impostură.

— S-ar putea dovedi adevărate, măcar o dată, stărui ea. Oare oamenii nu intră şi în transe veritabile? Oare nu sunt atâţia oameni care cred în răspunsurile primite pe tăbliţele şi planşele de spiritism?

— Poate c-o fac, admise Vargas. Dar eu n-am intrat niciodată într-o transă adevărată, n-am văzut niciodată vreuna, n-am aflat niciodată de vreuna. Iar, după câte ştiu eu, nici o tăbliţă sau altfel de obiect de acelaşi soi n-a dat vreodată un răspuns şi n-a arătat vreodată un mesaj, fără ca eu sau alt mijlocitor să nu fi răspuns ori să nu fi scris pe ascuns.

— Totuşi, n-ai putea încerca, măcar o dată, de dragul meu? imploră ea.

— Pentru Dumnezeu, o întrebă el, de ce dumneata, care pari atât de cu capul pe umeri şi de chibzuită, stăruieşti atâta pentru farsa asta ieftină?

— Din pricina celuilalt vis, cedă ea.

— Celălalt vis! exclamă el. Ai mai avut şi un al doilea vis?

— Da, zise ea, am vrut să-ţi spun, dar m-ai întrerupt. Visul despre anunţul din ziar nu m-a convins. Am crezut că ar fi putut fi o coincidenţă, la urma urmelor. Asta s-a întâmplat acum mai bine de o lună şi nu i-am mai dat atenţie. Însă, ieri-noapte am visat că mi se spune: „Mesajul de pe tăbliţa de ardezie o să fie adevărat”. M-am luptat împotriva îndemnului toată ziua de ieri şi toată noaptea

trecută. Astăzi, m-am dat bătută şi am venit. Vreau să consulţi tăbliţa de ardezie pentru mine.

— Doamnă, zise el, este îngrozitor. Nimic nu te poate face să vezi adevărul. Nu există nici urmă de supranatural în această îndeletnicire a mea. Este o şmecherie simplă ca mişcările şi replicile unui personaj din teatrul de păpuşi. Acolo, marionetele nu fac nimic, decât numai dacă le mânuieşte păpuşarul. La fel stau lucrurile şi cu tăbliţa mea de ardezie şi transele mele.

— Dar te-ar putea surprinde şi pe dumneata, stărui ea. Ar putea să se întâmple o dată de-adevăratelea. Nu vrei să încerci, pentru mine?

— Ştiu, chibzui el, că există ceva ca autohipnoza. Ca să-ţi fac pe plac, aş putea să încerc să intru într-o transă veritabilă. Dar în ea nu va exista nimic care să te ajute în problema dumitale, ci un simplu somn, indus prin metode artificiale. Şi dacă o să îngaim, în timpul acesta, câteva cuvinte, ele n-o să aibă nici un înţeles şi nici un mesaj scris n-o să apară pe tăbliţa de ardezie, dacă n-o să-l scriu eu mai înainte acolo.

— Încearcă numai, căută ea să-l înduplece, de dragul meu, ca să mă linişteşti pe mine. Dacă n-o să apară nimic, atunci o să te cred.

— N-o să apară nimic scris pe tăbliţă, îşi menţinu el afirmaţia. Dar să zicem c-o să bolborosesc câteva frânturi de cuvinte. Dumneata ai putea lua aceste silabe pur întâmplătoare drept o revelaţie, ar putea deveni o obsesie pentru dumneata, ar putea să-ţi sucească minţile şi să-ţi provoace mari frământări. Presimt că ne asumăm un risc prostesc. Renunţă la ideea asta cu transa şi cu tăbliţa, te rog eu mult.

— Iar eu te rog mult să încerci. Ai spus că ai face orice pentru mine. Eu asta vreau şi nimic altceva.

El clătină din cap cu un aer descurajat, plouat, încurcat, depăşit de situaţie, ba chiar îngrijorat.

— Dacă insişti… cedă el.

— Insist, zise ea.

— Doreşti, se mai interesă el, să procedez întocmai ca

de obicei, când îmi simulez transa şi când pretinsul spirit răspunde?

— Întocmai, încuviinţă ea.

El trase un sertar de sub unul din dulăpioare şi scoase o tăbliţă făcută din două foi de ardezie, prinse între ele cu balamale. Arăta ca o tăbliţă de şcolar, dar ramele, în loc să fie din lemn erau de argint, colţarele şi feţele fiecărei rame fiind lucrate în relief, cu modele înfăţişând pentacule, svastici şi pentagrame; un pentacul, o svastică întoarsă la dreapta, o pentagramă, o svastică întoarsă la stânga şi tot aşa, de jur împrejur. În sertar mai era şi o cutie de condeie noi. Vargas i-o întinse şi îi ceru să aleagă unul. Apoi, la rugămintea lui, ea rupse o bucăţică dintr-un condei şi o puse între cele două plăcuţe ale tăbliţei de ardezie, care pe nici una dintre cele patru feţe nu avea scris nimic.

— Aşază-te comod în fotoliu, o instrui el, şi ţine tăbliţa în poală. Ţine-o strâns, cu amândouă mâinile. Mai întâi scoate-ţi şi cealaltă mănuşă.

În timp ce ea urma indicaţiile, el se aşeză în fotoliul din faţa ei, luă un cuţitaş de argint pentru scrisori de pe masă şi îl ţinu drept, uitându-se fix la vârful lui.

— Trebuie să nu te mişti şi să nu vorbeşti până nu-ţi spun eu, o mai îndrumă el.

Stătură astfel, ea ţinând în poală tăbliţa bine închisă, cu condeiul înăuntru, strângând-o bine între degete ca să nu se deschidă, iar el uitându-se fix la vârful cuţitaşului pentru scrisori, de forma unui mic iatagan. Ea începu să-şi dea seama de ticăitul rar, pompos, al pendulei înalte de pe culoar, şi de alte zgomote slabe, ca ale cuiva care trebăluia într-o cămară, venind de undeva din spatele casei şi abia ajungându-i la urechi prin fereastra închisă. Se aşteptase să-l vadă pe Vargas înţepenind, dându-şi ochii peste cap sau punând în scenă alte manifestări asemănătoare. Nu se întâmplă nimic de acest gen. Pentru o bună bucată de vreme, destul de lungă, ea îl urmări cum se uita fix la vârful ascuţit al cuţitaşului de scrisori. Apoi, îl văzu cum se clatină, îi văzu ochii închizându-se şi capul, sprijinit de speteaza fotoliului, lăsându-se încet într-o parte, când

muşchii gâtului se relaxară. Mâinile i se deschiseră, cuţitaşul îi căzu pe genunchi şi, după toate aparenţele, adormi liniştit. Curând, răsuflarea lui domoală, regulată, deveni un sunet mai clar decât ticăitul pendulei de dincolo de uşă.

Dintr-odată, doamna Llewellyn se simţi caraghioasă. Stătea acolo, strângând în mână o jucărioară de copil, faţă în faţă cu un bărbat necunoscut şi numai ei doi, singuri, în odaie, un bărbat care, aparent, tocmai se bucura de un pui de somn de care avea nevoie. Se simţi îmboldită să izbucnească în râs şi era gata să se ridice, să se descotorosească de obiectul acela care o stânjenea şi să părăsească acea casă.

În clipa aceea simţi o mişcare între plăcuţele bine închise ale tăbliţei de ardezie. Le ţinea ceva mai sus de poală, strângându-le tare. Nu-i tremurau mâinile, aşadar nu le zgâlţâise şi nu le clătinase ea, totuşi simţea condeiul dinăuntru mişcându-se. Îl simţea mişcându-se singur şi-l mai şi auzea, pe deasupra. Valul de nemulţumire şi de zeflemisire nervoasă stârnit împotriva ei însăşi se risipi numaidecât sub unda unei spaime cumplite. Îşi înăbuşi un fior de panică, un imbold de a-i da drumul obiectului înfricoşător, de a ţipa, de a fugi. Crispată, tremurând toată, cu răsuflarea întretăiată şi cu inima bătându-i mai să-i spargă pieptul, rămase pe loc în fotoliul său, pândind următoarea mişcare. Şi aceasta veni. Slabă, la început, o simţi şi o auzi, apoi, din ce în ce mai desluşit. Încet, foarte încet, cu perioade de încremenire, bucata de condei se târa, ciocănea şi râcâia înăuntrul tăbliţei. În timp ce asculta şi cu atât mai mult că asculta aceasta, era atât de încordată, încât simţea că, dacă nu avea să se întâmple ceva care s-o scoată din tensiunea aceea cumplită, cu siguranţă că avea să leşine sau să ţipe. După ce rămase cu urechea ciulită încă o lungă, o nesfârşită, o insuportabilă bucată de vreme, fără să mai audă altceva decât pendula de pe hol şi răsuflarea lui Vargas în încăpere, simţi că e la un pas să le facă pe amândouă.

Atunci, clarvăzătorul scoase un icnet, începutul

şovăielnic al unui geamăt sau vaietul slab al celui care doarme şi visează urât. Picioarele i se mişcară, piciorul sănătos i se înţepeni, mâinile i se încleştară, capul i se răsuci dintr-o parte într-alta, se chirci, sforţarea depusă pentru fiecare nou geamăt deveni mai dureroasă, iar fiecare sunet, mai slab şi mai jalnic.

În clipa aceea, doamna Llewellyn chiar ţipă.

Numaidecât, Vargas se zvârcoli în fotoliu, chipul i se schimonosi şi holbă ochii, uitându-se ţintă la ea.

— Am vorbit, am vorbit? întrebă el sufocat.

Doamnei Llewellyn îi era cu neputinţă să articuleze, dar clătină din cap.

— Am intrat într-o transă veritabilă, o transă adevărată, bolborosi el.

Ea nu putea face altceva decât să stea încleştată de tăbliţă şi să se uite cu ochi mari, speriaţi.

— Am avut un coşmar, gâfâi Vargas. Am visat că era un mesaj pe tăbliţă. M-a îngrozit, dar ce anume scria, nu-mi mai aduc aminte.

— Este un mesaj pe tăbliţă, izbuti ea să rostească. Am auzit condeiul scriind.

Vargas, ajutându-se de speteaza fotoliului său, se ridică în picioare. Desfăcu, cu blândeţe, tăbliţa de ardezie din mâinile doamnei Llewellyn, încleştate mecanic de ea, şi o aşeză pe masă. Deschizând unul dintre dulapuri, scoase o carafă şi două pahare şi, umplând unul, i-l puse în mâna ei, strânsă buimac.

— Bea asta! îi porunci el, golind cel de-al doilea pahar ca şi cum ar vorbi.

Pe jumătate năucă, ea îi dădu ascultare. Obrajii i se aprinseră de mânie şi paharul se sparse când îl trânti pe masă.

— Mi-ai dat brandy! strigă, indignată la culme.

— Aveai nevoie, declară el. O să te întărească, dar n-ai să-l simţi. Adună-te şi o să ne uităm la tăbliţă.

Ea veni lângă masă, rămânând în picioare, iar el deschise tăbliţa. Pe fiecare dintre cele două plăcuţe era scris ceva, pe o parte lizibil, pe cealaltă răsturnat.

— Oh! gemu ea şi se lăsă să cadă greu pe fotoliu. El aduse un scăunel, îl puse lângă ea şi se aşeză, cu tăbliţa deschisă în mâini, ţinând-o între ei doi. Pe una dintre foile tăbliţei se vedeau scrise câteva rânduri drepte, lizibile, trasate clar cu vârful condeiului; pe cealaltă, scrisul era răsturnat, cu linii frânte, făcute neîndoielnic de capătul rupt al condeiului, care se vedea puţin tocit pe-o parte. Ambele erau scrise de aceeaşi mână.

— Nu este scrisul meu, zise Vargas.

— Este al soţului meu, zise ea sufocată.

Cuvintele de pe tăbliţă erau:

„Ceea ce este îngropat în sicriul acela este în viaţă. Dacă o să fie dezgropat, o să moară.”

Vargas deschise celălalt dulăpior. Pe dinăuntru, uşile erau căptuşite cu oglinzi. Puse tăbliţa în faţa oglinzii. Pe cealaltă plăcuţă, scrisul zgâriat arăta aceleaşi cuvinte.

— Ce înseamnă asta? se frământă ea. Oh, ce poate să-nsemne?

— Nu înseamnă nimic, zise Vargas cu asprime.

— Cum se poate? gemu ea. Trebuie să aibă un înţeles. Are un înţeles. Simt că are.

— Tocmai asta e, zise el, este exact lucrul de care mă temeam mai devreme şi de care te-am prevenit. Aici sunt câteva cuvinte întâmplătoare. Nu au nici un alt înţeles, decât că dumneata ori eu ori amândoi am fost încărcaţi la culme cu emoţii. Dar, dacă dumneata nu poţi să-ţi dai seama de asta sau nu poţi fi convinsă de asta, eşti pierdută. Dacă ai impresia că înseamnă ceva, atunci chiar o să ajungă să însemne ceva pentru dumneata şi asta-i primejdia care te paşte. Nu le îngădui una ca asta!

— Dumneata vrei să-mi spui mie, vrei să încerci să mă convingi pe mine că aceste cuvinte, scrise de două ori de aceeaşi mână, de mâna soţului meu, dintre toate mâinile cu putinţă, trasate pe tăbliţele astea în timp ce le ţineam eu însămi, au ajuns aici din întâmplare?

— Nu din întâmplare, o contrazise el. Ci printr-o acţiune a unor forţe nebănuite, puse în mişcare de tulburarea sufletească a dumitale, a mea sau a amândurora; dar nişte

forţe oarbe, lipsite de semnificaţie, ca glasurile auzite în vise.

— Şi atunci, întrebă ea, ar trebui să consider lipsite de semnificaţie glasurile din visele mele care m-au trimis la anunţul acela şi la dumneata şi care mi-au spus să aştept un răspuns de la tăbliţă, unul adevărat?

— Doamnă, o temperă el, seria de coincidenţe este surprinzătoare, dar nu este decât o serie de coincidenţe. Încearcă să te ridici cu mintea deasupra acestora.

— Adică n-o să mă ajuţi, se tângui ea. N-o să-mi spui ce înseamnă mesajul acesta?

— Ţi-am spus cum cred eu că a apărut, zise el, şi ţi-am spus că eu unul nu îi acord deloc vreo semnificaţie oarecare.

— Oh, gemu ea, trebuie să mă duc acasă.

— Trăsura dumitale aşteaptă la uşă, zise el.

— Trăsura mea! exclamă ea. Cum a ajuns aici?

— Nu trăsura dumitale personală, o lămuri el, ci una comandată pentru dumneata. Am cerut-o prin telefon.

— Nu m-ai lăsat singură nici o clipă, mai zise ea, nevenindu-i să creadă.

— Când ţi-am adus un pahar cu apă, i-am poruncit fetei în casă să dea telefon după o birjă şi să-i ceară să aştepte. Trebuie să fi venit.

— Mulţumesc, zise ea. Şi acum, cât îţi datorez? Care-i tariful dumitale?

Vargas se împurpură tot, faţa şi gâtul colorându-i-se într-un roşu aprins, stacojiu.

— Doamnă Llewellyn, zise el cu multă demnitate, eu iau bani de la fraierii mei pentru tertipurile cu care îi duc de nas. Dar nu cu bani, nici cu toţi banii din lume nu m-ar putea plăti cineva să mai fac ceea ce am făcut astăzi pentru dumneata şi nimic nu m-ar putea convinge să mai trec vreodată, pentru altcineva, prin ce am trecut. Pentru dumneata aş face orice. Dar ceea ce am făcut, n-am făcut pentru bani, cum nimic din ceea ce aş putea face n-o să fac decât pentru dumneata, căci pentru dumneata aş face orice mi-ar sta în puteri.

— Te rog să mă ierţi, zise ea. Unde e trăsura? O să-mi pierd cunoştinţa, dacă mai întârzii aici.

La câteva săptămâni, în aceeaşi încăpere, clarvăzătorul şi doamna stăteau din nou faţă în faţă.

— N-aş fi crezut c-o să te mai văd vreodată, zise Vargas.

— Ţi-ai închipuit că aş fi putut scăpa de apăsătoarea dominaţie a acelei întregi serii de manifestări? întrebă ea.

— M-am străduit să cred că ai izbutit, răspunse el.

— Dumneata ai fost în stare să scapi din gheara lor? întrebă ea.

— Nu pe de-a întregul, mărturisi el. Dar, oricât de amuţitoare au fost acele coincidenţe, efectul lor asupra emoţiilor mele o să piară în timp, ca usturimea unei arsuri, şi, cum se uită violenţa suferinţelor trecute, o să uit şi eu tumultul senzaţiilor mele. N-a fost nimic clar de înţeles, nici o semnificaţie anume în toată povestea.

— N-a fost, în mesajul acela?! îşi arătă ea îndoiala.

— Bineînţeles că nu, susţinu el.

— Ba a fost, îl contrazise ea.

— Doamnă, zise el cu însufleţire, dacă îţi închipui că desluşeşti vreo coerenţă veritabilă în cuvintele acelea întâmplătoare, asta înseamnă că dumneata pui înţelesul în ele şi că imaginaţia dumitale se revarsă peste ferecăturile sufletului dumitale, cu care dumneata însăţi l-ai ferecat.

— Imaginaţia şi sufletul meu n-au nici o legătură cu înţelegerea spiritului acelui mesaj, zise ea liniştită. Inima mea strigă după ajutor şi mintea mea a cumpănit pe îndelete la ceea ce dumneata numeşti o serie de coincidenţe întâmplătoare, o înlănţuire accidentală de cuvinte fără sens. Eu nu găsesc nici o incoerenţă, ci dimpotrivă, o coerenţă convingătoare în succesiunea faptelor începând cu citirea dumitale de horoscoape, apoi cu visele mele şi culminând cu porunca strictă care mi s-a dat prin tăbliţa dumitale.

— Doamnă, strigă el, îmi sfâşii inima! Ţi-am spus că mă tem de efectul pe care l-ar putea avea asupra dumitale orice fel de scamatorie. M-ai silit s-o fac. Ar fi trebuit să

am tăria să te refuz. Eu am consimţit. Iar acum, laşitatea mea o să te distrugă.

— Transa dumitale n-a fost una adevărată? întrebă ea.

— Ba a fost foarte adevărată, chiar prea adevărată, admise clarvăzătorul.

— Şi n-a apărut scrisul pe tăbliţă independent de voinţa dumitale sau a mea? întrebă ea insistent.

— Ba da, recunoscu el.

— Poţi să explici cum a ajuns acolo? îl încolţi ea, fără milă.

— Vai, nu! mărturisi el, clătinând din cap.

— Atunci n-ai motiv să-mi reproşezi faptul că eu îl accept ca pe un mesaj, încheie ea, triumfătoare.

— Nu-ţi reproşez dumitale, zise el, ci mă acuz pe mine, căci eu sunt vinovatul.

— Eu mai curând îţi mulţumesc pentru ceea ce ai făcut pentru mine, zise ea, aproape zâmbindu-i. Mi-a dat speranţă. Am chibzuit cu grijă la mesaj şi sunt încredinţată că i-am descoperit înţelesul.

— Este cea mai rea dintre toate stările care ar fi putut pune stăpânire pe dumneata, gemu el. Chiar nu te pot face să-ţi dai seama de adevăr? Nu este cum crezi dumneata că-l vezi.

— Eu nu cred, zise ea, eu ştiu. Sunt convinsă şi am de gând să acţionez potrivit convingerilor mele.

— Este îngrozitor, murmură el; apoi, stăpânindu-se, îşi îndreptă poziţia în fotoliu şi o întrebă: Şi care sunt convingerile dumitale? Ce ai de gând să faci?

— Convingerea mea, zise ea, este că dragostea lui David pentru Marian este cumva legată de ceea ce a îngropat el în sicriul acela. Am de gând să dezgrop sicriul.

— Doamnă, zise el, povestea aceasta devine din ce în ce mai urâtă. Eşti în pericolul de a cădea pradă unei idei fixe, chiar dacă nu eşti încă în puterea ei. Luptă împotriva ei! Scapă de ea!

— N-are nici un rost să vorbeşti astfel cu mine, zise ea. Vreau s-o fac şi o s-o fac.

— Soţul dumitale a fost de acord? întrebă Vargas.

— A fost, răspunse ea.

— Vrei să-mi spui dumneata mie că el a consimţit ca dumneata să deschizi mormântul soţiei sale?

— A consimţit, încuviinţă ea.

— Şi n-a avut nici un fel de obiecţie? se miră clarvăzătorul.

— A spus că nu-l interesează ce fac şi că pot face tot ce vreau.

— Asta a fost tot ce a spus? stărui Vargas.

— Nu chiar tot, recunoscu ea. M-a întrebat dacă nu-i spusesem eu că tot ce voiam în viaţa asta era să petrec cât mai mult timp cu putinţă, din cel sortit mie pe pământ, alături de el, că voiam ca noi doi să fim împreună cât ne va fi îngăduit, până ce moartea ne va despărţi. I-am răspuns că bineînţeles că aşa îi spusesem şi nu o dată, ci mereu. El m-a întrebat dacă mai simt încă aşa. Eu i-am răspuns că da. El a mai zis că pentru el nu contează, fiindcă el unul este dincolo de orice sentimente, dar că, dacă asta este ceea ce-mi doresc într-adevăr, mă sfătuieşte să las mormântul în pace.

— Urmează-i sfatul, cu orice preţ! exclamă Vargas. Este cel mai bun sfat. Lasă mormântul în pace.

— Sunt hotărâtă, îi spuse ea.

— Doamnă, zise el, mă asculţi?

— Desigur, răspunse ea. Dacă ai ceva de spus în acest sens. Însă fără critici sau cicăleli.

— Doamnă Llewellyn, începu Vargas, ce s-a petrecut în timpul vizitei dumitale de data trecută mi-a demolat întreaga structură a existenţei mele spirituale. Aveam cea mai sinceră lipsă de credinţă în astrologie, în profeţii, în stafii, în apariţii, în superstiţii, în toate şi în fiecare în parte, în supranatural în general, în religii, individuale şi colective, în ideea de viaţă viitoare. Bazată pe cele mai materialiste convingeri, viaţa mea intelectuală era insensibilă şi senină, iar viaţa mea sufletească, dacă aveam vreuna, nu era tulburată de nimic, în afară de întâmplătoarele şi foarte uşor pieritoarele mustrări de conştiinţă, stârnite de supărătoarea duplicitate din modul

meu de trai. Numai când şi când mi se întâmpla să mă dispreţuiesc. Cel mai des îmi dispreţuiam clienţii pe care îi înşelam, dar, în general, nici măcar pe ei. Mai degrabă surâdeam îngăduitor, pur şi simplu, la credulitatea lor de copii, profitabilă pentru mine. Niciodată n-am simţit nici cea mai firavă umbră de credinţă că ar putea exista ceva ocult dedesubtul sau în spatele vreuneia din jongleriile de care făceam uz permanent. Povestea cu horoscopul dumitale şi al meu am socotit-o simplă coincidenţă. Mi-ar fi putut înrâuri cel mult sentimentele, niciodată raţiunea, sau inima, dar niciodată mintea. Acum mintea mea este implicată profund, iar raţiunea mi-e prinsă pe picior greşit. Cu ceea ce a apărut scris pe tăbliţa aceea, m-am trezit faţă în faţă cu ceva, dacă nu supranatural, cel puţin nenatural. Lucrul acesta este mai presus de experienţa noastră comună despre acţiunea obişnuită a acelor forţe care pun lumea în mişcare. Depinde de ceva încă neînţeles, nu neapărat inexplicabil, ci neexplicat. Este straniu. Nu-mi place. Totuşi nu mă las pradă influenţei sale. Nu sunt în derivă. Dacă mă opresc să chibzuiesc asupra lui, ştiu că o să-mi zdruncine minţile. Nu vreau să-l analizez, vreau să scap de el, să nu-l iau în seamă, să-l uit şi te sfătuiesc să faci şi dumneata la fel.

— Sfatul dumitale, zise ea, are o introducere amplă, dar este cu totul inacceptabil.

— Mai am ceva de spus, continuă el. Simpla orbire a cugetului nu este terenul potrivit pentru acţiune. Există un foarte înţelept proverb vechi, care spune: „Când ai îndoieli, mai bine nu face nimic”. Urmează sfatul acesta şi pe al soţului dumitale – nu întreprinde nimic.

— Dar eu nu am îndoieli, protestă ea. Eu sunt convinsă că am fost mânată cu un scop la dumneata, că mesajul a fost intenţionat adresat mie şi că eu ştiu ce înseamnă. Sunt hotărâtă să acţionez în acest sens.

El dădu din cap, cu un gest de disperare, dar continuă:

— Mai am încă ceva de spus, despre un alt aspect. Te sfătuiesc să renunţi la toate acestea. Aşa trebuie să faci şi poţi s-o faci. Ai propria dumitale avere şi bogăţia soţului

dumitale îţi stă la dispoziţie. Ai unul dintre cele mai faimoase iahturi cu aburi de pe toate mările, gata să-ţi facă pe plac. Oricât de mult ai călătorit până acum, pământul acesta mai are numeroase ţinuturi fascinante, pe care încă nu le-ai cunoscut. Soţul dumitale şi dumneata n-aţi mai călătorit, practic, de când v-aţi căsătorit. Ar trebui să nădăjduieşti încă la tămăduirea spirituală a soţului dumitale prin mijloace obişnuite. Călătoria este reţeta cea mai la îndemână. Încearc-o! Din pricină că soţul dumitale n-a ieşit din negrele sale meditaţii asupra pierderii suferite şi din durerea sa – de-a lungul celor doi ani cât a călătorit singur, numai cu valetul –, din pricină că nu şi-a regăsit tihna sufletească nici după doi ani de căsnicie – petrecuţi în vecinătatea mormântului primei sale soţii, într-un cămin plin de amintiri despre ea – eu nu văd nici un motiv să nu speri că o să-i revină pofta de viaţă de-a lungul lunilor sau anilor petrecuţi cu dumneata, înconjurat de scene încântătoare prin noutatea lor, departe de orice ar putea să-i întoarcă atenţia către vechile-i dureri.

— N-am nici un dram de încredere în vreo tentativă de soiul ăsta, zise ea cu un aer obosit. Când nu mai pot îndura traiul meu de aici, cu un bărbat care nu mai este decât umbra palidă a celui pe care l-am iubit, la ce bun să târăsc aparenţa aceasta lipsită de suflet peste mări şi oceane, în speranţa c-o s-o văd trezindu-se la iubirea pentru mine? Să aştept un miracol de la aerul sărat sau de la razele Crucii Sudului?

— Doamnă Llewellyn, zise Vargas, mi-am luat libertatea de a face cercetări, fără să deranjez pe nimeni, referitoare la modul în care se poartă soţul dumitale cu dumneata. Am aflat că impresia generală este că îşi adoră soţia şi se dovedeşte un soţ foarte iubitor. Cu excepţia celui mai scurt timp cu putinţă dedicat afacerilor, îşi petrece toată vremea cu dumneata. Nici cu prietenii săi cei mai buni, cu amicii din copilărie, cu tovarăşii de o viaţă nu se întâlneşte, nu-şi pierde vremea la palavre cu ei, abia dacă le mai vorbeşte, şi, în loc de călduroasă prietenie şi amabilitate, abia dacă le oferă mai mult decât salutări în trecere. Este rareori

văzut la cluburile la care este membru şi pentru foarte scurt timp. După toate aparenţele, s-a consacrat întru totul dumitale. Dumneata deţii toate atuurile exterioare ale fericirii – sănătate, frumuseţe, un soţ devotat, apropiaţii cei mai de invidiat, nenumăraţi prieteni, un mediu de trai luxos şi o bogăţie nelimitată. De dumneata depinde să rechemi la viaţă tot ce-ţi lipseşte. N-ar trebui să laşi neîncercat nici unul dintre mijloacele naturale, mai înainte de a te apuca de ceea ce ţi-ai propus.

— Hotărârea mea este irevocabilă, zise ea.

— Bine, dar ce te aştepţi să găseşti în sicriul acela? o întrebă el.

— Nu mă aştept la nimic, nici nu bănuiesc ceva anume, zise ea. S-ar putea să găsim cine ştie ce suveniruri – nu pot fi scrisori de dragoste, fiindcă nu s-au despărţit nici măcar o zi după ce s-au cunoscut, nici măcar un ceas după ce s-au căsătorit. S-ar putea să nu fie nimic în sicriu. Dar sunt încredinţată că, orice ar conţine sau nu, dragostea lui David pentru Marian este legată de închiderea sicriului aceluia. Cred că, deschizându-l, el o să fie eliberat de pasiunea lui adânc îndurerată şi atunci nimic nu-l va mai împiedica să mă iubească pe mine.

— Vrei, cu alte cuvinte, să recurgi la un soi de descântec, un soi de vrăjitorie. Ideea este cu totul nedemnă de dumneata, mai ales câtă vreme un leac atât de natural precum călătoria rămâne neîncercat.

— Dumneata nu înţelegi, zise ea, că mă simt obligată să fac ceva.

— Şi a pleca într-o călătorie nu înseamnă a face ceva? întrebă el.

— Înseamnă, practic, să nu fac nimic, răspunse ea, ci doar să fiu cu David şi să pândesc schimbarea care nu mai vine odată. Dumneata nu ştii cum numai la gândul acesta mă simt forţată să acţionez cumva.

— Nu, nu ştiu, zise el, pentru că nu mi-ai spus.

— Nu pot să-ţi spun, zise ea, pentru că nu găsesc cuvinte să exprim ce e în sufletul meu. Nu-ţi pot descrie singurătatea aceea care mă covârşeşte când sunt cu David.

Este mai rău decât să fiu într-adevăr singură. Nu cred că te poţi simţi atât de singur nici când eşti pierdut într-o junglă, sau numai tu într-un deşert, sau în voia valurilor pe o scândură în mijlocul oceanului. Să fiu cu David, aşa cum este el acum, mă face să mă simt… (vocea ei scăzu până la şoaptă, se făcu albă la faţă şi buzele îi deveniră livide) Oh! Mă face să mă simt mai rău decât cu nimeni alături. Mă face să mă simt de parcă n-aş avea nimic lângă mine, absolut nimic.

— Te compătimesc din toată inima, zise Vargas. Dar tot ce spui îmi întăreşte convingerea că singura dumitale cale de scăpare constă în a te sforţa să-ţi înăbuşi aceste sentimente. Cel mai bun lucru în care trebuie să speri este schimbarea de decor şi călătoria. Mai presus de toate, nu te atinge de mormântul acela.

— Hotărârea mea este irevocabil luată, repetă ea.

— Doamnă Llewellyn, întrebă Vargas, după părerea dumitale, cum a apărut mesajul pe care l-ai văzut pe tăbliţă?

— N-am nici o idee despre cum a ajuns acolo, răspunse ea.

— Chiar nici una? făcu el iscoditor.

— Nici una sigură, răspunse ea. Doar presupun, dar foarte vag, că a ajuns acolo prin influenţa vreunei puteri raţionale, pe care noi n-o putem cuprinde cu mintea noastră.

— Adică vrei să spui, o întrebă el, prin intervenţia vreunei stafii sau a vreunui spirit sau a vreunei entităţi asemănătoare, lipsite de materialitate?

— Probabil, admise ea, dar nu m-am gândit în nici un fel la asta.

— Admiţând că a fost un spirit, sugeră el, n-ar fi putut fi unul nefast, un demon pornit să-ţi facă rău, să te atragă în capcană ca să te piardă?

— Deocamdată n-am de ce să cred în varianta aceasta, zise ea. Mesajul mi-a dat speranţă. Insinuările dumitale încearcă să-mi răpească această speranţă.

— Încerc să te salvez, zise Vargas, să te scot din

fortăreaţa hotărârii dumitale nestrămutate.

— Pentru a treia oară, zise ea, îţi spun că hotărârea mea este irevocabil luată.

Vargas se ridică anevoie în picioare. Se lipi de speteaza unui scaun şi se uită drept în ochii ei. Chipul lui, de la o expresie distantă şi solemnă, de resemnată deznădejde, se schimbă treptat, la o hotărâre profetică.

— Iartă-mă, zise el, dacă trebuie să te şochez. Vreau să-ţi pun o întrebare.

— Pune-o, zise ea cu răceală.

— Doamnă Llewellyn, întrebă clarvăzătorul cu un glas profund, fără grabă, dumneata ţi-ai ţinut legămintele căsătoriei?

— Domnule! zise ea mânioasă, ridicându-se. Mă insulţi!

— Nici prin gând nu-mi trece, stărui el. Nu mi-ai răspuns la întrebare.

— N-are nici un rost să-ţi răspund, zise ea, înfruntându-l, tremurând de mânie. Bineînţeles că mi le-am ţinut. Ştii prea bine cât de mult îmi iubesc soţul.

— Consideri că legămintele dumitale sunt sacre?

— Bineînţeles, zise ea agasată.

— Atunci, întrebă el, de ce consideri mai puţin sfântă învoiala verbală cu soţul dumitale? Îndatorirea dumitale ca soţie este să-ţi ţii cuvântul dat şi în privinţa acestei învoieli ca şi în legămintele căsătoriei. Respectă-le pe amândouă. Nu te răzvrăti împotriva condiţiilor învoielii dintre voi. Îndură-i nepăsarea şi străduieşte-te, cu răbdare, să-i câştigi dragostea. Este de datoria dumitale, tot atât cât este şi respectarea legămintelor căsătoriei.

— Îţi asumi un rol, zise ea, care nu ţi se potriveşte deloc. Nu-ţi stă bine să ţii predici, iar ele n-au nici un efect asupra mea. Ştiu şi intuiesc toate aspectele acestea. Dar mai există şi înţelesul limpede al mesajului aceluia. O să deschid mormântul, cu orice preţ.

— Am făcut tot ce-am putut, zise el dezarmat. Nu pot să-ţi schimb hotărârea.

— Nu, nu poţi, zise ea.

— Atunci, cum îţi pot fi de folos? întrebă el. Încă n-am

aflat cărui fapt îi datorez cinstea acestei a doua vizite. De ce ai venit aici?

— Vreau să fii de faţă la deschiderea sicriului, zise ea.

— Eşti sigură, întrebă el, că asta n-o să pară extrem de necuviincios? Prima doamnă Llewellyn, după câte ştiu eu, nu mai are nici o rudă apropiată în viaţă. Însă, fie şi verişorii ei îndepărtaţi, n-o să se supere, socotind prezenţa mea acolo neavenită? Iar pe soţul dumitale n-o să-l supere încă şi mai tare? N-o să pară un lucru de prost-gust?

— Eu nu cer nimănui lucruri de prost-gust, zise ea. În ceea ce-l priveşte pe soţul meu, pe el nu-l supără şi n-o să-l supere nimic, de vreme ce nimic nu-i este şi nu-i va fi pe plac. O să fie şi fratele meu de faţă, iar el n-o să considere deloc necuviincioasă prezenţa dumitale.

— Totuşi, nu-mi vine să accept, zise Vargas.

— Dumneata, zise ea, care ţi-ai exprimat o părere plină de consideraţie faţă de mine, n-ai să faci acest lucru pe care ţi-l cer eu?

— Ba da, răspunse el cu un efort.

— Aşadar, când o să-ţi scriu şi o să-ţi trimit o trăsură să te ia, o să vii acolo, la data precizată?

— Ai cuvântul meu, zise el.

Cu puţin timp înainte de ora stabilită, în locul unde şoseaua se apropia cel mai mult de monumentul funerar al doamnei Llewellyn, Vargas se căznea să coboare dintr-un cupeu ale cărui jaluzele albastre erau trase până jos. Îi spuse câteva cuvinte cuiva dinăuntru şi închise portiera. Nu făcuse decât vreo doi sau trei paşi şontâcăiţi, când un alt cupeu veni să se oprească foarte aproape de locul unde oprise şi al lui. Şi jaluzelele acestuia erau trase până jos. Când portiera se deschise, un bărbat elegant coborî. Ca şi Vargas, spuse câteva cuvinte cuiva dinăuntru şi închise portiera. Când se întoarse cu faţa, Vargas putu să vadă un tânăr cu o înfăţişare foarte la locul ei, genul de om pe care-l găseşti cu zecile în cluburile mondene. Ţinuta şi mersul său trădau un tânăr obişnuit să se mişte cu dezinvoltură. Obrazul său plin, sănătos, bine ras, mai puţin mustaţa,

neagră şi groasă, întărea impresia că pe chipul acela se zugrăveau, de regulă, expresii de sinceră prietenie şi jovialitate. Ochii lui căprui erau înclinaţi către veselie. Dar, în clipa ceea, nu exista nici o sclipire jucăuşă în ei, nici un strop de veselie în aerul său, nici un neastâmpăr în mişcările sale. Îşi purta pălăria de postav ca pe un fleac, un simplu accesoriu, pe o parte, dar chipul îl arăta ros de griji şi la capătul puterilor. Avea aerul unui om obişnuit să fie sigur de pământul de sub picioare, dar acum părea crispat şi stânjenit. Îl măsură pe clarvăzătorul schilod de sus până jos cu o privire fugară, apoi se apropie, uitându-se drept în ochii lui, şi îl salută cu un aer încurajator de politeţe neforţată, nici distantă, nici prea familiară.

— Mă numesc Palgrave, zise el. Bănuiesc că dumneata eşti domnul Vargas.

— În persoană, zise clarvăzătorul, destul de încurcat.

— Îmi pare bine de cunoştinţă, zise celălalt, întinzându-i mâna şi risipind stinghereala lui Vargas prin călduroasa lui strângere de mână. Mă bucur că am prins prilejul de a sta puţin de vorbă cu dumneata. Sora mea mi-a povestit despre vizitele sale la dumneata acasă.

Vargas îşi stăpâni replica, dar azvârli o privire iute ca fulgerul către chipul celuilalt, citind într-o clipă cât îi spusese doamna Llewellyn fratelui său şi cât îi trecuse sub tăcere.

Exista ceva cuceritor în purtările domnului Palgrave, care-l făcu pe Vargas să se simtă absolut în largul lui. Era mai mult decât binevoitor, era prietenos, plin de simpatie. Nu că s-ar fi arătat gata de confidenţe şi de încuviinţare a interlocutorului, ci dădea impresia că-şi continuă o atitudine proprie bine stabilită, de încredere desăvârşită şi deplină înţelegere. Avea o calitate neîndoielnică, atât neaşteptată cât şi îndatoritoare, de profund respect şi negrăită preţuire.

Pe alee se afla o bancă rustică şi, mânaţi de acelaşi impuls, porniră amândoi spre ea. Invitat cu un gest curtenitor, de om de lume, ologul, cu smucitura sa dureroasă, cu neputinţă de ascuns, se lăsă, chinuit, în jos

pe bancă. Domnul Palgrave se aşeză lângă el, îşi puse picior peste picior şi se întoarse pe jumătate către Vargas. Cotul stâng şi-l rezemase de spătarul băncii. În mâna cealaltă îşi ţinea bastonul, cu care se lovea încetişor pe latul piciorului. Cupeurile care aşteptau, unul în spatele celuilalt, se trăseseră la umbra unui ulm înalt, ceva mai departe – vizitiii se aşezaseră pe iarbă, lângă ele. Nu se mai vedea nimeni altcineva prin jur, doar undeva, departe, la capătul aleii din partea opusă drumului, şase gropari, care-şi scoseseră hainele, şedeau cu şeful lor alături, la umbra unui arţar norvegian de lângă monumentul funerar al familiei Llewellyn – monument care, din vârful movilei nu prea înalte, dar destul de întinse, unde se afla, domina peisajul din jur.

Domnul Palgrave rupse scurtul moment de tăcere care se aşternuse între ei.

— Iartă-mă că ţi-o spun, dar nu arăţi deloc cum îmi imaginasem eu un clarvăzător.

Vargas zâmbi şters. Tonul cuvintelor celuilalt fusese absolut dezarmant.

— Eu nici nu mă simt un clarvăzător, aşa cum mi-l închipui eu, zise el. Sunt, de obicei, limpede-văzător în orice problemă de care mă ocup; de obicei, atât de limpede-văzător în ceea ce priveşte orice tip de personalitate, încât sfatul meu, adeseori, li se pare clienţilor mei doar un ecou al propriilor gânduri, doar o confirmare a propriilor raţionamente, doar o motivaţie în plus pentru ceea ce ei oricum ar fi făcut. Sunt obişnuit să le ating fără greş resortul cel mai puternic al acţiunii lor. Deocamdată am eşuat fără drept de apel în încercarea de a găsi punctul sensibil al caracterului doamnei Llewellyn, care s-o determine să-mi primească sfatul.

— Însă, în toate celelalte privinţe, dumneata se pare că ai fost cât se poate de limpede-văzător, îi spuse domnul Palgrave. Nici un alt sfat n-ar fi putut fi mai potrivit, nici susţinut mai înţelept, nici mai dezinteresat.

— Ba mai curând extrem de interesat, zise Vargas.

— Bine, dar într-un sens absolut diferit, replică celălalt.

Mi-a spus sora mea. Până să te întâlnesc, eram uluit că ea nu are resentimente.

— Ba a avut resentimente, cum era de aşteptat, zise şchiopul.

— Nu cum ar fi avut faţă de oricare alt bărbat, zise domnul Palgrave.

— Există unele lucruri… începu Vargas, dar glasul i se stinse şi se opri.

— Da, înţeleg, zise fratele doamnei, şi vreau să-ţi spun că mă simt foarte îndatorat faţă de dumneata, pentru conduita dumitale, pentru că te-ai purtat ca un bărbat adevărat şi pentru onestitatea întregii dumitale atitudini.

— Sunt foarte măgulit, răspunse Vargas.

— Meriţi să fii lăudat, zise domnul Palgrave. Te-ai purtat admirabil. Consideraţia dumitale, aş putea spune chiar delicateţea dumitale, a dovedit că i-ai dorit într-adevăr numai binele, din adâncul inimii.

— Într-adevăr i l-am dorit, reluă Vargas cu însufleţire, şi sunt mult mai tulburat decât aş putea spune în cuvinte.

— Ceea ce, desigur, înseamnă foarte mult, comentă omul de lume, cu o sclipire de-o clipă a firii sale obişnuite, care însă se stinse numaidecât din ochii săi. Bineînţeles, nu pot să-ţi spun cât de întors pe dos sunt. Nu-mi plac nici grijile, nici neliniştile. Întotdeauna îmi alung din minte astfel de neplăceri şi mă străduiesc să le uit. Însă, pe aceasta, chiar nu pot s-o uit. Mi-am adorat sora de când eram mic. De când mi-a povestit, n-am mai putut să dorm. Nici nu vrea să audă de un doctor. Nu vrea să accepte că ar exista vreun motiv pentru care ar trebui să consulte un medic, iar eu nu pot vorbi cu nici unul despre ea. Dar pot vorbi cu dumneata. Dumneata pari un om cu mult bun-simţ. Mi-ar plăcea să aud care este părerea dumitale despre starea ei. Crezi că şi-a zdruncinat minţile?

— Nu-i chiar atât de grav, îi spuse Vargas.

— Ideea cu deschiderea mormântului mi se pare cu totul şi cu totul smintită, zise celălalt.

— Nu-i chiar atât de grav, repetă Vargas. Demonstrează doar un fixism al gândirii care poate evolua şi în ceva mai

rău, dar, acum, nu este în sine decât un capriciu nesăbuit. Cel mai rău este că produce o situaţie foarte delicată şi o mare tensiune, de la care te poţi aştepta să se sfârşească prost.

— Nu-mi pot închipui, zise Palgrave, un temei raţional sau barem pe jumătate raţional pentru capriciul ei. Nu pot ghici ce crede ea că o să izbândească prin deschiderea sicriului aceluia sau de ce ţine morţiş să-l vadă deschis. Eu am fost la înmormântarea lui Marian, iar cele două sicrie au stârnit o grămadă de vorbe, te asigur. Personal, am luat-o drept o ciudăţenie sentimentală a lui Llewellyn, treaba asta cu al doilea sicriu aşteptându-l pe el acolo. Constance susţine că sicriul nu era gol; dar nu spune şi ce se-aşteaptă ea să găsească înăuntru, iar eu cred că nu spune pentru că habar n-are.

— Ai dreptate, zise clarvăzătorul, habar n-are.

— Ei bine, zise celălalt, dar dumneata ce crezi că o să găsească înăuntru?

— N-am nici cea mai mică idee, zise Vargas, dacă sicriul este gol sau, dacă nu, atunci ce ar putea fi înăuntru. N-am nici un indiciu ca să pot ghici. Dar, fie că este gol, fie că nu şi indiferent de ce ar putea fi în el, eu mă tem de efectul asupra ei. Cu siguranţă îşi va vedea speranţele zădărnicite. Starea ei de spirit din prezent este un soi de redeşteptare într-o femeie civilizată, educată, cultă, a credinţei primitive, naive, sălbatice în vrăjitorie, aproape în fetişismul rudimentar. Deşi nu o recunoaşte, atitudinea ei este foarte asemănătoare cu a unui idolatru. Mintea ei nu mai judecă. Este stăpânită de un sentiment orb, nedesluşit, că fericirea ei este legată direct de ceea ce se află în sicriul acela şi de o nădejde forţată în eficacitatea simplului act al deschiderii lui, ca un soi de ritual magic. Ceea ce îi întreţine obsesia este tocmai nesiguranţa. Chiar dacă găseşte sau nu ceva în sicriu, o să fie negreşit pusă faţă-n faţă cu o dezamăgire finală. Mă înfior gândindu-mă la clipa în care îşi va da seama de aceasta.

— Şi eu bănuiesc cam acelaşi lucru, zise fratele ei. Oricum, am adus şi un doctor cu mine, însă ea nu trebuie

să afle nimic, câtă vreme n-o să avem nevoie de el.

— Aha, de aceea cupeul dumitale are jaluzelele trase, îşi dădu Vargas cu părerea.

— E cumva acelaşi motiv pentru care şi al dumitale are jaluzelele trase? întrebă celălalt.

— Acelaşi, mărturisi Vargas. Şi eu am adus un doctor.

— Doi doctori, comentă Palgrave. Ca la un duel franţuzesc. Să sperăm că se va încheia tot fără vătămare, ca majoritatea duelurilor franţuzeşti.

— Este aproape prea mult să speri asta, zise Vargas. Ar putea să treacă de momentul critic, în siguranţă. Dar, chiar şi dacă-l depăşeşte cu bine, ar putea să fie aruncată înapoi, în frământările provocate de necazurile sale.

— Necazurile ei mi se par, în bună măsură, închipuite, zise mondenul.

— Sunt cu atât mai primejdioase, zise Vargas, căci sunt subiective.

— În acest caz, ar fi trebuit să i se risipească, zise fratele ei, dacă ar fi acţionat cu judecată, totuşi iată că nu sunt întru totul închipuite. Nu mă miră că este tulburată. David Llewellyn nu mai este el însuşi. Purtarea lui de om nici viu, nici mort este îndeajuns să scoată pe oricine din minţi. Să-l târăşti după tine pe aici nu face decât să înrăutăţească lucrurile. Plecarea într-o călătorie ar fi putut să-i tămăduiască pe amândoi şi se prea poate să-l fi trezit pe el din amorţire, iar ei cu siguranţă i-ar fi limpezit minţile. Ar fi trebuit să-ţi urmeze sfatul.

— Dar n-a vrut, zise Vargas abătut, şi nu mă miră prea tare hotărârea ei. Visele pe care le-a avut ar fi fost de ajuns să afecteze pe oricine, iar mesajul de pe tăbliţă, suficient ca să influenţeze pe oricine. Crezându-l direct adresat ei, s-a simţit irezistibil mânată să acţioneze potrivit acestuia. Mie însumi, simplu spectator, mi-a răvăşit cumplit toată gândirea. Nu credeam în existenţa nici unui mister autentic în Univers. Am fost confruntat cu o enigmă incontestabilă şi de nedezlegat. Încrederea mea în legile spaţiului şi-ale timpului, aşa cum ne închipuim noi că le cunoaştem, este, din momentul acela, zdruncinată din

temelii. Credinţa mea în indestructibilitatea materiei, în continuitatea forţei, în legile fundamentale ale mişcării este clătinată şi şovăielnică. Convingerea mea în succesiunea obligatorie cauză-efect, în acţiune şi cauzalitate în general, este total răsturnată. Aş putea să dau crezare oricărei minuni, aş putea accepta că orice prevestire monstruoasă este pe cale să se producă într-adevăr. Universul nu mi se mai pare o scenă, cel puţin în faţa imensei cortine negre a necunoscutului, ocupată printr-un proces ordonat de fenomene mai mult sau mai puţin cognoscibile şi previzibile, depinzând de cauze corelative. Mi se pare decorul în care evoluează nişte iresponsabile, capricioase şi răuvoitoare necunoscute, producătoare de incertitudini. Delirez de groază, sunt zăpăcit de panică.

— Nu-mi dau foarte bine seama ce vrei să spui, te urmăresc mai greu, zise celălalt, dar simt că nu putem face nimic.

— Nu, nu putem, zise Vargas. N-avem decât să sperăm c-o să se termine cu bine şi să ne temem de sfârşitul prost.

— Şi ce ar fi cel mai rău? întrebă fratele ei.

— Mă gândesc, zise Vargas, că la deschiderea sicriului ea va suferi un şoc, fie din pricina dezamăgirii, fie a surprizei sau mai ştiu eu ce. Iar, în cel mai rău caz, ea o să ţipe şi-o să se prăbuşească fără viaţă sub ochii noştri ori o să scoată un strigăt şi-o să-şi piardă definitiv minţile.

— Da, zise domnul Palgrave, ăsta ar fi cel mai rău, cred.

— Totuşi, zise Vargas, nu pot scăpa de sentimentul că cel mai rău lucru, într-un mod incalculabil, imprevizibil, de neconceput, o să fie ceva cu mult mai rău decât ce pot gândi eu; ceva neînchipuit de rău, nespus de rău, cu neputinţă de descris, mai rău decât orice aş putea eu exprima clar în cuvinte sau doar intui vag.

— Eu nu mă pot exprima tot atât de cursiv ca dumneata, răspunse fratele ei, dar am încercat cam aceleaşi sentimente. Le încerc şi acum. Mă simt de parcă nu m-aş afla într-un cimitir, în scopul de a asista la deschiderea unui mormânt, ci undeva departe, în timp sau în spaţiu, pe

cale să iau parte la un eveniment straniu, foarte potrivit ca să facă din experienţa lui Saul la En-Dor[2] sau a lui Macbeth cu vrăjitoarele nişte episoade banale, fără nimic neobişnuit.

— Şi eu simt toate acestea, zise Vargas, şi încă mult pe deasupra; de parcă n-am mai fi deloc noi înşine, ci nişte actori într-o vastă dramă apocaliptică, catastrofal de neştiutori despre o enormă umbră, din tărâmul de unde nu există întoarcere, întunecând neabătut cerul deasupra neputinţei noastre. Nu putem modifica, nu putem strica, nu putem schimba, nu putem respinge, nu putem nici măcar amâna ceea ce este pe cale să se întâmple.

— Ceea ce este pe cale să se întâmple, zise tovarăşul lui de discuţie, o să se întâmple acum. Uite-i că vin.

Cei doi bărbaţi se ridicară în picioare şi urmăriră din ochi trăsura soţilor Llewellyn, oprind în acelaşi loc unde opriseră şi ale lor. Portiera se deschise şi un bărbat impunător coborî.

Vargas nu-l văzuse până atunci pe David Llewellyn decât în treacăt şi de la distanţă, iar acum îl studie cu multă atenţie. Era un bărbat înalt, mai înalt decât cumnatul său, foarte solid şi foarte viguros alcătuit. Gesturile sale, când se întoarse spre trăsură ca să-şi ajute soţia să coboare, erau pline de solicitudine şi respectuoase.

În timp ce se apropiau, mergând unul lângă altul, Vargas îl cercetă pe soţ din priviri. Era masiv construit şi îşi etala un piept uriaş în circumferinţă. Barba sa tunsă scurt nu-i ascundea caracteristica înfăţişării – avea acel tip de faţă care aparţine omului atletic, educat la colegiu, cu obraji pietroşi, buze strânse, nas îngust şi ochi cenuşiu-deschis. Era foarte atrăgător şi urmele care aminteau de netăgăduita sa frumuseţe din adolescenţă erau încă

---

[2] Saul, pedepsit de Dumnezeu, nu mai primeşte răspuns de la Domnul şi-atunci apelează la o femeie din En-Dor, care „cheamă morţii”; îl va chema pe Samuel, care îl va vesti că-şi va pierde împărăţia în favoarea lui David; Saul „a căzut la pământ, cât era de lung şi cuvintele lui Samuel l-au umplut de groază; nu mai avea nici o putere…” (1 Samuel, 28) (n. tr.).

vizibile, nu doar pe chip, dar şi în aerul general pe care îl împrăştia în jur.

Fără nici un cuvânt, doar înclinând capul către cei doi bărbaţi, se opri după câţiva paşi, lăsându-şi soţia să înainteze singură. Ea îl salută pe Vargas şi, strecurându-şi mâna pe sub braţul fratelui său, porni mai departe pe alee, împreună cu el.

Vargas rămase pe loc, aşteptându-l pe domnul Llewellyn să treacă primul. Lăsa impresia, printr-un aer subtil şi greu de desluşit din înfăţişarea şi atitudinea sa, că refuză orice participare în cele ce aveau să se petreacă. Printr-o abia perceptibilă clătinare din cap dezaprobatoare şi printr-un abia sesizabil gest de încuviinţare, David arătă că dorea să i-o ia clarvăzătorul înainte. Vargas se supuse şi porni, şontâc, după fratele şi sora. Şeful echipei de lucrători le ieşi în întâmpinare şi merse pe lângă doamna Llewellyn, ascultându-i instrucţiunile, după care se duse la oamenii săi.

Locul din jurul monumentului funerar care era ocupat cu mormintele familiei Llewellyn era împrejmuit de un gard viu scund, până la genunchi. Se întrerupea în faţa monumentului şi prin această deschizătură trecură doamna Llewellyn şi fratele ei, Vargas venind la câţiva paşi în urma lor. Cei doi se opriră la vreo doi paşi de picioarele mormântului şi se întoarseră. Vargas, păstrând distanţa, se opri şi el şi se întoarse. Domnul Llewellyn, călcând fără zgomot, făcuse câţiva paşi alături de potecă şi se oprise imediat ce intrase, lângă gardul viu. Muncitorii, trecând de el, unul câte unul, înconjurară mormântul, şeful echipei încheind alaiul. Când începură să sape, Vargas, ca şi ceilalţi, se uită la cum lucrau. Dar, în scurt timp, începu să-şi plimbe ochii în jur, pe deasupra cimitirului, căci mica movilă în vârful căreia se afla îi îngăduia o privelişte largă.

Vremea îi conferea tabloului un caracter neobişnuit – căldura sfârşitului de primăvară sau începutului de vară nu era uşurată de nici o boare, aerul uşor tremura fără nerv, pânza norilor, care acoperea cerul dintr-o zare într-alta, era prea subţire pentru a opri dogoarea razelor de soare,

frunzişul arăta prăfuit, iar întregul peisaj avea o culoare bolnăvicioasă, verde-gălbuie, în lumina slabă şi călâie a soarelui. Vargas mai degrabă simţi decât văzu această lugubră trăsătură a scenei. În vreme ce săpăturile deveniseră, pentru toţi, cel mai interesant lucru din acel moment, atenţia lui se împărţi între monument şi domnul Llewellyn. Acesta stătea cu aproape toată greutatea pe un picior, sprijinindu-se în bastonul pe care-l avea în mâna stângă, cealaltă mână, înmănuşată şi ţinând pălăria, atârnându-i pe lângă trup. Privind drept înainte, mai degrabă spre monument decât la el, căpătase un aer lipsit de viaţă, de lucru, nu de fiinţă, de obiect nemişcat, dăltuit în piatră, cu nepăsarea inexpresivă a pietrei. În schimb monumentul, pe care Vargas îl vedea pentru prima oară, cu liniile sale arhitecturale perfect armonizate, cu reliefurile sale delicate şi grupul statuar de excepţie, dădea impresia unei făpturi vii, izbitoare pentru oricine, oricând l-ar fi privit, şi cu atât mai mult acum, prin contrast. Fiecare dintre statuile monumentului părea înzestrată cu mai multă viaţă decât bărbatul din faţa acestuia. Tocmai acel membru al micii adunări care ar fi trebuit să fie cel mai afectat, nu arăta nici o emoţie, pe când Vargas se simţea din cale-afară de tulburat. Cât continuară săpăturile, clarvăzătorul se uită mai mult în groapa care se adâncea sau îşi ţinu privirile pe spatele doamnei Llewellyn, care, la braţul fratelui ei, se sprijinea uşor de el.

Când oamenii începură să ridice sicriul, Vargas descoperi că emoţiile presimţirilor sale, înfrânate până atunci, încep să-l copleşească. Răsuflarea îi deveni grăbită şi greoaie, inima începu să-i bată zgomotos în piept, iar ochii i se umeziră pe neaşteptate, cu totul inexplicabil. Aruncând o privire înapoi, spre bărbatul nemişcat din spatele său, prin vălul lacrimilor irizând lumina, aninat de pleoapele sale, nu desluşi decât o siluetă înceţoşată, ştearsă. Se căzni să-şi recâştige stăpânirea de sine, fixând conturul propriei sale umbre, abia desenate pe pământ.

Cutia exterioară conţinând sicriul era acum sprijinită pe

două grinzi de lemn, puse dedesubt, de-a curmezişul gropii. Oamenii scoaseră cuiele capacului şi-l dădură deoparte. Sicriul era din lemn de abanos, neatins, de parcă atunci ar fi fost făcut.

Muncitorii, la cererea şefului lor, se retraseră, ocolind monumentul şi ieşind prin deschizătura gardului viu, până la copacul sub care stătuseră mai devreme.

Şeful muncitorilor începu să scoată şuruburile de argint care fixau capacul peste ochiul de geam de la capul sicriului. În timp ce şuruburile ieşeau unul câte unul, Vargas aruncă o privire în spate. Vedea mai prost ca niciodată. Silueta înaltă aproape că-şi pierduse conturul, iar trupul său era aproape o ceaţă.

Când îşi întoarse iarăşi privirile spre sicriu, vederea păru să i se limpezească pe deplin. Văzu până şi cerculeţele de argint din jurul găurilor pentru şuruburi şi floarea ultimului şurub. Când şeful muncitorilor ridică, în sfârşit, capacul, doamna Llewellyn, acum la picioarele sicriului, se aplecă în faţă, iar fratele său şi Vargas, care veniseră până în spatele ei, îşi lungiră gâturile şi mai mult. Prin geamul de sticlă văzură un chip, chipul lui David Llewellyn. Doamna Llewellyn ţipă. Toţi trei se întoarseră. În afară de ei, de şeful muncitorilor şi de oamenii lui, aflaţi la distanţă, nu se mai vedea nici o altă formă omenească, nicăieri. Bărbatul înalt şi bine făcut dispăruse.

Ţipând din nou, doamna Llewellyn se aruncă asupra sicriului, urmată de ceilalţi doi, doar o idee mai puţin înnebuniţi decât ea. Prin geam putură vedea chipul mişcându-se, pleoapele zbătându-se. Şeful muncitorilor trase furibund de închizătoarele capacului de sticlă. Când îl dădu la o parte, ochii se deschiseră, privind ţintă la doamna Llewellyn. Abia de apucară s-o privească şi, în clipa următoare, falca îi căzu.

AMINA

Waldo, pus faţă în faţă cu realitatea de necrezut – după cum a numit-o el însuşi – era complet năucit. Fără să zică nimic, îi îngădui consulului să-l scoată din întunericul călduţ dinăuntru, prin culoarul în ruine, afară, în arzătoarea şi stupefianta strălucire a deşertului întins. Hassan veni după ei, fără să arunce nici o privire în urma lui. Fără nici un cuvânt, îi luase lui Waldo arma din mâna lipsită de vlagă şi i-o căra, laolaltă cu a lui şi cu a consulului.

Consulul merse cu paşi apăsaţi peste nisipul dur şi scrâşnind ca pietrişul, până la vreo cincizeci de paşi distanţă de colţul dinspre sud al mormântului, către o bucată de zid nedărâmată în întregime, de unde putea avea o vedere clară spre latura mormântului cu intrarea şi spre latura cu spărtura mai mare.

— Hassan, porunci el, păzeşte aici!

Hassan zise ceva în persană.

— Câţi pui erau acolo? îl întrebă consulul pe Waldo. Waldo se uită la el prostit.

— Câte progenituri ai văzut? întrebă consulul din nou.

— Douăzeci sau mai multe, izbuti Waldo să răspundă.

— Imposibil, se răsti consulul.

— Să tot fi fost vreo şaisprezece sau optsprezece, declară Waldo. Hassan zâmbi şi mârâi. Consulul luă două puşti, i-o întinse lui Waldo pe-a lui, şi porniră în jurul mormântului, până într-un punct aproape la egală distanţă de celălalt colţ. Acolo era o altă bucată de zid ruinat şi, în faţa sa, pe partea dinspre mormânt, era un bloc de piatră, ascuns în mare parte în umbra zidului.

— Convenabil, zise consulul. Aşază-te pe piatra aia şi sprijină-te cu spatele de zid, fă-te comod. Eşti un pic zdruncinat, dar o să-ţi revii în câteva clipe. Ar trebui să mănânci ceva, dar nu mai avem nimic. Oricum, ia o înghiţitură zdravănă de aici!

Rămase lângă el, în timp ce Waldo trăgea aerul pe gură,

după rachiul curat.

— Hassan o să-ţi aducă sticla lui cu apă înainte de a pleca, continuă consulul. Să bei pe săturate, căci trebuie să stai aici o vreme. Iar acum, fii atent la mine. Trebuie să stârpim leprele astea. Masculul, după cum cred, lipseşte. Dacă ar fi fost pe undeva pe aproape, n-ai mai fi fost acum în viaţă. Ăia mici nu pot fi chiar atât de mulţi cum ai zis tu, dar eu socotesc că tot o să avem de-a face cu vreo zece, puii dintr-o singură fătare. Trebuie să-i afumăm ca să-i scoatem afară. Hassan o să se ducă înapoi în tabără după combustibil şi gardă. Între timp, tu şi cu mine trebuie să avem grijă să nu scape nici unul.

Îi luă puşca lui Waldo, îi deschise culasa, o închise la loc, cercetă încărcătorul şi i-o întinse înapoi.

— Acuma, urmăreşte-mă cu atenţie, zise el.

Se depărtă vreo câţiva paşi, privind în stânga lui, către mormânt. Curând se opri şi adună câteva pietre într-o grămadă.

— Vezi astea? îşi înălţă el vocea.

Waldo strigă un răspuns afirmativ.

Consulul veni înapoi, trecu de Waldo păstrând aceeaşi direcţie şi, la o distanţă aproape egală cu prima, ridică încă o moviliţă de pietre, strigă din nou şi i se răspunse în acelaşi fel. Se întoarse.

— Acum eşti sigur că n-ai să greşeşti, cu semnele astea două pe care le-am făcut?

— Foarte sigur, într-adevăr, zise Waldo.

— E important, îl avertiză consulul. Eu o să mă duc înapoi, în locul unde l-am lăsat pe Hassan, ca să păzesc acolo cât timp o să fie el plecat. Tu o să păzeşti aici. Poţi să te plimbi ori de câte ori vrei, către oricare dintre aceste două grămezi de pietre. De la amândouă mă poţi vedea, în rondul meu. Nu devia de la linia care le uneşte. Căci, îndată ce n-o să-l mai văd pe Hassan, o să trag în orice mişcă în jur. Stai aici, până mă vezi că ridic graniţe asemănătoare pentru postul meu de pază – du-te până în cel mai îndepărtat punct şi apoi trage în orice lucru care mişcă şi nu este pe zona mea de patrulare. Ai grijă la tot ce

este în jurul tău. Există o şansă la un milion ca masculul să se întoarcă pe lumină – în cele mai multe cazuri, sunt nocturni, dar vizuina asta este într-adevăr o excepţie. Fii cu ochii în patru.

Iar acum, ascultă-mă bine. Nu trebuie să te laşi înduioşat de nici un sentimentalism prostesc, închipuindu-ţi că există vreo asemănare între insectele astea şi fiinţele omeneşti. Trage, şi trage să ucizi. Nu este doar de datoria ta, în general, să le elimini, dar o să fie foarte periculos pentru noi dacă n-o facem. Există prea puţină solidaritate sau deloc între comunităţile mahomedane, dar în puţinele puncte în care există o opinie generală, acestea acţionează cu uimitoare promptitudine şi vigoare. Una din chestiunile în care nu există diferenţe de opinie este că fiecare om trebuie obligatoriu să ajute la exterminarea acestor creaturi. Străvechiul obicei biblic, foarte sănătos, de a omorî cu pietre este metoda de a-i linşa pe indigenii de pe aici. Aceşti asiatici moderni sunt chiar capabili s-o aplice oricui ar fi bănuit că nu şi-a îndeplinit obligaţiile împotriva vreunuia dintre monştrii ăştia vătămători. Dacă lăsăm să ne scape vreunul şi se împrăştie vestea despre asta, am putea grăbi o explozie cu prejudecăţi rasiale la care o să fie greu de ţinut piept. Trage, îţi spun, fără şovăială sau milă!

— Înţeleg, zise Waldo.

— Nu-mi pasă dacă înţelegi sau nu, zise consulul, vreau să acţionezi. Trage dacă este nevoie, şi trage drept la ţintă. Cu acestea, se îndepărtă.

Hassan apăru după scurt timp, iar Waldo bău din sticla lui de apă, şi ar fi băut-o pe toată, dacă Hassan i-ar fi dat voie. După plecarea lui, vigilenţa dintâi a lui Waldo cedă curând locul unei simple rezistenţe la monotonia supravegherii şi la intensitatea arşiţei. Neplăcerea deveni suferinţă şi, din pricina îndârjirii privitului în gol, setei chinuitoare şi zăpăcelii din mintea sa, Waldo ajunse să se mişte ca în vis până se întoarse Hassan cu doi măgari şi un catâr, încărcaţi cu vreascuri. În spatele animalelor se târa garda.

Transa lui Waldo deveni un coşmar când fumul îşi făcu efectul şi începu bătălia. El, unul, nu doar că nu simţea vreo chemare să participe la un măcel, dar îşi impunea chiar să se ţină deoparte. Stătu, într-adevăr, cât putu mai departe, urmărind din masacru numai atât cât curiozitatea nu-l lăsă să închidă ochii. Totuşi se simţi un adevărat criminal când privi cele zece mici cadavre înşirate unul lângă altul, iar amintirea plantonului său şi a sfârşitului acestuia, de altfel a întregii zile, deşi fusese ziua celei mai fantastice aventuri, rămase în mintea sa doar ca nişte fragmente dezarticulate dintr-o închipuire a minţii.

În dimineaţa când a trecut prin acea primejdie de neuitat, Waldo se trezise devreme. Experienţele călătoriei sale pe mare, vederea Gibraltarului, a Port Saidului, a canalului, a Suezului, a Adenului, a Muscatului şi a Basrei alcătuiseră o tranziţie cu totul nepotrivită de la respectabila viaţă tihnită, de acasă şi de la şcoală, din Noua Anglie, la surpriza nemărginirii deşertului care-i tăiase respiraţia.

Totul părea ireal şi, totuşi, realitatea stranietăţii acestuia îl lua cu asalt într-atât încât aici nu se putea simţi acasă, nu putea dormi dus într-un cort. După ce îşi impunea să doarmă, rămânea treaz încă mult timp şi se scula devreme – ca şi în dimineaţa aceasta, chiar la începutul falsului răsărit.

Consulul dormea tun, sforăind zgomotos. Waldo se îmbrăcă uşor şi ieşi, din automatism, fără nici un gând sau scop anume, luându-şi arma cu el. Afară îl găsi pe Hassan, aşezat cu puşca pe genunchi, cu capul căzut în piept, dormind la fel de adânc ca şi consulul. Ali şi Ibrahim plecaseră din tabără cu o zi înainte, după provizii. Waldo era singura creatură umblătoare de prin împrejurimi, căci soldaţii din gardă, ale căror corturi se aflau ceva mai la distanţă, acum erau doar nişte buşteni în jurul focului lor devenit cenuşă. Vrând pur şi simplu să se bucure, sub lucirea albă a falsului răsărit, de magica reapariţie a constelaţiilor şi de efemera glorie finală a bolţii spuzite de stele, de scurta răcoare ce mai compensa cât de cât arşiţa

dimineţii, văpaia zilei şi dogoarea nopţii, se aşeză pe o piatră, la vreo câţiva paşi de cort şi la o distanţă de două ori mai mare de soldaţi. Răsucindu-şi puşca în mână, simţi o irezistibilă tentaţie să hoinărească de unul singur, să se plimbe singur prin fascinanta pustietate a peisajului arid.

Când începuse viaţa de campanie, se aşteptase să găsească în consul acea combinaţie de sportiv, explorator şi arheolog, şi-n special un gardian nu foarte conştiincios. Nădăjduise la o libertate absolută, cu nimic împiedicată, prin întinsul, nemărginitul pustiu. Realitatea pe care o găsise era exact contrariul ideilor sale preconcepute. Prima dispoziţie a consulului fusese:

— Ai grijă să nu ieşi niciodată din raza vizuală a mea sau a lui Hassan, cel puţin dacă el sau eu nu te trimitem undeva însoţit de Ali sau Ibrahim. Să nu te laşi ispitit de nimic pentru a da o raită singur prin împrejurimi. Chiar şi o scurtă plimbare este periculoasă. Poţi să pierzi tabăra din ochi mai înainte să-ţi dai seama.

La început, Waldo se supuse, mai apoi protestă.

— Am o bună busolă de buzunar. Ştiu cum s-o folosesc. Niciodată nu m-am rătăcit în pădurile din Maine.

— Nu există kurzi în pădurile din Maine, zisese consulul.

Totuşi, încă de mult Waldo observase că puţinii kurzi pe care îi întâlniseră păreau oameni simpli şi paşnici. Nici o umbră de pericol sau măcar de aventură nu se ivise vreodată. Garda lor, formată dintr-o duzină de zdrenţăroşi nespălaţi, îşi petrecea vremea într-o trândăvie apăsătoare.

De asemenea, Waldo observase că faţă de ruinele pe lângă care treceau sau printre care îşi ridicau corturile consulul părea indiferent, că sentimentele sale pentru situri şi topografie erau chiar mai reci decât interesul moderat, că nu arăta nici o tragere de inimă în urmărirea vânatului, sărac şi neinteresant. Prinsese destul din mai multe dialecte, ca să audă în repetate rânduri vorbindu-se despre „ei”. „Ai auzit de vreunul pe aici?” „A fost vreunul ucis?” „Aţi dat de vreo urmă a lor prin ţinutul ăsta?” Şi astfel de întrebări putuse desluşi în diferitele discuţii cu băştinaşii pe care îi întâlniseră, dar despre cine erau „ei”

nu obţinuse nici o lămurire.

Atunci, îl întrebase pe Hassan de ce îl ţineau pe el atât de din scurt şi nu-l lăsau să se mişte în voie. Hassan o rupea pe englezeşte şi-i servi o mulţime de poveşti despre duhuri rele, vârcolaci, stafii şi alte făpturi nepământene de legendă; despre djinul deşertului, care apărea în chip de om, vorbind toate limbile, întotdeauna pândind să-i atragă în cursă pe necredincioşi; despre femeia ale cărei picioare erau întoarse invers din gleznă, care îi ademenea pe nesăbuiţi la un bazin, în care îşi îneca victimele; despre spiritele rele ale tâlharilor morţi, mult mai cumplite decât confraţii lor în viaţă; despre spiritul care lua forma unui asin sălbatic sau a unei gazele, momindu-i pe urmăritorii săi pe marginea unei prăpăstii, unde făcea să pară că el aleargă drept înainte pe o întindere de nisip, de fapt un miraj, care se risipea când victimele treceau de buza prăpastiei şi piereau în adâncurile ei; despre spiritul care lua înfăţişarea unui iepure şchiop sau a unei păsări alergând pe pământ, prefăcându-se că ar avea o aripă ruptă, şi care îşi atrăgea urmăritorul până când acesta îşi găsea sfârşitul într-un puţ nevăzut sau în adâncul unei fântâni.

Ali şi Ibrahim nu vorbeau deloc engleza. Atât cât putuse Waldo înţelege din lunga lor pologhie, şi ei îi spuneau basme asemănătoare sau făceau aluzie la primejdii deopotrivă de vagi şi imaginare. Iar aceste poveşti de speriat copiii mai curând îi aţâţaseră lui Waldo pofta de independenţă.

Acum, în timp ce stătea pe o piatră, tânjind să se bucure de cerul minunat, de aerul curat al dimineţii, de peisajul larg şi pustiu, şi deopotrivă dorind să se bucure singur, i se păru că, de fapt, consulul era grijuliu din născare, mai mult decât precaut. Nu exista nici o primejdie. Iar el ar fi putut foarte bine să se plimbe în voie, poate chiar să vâneze ceva, şi cu siguranţă avea să fie înapoi în tabără mai înainte ca soarele să devină nesuferit de puternic. Se ridică în picioare.

Câteva ore mai târziu, se aşezase pe o cornişă de piatră

căzută, la umbra unui mormânt în ruină. Toată regiunea pe care o traversaseră ei era plină de morminte şi de vestigii de morminte, preistorice, bactriene, persane antice, parte, sassanide sau mahomedane, împrăştiate pretutindeni, în grupuri sau izolate. Aproape cu desăvârşire şterse erau urmele de cetăţi, de oraşe şi sate, case efemere şi colibe temporare, în care trăiseră nenumăratele generaţii ale îndoliaţilor ce înălţaseră acele morminte.

Mormintele, clădite mult mai durabil decât locuinţele celor vii, rămăseseră. În picioare sau în ruine, sau reduse la simple fragmente, se găseau peste tot. În ţinutul acela toate erau de un singur tip. Toate aveau o cupolă rotundă şi o bază pătrată, singura lor uşă fiind orientată către răsărit şi ducând într-o încăpere mare, goală, dincolo de care se aflau camerele mortuare.

În umbra unui astfel de mormânt stătea Waldo. Nu împuşcase nimic, se rătăcise, habar n-avea încotro se afla tabăra, era obosit, topit de căldură şi însetat. Uitase să-şi ia sticla cu apă.

Îşi plimbă privirea peste vasta, dezolanta privelişte, cu cerul invariabil turcoaz arcuit deasupra deşertului vălurit. Colinele îndepărtate, roşcate, de-a lungul liniei orizontului, închideau la mai mică distanţă dâmburi brune care, fără să-i ofere o variaţie, umpleau de cocoaşe peisajul gălbui. Nisip şi stânci cu câte una sau două tufe uscate, moarte de foame, alcătuiau planul apropiat, întrerupt ici şi colo de fragmente de ruine orbitor de albe sau tărcate, alb-cenuşiu. Soarele nu se ridicase de prea multă vreme deasupra orizontului, totuşi pe întreaga faţă a deşertului juca dogoarea.

Pe când Waldo stătea privind peisajul, apăru o femeie de după colţul mormântului. Waldo văzuse că toate femeile de la sat purtau iaşmace sau alte forme de acoperitoare de faţă sau văluri. Femeia aceasta avea capul şi faţa descoperite. Purta un soi de veşmânt cafeniu-gălbui, care o înfăşura de la gât până la glezne, fără să-i indice talia. În ciuda nisipului care ardea de ţi-ar fi făcut băşici, ea era desculţă.

Dând cu ochii de Waldo, se opri şi făcu ochii mari la el, ca şi el la ea. Waldo observă poziţia neeuropeană a tălpilor sale, nu cu vârfurile întoarse spre afară, ci cu liniile de la interior paralele. Nu purta nici un fel de brăţări de picior sau de mână, observă el, nici un lănţişor la gât, nici cercei în urechi. Braţele ei goale i se părură lui Waldo cele mai musculoase braţe pe care le văzuse vreodată la o fiinţă omenească. Unghiile îi erau ascuţite şi lungi, atât la mâini, cât şi la picioare. Părul ei era negru, scurt şi zbârlit, totuşi femeia nu părea sălbatică, nici urâtă. Avea ochii zâmbitori, iar pe buze o urmă de zâmbet, cu toate că nu se întredeschiseseră nici un pic, nici nu dezveliseră dinţii din spatele lor.

— Ce păcat, zise Waldo cu voce tare, că nu vorbeşte engleza.

— Ba vorbesc engleza, zise femeia, iar Waldo observă că, vorbind, buzele nu i se deschiseseră perceptibil. Ce doreşte domnul?

— Vorbeşti engleză! exclamă Waldo, sărind în picioare. Ce noroc! Unde ai învăţat-o?

— La şcoala misionară, răspunse ea, un zâmbet amuzat jucând la colţurile gurii sale mai degrabă mari, dar nedeschise. Ce pot face pentru dumneavoastră? Vorbea aproape fără accent, dar foarte încet şi cu un soi de uruit prelungit de la silabă la silabă.

— Mi-e sete, zise Waldo, şi m-am rătăcit.

— Domnul locuieşte într-un cort cafeniu, de forma unei jumătăţi de pepene? întrebă ea, cu acel bizar sunet rostogolit de la un cuvânt la altul şi cu buzele abia întredeschise.

— Da, aceea este tabăra noastră, zise Waldo.

— Aş putea să-l conduc eu pe domnul în acea direcţie, rosti ea tărăgănat. Dar este departe şi nu există apă în partea aceea.

— Vreau apă mai întâi, zise Waldo, sau lapte.

— Dacă vă referiţi la laptele de vacă, n-avem aşa ceva. Dar aveam lapte de capră. Există de băut în locul unde locuiesc, zise ea, cântând cuvintele. Nu este prea departe,

dar se află în partea opusă.

— Arată-mi drumul, zise el.

Ea începu să meargă, şi Waldo, cu puşca pe braţ, pe lângă ea. Călca fără zgomot şi repede. Waldo abia putea ţine pasul. În timp ce mergeau, el rămase adesea în urmă şi observă că veşmintele în care era înfăşurată se lipeau de un spate mlădios, drept, cu linii frumoase, şi de nişte şolduri tari. De fiecare dată se grăbea şi o prindea din urmă, măsurând-o cu priviri furişe, aruncate când şi când, nedumerit de faptul că talia ei, atât de bine conturată la spate, nu se arăta prin nici un semn în faţă; că linia trupului ei de la gât până la glezne, lipsit de orice formă sub veşmintele largi, era fără nici o talie sau sugestie de fermitate sau arcuire. Totodată, mai observă şi licărul amuzat din ochii ei şi linia de închidere a buzelor sale roşii, parcă prea roşii.

— Cât timp ai fost la şcoala misionară? întrebă Waldo.

— Patru ani, răspunse ea.

— Eşti creştină? o întrebă.

— Oamenii liberi nu se supun botezului, zise ea simplu, poate cu ceva mai mult zbârnâit rostogolit printre cuvinte.

El simţi un fior ciudat privindu-i buzele abia mişcate, printre care îi scăpau silabele.

— Dar nu porţi văl, nu putu el rezista să spună.

— Oamenii liberi, îi replică ea, nu poartă niciodată văl.

— Atunci nu eşti mahomedană? îndrăzni el să continue.

— Oamenii liberi nu sunt musulmani.

— Cine sunt oamenii liberi? izbucni el, oarecum neprevăzător.

Ea îi aruncă o singură privire îndurerată. Waldo îşi aminti că avea de a face cu o asiatică. Îşi aduse aminte de cele trei întrebări permise.

— Cum te numeşti? întrebă el.

— Amina.

— Ăsta e un nume din *O mie şi una de nopţi*, riscă el.

— Din basmele prosteşti ale credincioşilor, zise ea batjocoritor. Oamenii liberi n-au ştiinţă de asemenea prostii. Invariabila închidere a buzelor ei în vorbire, uruitul

prelungit dintre silabe, îl tulburară cu atât mai mult cu cât buzele se încreţeau, dar nu se deschideau.

— Rosteşti cuvintele într-un mod ciudat, zise el.

— Limba dumneavoastră nu este a mea, răspunse femeia.

— Cum se face că tu mi-ai învăţat limba la şcoala misionară şi nu eşti creştină?

— Îi învăţau pe toţi la şcoala misionară, zise ea, iar fetele oamenilor liberi sunt la fel ca fetele celelalte pe care le învaţă ei, deşi oamenii liberi când cresc nu mai sunt la fel ca locuitorii oraşelor. Aşadar m-au învăţat şi pe mine ca pe orice fată crescută la oraş, fără să ştie ce eram eu.

— Te-au învăţat bine, comentă el.

— Am darul limbilor, zise ea enigmatic, cu o stranie notă de triumf vibrând cuvintele printre buzele ei nemişcate.

Waldo simţi un fior oribil străbătându-l din cap până-n picioare, nu doar din pricina cuvintelor ei stranii, ci şi din pură slăbiciune.

— Mai e mult până la casa ta? gâfâi el.

— E acolo, zise ea, arătând către intrarea unui mormânt mare, chiar în faţa lor.

Prin arcada descoperită în întregime pătrunseră într-un interior spaţios de-a binelea, răcoros, căci zidăria groasă oprea căldura. Pe podea nu exista nici urmă de moloz. Waldo, uşurat că a scăpat de lumina usturătoare de afară, se aşeză pe un bloc de piatră, la mijlocul distanţei dintre intrare şi peretele despărţitor interior, sprijinindu-şi vârful puştii în podea. Pentru moment era încă orbit de schimbarea de la strălucirea persistentă a dimineţii deşertului la lumina cenuşie, ştearsă, din interior.

Când privirea i se limpezi, îşi roti ochii în jur şi observă spărtura din zidul din partea opusă uşii, care lăsa deschis mausoleul profanat. Când ochii lui se obişnuiră cu întunericul de dincolo de spărtură, fu atât de surprins încât sări în picioare. I se păru că, din toate cele patru colţuri, în încăpere năvăleau copii goi. După aprecierile sale de bărbat fără experienţă, păreau a avea în jur de doi ani, dar se mişcau cu siguranţa băieţilor de opt sau zece

ani.

— Ai cui sunt copiii ăştia? exclamă el.

— Ai mei, zise ea.

— Toţi sunt ai tăi? protestă el.

— Toţi sunt ai mei, răspunse ea, cu o curioasă furtună înăbuşită în purtări.

— Dar sunt douăzeci! strigă el.

— Număraţi dumneavoastră greşit pe întuneric, îi zise ea. Sunt mai puţini.

— Cu siguranţă că sunt o duzină, îşi susţinu el punctul de vedere, învârtindu-se în loc, în vreme ce micuţii ţopăiau şi alergau de colo-colo.

— Oamenii liberi au familii numeroase, zise ea.

— Bine, dar sunt toţi de aceeaşi vârstă, exclamă Waldo, cu limba uscată lipită de cerul gurii.

Ea râse, cu un râs neplăcut, batjocoritor, plesnindu-şi palmele. Stătea între el şi uşă, iar, cum cea mai mare parte din lumină venea pe acolo, el nu-i putu vedea buzele.

— Tipic bărbătesc! Nici o femeie n-ar fi putut greşi în privinţa asta.

Waldo fu redus la tăcere şi se aşeză din nou pe piatră. Copiii mişunau în jurul lui, sporovăind, râzând, hlizindu-se, chicotind, scoţând zgomote care le trădau veselia.

— Te rog, dă-mi ceva rece de băut, zise Waldo, iar limba lui nu doar că era uscată, dar i se şi umflase în gură.

— O să avem de băut în scurt timp, zise ea, dar va fi cald.

Waldo începu să se simtă alarmat. Copiii începuseră să se obrăznicească în jurul lui, bolborosind sunete stranii, guturale, lingându-şi buzele, arătându-l cu degetul, cu ochii aţintiţi asupra lui, aruncând din când în când o privire scurtă către mama lor.

— Unde e apa?

Femeia rămase tăcută, cu braţele atârnându-i pe lângă corp, iar lui Waldo i se păru mai scundă decât fusese până atunci.

— Unde e apa? repetă el.

— Răbdare, răbdare, mârâi ea şi făcu un pas mai

aproape de el.

Lumina soarelui îi bătea în spate şi îi făcea un soi de nimb în jurul buzelor. Părea încă şi mai scundă decât înainte. Era ceva furişat în purtările sale, iar puradeii râdeau drăceşte în barbă.

În clipa aceea, două împuşcături răsunară aproape ca una singură. Femeia căzu cu faţa în jos, pe podea. Copiii ţipară în cor ascuţit. Atunci, ea se săltă în patru labe cu o mişcare explozivă, neaşteptată, se clătină într-o grabă zvâcnită, poticnită către spărtura din zid şi, cu un răcnet înfricoşător, îşi ridică mâinile şi se rostogoli pe spate, la pământ, încovoindu-se şi zvârcolindu-se ca un peşte pe uscat, apoi înţepeni, se cutremură şi rămase nemişcată. Waldo, cu ochii îngroziţi aţintiţi pe faţa ei, chiar şi în culmea buimăcelii sale, remarcă faptul că buzele ei nu se deschiseseră.

Copiii, scâncind cu slabe strigăte de deznădejde, se căţărară prin spărtura din zidul interior, făcându-se nevăzuţi în golul negru ca smoala de dincolo. Abia dispăru ultimul, când consulul se ivi în cadrul uşii, cu puşca fumegând în mână.

— La ţancul ţancului, băiete, exclamă el. Se pregătea să sară asupra ta.

Lăsă cocoşul puştii şi înghionti leşul cu vârful ţevii.

— Moartă de-a binelea, comentă el. Ce noroc! În general, e nevoie de vreo trei sau patru gloanţe ca să cureţi pe vreunul. Am întâlnit unul care, cu două gloanţe în plămâni, tot a mai omorât un om.

— Dumneata ai ucis-o pe femeia asta? întrebă Waldo sălbatic.

— Am ucis-o? pufni consulul cu dispreţ. Am ucis-o! Uită-te aici!

Îngenunche şi trase de buzele lipite, deschizându-le larg, dezvelindu-i dinţii care nu erau dinţi de om; erau nişte mici incisivi, ca nişte colţi ascuţiţi, la distanţe mari unul de altul; şi nişte canini lungi, ascuţiţi, care se încălecau, precum cei de ogar cenuşiu – o cumplită, mortală, dentiţie de carnivor, periculos şi agresiv.

Waldo simţi că i se face rău, totuşi chipul şi trupul neînsufleţit încă îi mai îmbiau simpatia, oripilată, cu trăsăturile lor atât de omeneşti.

— Dumneata împuşti femei pentru că au dinţi lungi? stărui Waldo, revoltat de oribila moarte la care asistase.

— Eşti greu de convins, zise consulul aspru. Tu numeşti asta o femeie?

Smulse hainele de pe cadavru.

Waldo se îngreţoşă până-n rărunchi. Ceea ce văzu nu era partea din faţă a unei femei, ci mai degrabă pieptul şi burta unei bătrâne căţele fox-terrier cu pui sau ale unei scroafe albe la a doua fătare; de la clavicule până la vintre, atârnau zece ţâţe, pe două rânduri, scofâlcite, fibroase şi flasce.

— Ce creatură mai e şi asta? întrebă el pierit.

— Un vârcolac, băiete, răspunse consulul solemn, aproape în şoaptă.

— Credeam că nu au existat vreodată, bolborosi Waldo. Credeam că sunt fiinţe mitice; credeam că nu există nici unul.

— Mi-e foarte uşor să cred că nu există nici unul în Rhode Island, zise consulul grav. Aici suntem în Persia, iar Persia e în Asia.

CENTIRONUL DIN PIELE DE PORC

I

Ţineţi seamă, vă rog, că eu, John Radford, nesuferind vreodată de tulburări mintale şi fiind atras, dintotdeauna, mai puţin de creaţiile imaginaţiei şi mai mult de realitatea palpabilă, pun aici pe hârtie ceea ce am văzut, am auzit şi am cunoscut personal. Cât despre părerea mea despre cele întâmplate, am s-o trec sub tăcere, căci explicaţia mea ar putea părea mai greu de crezut decât faptele însele. Din relatarea acestor fapte, oricine îşi poate formula propriile concluzii, la fel de bine ca şi mine.

Cea dintâi scrisoare spunea aşa:

„San Antonio, Texas
1 ianuarie 1892

Dragul meu Radford,

Este foarte posibil ca tu să mă fi uitat, dar eu nu te-am uitat, cum n-am uitat pe nimeni şi nimic din Brexington. Ţi-am văzut reclama în ziarul *Herald* şi m-am bucurat să aflu, astfel, că eşti în viaţă şi să deduc că eşti sănătos şi că-ţi merge bine.

Am nevoie de ajutorul unui avocat. Vreau să cumpăr o proprietate imobiliară, căci am de gând să mă întorc acasă, aşadar tu eşti chiar omul pe care-l căutam. Îţi scriu această scrisoare ca să te rog să preiei tu oricare şi toate afacerile mele de pe raza ţinutului vostru, şi să-mi dai de veste dacă eşti de acord.

În prezent, sunt un om bogat, fără nici un fel de legături de rudenie sau de alt fel. Îmi doresc să vin acasă, în Brexington, ca să mă stabilesc acolo, dacă pot, sau să mor acolo, dacă trebuie. Pe lângă celelalte chestiuni, pe care o să ţi le explic, dacă primeşti să mă ajuţi, vreau să cumpăr o casă în oraş şi o fermă în apropiere; şi, în caz că nu se poate să fie casa şi proprietatea Shelby, atunci altele ca

ele.

Dacă primeşti să fii împuternicitul meu, te rog să-mi răspunzi neîntârziat, la Hotel Menger.

Transmite-le salutări tuturor rudelor mele pe care le întâlneşti.

Cu drag, al tău
Cassius M. Case.”

Numele îmi era, bineînţeles, foarte cunoscut, însă strădaniile mele de a-mi aduce aminte de posesorul lui s-au redus la o înceţoşată imagine a unui băiat de vreo şaptesprezece ani, înalt, zvelt, şi cu obrajii rumeni. Trecuseră aproape douăzeci şi opt de ani împliniţi de când colonelul Shelby Case părăsise Brexingtonul, luându-l cu el şi pe fiul său. Colonelul Shelby murise de vreo şase ani. Îmi aminteam că auzisem despre moartea lui, în Egipt, pare-mi-se. De la plecarea lui Cassius din Brexington, nu mai avusesem veşti de la el ori despre el.

I-am răspuns numaidecât, declarându-mă gata să fac tot ce va sta în puterea mea ca să-l ajut.

În cel mai scurt timp îngăduit de serviciile poştei, am primit o a doua scrisoare de la el.

„Dragul meu Radford,

Binevoitoarea ta scrisoare mi-a luat o piatră de pe inimă. Sunt foarte pretenţios în privinţa oricărui soi de înţelegere pe care o închei şi ţin mult la respectarea cu precizie a tuturor detaliilor, oricât de mărunte, tocmai de aceea m-am temut că îmi va fi greu să găsesc un om scrupulos într-o comunitate atât de lesne delăsătoare ca aceea din Brexington. Îmi amintesc că erai un băiat foarte conştiincios în tot ce făceai şi mă încântă sentimentul că am scăpat de orice grijă, căci mă pot bizui pe tine cu toată încrederea.

Aş putea să cumpăr casa şi moşia Shelby, împuternicindu-te pe tine, dar trebuie s-o văd cu ochii mei, mai întâi. Dacă acestea sunt cele mai bune pe care le pot

obţine, o să le iau oricum. Însă te rog să fii gata să-mi arăţi toate proprietăţile de cinci sute de acri sau mai mari, aflate la până-n zece mile distanţă de tribunal. Vreau să le văd pe toate care sunt în prezent de vânzare sau care ar putea fi cumpărate, dacă i-ai putea convinge tu pe proprietarii lor să se gândească să le vândă. Vreau ce-i mai bun din ce se poate obţine. De asemenea, îmi doresc un mic teren, de vreo cincizeci de acri sau pe aproape, la vreo două mile sau mai mult distanţă de terenul mai mare pe care o să-l cumpăr. Banii nu sunt o problemă pentru mine, iar starea clădirilor care s-ar putea afla pe aceste terenuri n-o să mă încurce câtuşi de puţin.

Acum, în ceea ce priveşte casa din oraş, aş putea s-o demolez cu totul şi s-o reconstruiesc din temelii. Ceea ce vreau în oraş este o bucată de pământ având între o jumătate de acru şi doi acri, pe care să se afle arbori frumoşi, înalţi, cu trunchiuri bine dezvoltate. Vreau umbră şi încă din belşug, dar să nu existe lăstărişuri, nici ramuri care să crească ori să atârne la mai puţin de opt picioare înălţime de sol. Nu vreau tufe şi boschete, dar, dacă totuşi există, pe astea le pot scoate uşor, în schimb nu pot inventa copaci zdraveni. Pe ăştia chiar trebuie să-i am pe terenul pe care o să-l cumpăr, căci caut să am şi umbră şi o arie liberă, aerisită, care să nu-mi împiedice vederea de jur împrejur.

Nu stau la Menger, cum ar fi normal să-ţi închipui. Am aranjat numai să-mi primesc corespondenţa acolo. Stau într-un cort, la vreo jumătate de milă şi ceva în afara oraşului. La Los Angeles am avut norocul să întâlnesc un negru din Brexington, Jeff Twibill. El îl cunoştea pe un altul, Cato Johnson, care se afla în Frisco. Acum îi am pe amândoi în serviciul meu – Jeff are grijă de cai, iar Cato de mine – şi, astfel, nu-mi lipseşte nimic.

Cu acestea ajung la aranjamentele pe care aş vrea să le faci tu pentru mine. Cumpără sau ia în arendă sau închiriază o bucată de pământ, să zicem de patru acri, care să nu aibă nici arbori, nici tufişuri, şi care să fie destul de în pantă cât să nu băltească apa, după ploaie. Asigură-te,

însă, că există o sursă de apă la îndemână. Ia patru corturi: unul pentru mine, unul pentru cei doi negri (şi vezi să fie destul de mare cât să adăpostească vreo trei sau patru), unul care să ţină loc de bucătărie (în care să se poată găti) şi unul pentru cei patru cai ai mei (sunt exemplare de rasă şi au nevoie de tot atâta confort ca şi mine). Corturile să fie aşezate în mijlocul terenului, ca să am vedere liberă de jur împrejur. Terenul trebuie să nu aibă copaci sau tufişuri, trebuie să măsoare pe puţin patru acri sau oricât de mult peste – nici patruzeci n-ar însemna prea mult pentru mine. Nu vreau nici o casă prea aproape de mine.

După cum observi, în prezent sunt împotriva caselor, a hotelurilor şi a transporturilor publice. Intenţionez să străbat continentul, locuind numai în cort pe parcursul întregii călătorii. Iar în Brexington am de gând să stau la cort până când o să am o casă pe gustul meu, gata pregătită ca să locuiesc în ea. Sunt hotărât să nu fiu oaspetele nimănui, nici chiriaşul cuiva, nici companionul de moment al altcuiva.

Vin acasă, Radford, vin acasă şi o să fiu «colonelul» pentru toţi ceilalţi. Şi n-am să fiu colonel doar cu numele – mi-am câştigat tot dreptul la acest titlu, ba chiar l-am câştigat de două ori: cu ani în urmă, în Egipt şi apoi, mai de curând, în Asia.

Îţi mulţumesc pentru toate veştile pe care mi le-ai dat despre numeroasele mele rude – nu mi-am dat seama că sunt atât de multe. Îmi pare rău că Mary Mattingly a murit, căci, dintre atâţia oameni dragi din Brexington, la ea am ţinut cel mai mult.

O să te ţin la curent cu desfăşurarea călătoriei mele de-a lungul continentului. Şi, dacă ai întrebări în legătură cu detaliile despre dotările corturilor, te poţi sfătui cu mine în scris.

Cu recunoştinţă, al tău
Cassius M. Case.”

Le-am arătat scrisorile, pe rând, vechilor mei prieteni,

care-şi aminteau şi ei de Cassius.

Dr. Boone a zis:

— Bănuiesc că este un caz de tuberculoză avansată. Ar fi trebuit să rămână în clima de acolo. Bineînţeles, ar putea trăi o vreme îndelungată şi aici, stând la cort, în aer liber, sau urmând tratamentul în cel mai curat aer. Specificările sale în ceea ce priveşte autoizolarea sunt de înţeles, cu toate că merge cu prevederea mai departe decât este nevoie. Trebuie să facem pentru el tot ce ne stă în puteri.

Beverly a zis:

— Bietul de el! „Să trăiască, dacă poate, să moară, dacă trebuie.” O să moară înconjurat de toată atenţia cuvenită. Probabil că l-au anunţat că este „ftizie” şi ar fi fost mai bine pentru el să rămână acolo.

Preotul a zis:

— Steaua călăuzitoare a îndrăgitelor amintiri de demult îl mână către casă. Mary Mattingly, da, cu toţii ne aducem aminte cât de fierbinte a iubit-o pe Mary Mattingly. Deşi, plecând de foarte tânăr, şi-ar fi putut găsi uitarea luptând prin ţări străine. Acum simte nevoia să fie din nou lângă ea, cu toate că ea se odihneşte în pământ. Apropierea, fie chiar şi de mormântul ei, va fi o mângâiere pentru ultimele lui zile.

Ne-am pregătit să facem pentru el tot ceea ce ne îndemna simpatia. Domnul Hall şi Dr. Boone s-au sfătuit, cu gravitate, despre mijloacele de a-i prelungi viaţa lui Case şi de a-i acorda sprijinul religios. Beverly m-a ajutat în privinţa finanţelor şi asigurării confortului cailor. Cum Case se apropia, călătorind fără grabă, şi curiozitatea noastră creştea. Când veni ziua în care colonelul trebuia să sosească, Beverly şi cu mine pornirăm călare să-l întâmpinăm.

II

Nu există cuvinte în vreo limbă care să descrie surpriza pe care-am avut-o şi care ne-a lăsat fără grai. Şi eram surprinşi din mai multe puncte de vedere. În primul rând, în loc de individul ros de suferinţă pe care ne aşteptam să-l

vedem, am dat cu ochii de un munte de om, a cărui înfăţişare, din creştet până-n tălpi, vădea o sănătate de fier. Măsura nu mai puţin de şase picioare şi trei inci în înălţime şi avea o constituţie robustă, la care se adăugau o piele foarte bronzată şi o musculatură samsoniană, uşor vizibilă prin hainele sale subţiri şi largi. Mai mult, era rotofei şi ar fi părut chiar împănat cu grăsime, de n-ar fi fost pielea aspră, argăsită de soare.

Era îmbrăcat în cenuşiu. Purta o pălărie cu boruri largi, căzute, aproape un sombrero, un soi de jachetă şi nişte pantaloni de velur, îndesaţi în cizme. Asta era înainte de perioada sa kaki.

Avea capul mare şi rotund, însă nu arăta a prostănac, ci era mai degrabă frumos, cu trăsături armonioase. Faţa sa era, de asemenea, rotundă şi deschisă, însă nu arăta deloc ca faţa rotundă tipică – goală de expresie şi ca o lună plină. Era o faţă plăcută, dar luminată cu flacăra tăriei de caracter şi a fermităţii. Gâtul era căptuşit cu grăsime, dar, cu toată rotunjimea sa, i se vedeau bine cele două vine, groase ca odgoanele. Avea un piept cât un butoi, iar vocea i se rostogolea ca tunetul dinăuntrul acestuia. Domina întreg peisajul, din clipa în care îşi făcuse apariţia în el.

Chiar şi în profunda noastră stupefacţie, trei lucruri m-au izbit la el şi, cum am descoperit mai târziu, aceleaşi trei ciudăţenii i-au sărit în ochi şi lui Beverly.

În primul rând, înfăţişarea. La trup avea acea constituţie care l-ar fi îndemnat pe privitor să se aştepte să găsească o faţă înfloritoare, rubicondă sau, cel puţin, nişte obraji rumeni. Însă el era palid ca un mort, cu o tentă aparte, pe care n-o mai văzusem niciodată până atunci. Pe faţa sa puteai să numeri o mulţime de muşchi viguroşi, înveliţi de o piele înăsprită de îndelungata expunere, întărită, chiar tăbăcită de vânt şi de soare. Cu toate acestea, culoarea nu se potrivea nicidecum caracteristicii pielii. Avea paloarea specifică chipurilor de ceară, a pielii care acoperă carnea moale, grasă, de un alb opac şi o paloare cadaverică.

În al doilea rând, privirea – pătrunzătoare, lucind ca oţelul, dură, zvârlită de ochii lui albaştri-cenuşii, prietenoşi

şi mult mai tineri decât el însuşi. Însă nu atât frumuseţea ochilor, cât modul lor de a privi ne-a atras atenţia. Ne străpungeau, trecând parcă prin noi mai departe, săgetau necontenit încolo şi-ncoace, fulgerau ba-n dreapta, ba-n stânga, ne ţineau în general în bătaia lor, la propriu, şi nici o clipă nu simţeam că ne-ar fi slăbit din supraveghere, deşi treceau neîncetat în revistă lumea din jur. Ai fi zis că vedeau toate lucrurile la care se uitau şi se uitau la toate lucrurile care puteau fi văzute.

Cel de-al treilea element surprinzător era centironul de la brâu, un centiron militar, din piele de porc muiată de vreme, cu două tocuri încăpătoare de pistol, din fiecare ieşind la vedere patul unui revolver de mare calibru.

Ne salută cu voioşia unui vechi prieten, bucuros de revedere. În spatele lui, Jeff şi Cato rânjeau la noi, cocoţaţi în spinările a doi cai vlăguiţi. Case îşi călărea masivul său cal fără nici o urmă de oboseală şi cerceta priveliştea de la înălţimea răscrucii de drumuri unde îl aşteptaserăm noi.

— Mi se pare că-mi aduc aminte de locurile astea, zise el. Dacă nu mă înşel, drumul din stânga, pe care aţi venit voi, duce spre Brexington, nu?

Beverly îi confirmă.

— Iar cel care merge drept înainte, continuă el, trece pe lângă marea distilerie nouă, despre care mi-ai scris tu.

— Ai ghicit, zisei eu.

— Drumul din dreapta, continuă el, o să ne ducă pe la moara veche, pe unde aş putea să fac un ocol şi să ajung la tabăra mea, fără să mă apropii de oraş.

— Ai putea, îi spuse Beverly, dar ar fi prea mult de mers.

— Nu prea mult pentru mine, declară el cu tărie. Oraşele sau distileriile nu-s de mine. O s-o iau pe ocolite. Mă însoţiţi, domnilor?

L-am însoţit, cu caii noştri.

Pe drum, i-am spus că-l aşteptam la mine, la cină, în seara aceea.

— După tot ce ţi-am scris eu, Radford? făcu el. Se pare că n-ai înţeles bine. Deocamdată sunt singurul meu tovarăş şi iau masa de unul singur. Dacă stăruieşti, o să-ţi explic

mâine.

Beverly şi cu mine l-am lăsat să cineze la corturile lui.

Dr. Boone şi domnul Hall au fost foarte contrariaţi să afle că bolnavul pe care şi-l imaginaseră ei nu exista şi că, în realitate, colonelul Case nu avea nevoie nici de îngrijire medicală, nici de alinare spirituală. Am rămas multă vreme toţi patru, exprimându-ne uimirea adâncă.

În dimineaţa următoare, m-am dus cu brişca la tabăra lui Case. L-am găsit stând în cortul său, căruia îi ridicase foile de pânză de jur împrejur. Era la fel de palid ca în ajun. Pe când mă apropiam, l-am văzut fixându-mă cu atenţie, cu o privire insistentă, fără să-mi dau seama ce urmărea.

La brâu purta acelaşi centiron din ajun, cu tocurile de pistol umflate şi cu paturile celor două revolvere ieşind puţin din ele. Asta m-a mirat foarte tare. Când îl văzusem, în ajun, încins cu el, socotisem centironul drept un accesoriu de prost-gust. O fi fost recomandabil pe unele porţiuni din lunga sa călătorie călare, o fi fost absolut necesar în unele districte, dar părea o fudulie sau o stupizenie să porţi aşa ceva când te aflai atât de departe în est. Asta nu pentru că pistoalele ar fi fost neobişnuite prin părţile noastre, dimpotrivă, însă erau purtate ascunse vederii, în buzunarul secret de pe coapsă ori în cel interior de la pieptul hainei, şi nu fluturate cu mândrie pe sub ochii oamenilor, atârnând pe şold în tocuri din piele de porc.

Case mă salută voios.

— M-am trezit prea devreme, începu el. Mi-am luat micul dejun şi mi-am făcut exerciţiile de tir de două ori până acum. După câte se pare, te aştepţi să vin cu tine, în cabrioleta aia?

I-am spus că a ghicit.

— Intră şi aşază-te puţin, zise el, părând cumva încurcat. Propunerea aceasta, de a merge împreună în trăsură, este de aceeaşi natură cu amabila ta invitaţie de aseară. Văd că trebuie să-ţi explic cumva.

Îmi oferi o ţigară şi, cu toate că fumez rareori dimineaţa,

am luat-o, căci m-am gândit că fumatul o să umple momentele de tăcere pe care le anticipam.

Într-adevăr, o vreme, el pufăi în linişte.

— Ai fost vreodată printre clanurile rivale de la munte? mă întrebă el.

— Nu de puţine ori, răspunsei eu.

— Atunci, continuă el, se prea poate să ştii mai multe despre obiceiurile lor decât ştiu eu. Dar am avut ocazia să văd şi eu câteva dintre ele, mai înainte de a pleca din America. Ai băgat vreodată de seamă cum omul asupra căruia se concentrează întreaga vrăjmăşie a clanului rival, ţinta supremă a urii, ca să zicem aşa, dă dovadă de cea mai mare grijă pentru a-i feri pe ceilalţi să se expună în vreun fel la primejdia care-l ameninţă pe el în fiecare clipă? Cum omul respectiv, trăind sub aripa neagră a morţii care pluteşte deasupra capului său, se străduieşte să îi prevină pe străini să nu păşească şi ei în umbra conului primejdiei care îl ameninţă pe el?

— Da, am băgat de seamă, încuviinţai.

Pufăi din nou în tăcere, o vreme.

— Tatăl meu, reluă el peste puţin, obişnuia să spună că o ceartă are întotdeauna două deznodăminte: unul fericit pentru una din părţi şi altul nefericit pentru cealaltă, dar că, în vrăjmăşia dintre două clanuri, deznodământul nu e fericit pentru nici unul. Eu sunt ţinta unei astfel de vrăjmăşii. Oriunde m-aş afla, eu sunt punctul care atrage acea ură. Celălalt pol ţine de loc şi m-am îndepărtat de el cât am putut. Însă nici aici nu sunt în siguranţă, cum n-aş fi nicăieri pe pământul ăsta. Mă îndoiesc că aş fi la adăpost pe Lună, pe Marte sau pe vreo planetă de sub alt soare, nici măcar pe cel mai greu de văzut satelit al celei mai îndepărtate stele. Sunt expus urii unei puteri care mă poate ajunge oriunde, la fel cum… (aici îşi scoase pălăria cu borurile căzute şi îşi ridică privirile în sus, spre pânza de deasupra a cortului) la fel cum oriunde mă poate ajunge mânia lui Dumnezeu… Şi la fel de implacabil, adăugă el, aproape în şoaptă. Ca răutatea Satanei.

Părea în toate minţile, sănătos şi sigur pe el.

— Nicăieri nu sunt în siguranţă, reîncepu el, cu vocea lui dintotdeauna, câtă vreme principalul meu duşman este în viaţă. Duşmanii mei sunt destul de numeroşi şi periculoşi, însă puterea lor e neglijabilă, iar răutatea lor e impusă din afară. Dacă n-ar fi aţâţaţi, ostilitatea lor ar dispărea. Dacă aş putea măcar să ştiu că marele meu duşman nu mai este, nu m-aş mai teme de nimic. Dar, câtă vreme acel demon trăieşte, pot fi victima unui atac în orice clipă, a unui atac atât de iscusit mascat, încât mi-e foarte greu să-ţi descriu de ce natură ar putea fi, şi atât de crud, încât n-aş putea să te fac să înţelegi primejdia în care te afli chiar în acest moment.

Mă uitam la el, nemişcat.

— Mai mult n-o să-ţi spun, zise el. Trebuie să faci cum doreşti. Dacă socoteşti avertismentele mele neîntemeiate, e treaba ta, eu te-am prevenit. Dacă vrei tu să înfrunţi pericolul care mă paşte pe mine – şi încă într-o asemenea măsură încât simpla apropiere de mine este întotdeauna periculoasă –, o faci pe propria răspundere. Dacă socoteşti că ar fi mai înţelept să nu mai ai de-a face cu mine, spune-o acum.

— Nu văd nici un motiv, îi răspunsei eu, fără să mai trag nici măcar un fum din ţigară ca introducere, pentru care spusele tale ar trebui să-mi modifice purtarea faţă de tine.

— M-am gândit eu că aşa o să răspunzi, zise el. Dar conştiinţa mea e împăcată.

— Acum putem trece la afaceri? întrebai eu.

— Ar mai fi de lămurit un lucru, zise el. Ai fost vreodată pe un teren minat sau prin alte zone periculoase de frontieră?

— De mai multe ori, răspunsei eu, şi o vreme chiar am lucrat la frontieră.

— Ai observat vreodată că, atunci când doi oameni se ameninţă unul pe altul cu pistolul la vedere, până să se hotărască rezultatul înfruntării, nu îşi expun femeile şi copiii la pericolul de a fi în preajma lor sau de a le permite să se amestece, dacă îi pot feri de a le sta pe aproape?

— Astfel de cazuri de scrupulozitate, răspunsei eu sec,

se pot vedea mai des pe la noi pe acasă decât pe terenurile minate sau prin oraşele de frontieră.

— Aşa am auzit şi eu, replică el sec. Când am plecat din America, întâlnirea între patru ochi încă nu înlocuise duelul tradiţional prin ţinuturile acestea.

Pufăi tăcut câteva clipe.

— Oricum, continuă el, n-are nici o importanţă din ce colţ al lumii îţi extragi pildele, în esenţă mesajul este acelaşi. Pericolul de a te afla lângă mine este de o sută de ori, de o mie de ori mai mare decât acela de a risca să primeşti un glonţ într-un schimb înverşunat de focuri sau să fii nimerit de unul rătăcit. N-aş putea îngădui ca oamenii nevinovaţi să fie expuşi unui asemenea pericol.

— Bine, dar Jeff şi Cato? îl întrebai eu.

— Un negru, declară colonelul Case (şi se arătă întru totul colonel când vorbi), este ca un câine sau un cal: ia parte la primejdiile stăpânului, fiindcă aşa stă în firea lucrurilor. Eu mă refeream la femei, la copii şi la bărbaţii care nu bănuiesc ce-i aşteaptă. Sunt hotărât să nu mă aşez la masa nimănui, să nu calc pragul nimănui, nici poftit, nici nepoftit. Oricine vine pe la mine, în deplină cunoştinţă de cauză, o să fie bine primit. Dacă o să aduci pe cineva cu tine, o să mă bizui pe faptul că l-ai prevenit înainte. Însă eu n-am de gând să deranjez pe nimeni cu vizita mea.

— Şi atunci cum o să vizitezi proprietăţile pe care am venit să ţi le arăt? m-am interesat eu.

— Afacerile, zise colonelul Case, sunt altă poveste. Când oamenii îşi propun să facă afaceri îşi asumă toate riscurile, oricare ar fi acelea. Ţi-e teamă să-ţi asumi riscul de a mă lua cu tine în cabrioleta aceea a ta?

— Nici cât negru sub unghie, negai eu. Eşti gata să-i expui pe locuitorii din Brexington la aceste primejdii, pe care ai bătut monedă cu atâta elocvenţă şi de care eu, unul, tot nu m-am prins?

Colonelul Case mă ţintui cu o privire glacială. Avea, până în vârful unghiilor, înfăţişarea unui militar obişnuit să domine totul în jur, să ordone şi să fie ascultat, nerăbdând nici o opoziţie, gata să ia foc pentru orice fleac, dacă arătai

cumva că te îndoieşti de spusele sale.

— Radford, zise el, rar şi apăsat, sunt gata să îndur orice chinuri, doar ca să nu-i fac rău cuiva, dar n-am de gând să mă fac de râs, încercând lucruri imposibile.

— Înţeleg, încheiai eu. Hai să mergem!

III

În timp ce ne îndreptam spre oraş, zise:

— Mă simt de parcă m-aş întoarce pe pământ de pe lumea cealaltă. E ca într-un vis. Unele străzi sunt exact cum au fost, numai chipurile îmi sunt necunoscute. Aproape că mă aştept să văd stafiile celor de-acum treizeci de ani.

I-am răspuns ceva destul de vag şi, în timp ce mergeam la trap uşor, am vorbit despre proprietarii, neschimbaţi sau cei noi, ai caselor pe lângă care treceam. Atunci, l-am simţit făcând o mişcare bruscă pe lângă mine şi mi-am întors privirile spre el. Nu putea deveni mai palid decât era, totuşi se petrecuse o schimbare pe chipul său.

— Chiar văd stafii, zise el tărăgănat şi în şoaptă.

Îi urmării privirea, aţintită undeva dincolo de mine. Ne apropiaserăm de casa familiei Kenton şi eram cam în dreptul ei. Casa avea un portic clasic, de modă veche, cu patru coloane albe. În vârful scării, între cele două coloane de la mijloc, stătea Mary Kenton, îmbrăcată toată în roz şi cu un trandafir prins în părul ei negru ca abanosul. Se uita stăruitor spre noi, dar nu la mine. Case rămăsese şi el cu ochii ţintă la ea.

— Mary Kenton este mama ei întreagă, zisei eu.

— Adevărat, întreagă, şopti el, nedezlipindu-şi ochii de la ea.

Fata continua să se uite la noi. De bună seamă că ştia pe cine am în cabrioletă. Caii mei înaintau la trap uşor şi, când ajunserăm chiar în dreptul ei, fata ne făcu semn cu mâna.

— Bine-ai venit acasă, vere Cassius! strigă ea voioasă.

Colonelul Case îşi flutură pălăria şi se înclină, dar nu zise nimic.

Conacul Shelby nu se potrivea cerinţelor colonelului Case. Ce voia el, zicea, era o casă la marginea oraşului. Iar când puse ochii pe una, o şi cumpără fără întârziere. Dărâmă toate acareturile, smulse toate boschetele de prin curte şi ciunti copacii, astfel încât nici o ramură de la poale să nu atârne la mai puţin de zece picioare de pământ – în sus, nu se atinse de coroanele lor, înalte şi bogat revărsate, care aproape se întrepătrundeau. Casa fu practic reconstruită. Veranda care o înconjura fu demolată şi înlocuită cu una mult mai largă, însă numai în partea din faţă, unde se afla şi intrarea, singura intrare pe care o păstră. Căci a zidit uşa din spate, care dădea în bucătărie, şi intrarea laterală dinspre grajduri, croind în loc o alee circulară, care pornea de la cea din faţa intrării şi înconjura casa.

În afară de poarta pentru trăsuri, cu doi stâlpi de piatră şi, alături, cu o poartă mai mică, pentru cei care veneau pe jos, întreaga curte fu împrejmuită cu un gard cum nu se mai văzuse niciodată în Brexington. Stâlpii erau în formă de T, din cilindri de oţel, şi se ridicau până la opt picioare deasupra solului, îngropaţi până la şase picioare în pământ şi fixaţi în beton vârtos. De stâlpi fusese prinsă în nituri o plasă continuă, de patru picioare înălţime, cu ochiuri pătrate, nu mai mari de şase inci în partea superioară şi doi inci la bază, îngropată de o palmă în pământ şi fixată cu coliere metalice dese de o ţeavă de petrol, care se întindea de la un stâlp la altul şi era nituită de ei. Dincolo de acest gard de plasă, spre interior, de jos şi până în vârful stâlpilor, erau întinse douăzeci de fire de sârmă ghimpată groasă, sârmele de sus la şase inci distanţă una de alta, iar cele de la bază mai apropiate. Dincolo de gardul de sârmă plantase un gard viu. Cum lăstarii acestuia erau groşi şi viguroşi, când sosiseră de la cel care se ocupa cu puieţii, în scurtă vreme, gardul deveni des şi rezistent – îl ţineau tuns la trei picioare înălţime. Case renunţase la brazdele de flori şi, de la casă la drum şi de la drum la gard, avu curând întregul teren acoperit cu un

gazon bine întreţinut.

În spatele casei construise două acareturi: într-un colţ, un mic şopron pentru trăsuri şi un grajd, care puteau adăposti două trăsuri şi trei cai, iar, în celălalt colţ, o clădire aproape cât grajdul de mare, jumătate magazie de lemne, jumătate coteţ de găini.

Într-una din zile, urmărindu-i pe tâmplari la lucru şi privind „minunea înfăptuită în nouă zile” a gardului, câţiva negri comentau şi râdeau. În timp ce treceam pe lângă ei, l-am auzit pe unul zicând:

— Stăpânu’ Case sigur n-o să mai piarză nici o ouătoare peste coperiş. Musai că-s găini grozav de bune, alea de-o să le crească el. Bag mâna-n foc că se dă-n vânt după găini. Zău c-a scos din teşcherea şi-a cheltuit o groază de bani pă gardu’ lui!

Interiorul casei a fost zugrăvit simplu şi mobilat cu zgârcenie. Chiar în ziua în care a fost gata de locuit, colonelul s-a mutat în ea şi a încetat cu viaţa de campanie. În afară de Cato, un negru bătrân, pe nume Samson, îndeplinea rolul de bucătar, şi altul, pe nume Pompei, pe cel de majordom. Aceştia trei alcătuiau toată servitorimea casei. Jeff şedea într-o odaie deasupra şopronului trăsurilor.

Înainte ca reşedinţa lui să fie gata, pe când încă mai stătea la cort, Case a cumpărat conacul Shelby.

— E neapărat nevoie, când eşti vărul cuiva, a motivat el.

A mai cumpărat şi două ferme alăturate, alcătuind astfel o proprietate de peste o mie de acri. Pe aceasta se apucă s-o doteze ca pe o fermă în toată regula, angajându-şi un administrator capabil, rearanjând casa cea mare pentru el şi celelalte două mai mici pentru ajutoarele sale, supraveghetorul şi fermierul, dărâmând toate acareturile vechi şi ridicând hambare şi grajduri, cu cea mai mare largheţe cu putinţă. A cumpărat mai multe iepe pur-sânge şi a creat o crescătorie la scară largă.

Cam la vreo două mile depărtare de oraş, pe drumul care trecea prin faţa casei sale şi la aproape jumătatea

distanţei până la conacul Shelby, a cumpărat o mică fermă neproductivă, de vreo patru acri. Pământul acesta l-a împrejmuit cu un gard şi l-a sădit cu iarbă, cu excepţia unei fâşii, destinate a fi grădină de zarzavat, din apropiere de casa pe care a făcut-o confortabilă şi în care a instalat o pereche de negri în vârstă, ca îngrijitori. Bătrânul fusese, odinioară, în slujba tatălui colonelului şi se numea Erastus Everett. Toate celelalte coşmelii le dărâmase, mai puţin o încăpătoare şură pentru fân, aflată pe un dâmb, aproape în mijlocul curţii celei mari. Acesteia îi construi un acoperiş nou, îi repară lemnăria, ba îi dădu şi două straturi de vopsea răşinoasă, verde ca muşchiul pe acoperiş şi de culoarea iederei cenuşii pe laturi. Înăuntru, stivui vreo sută cincizeci de steri de lemn moale de pin. Lângă casă fu ridicat un grajd micuţ, adăpost pentru cei doi catâri pe care Case îi îngăduise moşului Rastus să-i aibă.

Pe lângă acestea, a mai construit o mulţime de cuşti joase, care se deschideau în nişte ţarcuri din plasă de sârmă. În scurt timp, ţarcurile acestea forfoteau de câini, nu din cei de rasă, ci numai corcituri de curte. Nu vedeai unul mai mititel, ci doar mari şi foarte mari. Moş Rastus cutreiera tot ţinutul cu greoaia lui căruţă cu coviltir, trasă de catâri. Oriunde găsea vreun câine absolut de prisos, dar cât de cât mare, îl cumpăra, dacă-l putea obţine ieftin, şi-l aducea acasă, punându-l laolaltă cu ceilalţi. Mai înainte de a se împlini anul, moş Rastus avea mai mult de o sută de jigodii nefolositoare de hrănit şi întreţinut.

Colonelul Case nu era omul căruia să-i poată pună cineva, cu atât mai puţin un străin, vreo întrebare directă şi nepoftită. Moş Rastus era mai uşor abordabil. Dar curioşii nu se alegeau cu prea multe informaţii de la el.

— Stăpânu’ Cash nu vorbit mie pentru ce ţine el toţi dulăii ăştia. Nu vorbit nimic. Spus atât să cumpăr la ei, spus atât să hrănesc la ei. Eu cumpărat la ei şi hrănit la ei.

Odată ce se stabili la casa lui, Case începu să ducă o viaţă extrem de regulată. Se trezea devreme, lua un mic dejun modest şi, indiferent pe ce vreme, se suia în trăsură şi pleca la conacul Shelby. Nu călărea niciodată înainte de

prânz. Acasă la el avea un loc amenajat cu ţinte pentru tras cu pistolul şi unul pentru tras cu puşca. Petrecea aproape o oră în fiecare dimineaţă cu exerciţii de tir. Nu împuşca niciodată vietăţi, ci trăgea numai în ţinte fixe, ţinte mobile şi talere, cu ambele sale puşti ghintuite şi cu revolverele. Întotdeauna căra după el cele două puşti ghintuite, pe care le aducea înapoi când termina. În mai multe rânduri, când s-a întâmplat să-l însoţesc, l-am văzut cum trage.

Prima oară am fost mai curând surprins. Golea butoiaşul unui revolver, apoi trăgea vreo cincizeci de focuri cu el, după care îl curăţa, îi punea la loc cele şase cartuşe care fuseseră iniţial în el şi îl vâra în tocul de la şold. Apoi făcea acelaşi lucru şi cu celălalt revolver. Apoi, după acelaşi ritual, golea încărcătorul uneia dintre puştile ghintuite, trăgea vreo cincizeci de focuri cu ea, o curăţa şi o reîncărca, punând la loc cartuşele originale. La fel şi cu a doua puşcă.

L-am întrebat de ce făcea aşa.

— Cartuşele cu care umblu, zise el, sunt încărcate cu gloanţe de argint. Nu-mi permit să risipesc în vânt două sau trei livre de argint, zilnic. Plumbul îmi păstrează mâna în formă la fel de bine ca şi argintul, iar gloanţele de argint sunt întotdeauna pregătite pentru vreo urgenţă.

M-am gândit că probabil tot pentru astfel de urgenţe imaginare purta mereu şi centironul acela al lui şi îşi ţinea întotdeauna la îndemână cele două puşti ghintuite.

După exerciţiile de tir, stătea de vorbă cu administratorul, îşi vizita moşia, vorbea despre animalele pe care le creştea la fermă sau urmărea jocheii călărindu-şi caii, vreo oră sau două. Cam o dată pe săptămână, pe drumul de întoarcere în oraş, oprea să inspecteze cum stăteau treburile la moş Rastus şi să mai afle ce făcuse. Masa de prânz, servită devreme, era aproape la fel de cumpătată ca şi micul dejun. După prânz, se culca pentru vreun ceas sau mai mult. Mai târziu, făcea o lungă plimbare călare, rareori pe la conacul Shelby. Întotdeauna, atât la plecare cât şi la întoarcere, trecea prin faţa casei

judecătorului Kenton. La început, ora când pornea să călărească varia. Nu după multe zile, reuşise să-şi potrivească în aşa fel momentul plecării, încât trecea prin faţa casei lui Kenton tocmai când Mary era foarte posibil să se afle la fereastră şi se întorcea acasă tocmai când era foarte posibil ca ea să fie sub portic. După o vreme, ea era negreşit la fereastră, când trecea el la ducere, şi negreşit sub portic, când trecea la întoarcere, iar plecările şi venirile lui începuseră să se desfăşoare cu precizie de ceas. Când ea stătea la fereastră, nici unul dintre ei nu dădea vreun semn că s-ar fi zărit, însă, când se afla sub portic, îşi flutura mâna spre el, iar el îşi flutura pălăria în direcţia ei.

În pragul serii, vara, sau după ce se aprindeau lămpile, iarna, el se aşeza să cineze în voie. Pentru el părea să nu conteze niciodată cât de devreme sau cât de târziu se ducea la culcare şi dacă se ducea ori nu. Era în stare să stea şi toată noaptea la cărţi, dacă jocul era deosebit de interesant. Totuşi, nu-şi făcea un obicei din a-şi pierde nopţile. Era un jucător de cărţi împătimit, dar partidele de la el de acasă se încheiau, de regulă, înainte de miezul nopţii şi, adesea, chiar mai devreme. Putea să bea toată noaptea, umplându-şi paharul de patru degete, de fiecare dată, şi golind mai multe la rând, fără să se îmbete. Dar asta i se întâmpla foarte rar. De obicei, bea cât poftea după cină, însă nu se vedea nici urmă de beţie la el. Băuturile pe care le avea erau dintre cele mai bune şi întotdeauna servite din belşug. Ţigările erau de aceeaşi calitate ca şi băuturile şi oferite cu aceeaşi generozitate. Vinurile de la masă erau neîntrecute şi foarte variate. Mesele înseşi erau greu de concurat. Moş Samson era un expert la făcut piaţa şi un bucătar de toată lauda. Pompey era un majordom ideal. Amândoi păreau întotdeauna gata să servească masa fără întârziere, fie numai pentru stăpânul lor, fie pentru o duzină de alţi invitaţi, fără nici un semn de efort sau derută. Cum Case invita cu plăcere la masa lui sau la un joc de cărţi pe oricine se întâmpla să treacă pe la el, nu ducea lipsă de oaspeţi. Toţi burlacii din

Brexington se adunau la el acasă, ca un lucru foarte firesc. Capii familiilor din oraş erau contrariaţi. Unul după altul, îl invitaseră şi pe el în casele lor. Refuzurile colonelului erau politicoase, dar ferme: pentru explicaţii în plus, îi trimitea la mine. Cei mai mulţi înghiţeau expunerea pe care le-o ofeream, mult atenuată, a principiilor şi deciziilor lui şi se resemnau cu ospitalitatea pe care el ţinea doar s-o acorde. Vreo câţiva, însă, au protestat şi au încercat să-i forţeze mâna cu tot dinadinsul. În special judecătorul Kenton, care declară că nu admite refuzuri. Când, în cele din urmă, se convinse că vărul Case nu avea să dea curs nici unei invitaţii, îşi trâmbiţă hotărârea de a nu mai călca pragul casei colonelului, până când nu avea să primească, pentru cele câteva vizite ale sale, un semn de recunoaştere, aşa cum se cuvenea, printr-o vizită a colonelului acasă la el. Prin urmare, legăturile dintre el şi Case se întrerupseră. Judecătorul Kenton, totuşi, fu singurul care îşi păstră neclintit această atitudine formalistă. Toţi ceilalţi continuau să vină în casa lui Case şi primeau să stea la masa lui. Casa lui, într-adevăr, deveni un soi de club neoficial pentru cei mai simpatici oameni din oraş şi din împrejurimi. Şi nu neapărat confortul fizic sau atracţiile materiale îi strângea acolo, cât farmecul de netăgăduit al gazdei. Chiar şi în perioada în care locuise la cort, mai înainte de a fi casa gata de locuit, se împrietenise, după rangul fiecăruia, cu toţi oamenii din Brexington şi din împrejurimi, albi sau negri. Toată lumea îl cunoştea, toată lumea îl aprecia, toată lumea se perinda prin casa lui.

IV

Case era, într-adevăr, omul despre care se vorbea cel mai mult în colţul nostru de lume. Unii ziceau că-i sărit, stăruind, cu deosebire, asupra crescătoriei sale de câini, cum o numea el, şi asupra nelipsitului său centiron din piele de porc, cu cele două revolvere din tocuri, fără de care nimeni nu-l văzuse umblând vreodată, la indiferent ce oră a zilei. Era greu, chiar şi pentru cei mai înflăcăraţi partizani ai lui, să găsească un motiv cât de cât plauzibil

pentru care el ar fi trebuit să cheltuiască cu o fermă pentru întreţinerea unei haite de aproape două sute de câini fără nici o valoare. Tocmai lipsa lor de însemnătate era principalul criteriu după care îi cumpăra moş Rastus. Adeseori refuza un câine lăudat pentru vreo calitate cât de mică.

— Nu, dom'le, răspundea el atunci, fiin'că ăsta câine nu-i destul de ne-nsemnat. Stăpânu' Cash bătut la cap eu să nu cumpăr câine, dac' nu-i sigur că nu-i bun de nic. Musai să nu fie buni de nic. Eu nu cumpăr la ei, numa' dac' ei nu-s ioc de folos la propritaru' lor.

Şi era aproape tot atât de greu să-i găseşti o justificare pentru faptul că purta perechea de pistoale la brâu, chiar şi la ţinuta de seară – fiindcă se gătea pentru cină cu meticulozitatea unui englez în mijlocul junglei, se gătea ori de câte ori se aşeza la masă, ba încă purta hainele acelea cu atâta naturaleţe şi lipsă de ostentaţie, încât, pe lângă nepotrivitul centiron, şi prin aceasta îi făcea să se simtă stingheriţi pe cei pe care îi invita pe la el, indiferent ce haine se întâmpla să poarte aceştia. Admiratorii lui făceau referire la acest lucru ca la un soi de ispravă deosebită, ceva de care numai un om perfect sănătos mintal şi de un rafinament rar întâlnit putea fi capabil. Citau, în sprijinul acestei opinii, spiritul său luminat în privinţa afacerilor, judecata sa de excepţie în problemele referitoare la proprietate, cunoştinţele sale în materie de cai de rasă, de călărie, priceperea şi nemaipomenita sa bună dispoziţie la jocul de cărţi, ca pe tot atâtea dovezi despre incontestabila sa luciditate. Admiteau că avea şi vreo două ciudăţenii, însă i le minimalizau, socotindu-le excentricităţi neglijabile. Erau gata să-i aducă oricâte cuvinte de laudă pentru farmecul său personal – iar la acest punct toată lumea era într-adevăr de acord. Să-ţi atragi numeroşi vizitatori, oferindu-le câte o masă bună, băuturi fine şi nesfârşite partide de cărţi era un lucru simplu. Să-i faci pe oaspeţi să se simtă foarte bine şi să le întreţii buna dispoziţie ore în şir, prin simpla conversaţie purtată în timp ce se stătea pe verandă, nu era puţin lucru şi devenea

de o sută de ori mai demn de apreciat, în condiţiile în care gazda le flutura tot timpul pe sub nas paturile revolverelor sale, şi ţinea întotdeauna puştile ghintuite rezemate, de o parte şi de alta, de tocul uşii de la intrare. Încordarea aceasta, faptul că era veşnic pregătit pentru un atac iminent, ar fi putut lesne să-i înfricoşeze şi să-i împrăştie care-ncotro pe toţi, lăsându-l astfel pe Case singur cuc. Nici vorbă, însă, de aşa ceva! La început, i-a fost trecută sub tăcere, apoi acceptată tacit şi, în cele din urmă, ignorată cu totul. Odată cu aceasta, îi fu ignorată şi neobişnuita înfăţişare. Pe mine unul mă nedumerise profund şi, după ce îmi storsesem creierii îndelung, descoperisem de ce anume îmi amintea – şi am mai găsit şi pe alţii de aceeaşi părere cu mine, în această privinţă. Avea paloarea pe care o poţi zări, o fracţiune de secundă, pe chipul oricărui bărbat puternic şi sănătos când, brusc speriat, surprins sau îngrozit, sângele îi piere din obraz. Sub influenţa unei astfel de tulburări neaşteptate, faţa unei persoane normale poate afişa, pentru câteva clipe, acea culoare care pe obrazul lui Case sălăşluia ca urma războiului pe o platoşă, cenuşiu-pământie şi înspăimântătoare. Totuşi nu stârnea nici urmă de tristeţe tovarăşilor săi. Iar el nu doar că nu strica prin nimic buna dispoziţie, ci răspândea un aer de veselie şi de caldă prietenie.

Şi izbutea asta nu numai în pofida etern vizibilelor sale arme şi a înfăţişării sale nepământeşti şi înfiorătoare, dar şi în pofida modului său de a privi, straniu şi intimidam. Mai văzusem o dată ceva asemănător, la un grănicer care ştia că singura sa şansă de a-i supravieţui inamicului era să apese pe trăgaci înaintea lui şi care aştepta clipa hotărâtoare în orice moment. Observasem, apoi, în mai multe oraşe de frontieră, ochii unui astfel de individ cum întâi măsurau fiecare persoană ce se apropia cu o privire scurtă şi suspicioasă, iar apoi nesiguranţa lor dureroasă se topea numaidecât într-o uşurare de moment. Aşa era şi privirea cu care Case mă întâmpina de fiecare dată. Avea în ea şi şovăială, şi îndoială, şi aparent un început de

îngrijorare semiconştientă. Ca şi cum omul şi-ar fi zis, în sinea lui: „Acela e Radford? Seamănă cu el. Dacă e Radford, e-n regulă. Dar, în definitiv, este într-adevăr Radford?”

Cu timpul, m-am obişnuit să mă scruteze fulgerător ori de câte ori dădea cu ochii de mine. Şi ceilalţi prieteni ai săi se obişnuiră, treptat, cu aceasta. Însă, între noi, era un subiect de interminabile discuţii. Ochii lui aveau un inexplicabil efect asupra tuturor. Şi, ceea ce contribuia nu puţin la adâncirea misterului, era faptul că arunca privirea aceasta nu doar bărbaţilor, dar şi femeilor, copiilor, animalelor, păsărilor, ba chiar şi insectelor. Se uita la un măcăleandru sau la un fluture cu aceeaşi străfulgerare de interes de o clipă cu care se uita şi la un cal sau la un om. Iar ochii lui păreau să-l ţină la curent cu toate lucrurile în mişcare din faţa, din spatele şi de deasupra lui. Părea că nici o făptură înzestrată cu viaţă, care intra în raza sa vizuală, nu-i scăpa observaţiei.

Beverly remarcase:

— Case se teme de ceva, se uită întotdeauna după ceva. Dar după ce dracu’? Se poartă de parcă nici el nu ştie la ce să se aştepte şi suspectează totul.

Dr. Boone zicea:

— Case se poartă cumva de parcă ar fi suferit o deziluzie sau o persecuţie. Însă, în mod vădit, îi lipsesc cele mai multe dintre simptomele obişnuite în astfel de cazuri. Sunt la fel de nedumerit ca voi toţi.

Efectul asupra celor străini de această stranie calitate a privirii lui Case era, fără discuţie, neplăcut. Totuşi, până şi simplele sale cunoştinţe se obişnuiră, curând, cu aceasta, iar prietenii mai apropiaţi încetară şi să i-o mai bage de seamă. Farmecul său personal o făcea să pară fără importanţă. Noapte de noapte, salonul său pentru jocul de cărţi devenea scena veseliei nepăsătoare. La masa lui se adunau cei mai buni companioni pe care ţi i-ai fi putut dori din tot ce oferea provincia noastră. Seară de seară, bunii săi prieteni se instalau confortabil în fotoliile de răchită de pe spaţioasa sa verandă, cu măsuţe turceşti, încărcate cu

carafe şi ţigări, aşezate printre ele – colonelul Case fiind inima şi sufletul întregului grup.

Vorbea cu uşurinţă şi vorbea bine. Nu era uşor, totuşi, să-l provoci să povestească despre ţările pe care le văzuse, dar, odată ce începea, istorisirile sale despre Egipt şi Abisinia, despre Persia şi Birmania, despre Siam şi China erau întotdeauna captivante. Foarte rar, aproape niciodată, pomenea despre experienţele sale personale. În general, spunea că auzise de la alţii relatările pe care el doar ni le repeta, chiar şi atunci când, după cum povestea, bănuiam că ar fi luat şi el parte la evenimentele acelea.

Era cu neputinţă să-l faci să precizeze vreo dată şi aproape la fel de greu să scoţi de la el numele exact al vreunei localităţi. Dădea detalii minuţioase despre întâmplări şi obiceiuri, dar îţi servea doar generalităţi în ceea ce privea locul şi momentul. Se arăta, mai ales, un foarte bun cunoscător într-ale superstiţiilor şi credinţelor locale.

Ne spunea nenumărate poveşti, toate foarte interesante, despre crocodilii şi mangustele din Egipt, despre gazelele şi antilopele din Persia, despre elefanţii şi tigrii din Birmania, despre cerbii şi maimuţele din Siam, despre viezurii şi vulpile din China şi despre vrăjitorii şi vracii de pretutindeni. Iar despre aceste două specimene din urmă vorbea cu tot atâta naturaleţe ca despre oricare dintre celelalte.

Povestea legende despre rivalităţile diverşilor înţelepţi şi sfinţi chinezi cu magicienii şi vrăjitorii; despre răutatea şi perfidia acestor haini practicanţi ai ştiinţelor oculte; despre un soi de al şaselea simţ pe care şi-l cultivau învăţaţii, duşmanii lor, care-i făcea în stare să simtă venirea sau prezenţa unui vrăjitor, indiferent sub ce formă se deghiza acesta, chiar dacă ar fi avut puterea de a se face nevăzut.

Mai multe anecdote legendare aveau ca subiect această invizibilitate a duşmanilor malefici şi această preştiinţă a victimelor vizate.

Una era despre un om sfânt, despre care se zicea că ar fi

trăit în Singan Fu, cam pe timpul cruciadelor. Acesta, ştiind că era ameninţat cu răzbunarea unui vrăjitor, s-a înarmat cu o sabie făurită în întregime din argint, căci trupul unui vrăjitor este considerat invulnerabil la metalele mai puţin nobile. În plus, avea la îndemână şi o grămadă de cenuşă a unui arbore sacru.

Pe când stătea el cufundat în meditaţie, a simţit prezenţa vrăjmaşă. A înşfăcat sabia de argint, şi-a luat poziţia de apărare şi a strigat, după un semnal convenit dinainte. Auzindu-l, servitorii săi au ferecat toate uşile casei şi au dat fuga la el, cu lădiţele cu cenuşă sacră. Presărând-o pe podea, au putut vedea întipărite urmele paşilor vrăjitorului. Atunci, unul dintre servitori, după cum îl învăţase stăpânul său, a adus o găină vie. Tăindu-i capul, a scuturat prin aer gâtul din care ţâşnea sângele, în direcţia urmelor de paşi. Potrivit credinţei chinezilor, sângele păsărilor are însuşirea magică de a da de gol pe oricine s-ar face nevăzut printr-un farmec. Şi, într-adevăr, acolo unde stropii de sânge au căzut pe vrăjitor, au rămas vizibili şi aşa au ieşit la iveală nişte ochi şi obraji mânjiţi de sânge. Repezindu-se cu sabia de argint asupra acestui duşman dezvăluit, înţeleptul l-a tăiat în două, după care, cât s-a putut de repede, leşul a fost ars şi prefăcut în cenuşă. Acesta era sfârşitul invariabil al tuturor poveştilor sale de acest soi.

Case găsea o mare plăcere să spună astfel de poveşti, dar, dincolo de înclinaţia sa către supranatural şi ocult, către basmele, fie şi de adormit copiii, din ţinuturile îndepărtate, conversaţia sa nu arăta, în general, nici un semn de bizarerie sau excentricitate. Numai o dată sau de două ori ne-a surprins. Câţiva vizitatori din oraş se aflau printre cei strânşi pe veranda sa şi s-au apucat să vorbească despre trăsăturile contrastante dintre nordişti şi sudişti. Inevitabil, discuţia a degenerat într-o enumerare caustică şi meschină a tuturor punctelor slabe din fiecare tabără şi într-o reînnoire a vechilor pricini de dispreţ reciproc. Cei din Alabama, care conduceau una din părţile aflate în altercaţie, perorau despre josnicia obligatorie şi

moştenită a descendenţilor celor care au ars pe rug vrăjitoarele din Salem. Case ascultase până atunci în tăcere. Deodată vorbi răspicat, cu o francheţe aproape grosolană, tranşantă, neobişnuită la el.

— Vrăjitoarele, declară, se cuvine să fie arse pe rug întotdeauna şi pretutindeni.

Cu toţii am rămas câteva clipe amuţiţi de uimire.

Apoi, unul dintre cei din Alabama rupse tăcerea:

— Credeţi în vrăjitoare, domnule? întrebă el.

— Cred, răspunse Case cu tărie.

— Aţi fost vreodată vrăjit? se interesă cel din Alabama, un tânăr mai curând necopt şi agresiv dogmatic.

— Dumneata crezi în holera asiatică? îl întrebă Case, la rândul său.

— Desigur, domnule, confirmă tânărul venit din Alabama.

— Aţi avut-o vreodată? îl întrebă Case, cu înţeles.

— Nu, recunoscu tânărul din Alabama. Nu, niciodată, domnule.

— Aţi avut vreodată friguri galbene? îl mai întrebă Case.

— Niciodată, domnule, mulţumesc lui Dumnezeu, răspunse tânărul din Alabama cu însufleţire.

— Totuşi, pun rămăşag, îl încolţi nemilos Case, că dumneata ai fi printre cei dintâi care ai apăra cu arma în mână, o carantină, în cazul izbucnirii unei epidemii, chiar şi la o sută de mile distanţă de casa dumitale. N-ai avut niciodată aşa ceva, dar crezi în molimele acestea cu fiecare fibră a dumitale. Ei, exact aşa se întâmplă şi cu mine. N-am căzut niciodată în puterea vreunei vrăji, dar cred în vrăjitorie. Credinţa în vrăjitorie este aidoma credinţei în oricare dintre religiile cunoscute, nu-i un subiect pe care să-l combaţi sau să-l susţii, ci o obişnuinţă a gândirii. Eu n-o pun în discuţie, dar nu şovăi să-i recunosc existenţa. Vrăjitoria este ca lepra – amândouă se întind printre popoare, fără deosebire, amândouă dispar în faţa unei măsuri neînduplecate. Groaza strămoşilor noştri de amândouă le-a desfiinţat din Europa şi le-a împiedicat să se afirme în ţara aceasta. Amândouă există şi înfloresc prin

alte colţuri ale lumii, deopotrivă cu alte lucruri la care nici n-am visat vreodată, în mijlocul unor mentalităţi îngăduitoare. Cum lepra poate fi stăvilită numai prin izolare, singurul lucru care pune capăt vrăjitoriei este focul – focul, domnule!

Cu acestea, discuţia se încheie. Nimeni nu mai zise vreun cuvânt referitor la acest subiect. Însă el avea să dea naştere unei noi runde de dezbateri pe marginea stării mentale a lui Case, care aveau să se poarte mai multe zile la rând, peste tot, mai puţin acasă la colonel, şi la care aveau să se spună tot ce se putea spune despre izolarea în care trăia, despre câinii pe care îi creştea, despre revolverele la vedere şi despre centironul din piele de porc.

V

Toamna blândă se prelungi până târziu. Zilele erau scurte şi după-amiezile răcoroase. Vremea nu mai îngăduia şezătorile de seară pe veranda lui Case. Nu-i mai îngăduia nici lui Mary Kenton să stea în balansoarul ei, între coloanele din stânga ale porticului mare şi alb. Totuşi era deopotrivă lesne de remarcat şi remarcat ca atare faptul că niciodată nu se întâmpla ca ea să nu iasă sub portic, indiferent de vreme, în fiecare după-amiază şi că, în amurg sau seara târziu, fluturarea ei de mână şi largul gest cu pălăria cu boruri căzute, cu care îi răspundea bărbatul călare, continuau neîntrerupt.

Grupul de tovarăşi ai lui Case, prieteni şi profitori, se strângea de acum mai mult în jurul generosului foc de lemne din încăpătoarea sa sufragerie, când nu în salonul pentru jocul de cărţi, în cel cu biliardul sau la masă. Şi eu făceam parte dintre obişnuiţii casei şi îmi petreceam timpul acolo cu neştirbită încântare. Când luam şi masa la el, Case stătea în capul mesei, iar eu, de obicei, ocupam celălalt capăt, din faţa lui. Uşa dinspre hol a sufrageriei era chiar lângă mine, pe dreapta.

Astfel stăteam şi într-o seară de la începutul lui decembrie, aşezat în celălalt capăt al mesei. Vremea

fusese deosebit de rece vreo câteva zile, cu cer senin şi totul era uscat. Numai că, în seara aceea, se încălzise pe neaşteptate. Ne aşezaserăm la masă devreme şi încă nu bătuse de şapte când Pompei începu să ne servească ţigările. Nici unul nu şi-o aprinsese încă pe a lui. Cineva îl întrebă ceva pe Case şi toată masa asculta, pândindu-i răspunsul. Eu, ca şi restul, mă uitam la el. Ceea ce urmă se petrecu în a zecea, în a suta parte din timpul cât îmi ia să povestesc, atât de repede încât, în afară de Case, nimeni n-a avut timp nici să clipească.

Ochii lui Case erau îndreptaţi către cel care-i pusese întrebarea. Eu n-am văzut când s-a deschis uşa, dar i-am văzut privirea întorcându-se spre uşă, i-am văzut expresia obişnuită de îndoială şi surpriză. Numai că, în loc ca fulgerul scrutător al ochilor lui să se îmblânzească, prefăcându-se în uşurare şi nepăsare, se ascuţi numaidecât în hotărâre. I-am văzut mâna îndreptându-se spre tocul revolverului, am văzut revolverul sărind din toc, l-am văzut schimbat la faţă şi am auzit exclamaţia lui explozivă:

— Dumnezeule mare, este! şi am văzut gura pistolului săltând în sus, în timp ce detunătura ne spărgea timpanele, apoi, prin fum, l-am văzut împingându-şi scaunul înapoi şi sărind în picioare.

Noi, ceilalţi, eram prea năuciţi ca să-ncercăm să ne ridicăm. Ca şi mine, toţi se întoarseră către uşă.

În prag stătea Mary Kenton, îmbrăcată în roz din cap până-n picioare, cu o mantie roz de mătase, care-i lăsa dezgoliţi pe jumătate umerii săi albi, cu un singur şirag de coral pal în jurul gâtului său subţire şi cu o fundă roz prinsă în părul ei lucios. Stătea liniştită de parcă nu se întâmplase nimic, cu braţele ascunse în pelerina pe care o ţinea de margini, pe dedesubt, cu mâna dreaptă, ca să stea închisă. Inelele îi scânteiau pe degete, în vreme ce pieptul îi strălucea orbitor în decolteul corsajului.

— Vere Cassius, zise ea, dar spectaculos mod mai ai de a-ţi întâmpina vizitatorii nepoftiţi!

— Dumnezeule, Mary! zise el. Eşti chiar tu. Mi-am dat seama la ţanc că tu erai.

— Bineînţeles că sunt chiar eu, replică ea. Cine sau ce credeai că sunt de fapt?

— Nu tu, răspunse el răguşit. Nu tu.

Vocea lui se frânse.

— Ei, acuma ştii că sunt chiar eu, zise ea tranşant, şi ai putea cel puţin să-mi oferi un scaun.

La aceste cuvinte, vraja uluirii noastre se destrămă şi cu toţii sărirăm în picioare.

Ea se aşeză, liniştită, în dreapta şemineului.

— Am auzit că vinul tău de Porto este excelent, zise ea râzând. Mai înainte să apuce Case să-i întindă paharul, ea se clătină puţin, în scaunul ei, însă îşi reveni de la prima înghiţitură.

— Nu mă aşteptam, zise ea, la o asemenea primire.

Noi stăteam în picioare, pe lângă ea, într-o tăcere îngrozită.

— Fii bun şi roagă-i pe oaspeţii tăi să ia loc, vere Cassius, îi ceru ea. N-am vrut să vă stric buna dispoziţie.

Ne-am aşezat la locurile noastre, însă cei de la masă care veneau în dreptul ei se întoarseră către şemineu, unde Case rămăsese în picioare, în faţa fetei.

— Îţi datorez o explicaţie, zise ea volubilă. Milly Wilberforce stă la mine şi a pus rămăşag cu mine pe o sticlă de Maillard că n-o să am curajul să te vizitez. Pentru că niciodată n-am mai pus vreun pariu, pentru că era timp frumos afară şi pentru că se ştie că toţi oaspeţii tăi sunt cavaleri desăvârşiţi, m-am gândit că o vizită scurtă n-o să strice nimănui.

— Şi n-a stricat, într-adevăr, zise Case cu însufleţire, dar era cât pe-aci. Acum, îmi dai voie să te conduc până acasă? Judecătorul o să-şi facă griji pentru tine.

— Tata nu ştie că sunt aici, bineînţeles, zise ea. Când o să afle, o să-l împac eu. Dacă tu nu vii niciodată să mă vezi, cel puţin am venit eu o dată să te văd.

Case îi ţinu uşa deschisă ca să treacă, o închise în urma lui şi ne lăsă singuri, holbându-ne la gaura făcută de glonţ în lemnul uşii.

Într-o dimineaţă din primăvara următoare, Case mă conducea cu brişca de la conacul Shelby spre oraş, când, la nici o sută de paşi înaintea noastră, cabrioleta lui Mary Kenton se înfipse deodată ca săgeata pe drum, ieşind de pe o uliţă laterală. Când să întoarcă, iapa, cabrioleta şi tot ce era în ea se răsturnară pe-o parte, cu un trosnet îngrozitor. Mary se pare că sărise în cădere, căci în clipa următoare era la botul iepei.

Case izbutise să-şi ţină focoşii bidivii şi trăsese de frâu până îi oprise în dreptul cabrioletei răsturnate, însă asta fu tot ce avu timp să facă. Am sărit din trăsură, voind să apuc caii de căpăstru, ca să-l las pe Case s-o ajute pe Mary. Ea însă mă întâmpină poruncitor.

— Vere Jack, vino să stai la capul lui Bonnie!

Am luat-o în primire pe Bonnie cum am putut şi iapa se ridică în picioare, absolut nevătămată.

— Cum naiba ai reuşit s-o faci, Mary?

Colonelul Case se mira, pentru că ea se pricepea de minune să mâne un cal.

— Se mai întâmplă, răspunse ea senină, şi mă bucur de accidentul ăsta, fiindcă mi-ai vorbit de-adevăratelea şi asta merită şi o sută de trânte.

— Bine, dar ţi-am scris, protestă el. Ţi-am scris şi ţi-am explicat.

— O singură scrisoare, strâmbă ea din nas, nemulţumită. Ar fi trebuit s-o ţii tot aşa, cap-sec ce eşti, şi poate că ţi-aş fi răspuns la a cincea sau a şasea sau chiar la a doua.

El se uită lung la ea şi nu era de mirare, căci era ameţitor de cochetă.

— Nu mă feresc deloc de Jack, să ştii, continuă ea. Jack este cavalerul meu credincios şi sprijinul meu de încredere. Ştie să-mi păstreze secretele şi face tot ce îi cer. De pildă, acuma n-o să şovăie nici o clipă, când o să-l rog să arunce harnaşamentul lui Bonnie în cabrioletă şi să meargă până în oraş călare pe ea, de dragul meu. Vezi, zâmbi ea către el, zăpăcindu-l, un alt avantaj al necazului care mi s-a întâmplat este acela că trăsurica mea e atât de stricată, că n-ai să poţi să refuzi, în mod cuviincios, să mă

conduci tu până acasă.

— Dar, Mary, protestă el, ţi-am explicat pe de-a întregul cum stau lucrurile.

— Sper că nu te-ai aşteptat să cred toate năzbâtiile alea? exclamă ea. Şi, presupunând că le-am crezut, eu tot nu văd picior de unealtă a Satanei prin preajmă şi chiar dacă întreg Malebolge[3] s-ar arăta sub ochii mei, oricum te-aş sili să mă iei cu tine.

Nu mai avu ce face şi o luă, însă, în după-amiaza aceea, ritualul lor zilnic al fluturării mâinii de sub portic şi-al ridicării pălăriei din şa fu reînceput şi continuat cu neobişnuita lor discuţie.

VI

Pe la mijlocul verii, a venit la Brexington un circ. Case şi cu mine porniserăm la o plimbare călare, chiar în după-amiaza în care sosiseră circarii; trecuserăm pe lângă corturile lor deja ridicate şi ne încrucişaserăm cu alaiul lor pe drumul spre oraş, la ieşirea din curtea unde se taxau încărcăturile venite cu trenul. Ne-am tras caii la marginea drumului şi am stat să privim procesiunea.

Am văzut cazaci şi cowboys, vaqueros mexicani şi indieni călare pe cai sălbatici. Am văzut doi elefanţi, o girafă, apoi un soi de cămile, la trecerea cărora caii noştri au început să fornăie şi să se smucească. Apoi au venit cuştile, una a maimuţelor, alta a papagalilor peruşi, cacadu şi ara, altele cu lupi, urşi şi hiene, un leu, o leoaică, un tigru şi un frumos leopard.

Case făcu o mişcare şi auzii un pocnet. M-am întors şi l-am zărit cu pistolul în mână, căruia îi ridicase deja cocoşul şi-l îndreptase către cuşca leopardului. Nu apăsă pe trăgaci, dar ţinu pistolul aţintit spre cuşcă până ce îi ieşi din bătaie. Atunci, îl vârî înapoi în toc şi se uită lung în

---

[3] Al optulea cerc din Infernul lui Dante, zugrăvit ca un puţ adânc, cu zece inele-şanţuri (bolgii), în fiecare fiind pedepsită câte o categorie de suflete păcătoase: escrocii, ipocriţii, simoniacii, vrăjitorii; majoritatea damnaţilor din Malebolge sunt suflete pierdute, care au devenit uneltele diavolului (n. tr.).

urma convoiului care înainta anevoie. Tot ce rosti fu:

— O să mă ierţi, Radford, dar am o treabă urgentă acasă.

Pe înserat, Cato veni la mine, în culmea agitaţiei.

— Stăpânu’ Cash gata ieşit minţi din cap, declară el. Sigur-sigur pierdut minţi.

Eu i-am spus să se întoarcă acasă, c-o să trec pe acolo, mai târziu.

L-am găsit pe Case în hambar împreună cu moş Rastus. Legaţi de picioarele de dinapoi, ca porcii proaspăt înjunghiaţi, atârnau vreo zece dintre cei mai mari câini pe care îi îngrijea Rastus. Aveau gâturile tăiate şi sângele fiecăruia se scurgea în câte o găleată de tablă. Rastus, cu obrazul lui de abanos acum decolorat, ca noroiul cenuşiu, ţinea un bidon mare de metal şi o perie de spălat pe jos nouă, albă.

Case mă salută ca de obicei, de parcă prezenţa mea acolo era un lucru cât se poate de firesc, iar el nu s-ar fi îndeletnicit cu vreun lucru ieşit din comun.

— Moşule, zise el, cred că din ăştia s-a terminat de scurs. Varsă-l pe tot în bidonul cel mare.

Luă peria de la Rastus, care îl însoţi cu bidonul până la poartă.

Acolo, Case înmuie peria în sânge şi pictă o fâşie lată de pe pietrişul aleii pentru trăsuri şi dalele de piatră ale aleii de picior. Îndeplini această operaţiune de parcă ar fi marcat cu var un teren de tenis pe iarbă – cum se făcea la începuturile acestui sport, pe vremea când marcajele umede nu se inventaseră încă, iar la marcajele uscate nici nu se visa. Prelungi banda de sânge de jur împrejurul curţii, pe la baza gardului viu. O făcuse lată de vreo trei inci şi se căzni îndelung să îngroaşe stratul ca să se vadă clar.

Când termină înconjurul şi ajunse iar la intrare, trecu a doua oară peste fâşia aleii pavate şi a celei pietruite. Apoi, se îndreptă de spate şi îi întinse peria lui Rastus.

— Ajunge, declară el. Am socotit bine.

Până în clipa aceea îmi ţinusem limba în frâu. Însă aerul

lui de mulţumire, de parcă îndeplinise cine ştie ce treabă bună şi logică, mă făcu să izbucnesc:

— Asta pentru ce mai e?

— Chinezii, îmi răspunse Case, consideră că sângele de câine este o pavăză împotriva vrăjitoriei. Eu mă îndoiesc de eficacitatea sa, dar nu ştiu nici o altă măsură de protecţie mai bună.

Se părea că nu aşteaptă nici un comentariu, aşa că nu făcui nici unul.

În seara aceea, am fost la Case acasă, împreună cu alţi şase sau şapte invitaţi. Am stat înăuntru, căci toată ziua fusese înnorat şi, spre seară, chiar o dăduse pe ploaie. Nu s-a întâmplat nimic neobişnuit.

A doua zi, tot oraşul era împânzit cu afişe care anunţau că circul oferea cinci sute de dolari recompensă pentru prinderea unui leopard scăpat din cuşcă.

Cato veni la mine la birou, tocmai când mă pregăteam să ies să-mi iau masa de prânz.

— Stăpânu' Cash apucat năbădăi iar, anunţă el.

Am aflat că o a doua serie de câini, care fusese adusă la reşedinţă de moş Rastus, în căruţa lui cu coviltir, trasă de nelipsiţii lui catâri, fusese măcelărită ca şi prima, iar fâşia de sânge fusese reîmprospătată.

Case nu mai trecuse dincolo de linia aceea de când o trasase, nici nu ieşise cu trăsura la conacul Shelby în dimineaţa aceea.

Vremea se făcuse minunată, după ploaia din ajun, iar soarele puternic zvântase toate urmele de apă. Seara era senină, fără nici o boare de vânt, cu o lună aproape plină, deosebit de luminoasă şi foarte sus pe boltă. Practic toată lumea se dusese la circ.

Beverly şi cu mine am luat masa la Case. Nu mai avu alţi invitaţi, dar se pricepea atât de bine să fie gazdă, încât cina noastră fu încântător de animată. După cină, ieşirăm toţi trei pe verandă.

Strălucitoarele raze ale lunii, cernute peste şi printre copacii neclintiţi, ofereau un spectacol măreţ, iar aerul

călduţ şi proaspăt ne îmbia să ne bucurăm de el şi de faptul că ne găseam acolo, împreună. Case vorbea liniştit, mai mult despre galeriile de artă din Europa, iar spusele sale erau fermecătoare şi interesante, ca de obicei. Părea un om cu desăvârşire întreg la minte şi deopotrivă fără nici o grijă.

Stăteam pe verandă de vreo jumătate de oră şi, în tot acest timp, nu trecuse nimeni pe drum, nici în trăsură, nici pe jos. Deodată, am văzut apropiindu-se silueta unei femei care venea pe mijlocul drumului, din partea cealaltă de oraş. Beverly şi cu mine o zărirăm aproape în acelaşi timp şi am băgat de seamă că şi el o urmărea cu tot atâta curiozitate ca şi mine, căci avea alura şi mişcările unei doamne din lumea bună, dar părea ciudat că mergea pe jos, ciudat că era neînsoţită şi, cel mai ciudat, că o apucase pe mijlocul drumului, în loc să vină pe trotuar, care era destul de larg şi de bun, pe o distanţă de vreo jumătate de milă.

Case, care tocmai ne descria un set de piese de şah sculptate în fildeş, pe care îl văzuse în Egipt, se opri din vorbă şi privi ţintă spre drum, ca şi noi. Începusem să cred că ar trebui s-o recunosc pe femeia care se apropia, dar, după înfăţişare şi ţinută, mi se părea şi cunoscută şi necunoscută, când Beverly exclamă:

— Pe Jupiter, aceea este Mary Kenton!

— Nu, zise colonelul Case pe un ton gata de ripostă, vibrant ca dangătul grav al unui clopot uriaş. Nu, nu este Mary Kenton!

Eram uimit de ostilitatea cu care negase, dar toţi trei am privit cu şi mai mare atenţie. Fata care se apropia aducea, într-adevăr, cu Mary Kenton şi, totuşi, puteam să jur că nu era ea. Mişcările sale mă încredinţară că era tânără şi că avea acel ceva nenumit, care îl determină pe un bărbat să se aştepte ca o femeie să se dovedească a fi atrăgătoare. Păşea cu un soi de nepăsătoare, ostentativă legănare a şoldurilor.

Când ajunse în dreptul nostru, Case exclamă, într-un soi de lătrat înecat, gutural:

— Nu, nici măcar sub înfăţişarea asta, diavole, nici măcar aşa!

Tânăra înaltă şi bine făcută se întoarse chiar în faţa porţii şi o porni spre noi.

— Mi se pare, zise Beverly, că doamna vine încoace.

— Nu, zise colonelul Case, din nou cu acea adâncă şi amplă reverberaţie din spatele vocii sale. Nu, n-o să intre.

Tânăra femeie îşi aşeză mâna pe poarta mică şi o împinse, deschizând-o larg. Făcu un pas înăuntru şi apoi se opri, se opri deodată, scurt, poticnindu-se la jumătatea pasului, de parcă s-ar fi ciocnit de un obstacol sau s-ar fi împiedicat de un obiect scund, ca o roabă. Rămase în loc vreo câteva clipe, se uită nehotărâtă în dreapta şi-n stânga, apoi se dădu înapoi şi închise poarta. Se întoarse şi porni mai departe pe drum, ţinând-o drept înainte, într-un soi de grabă turbată, mânioasă.

Nici eu, nici Beverly, nu ne dezlipirăm privirile de silueta de pe drum. Numai cu coada ochiului, mai curând l-am simţit decât l-am văzut pe Case smulgând o puşcă ghintuită de lângă canatul uşii, ridicând-o la umăr şi trăgând. Aproape mai înainte ca detunătura să-mi ajungă la urechi, am văzut silueta de pe drum încovrigându-se şi prăbuşindu-se, cât era de lungă. Împietrit de uimire, îngheţasem, cu ochii holbaţi la grămada informă de pe caldarâm. Beverly nu făcuse nici o mişcare şi era la fel de năucit ca şi mine. Încă mai priveam fix pe drum, când Case înfipse un al doilea cartuş în încărcător şi trase iarăşi. Am văzut grămada informă săltând scurt, când o ajunse glonţul, cu tresărirea moale a trupului mort de-a binelea. Trase şi a treia oară şi am văzut acelaşi lucru. Abia atunci încremenirea groazei noastre se risipi şi sărirăm drept în picioare, urlând la ucigaş.

Dintr-o singură mişcare, incredibil de rapidă, smintitul se descotorosi de puşca lui ghintuită şi ne opri, ţinându-ne la distanţă, cu câte un pistol îndreptat spre capul fiecăruia dintre noi.

— Îţi dai seama ce-ai făcut? răcnirăm noi într-un glas.

— Sunt chiar foarte sigur pe ce am făcut, răspunse Case

cu voce puternică şi liniştită, cu ţevile pistoalelor neclintite ca stâlpii verandei sale. Însă nu mi-e foarte clar dacă am câştigat cei cinci sute de dolari recompensă. Sunteţi atât de amabili, domnilor, ca să ieşiţi până-n stradă şi să cercetaţi leşul?

Înlemniţi sub ameninţarea acelor nemişcate guri de revolver, am străbătut aleea pavată umăr la umăr, mişcându-ne ca într-un coşmar.

Eu nu mai văzusem niciodată o femeie ucisă, iar cea de acum era, după toate aparenţele, o doamnă din lumea bună, tânără şi frumoasă. Mă poticneam de toate pietrele drumului şi-mi roteam ochii în toate părţile, mai puţin în jos, în faţa mea.

Îl auzii pe Beverly scoţând o exclamaţie înecată:

— Leopardul!

Atunci m-am uitat şi am strigat şi eu:

— Leopardul!

Fără îndoială, zăcea acolo de-adevăratelea, luminat din plin de razele de argint ale lunii, cu umbrele negre ale frunzelor de arţar perfect conturate pe blana lui auriu-cafenie.

Bolborosindu-ne uluirea şi nervozitatea, am tras de animal şi l-am întors cu faţa în sus. Avea şase răni, trei în locurile pe unde intraseră gloanţele şi alte trei pe unde ieşiseră, unul prin şira spinării şi osul pieptului şi alte două printre coaste.

Am lăsat leşul jos şi ne-am ridicat.

— Dar am crezut!... exclamai eu.

— Dar am văzut!... strigă Beverly.

— Dumneavoastră, domnilor, tună colonelul Case, aţi face mai bine să nu spuneţi ceea ce aţi văzut sau ceea ce aţi crezut că aţi văzut.

Apoi, colonelul mi se adresă cu vocea lui, aceeaşi dintotdeauna:

— Dacă eşti atât de bun, Radford, ţi-aş rămâne îndatorat dacă ai intra în casă şi i-ai spune lui Jeff să aducă roaba. Eu trebuie să păzesc stârvul ăsta.

L-am lăsat acolo, cu revolverele lui încovoiate aţintite

spre animalul mort.

Jeff, şi Cato pe lângă el, aduse roaba. În ea încărcară cei doi negri trupul cald încă, dar lipsit de viaţă, cu blana pătată. Apoi, Jeff apucă de coarnele roabei şi, întorcându-se, amândoi duseră povara aceea până la ferma lui moş Rastus, Case mergând de-o parte a roabei, cu revolverele armate, iar noi de partea cealaltă, de parcă ar fi fost de la sine înţeles că aşa trebuia.

Jeff împinse roaba până la şura de pe movilă. El, Cato şi moş Rastus cărară, într-un loc mai îndepărtat din câmp, lemne din stivele din şură, până ce făcură o grămadă uriaşă. Apoi dezgropară un butoi de petrol, de la unul din colţurile şurii. Când leopardul fu aşezat în vârful maldărului de lemne, scoaseră cepul butoiului şi îi vărsară conţinutul peste leş şi rugul său. Când îi puseră foc, Case îi dădu o poruncă lui Jeff, care plecă.

Am stat şi am privit cum arde rugul, până ce n-a mai rămas decât jarul. Între timp, Jeff se întorsese de la conacul Shelby cu o trăsură cu doi cai.

Case lăsă în jos cocoşul revolverelor, le puse piedica, îşi descheie cataramele centironului şi îl zvârli în coşul trăsurii.

Niciodată nu ne trecuse prin cap că ar fi putut cânta. Acum începu să cânte *Dixie,* cu o voce curată de bariton, şi am fredonat melodia aceasta şi altele săltăreţe tot drumul până acasă. Când am coborât din trăsură, el urcă încet treptele verandei, cu centironul atârnat pe braţ. Luă cele două puşti ghintuite de lângă canatul uşii.

— De-acum nu mai am nevoie de aceste prietene de nădejde, zise el. Dacă vreţi, puteţi să luaţi fiecare câte una, ca amintire de la această întâmplare. Răposatele mele pistoale şi centironul inutil o să le păstrez pentru mine.

În dimineaţa următoare, pe când treceam pe lângă casa judecătorului Kenton, am auzit nişte paşi apăsaţi prinzându-mă din urmă. Întorcându-mă, l-am văzut pe Case, nu în obişnuitele sale haine cenuşii, nici cu pălăria cu boruri largi, aproape ca un sombrero, ci purtând o

pălărie moale, cafenie, un costum de serj albastru, împodobit cu o cravată roşie, şi pantofi de lac. Era, evident, fără centiron.

— Poţi să vii şi tu cu mine, fără probleme, Radford, zise el. Probabil că, mai târziu, oricum o să-mi fii cavaler de onoare.

L-am găsit pe judecătorul Kenton sub porticul casei sale, iar Mary, îmbrăcată toată în roz, cu un trandafir roz prins în păr, şedea între tatăl ei şi drăguţa sa mamă vitregă.

— L-am trimis pe Jeff cu un bilet, mă lămuri Case în vreme ce ne apropiam de trepte, ca să fiu sigur că-i găsesc acasă.

Când terminară salutările, Case zise:

— Domnule judecător, eu nu sunt un om care vorbeşte mult. O iubesc pe fiica dumitale şi îţi cer îngăduinţa să-i cuceresc inima, dacă o să pot.

— Ai îngăduinţa mea, dom’le, răspunse fericit judecătorul.

Case se ridică.

— Mary, zise el, vrei să te plimbi puţin cu mine prin grădină, să zicem până la bolta de vie?

Când se întoarseră, Mary avea pe deget un inel cu rubin înconjurat cu diamante. Obrajii săi se potriveau de minune cu rubinul. Şi, fără nici o îndoială, până şi obrajii lui Case arătau o urmă de îmbujorare.

— Tată, zise Mary, aşezându-se pe locul ei, o să mă mărit cu vărul Cassius.

— Ai binecuvântarea mea, draga mea, răspunse judecătorul. Mă bucur.

— Toată lumea o să se bucure, cred eu, zise Mary. Cassius se bucură, bineînţeles, şi se bucură din două motive. Unul, că se simte gata să ia masa cu noi în seara aceasta, tocmai ce mi-a spus-o. Celălalt (şi o lumină zglobie sclipi în ochii ei), nu l-a mărturisit. Dar ştiu eu că, în afară de căsătoria cu mine, singurul lucru de pe lumea asta care îl face într-adevăr cel mai bucuros este că, acum, se simte în sfârşit liber să vadă o cursă de cai şi să se ducă la curse ori de câte ori se iveşte prilejul.

Într-adevăr, după ce s-au întors din voiajul de nuntă, care a durat şase luni, erau nelipsiţi de la fiecare cursă. Ochii lui Case îşi pierduseră agitaţia, iar obrajii lui aveau o culoare la fel de sănătoasă ca aceea pe care am văzut-o întotdeauna la orice fiinţă omenească.

Cineva ar putea sugera că trebuie să existe o explicaţie pentru povestea asta. Însă eu personal refuz să-mi expun propria teorie. Mary n-a spus niciodată ce a aflat, iar soţul ei, în viaţa căruia nu s-a mai petrecut nimic ieşit din comun după această întâmplare, cel puţin din câte ştiu eu, n-a pomenit niciodată vreun cuvânt despre ea.

CASA COŞMARULUI

Prima oară am întrezărit casa din vârful unui munte, când ieşisem din pădure şi mă uitam peste valea largă, de la vreo câteva sute de picioare sub mine, la soarele mult coborât şi gata să-şi dea duhul, spre dealurile albastre din depărtare. Din punctul acela, din care am avut o vedere de câteva clipe, am avut impresia că mă uit aproape vertical în jos. Mi se părea că atârn deasupra unei table de şah, închipuite de drumurile şi ogoarele din vale, punctată cu clădiri de ferme, din loc în loc, şi-am avut iluzia obişnuită că aproape aş fi putut zvârli o piatră peste casa aceea. Abia de-am avut timp să-i zăresc acoperişul de ţiglă.

Ceea ce mi-a atras atenţia a fost bucata de drum din faţa ei, între pâlcul des de copaci de un verde întunecat de lângă casă şi livada de vizavi. Era o linie perfect dreaptă, străjuită de un şir de copaci la distanţe egale, printre care am desluşit o potecă de zgură şi un zid de piatră.

Pe partea cu livada, între doi copaci de la margine, îţi sărea în ochi un obiect alb, pe care l-am luat drept o stâncă înaltă, verticală, desprinsă dintr-una din formaţiunile de calcar nesigure de la marginea muntelui, pe care le vezi presărate ici-colo pe câmpurile din ţinut.

În ceea ce priveşte drumul, l-am văzut foarte clar, ca o riglă din lemn de merişor pe o masă de postav verde. Făgăduia să fie o ocazie plăcută ca să măresc viteza. Traversasem cu mare greutate dealurile pe jumătate munţi şi des împădurite. Nu trecusem pe lângă nici o fermă, văzusem numai cabane dărăpănate pe drumul care, pe o bucată de mai bine de douăzeci de mile, fusese foarte prost şi plin de piedici. Acum, când nu mai aveam prea multe mile până la punctul în care îmi propusesem să poposesc, mă aşteptam să merg mai uşor şi mai ales pe bucata aceea dreaptă.

Conducând cu prudenţă în josul povârnişului abrupt cu care începea lunga coborâre, copacii m-au înghiţit din nou şi-am pierdut vederea asupra văii. M-am afundat într-o

râpă, am urcat pe creasta următorului deal şi-am zărit din nou casa, mai aproape, şi nu la prea mare adâncime.

Piatra înaltă îmi atrase ochii, luându-mă brusc prin surprindere. Oare nu avusesem impresia că se afla de partea cealaltă a drumului, vizavi de casă, spre livadă? În mod clar era pe stânga drumului, de-aceeaşi parte cu casa. Întrebarea pe care mi-o pusesem a durat numai cât am trecut de culmea dealului. Apoi, priveliştea îmi fu închisă iarăşi, dar m-am trezit uitându-mă ţintă înainte, pândind următoarea ocazie de a vedea locul.

La capătul celui de-al doilea deal, n-am văzut bucata de drum decât pieziş şi, nu eram sigur, dar piatra înaltă părea pe partea dreaptă a drumului.

În vârful celui de-al treilea şi ultimului deal, am privit de-a lungul drumului, pe sub coroanele copacilor arcuite deasupra, la fel cum s-ar uita cineva printr-un tub. Exista o pată albă pe care o luai drept piatra înaltă. Era pe partea dreaptă.

M-am afundat în ultima vale. Cât am urcat următorul povârniş, am stat cu ochii ţintă în vârful drumului din faţa mea. Iar când linia vederii mele a ajuns în vârful colinei, am observat piatra înaltă pe partea dreaptă, printre şirul de arţari. M-am aplecat în afară, întâi pe-o parte, apoi pe cealaltă, ca să-mi verific roţile, apoi am apăsat până la capăt pedala de acceleraţie.

Ţâşnind înainte, am privit drept în faţa mea. Vedeam piatra înaltă – pe partea stângă a drumului! M-am speriat de-a binelea, aproape năucit. Îmi venea să opresc motorul, să mă uit pe îndelete la piatră şi să-mi stabilesc în minte, fără nici un dubiu, dacă se afla pe dreapta sau pe stânga – ori dacă nu, zău aşa, în mijlocul drumului.

În buimăceala mea am băgat viteza maximă. Maşina a zvâcnit înainte; pe tot ce puneam mâna, făceam pe dos; am tras nebuneşte de volan, am virat la stânga şi m-am izbit de un arţar uriaş.

Când mi-am revenit în fire, zăceam lat pe spate în şanţul uscat. Ultimele raze ale soarelui aruncau suliţe lungi de lumină auriu-verzuie prin frunzişul arţarului de deasupra.

Primul lucru care mi s-a născut în minte a fost o ciudată amestecătură de aprecieri la adresa frumuseţii naturii şi dezaprobări la adresa hotărârii mele de a călători fără însoţitor – o fantezie pe care am regretat-o nu o dată. Apoi, gândurile mi s-au limpezit şi m-am ridicat în fund. M-am pipăit din cap până-n picioare. Nu eram rănit, n-aveam nici un os rupt, şi, cu toate că fusesem zdruncinat zdravăn, n-aveam nici o vânătaie serioasă.

Apoi, l-am văzut pe băiat. Stătea în picioare, la capătul aleii de zgură, lângă şanţ. Era foarte îndesat şi zdravăn la trup; desculţ, cu pantalonii suflecaţi până la genunchi; purta un soi de cămaşă de culoarea untului de arahide, descheiată la gât; n-avea nici haină, nici şapcă. Avea o claie de păr ca fuioarele de cânepă, neîngrijit şi vâlvoi; era foarte pistruiat şi avea buză de iepure, oribilă la vedere. Se muta de pe un picior pe altul, îşi învârtea în joacă talpa pe călcâi şi nu zicea nimic, deşi se uita ţintă la mine.

M-am căznit să mă ridic în picioare şi m-am apucat să-mi cercetez maşina avariată. Părea contorsionată toată. Nu făcuse explozie, nici măcar nu luase foc; altminteri, era făcută praf, fără speranţă. Tot ce verificam părea turtit mai rău decât restul. Numai cele două rucsacuri ale mele, printr-una din acele glume cinice ale norocului, scăpaseră întregi – amândouă căzuseră din maşina distrusă şi nu păreau să fi suferit vreo stricăciune, nici măcar o sticlă din ele nu se spărsese.

Cât durară cercetările mele, ochii spălăciţi ai băiatului nu mă slăbiră o clipă, dar nu scoase nici un cuvânt. Când m-am convins de neputinţa de a mai salva ceva, m-am întors către el şi i-am zis:

— Cât e de aici până la un atelier de fierar?

— Opt mile, răspunse el. Prezenta un caz nenorocit de gură de lup şi abia de înţelegeai ce zice.

— Mă poţi duce cu căruţa până acolo? am întrebat eu.

— Nu-i nici o vită de pus la ham pe-aicea, răspunse el, nici cal, nici vacă.

— Cât e de-aici până la următoarea casă?

— Şase mile, răspunse el.

Am aruncat o privire în sus, la cer. Soarele apusese deja. M-am uitat la ceas: mai funcţiona încă – şapte treizeci şi şase.

— Pot să dorm în casa ta la noapte? îl întrebai pe băiat.

— Poţi să vii-năuntru, dacă vrei, zise el, şi să dormi, dac-oi putea. Casa e vraişte; maică-mea e moartă de trei ani, iar taică-meu e plecat. Nu-i nimic de mâncare, afar' de hrişcă şi slănină veche.

— Am eu destul de mâncare, răspunsei, săltând un rucsac de jos. Tu ia rucsacul ăla, te rog.

— Poţi să vii-năuntru, dac-aşa vrei să faci, zise el, dar trebuie să-ţi cari singur bagajele. Nu vorbea grosolan sau arţăgos, ci afirma doar un fapt, fără supărare.

— Bine, zisei eu, ridicând şi celălalt rucsac. Condu-mă!

Curtea din faţa casei era întunecoasă, umbrită de mai mult de o duzină de cenuşari uriaşi. Pe sub ei, crescuseră o puzderie de copaci mai mici şi, printre aceştia, pe la poalele jilave ale pâlcului, un rând de lăstăriş înalt răsărise din covorul moale de iarbă mare, încâlcită. Ceea ce aparent odinioară fusese o alee pentru trăsuri, rămăsese doar un drumeag îngust şi strâmb, de mult nefolosit şi năpădit de iarbă, care ducea până la casă. Chiar şi pe aici crescuseră lăstari de cenuşar, iar aerul era dezgustător, încărcat cu mirosul greţos de rădăcini şi lăstari, amestecat cu miasma pătrunzătoare a florilor lor.

Casa era din piatră cenuşie, cu obloane verzi, decolorate, aproape tot atât de cenuşii ca şi piatra. De-a lungul faţadei se întindea o verandă, nu mult ridicată de la pământ, fără balustradă sau grilaj. Pe verandă se aflau mai multe balansoare de hicori fărâmate. Către portic dădeau opt ferestre cu obloane, iar, la mijloc, era o uşă mare, cu geamlâc cu ochiuri mici de sticlă violet, de-o parte şi de alta, şi o fereastră-evantai deasupra ei.

— Deschide uşa, i-am zis băiatului.

— Deschide-o singur, făcu el, nu răutăcios, nici respingător, ci pe un astfel de ton încât nu puteai să-i iei răspunsul decât ca pe-o sugestie firească.

Am lăsat jos cele două rucsacuri şi am încercat uşa. Era

închisă, dar nu încuiată, şi s-a deschis cu un scrâşnet din balamalele ruginite, în care atârna ca vai de lume, râcâind podeaua în trecere. Culoarul mirosea a mucegai şi umezeală. Erau mai multe uşi, de fiecare parte; băiatul îmi făcu semn către prima din dreapta.

— Poţi să stai în odaia asta, zise el.

Am deschis uşa. Din pricina înserării, a coroanelor întrepătrunse ale copacilor de afară, a acoperişului verandei şi a obloanelor trase, nu putui desluşi mare lucru.

— Mai bine aduci o lampă, îi zisei băiatului.

— Nu există nici o lampă, zise el înveselit. Nici lumânare. Cel mai des eu mă bag în pat înainte de-a se întuneca.

M-am întors la rămăşiţele automobilului meu. Toate cele patru lămpi ale mele aveau partea metalică făcută bucăţi şi sticla zob. Felinarul era turtit. Cu toate acestea, întotdeauna luam cu mine şi lumânări, în valiză. Pe aceasta din urmă am găsit-o ruptă şi zdrobită, dar bucăţile se mai ţineau încă între ele. Am adus-o pe verandă, am deschis-o şi am scos din ea trei lumânări.

Am intrat în odaie, unde l-am găsit pe băiat stând exact în locul unde îl lăsasem. Am aprins o lumânare. Pereţii odăii erau văruiţi în alb, podeaua era goală. Plutea un miros de mucegai, înţepător, dar patul arăta proaspăt făcut şi curat, deşi era rece şi umed.

Cu câteva picături din propriul ei seu, am lipit lumânarea de un colţ al unui birou prăpădit, şubred şi micuţ. În odaie nu mai exista nimic altceva, în afară de două scaune cu fundul de trestie şi o măsuţă. Am ieşit pe verandă, mi-am adus valiza înăuntru şi am aşezat-o pe pat. Am ridicat geamul glisant al fiecărei ferestre şi am împins obloanele, deschizându-le. Apoi l-am rugat pe băiat, care nu se mişcase şi nu scosese o vorbă, să-mi arate unde e bucătăria. Mă duse drept pe hol până în spatele casei. Bucătăria era mare şi n-avea alte mobile în afară de câteva scaune de brad, o bancă de brad şi o masă de brad.

Am lipit două lumânări într-un capăt şi-n celălalt al mesei. Nu exista nici o plită sau maşină de gătit în toată

bucătăria, numai un cuptor imens, a cărui cenuşă mirosea şi arăta veche de o lună de zile. Lemnele din magazia de lemne erau destul de uscate, dar până şi acelea aveau iz de pivniţă şi de rânced. Toporul şi barda erau amândouă ruginite şi boante, dar se mai puteau folosi, aşadar în scurt timp am aprins un ditamai foc. Spre uimirea mea, căci în seara aceea, de la jumătatea lunii iunie, era foarte cald şi nu sufla nici o boare de vânt, băiatul, cu un zâmbet pocit pe faţa lui urâtă, aplecat mult peste flăcări, cu braţele şi palmele larg deschise, pur şi simplu se prăjea la foc.

— Ţi-e frig? l-am întrebat.

— Mie mereu mi-e frig, răspunse el, îmbrăţişând focul mai aproape ca până atunci, mai-mai să se pârlească.

L-am lăsat să se coacă singur şi-am ieşit după apă. Am descoperit pompa, în stare de funcţionare şi fără să aibă supapele uscate, dar m-am luptat din răsputeri să umplu cele două găleţi găurite pe care le găsisem. După ce am pus apa la fiert, mi-am adus rucsacurile de pe verandă.

Am şters masa şi am scos merindele – pui fript, şuncă, pâine albă şi neagră, măsline, gem şi cozonac. Când castronul de tablă cu supă fierbinte aburea şi cafeaua era gata, am tras două scaune lângă masă şi l-am poftit pe băiat să mănânce cu mine.

— Nu mi-e foame, zise el. Am mâncat deja.

Era un băiat cum nu mai întâlnisem până atunci; toţi băieţii pe care îi cunoscusem erau gata să mănânce oricând cu dragă inimă. Mie, unuia, îmi era foame, dar, nu ştiu cum, când a fost să mănânc, mi-a trecut pofta de mâncare şi abia de-am gustat din ce pregătisem. În scurt timp am pus capăt cinei, am înăbuşit focul, am stins lumânările şi m-am întors pe verandă, unde m-am aşezat într-un balansoar de hicori să fumez. Băiatul veni după mine, în tăcere, şi se aşeză pe podeaua verandei, rezemându-se de un stâlp, cu picioarele în afară, pe iarbă.

— Ce faci tu, îl întrebai eu, când tatăl tău e plecat?

— Pierd vremea prin jur, zise el. Mă învârt pe-aici.

— Ce distanţă e până la cel mai apropiat vecin al tău? întrebai eu.

— Nici un vecin nu calcă vreodată pe aici, îmi spuse el. Zic că le e frică de stafii.

N-am fost deloc mirat să aud asta; locul avea toate trăsăturile care îi fac de obicei pe oameni să spună despre o casă că e bântuită. Eram izbit doar de ciudatul său mod de a vorbi, cu totul lipsit de emoţie – ca şi când ar fi spus că le e frică de-un câine rău.

— Ai văzut vreodată vreo stafie pe aici? am continuat.

— Nu le-am văzut niciodată, răspunse el, de parcă s-ar fi referit la vagabonzi sau potârnichi. Nici nu le-am auzit vreodată. Numai le simt dând târcoale prin jur, uneori.

— Ţi-e frică de ele? l-am întrebat.

— Deloc, declară el. Mie nu mi-e frică de stafii, mi-e frică de coşmaruri. Ai avut vreodată un coşmar?

— Foarte rar, răspunsei eu.

— Eu am, reluă el. Întotdeauna am acelaşi coşmar – o scroafă mare, mare cât un taur, care încearcă să mă mănânce. Mă trezesc atât se speriat de nici nu mai pot fugi. Nici n-am unde să fug. Mă culc la loc şi îl visez iar. Mă trezesc mai speriat ca niciodată. Tata zice că e de la turtele de hrişcă vara.

— Înseamnă că ai supărat vreo scroafă cândva, zisei eu.

— Da, răspunse el. Am supărat o scroafă rău, ţinându-l pe un purcel al ei spânzurat de un picior din spate. Am supărat-o prea mult timp. Am căzut în groapa porcilor şi m-a muşcat în câteva locuri. Ce bine era dacă n-o supăram. Am coşmarul ăsta şi de trei ori pe săptămână câteodată. E mai rău decât să fii descurajat. Mai rău decât stafiile. Uite, simt nişte stafii prin jur acuma.

Nu încerca să mă sperie. Îşi spunea pur şi simplu părerea cu voce tare, de parcă ar fi vorbit de lilieci sau de ţânţari. Nu i-am răspuns nimic, dar m-am trezit fără să vreau cu urechea ciulită. Pipa mi se stinsese. Chiar nu mai voiam încă una, dar nu mă simţeam îndemnat să mă duc la culcare, fiindcă mi-era bine acolo unde eram, deşi mirosul cenuşarilor înfloriţi era foarte neplăcut. Mi-am umplut din nou pipa, am aprins-o şi apoi, în timp ce pufăiam, am aţipit cumva pentru o clipă.

M-am trezit cu senzaţia că o ţesătură subţire îmi trece peste faţă. Poziţia băiatului era neschimbată.

— Tu ai făcut asta? l-am întrebat brusc.

— N-am făcut nimic, replică el. Ce a fost?

— A fost ca o pânză de păianjen care mi-a şters faţa.

— Nu e pânză de păianjen, îmi spuse el, e un voal. Asta e una dintre stafii. A dat vreuna peste tine; te-a atins una cu degetele ei lungi şi reci. A fost una care a trecut cu giulgiul peste faţa ta – ei bine, îmi vine să cred că a fost maică-mea.

Vorbea cu acea convingere de nezdruncinat a copilului din *Suntem şapte*[4]. N-am găsit nici un cuvânt să-i răspund şi m-am ridicat să mă duc la culcare.

— Noapte bună, i-am zis.

— Noapte bună, m-a îngânat el. Eu mai stau niţel pe-aici, pe-afară.

Am aprins un chibrit, am găsit lumânarea pe care o lipisem pe colţul micului birou hârbuit, şi m-am dezbrăcat. Patul avea o saltea uscată şi moale, iar eu am adormit curând.

Aveam senzaţia că dormeam de ceva timp când am avut un coşmar – chiar coşmarul pe care mi-l descrisese băiatul. O scroafă uriaşă, mare cât un cal de povară, se ridicase pe picioarele de dinapoi, punându-le pe cele din faţă peste tăblia de la picioarele patului, încercând să sară peste ea şi să ajungă la mine. Grohăia şi pufnea, şi-am simţit că eu eram mâncarea la care râvnea. Ştiam, în vis, că era doar un vis, şi mă chinuiam să mă trezesc.

Atunci, uriaşa dihanie din vis se târî anevoie peste tăblia patului, căzu pe fluierele picioarelor mele şi mă trezii.

Eram într-o beznă desăvârşită, de parcă eram închis într-o pivniţă de cărbuni, totuşi fiorul coşmarului mi se domoli numaidecât, nervii mi se calmară; mi-am dat seama unde mă aflam şi n-am mai simţit nici o fărâmă de panică. M-am întors pe partea cealaltă şi-am adormit la loc,

---

4 *We Are Seven,* poem de William Wordsworth, înfăţişând o fetiţă care crede că fraţii ei morţi sunt în continuare alături de restul familiei (n. tr.).

aproape brusc. Atunci am avut un coşmar adevărat, pe care nu l-am mai recunoscut a fi doar un vis, ci mi s-a părut înspăimântător de real – o agonie de nespus a unei groaze iraţionale.

Era o creatură în odaie – nu o scroafă, nici vreo altă vietate care să poată fi numită, ci o creatură. Era mare cât un elefant, umpluse odaia până la tavan, aducea la formă cu un mistreţ şi stătea aşezat pe picioarele din spate, cu cele din faţă legate strâns, ţepene, în faţa sa. Avea un bot fierbinte, îmbăloşat şi roşu, plin de colţi uriaşi, şi clămpănea din fălci flămând. Se târî şi-şi făcu vânt înainte, inci după inci, până când imensele sale picioare de dinainte încălecară patul.

Patul cedă ca o sugativă udă şi simţii greutatea creaturii pe gambele mele, apoi pe picioare, apoi pe corpul meu, apoi pe piept. Era flămândă şi pe mine voia să mă mănânce, având de gând să înceapă de la faţa mea. Botul din care curgeau balele se apropia din ce în ce mai mult.

Atunci, neputinţa din vis, care mă făcea incapabil să strig sau să mă mişc, s-a risipit dintr-odată, şi-am ţipat şi m-am trezit. De data aceasta groaza mea era veritabilă şi nu mă puteam descotorosi de ea.

Se apropiau zorile: puteam desluşi vag geamurile crăpate şi murdare ale ferestrelor. M-am sculat, am aprins mucul de lumânare şi alte două lumânări noi, m-am îmbrăcat în grabă, mi-am legat la loc valiza ruptă şi am dus-o pe verandă, sprijinind-o de perete, lângă uşă. Apoi, l-am strigat pe băiat. Dintr-odată mi-am dat seama că nu-i spusesem cum mă cheamă şi nici pe el nu-l întrebasem cum se numea.

Am strigat „Hei!” de vreo câteva ori, dar n-am primit nici un răspuns. Mă săturasem de casa aceea. Eram încă pătruns de groaza coşmarului avut. Am renunţat să mai strig, nu l-am căutat, ci m-am dus la bucătărie cu lumânările după mine. Am luat o înghiţitură de cafea rece şi-am ronţăit un biscuit, în timp ce îmi îndesam lucrurile în rucsacuri. Apoi, lăsând un dolar de argint pe masă, mi-am cărat rucsacurile pe verandă şi le-am trântit lângă valiză.

Se luminase destul ca să văd poteca şi am ieşit la drumul mare. Roua nopţii deja ruginise mult maşina fărâmată, făcând-o să pară pierdută şi mai fără de speranţă decât înainte. Totuşi, era neatinsă. Pe drum nu se vedea nici măcar o urmă de roţi sau de copite. Piatra înaltă şi albă, a cărei poziţie incertă provocase accidentul meu dezastruos, stătea ca o santinelă în partea opusă celei unde mă ciocnisem.

Am pornit la drum ca să caut atelierul fierarului. N-ajunsesem prea departe când soarele răsări la orizont, devenind aproape numaidecât arzător. Continuând să merg, m-am încins foarte tare şi mi s-au părut mai degrabă zece mile decât şase până am ajuns la prima casă. Era o casă nou construită, zugrăvită simplu şi aproape de drum, cu un gard văruit în alb în jurul grădinii din faţă.

Mă pregăteam să deschid poarta când un dulău mare şi negru, cu o coadă îmbârligată, ţâşni dintre tufe. Nu lătră, ci se opri în dreptul porţii, dând din coadă şi privindu-mă cu ochi prietenoşi; totuşi şovăiam şi, cu mâna pe clanţă, chibzuiam ce-i de făcut. Câinele ar fi putut să nu fie atât de prietenos precum părea şi, la vederea lui, mi-am dat seama că, în afară de băiat, nu văzusem nici o fiinţă vie pe lângă casa unde-mi petrecusem noaptea, nici câine, nici pisică, nici măcar o broască râioasă sau o pasăre. Pe când reflectam la toate acestea, apăru un om din spatele casei.

— Câinele dumitale muşcă? întrebai eu.

— Aş! răspunse el. Nu muşcă. Intră!

I-am povestit că am avut un accident cu maşina şi l-am întrebat dacă mă putea duce cu vreo căruţă până la atelierul fierarului şi înapoi la maşina distrusă.

— Sigur, zise el. Bucuros să te ajut. Înham calul în doi timpi şi trei mişcări. Unde te-ai ciocnit?

— În faţa casei cenuşii, la vreo şase mile în urmă, îi răspunsei eu.

— Casa aia mare de piatră? întrebă el.

— Chiar aia, confirmai eu.

— Şi ai trecut pe aici? întrebă el uimit. Că eu nu te-am auzit.

— Nu, zisei eu. Am venit din partea cealaltă.

— Atunci, socoti el, trebuie să te fi ciocnit pe la răsăritul soarelui. Şi ai venit peste munţii ăia pe întuneric?

— Nu, răspunsei. I-am coborât aseară. M-am ciocnit pe la apusul soarelui.

— La apus! exclamă el. Şi unde Doamne iartă-mă ai fost toată noaptea?

— Am dormit în casa unde m-am accidentat.

— În casa aia mare de piatră, dintre copaci? mă întrebă el.

— Da, am încuviinţat eu.

— Bine, dar, zise el tulburat, casa aia e bântuită! Se zice că dacă treci pe lângă ea după ce se întunecă, nu-ţi dai seama pe care parte a drumului este pietroiul alb.

— Eu nu mi-am dat seama nici înainte de a apune soarele, zisei eu.

— I-auzi! exclamă el. Poftim! Şi dumneata ai dormit în casa aia! Chiar ai dormit?

— Am dormit binişor, zisei eu. În afară de un coşmar, am dormit toată noaptea.

— Ei bine, comentă el, eu n-aş pune piciorul în casa aia, nici să-mi dai o fermă şi n-aş dormi în ea, nici să mă omori. Iar dumneata ai dormit! Cum Doamne iartă-mă ai intrat înăuntru?

— M-a condus băiatul, zisei eu.

— Cum arăta băiatul? mă întrebă el, ţintuindu-mă cu o privire ciudată, a ţăranului mort de curiozitate.

— Un băiat vânjos, cu faţa pistruiată şi cu o buză de iepure, zisei eu.

— Care vorbea de parcă ar fi avut gura plină de terci? întrebă el.

— Da, zisei eu, un caz urât de gură de lup.

— Asta-i bună! exclamă el. Eu n-am crezut niciodată în stafii şi n-am crezut niciodată pe de-a întregul că aia e o casă bântuită, dar acu' m-am convins. Şi dumneata ai dormit în ea!

— Eu n-am văzut nici o stafie, i-am replicat, scos din fire.

— Ba ai văzut sigur o stafie, răspunse el cu gravitate.

Băiatul acela este mort de şase luni.

INSULA VRĂJITĂ

Când mi-am recăpătat cunoştinţa, eram pe picioarele mele, stând drept, destul de aproape de aeroplanul care ardea cât să simt dogoarea pe care o împrăştiau, trosnind, flăcările de care era cuprins în întregime; totodată, eram destul de departe de el ca, în ciuda brizei puternice, să fiu mai mult decât conştient de sălbatica arşiţă a razelor de soare din acea după-amiază târzie, bătând în jos, către mine, aproape drept în creştetul meu, din mijlocul cerului curat ca lacrima. Umbra mea, mult mai scurtă decât mine, era intens conturată pe nisipul strălucitor de alb al plajei; plajă a cărei orbitoare întindere, la numai câţiva paşi în dreapta, sfârşea brusc, aproape retezată în linie de un mic dâmb de pământ, golaş şi negricios, în spatele căruia o vegetaţie tropicală luxuriantă sclipea în lumina puternică a soarelui. În stânga, nu prea departe, erau mari fâşii, aproape grămezi, lungi de câţiva stânjeni buni, late de vreo câţiva iarzi şi, în vreo două locuri, chiar de vreo două sau trei picioare înălţime, de spumă de mare cu un aspect bolnăvicios, alb-cenuşie, ca nişte persistente bule de săpun murdare, întinse de-a lungul ţărmului de nisip uscat şi scânteietor, între acesta şi locul unde clocotea spuma şuierătoare, aruncată leneş în sus de talazurile greoaie în care se sfârşeau somnoroasele valuri lungi, cu spinări late, undele pe care oceanul le repeta la nesfârşit. Cum nu se vedea nici un nor pe bolta de un albastru întunecat, tot aşa nu se vedea nici o pânză, nici un fir de fum de la coşul vreunui *steamer* pe albastrul adânc al mării. Deasupra mea, pe cerul intens albastru, se roteau nenumărate stoluri de flamingo strident trandafirii, unele mai sus, altele mai jos, încrucişându-se şi reîncrucişându-se în zbor unele cu altele, groteşti, fâlfâitoare şi uluitoare în multitudinea lor.

Uitându-mă mai cu atenţie îmi fu la fel de limpede, ca şi de la prima privire, că nu exista nici un semn de avarie, de fărâmare sau de stricăciune, nicăieri pe aeroplanul meu,

vizibil printre flăcările care acum îl mistuiau cu repeziciune. Eu n-aveam nici un os rupt, nici un ligament întins. N-aveam nici o julitură, nici o zgârietură, pe nicăieri. Nu mă simţeam nici zgâlţâit, nici asurzit, hainele mele nu erau sfâşiate, nici măcar boţite sau în dezordine. Am presupus numaidecât, şi după o matură chibzuinţă am rămas ferm încredinţat de acelaşi lucru, că eu, în stupoarea, în transa, în ameţeala mea sau în ce naiba fusese, făcusem un soi de aterizare, îmi desfăcusem centurile, mă dădusem jos din avion, mă împleticisem ceva mai departe de el şi leşinasem; şi am mai presupus că, în timpul cât zăcusem fără cunoştinţă, cineva dăduse foc aeroplanului meu.

Stând acolo, pe plajă, îmi munceam creierii să fac o punte peste intervalul meu de inconştienţă şi îmi aminteam foarte clar ceea ce se petrecuse înainte de lapsus şi tot ce simţisem, în amănunt. Zburam cu aeroplanul meu între cerul întins şi albastru, nepătat de nici un nor, şi întinsa mare albastră, nepătată de nici o urmă de pânză, vapor sau insulă. Apoi am zărit o variaţie, o apariţie într-un punct al orizontului din faţa mea, puţin mai la dreapta, şi mi-am îndreptat aparatul într-acolo. Curând, mă încredinţasem că aveam înaintea ochilor o insulă joasă.

Până în clipa aceea, niciodată în viaţa mea nu avusesem ceva care să semene cu o nălucire, nici măcar vreun gând care să se poată numi bizar. Dar, tocmai când eram sigur că mă apropiam de o insulă, mi-a răsărit brusc în minte, dintr-un motiv de neînţeles, amintirea stolului de gâşte albe de la ferma bunicii mele şi a modului în care, pe când aveam vreo şapte ani sau cam aşa, sau poate numai şase sau poate chiar mai puţini, îndrăgisem un neobişnuit de mare şi deosebit de cuminte şi prietenos gâscan alb, pe care îl mângâiam tot timpul şi, mai ales, pe care îl încălecam şi călăream, la propriu, în spinarea lui, el bătând din aripi şi scoţând strigăte ascuţite.

Pe când mă întrebam mirat ce naiba îmi venise să mă gândesc la gâscanul acela, pe neaşteptate, cum mă apropiasem de insulă şi peste puţin aveam să fiu deasupra

ei, am avut, fără îndoială, o iluzie optică. În loc să văd înaintea şi în jurul meu părţile binecunoscute ale aeroplanului, mi s-a părut că nu mai văd nimic altceva decât cerul, marea şi pe mine însumi, călare pe un enorm gâscan alb, mai lung ca o canoe şi mai mare ca un cal de povară; mi s-a părut că-i văd aripile imense, orbitor de albe, de vreo zece iarzi şi mai bine în anvergură, bătând ritmic aerul în stânga şi în dreapta mea; mi s-a părut că, drept înainte, îi văd gâtul său lung şi alb, creştetul rotunjit al marelui său cap şi vârful lătăreţului său cioc galben, pe fundalul cerului; ba mai mult, în loc să-mi văd picioarele până la genunchi în pantalonii kaki, cu gambele înfăşurate în moletiere şi încălţate în ghete maro, mi s-a părut că mi le văd în pantaloni bufanţi strânşi sub genunchi, din velur albastru, şi în ciorapi tricotaţi de lână albastră, atârnând pe spinarea cu pene albe a giganticului gâscan din vis, şi tălpile mele, ieşind în afară, de-o parte şi de alta, erau încălţate în pantofi joşi, de piele neagră, cu toc pătrăţos, modelul care se poate vedea prin tablourile înfăţişând soldaţii europeni sau pe Benjamin Franklin băiat, marile lor catarame de argint apărându-mi clar conturate pe fundalul albastru al oceanului de sub mine.

După ce fusesem înghiţit cu totul în această stupefiantă halucinaţie – care mi se întipărise perfect în minte – nu-mi mai aduceam aminte nimic până în momentul în care-mi venisem în simţiri, stând pe plajă lângă ceea ce mai rămăsese din aeroplanul meu în flăcări.

În timp ce mă sforţam eu aşa să-mi adun ce îmi mai aminteam şi încercam să ghicesc ce se întâmplase în timpul leşinului meu, cercetam din ochi împrejurimile. Într-o parte vedeam numai oceanul, nemărginit şi uniform, dinspre care venea briza răcoroasă ce-mi mângâia obrazul stâng şi-mi răvăşea părul pe sub cozorocul caschetei; în partea cealaltă, spre uscat, se deschidea o vale largă, cu fundul plat, mărginită de dealuri joase, dintre care cel mai înalt, la capătul văii, de nici nouăzeci de picioare deasupra nivelului mării, era încununat de un uriaş palat, clădit din piatră rozalie, cele două etaje semeţe ale sale având la

partea de sus o balustradă cu ornamente de piatră, deasupra căreia nu se zărea nici un acoperiş, drept pentru care am dedus că acoperişul era plat. Dealurile care închideau valea, din ce în ce mai joase, coborând către mare, erau rotunde şi acoperite de un desiş ca peria de copaci pipernicıţi, nu destul de înalţi ca să fie numiţi pădure. Între plajă şi dealuri, pe fiecare latură a văii, se afla, după toate aparenţele, câte un sat-grădină model. Cel din dreapta mea, cum priveam cu faţa spre insulă, era alcătuit din căsuţe ţărăneşti, cu un singur cat, apropiate una de alta, îngropate în viţe sălbatice înflorite în mijlocul unei pădurici de arbori cu înfăţişare exotică. Celălalt, pe care îl zăream printre flăcările acum domolite ale aeroplanului meu prefăcut în jar, era alcătuit din vile spaţioase, cu două etaje şi verande mari, aşezate la distanţe generoase una de alta, la umbra unor minunaţi arbori tineri, majoritatea încărcaţi de flori viu colorate.

Cum mă uitam la vale, la sate, la palatul din vârful dealului, plimbându-mi ochii de la unele la altele, aruncând, din când în când, câte o privire în sus, la cârdurile de flamingo, am crezut la un moment dat că am o a doua halucinaţie. Mi se părea că văd venind spre mine, de-a lungul unei poteci prin verdeaţa luxuriantă, o siluetă umană, dar, când a ajuns mai aproape şi mi s-a părut că o disting mai clar, mi-am zis că nu putea să fie decât o născocire a imaginaţiei mele.

Silueta era aceea a unui tânăr înalt, cu un trup desăvârşit şi cu mişcări foarte graţioase. Însă, sub razele pârjolitoare ale neiertătorului soare, avea capul descoperit, iar pletele sale bogate, ondulate şi strălucitor de blonde, erau tunse scurt sub urechi, ca părul pajilor italieni din picturile florentine şi veneţiene timpurii. Ochii lui erau foarte luminoşi şi de un albastru foarte deschis, obrajii trandafirii, gâtul gol, rozaliu. Era îmbrăcat doar într-un costum mulat pe trup, din mătase verde, ceva de soiul lenjeriei bărbăteşti tip combinezon promovate prin afişele de reclamă. Costumul arăta foarte nou, foarte mătăsos, foarte verde, şi cât se poate de nepotrivit pentru

clima locului, căci mânecile sale lungi, strâmte, îi ajungeau până la încheietura pumnului, iar pantalonii, la fel de strâmţi, îi strângeau picioarele ca într-o teacă până la glezne. Tânărul era încălţat cu pantofi închişi cu şiret, dintr-o piele de un galben foarte viu şi, aparent, foarte moale, care (şi aici n-am mai avut nici o îndoială că era doar o halucinaţie) *îi învelea separat fiecare dintre cele zece degete de la picioare.*

Tocmai când eram gata să mă frec la ochi ca să alung această vedenie tulburătoare, l-am recunoscut şi am văzut că şi el mă recunoaşte pe mine.

Era Pembroke!

Chipul său, când mă recunoscu, nu exprimă plăcere; ce o fi exprimat al meu, pe lângă uluire, nu-mi dau seama. Cu viteza fulgerului mi-a reînviat în minte tot ce ştiam şi ce auzisem despre el. Ne întâlniserăm în anul întâi şi ne vorbiserăm destul de puţin cât timp fuseserăm colegi. Pembroke se făcuse remarcat la colegiu drept cel mai frumos student din an; cel mai tânăr student din grupa lui; cel care se înconjura cu cele mai luxoase piese de mobilier, cele mai frumoase şi mai scumpe picturi, bronzuri, porţelanuri şi obiecte de artă văzute vreodată prin campus de vreun student de la colegiul nostru; cel care, prea puţin conştiincios, era totuşi atât de dotat încât era cam al cincilea sau al şaselea dintr-o generaţie cu o neobişnuită proporţie de studenţi eminenţi; cel care, deşi bâtă la limbi străine, muzică şi păsări, perora adesea despre cruzimea şi prostia de a îngădui ca speciile de păsări sălbatice să dispară complet; cel atât de capricios şi de imprevizibil încât cei mai mulţi dintre apropiaţii săi îl socoteau ciudat, iar duşmanii, smintit de-a binelea.

Nu-l mai văzusem de când grupa noastră se împrăştiase, după absolvire şi după ceremoniile şi festivităţile ce-o însoţiseră. Auzisem că, pe lângă faptul că avea un tată foarte bogat, când împlinise douăzeci şi unu de ani, moştenise o avere care-i aducea un venit de peste patru sute de mii de dolari pe an ca şi o uriaşă sumă în bani lichizi; că se implicase deodată în crearea de refugii pentru

păsările migratoare rare şi cu penaj multicolor; că nemaipomenitele sale capricii şi excentricităţi atinseseră un asemenea grad încât stârniseră o serie de certuri şi o ruptură definitivă de tatăl său; că îşi cumpărase o insulă pe undeva şi se consacrase în întregime îngrijirii păsărilor sălbatice, în tovărăşia unor foarte discutabili asociaţi.

Îmi întinse mâna şi ne salutarăm.

— Pari teafăr şi nevătămat, Denbigh, zise el. Cum de-ai reuşit să ieşi viu din chestia aia în flăcări, ca să nu mai vorbim că n-ai nici cea mai mică zgârietură sau arsură?

— Probabil că am ieşit înainte să ia foc, răspunsei eu. Probabil că am aiurat sau mi-am pierdut minţile în timp ce treceam pe deasupra insulei tale. Habar n-am cum am aterizat, nici de ce. Nu-mi amintesc absolut nimic din toată treaba asta.

— Eşti norocos, zise el pe un ton indiferent, că ai aterizat totuşi. Dacă mintea ţi-a luat-o razna, e un miracol că nu te-ai izbit de stâncile de coral de pe partea cealaltă a insulei sau de vreunul din recifele din jurul ei sau că n-ai căzut în ocean să te îneci. Oricum, totul e bine când se sfârşeşte cu bine. Nu se mai poate salva nimic din aparatul tău de zbor; e făcut scrum, asta-i limpede. Acum ai nevoie doar de un întăritor, mâncare, odihnă, o baie, somn, haine curate şi orice altceva te-ar mai binedispune. Hai cu mine! O să fac tot ce-o să pot pentru tine.

Părăsind resturile aeroplanului, l-am urmat de-a lungul plajei, către grupul de vile. În apropiere de ele şi de plajă era un soi de parc sau grădină deschisă, cu fântâni arteziene şi, ici-colo, cu bănci din marmură sculptată, de-a lungul aleilor betonate printre răzoarele de flori, boschete şi peluze tunse scurt, toate sub bolta uimitor de viguroşilor şi bine dezvoltaţilor arbori ornamentali.

Pe când ne apropiam de prima vilă, am zărit o familie strânsă pe veranda sa, în mod vizibil părinţii şi copiii; de asemenea, am auzit pe cineva fluierând *Annie Laurie* cu atâta măiestrie încât era evident un virtuoz. Când am trecut de intrarea vilei, am rămas surprins să-l descopăr pe Radnor, un alt fost coleg. Dar, când el coborî treptele

grăbit să mă salute, mă gândii că nu era nimic surprinzător din partea cuiva atât de bogat ca Pembroke să aibă în serviciul lui un medic, adus ca rezident pe insula lui, cum nu era nimic nefiresc să-şi fi ales o cunoştinţă pentru postul ăsta.

— Denbigh, zise Pembroke, a picat la noi din înaltul cerului. Aeroplanul lui s-a făcut praf, aşadar va sta cu noi, o vreme.

— Se pare că n-ai nevoie de serviciile mele, comentă Radnor, măsurându-mă din ochi. Nu văd nici sânge, nici semne de vreun os rupt. Am să-ţi lipesc vreun plasture pe undeva?

— N-am pe nicăieri vreo zgârietură, din câte ştiu eu, îi răspunsei.

— Atunci, râse el, îţi prescriu doar două ore de stat în pat. Dezbracă-te, întinde-te la orizontală şi stai aşa până te simţi într-adevăr refăcut. Şi nu mai mult de o înghiţitură din brandy-ul pentru oaspeţi al lui Pembroke. Lungeşte-te în pat cât mai repede cu putinţă şi dormi, dacă poţi.

Înainte de a ne îndepărta, am observat că nici Radnor, de lângă noi doi, nici doamna Radnor, de pe verandă, nu păreau să-şi dea seama c-ar fi ceva ciudat în vestimentaţia lui Pembroke; probabil că se obişnuiseră cu el îmbrăcat aşa sau cu altceva asemănător sau chiar mai fantezist.

După toate aparenţele, străbăturăm tot satul, pe lungime sau pe lăţime, până la vila cea mai îndepărtată de plajă. Aici, de cum intrarăm, am zărit, în fugă, într-o parte, un salon cu o masă mare, rotundă, la mijloc, cu fotolii îmbietoare şi pereţii căptuşiţi cu dulapuri pentru cărţi, prin ale căror uşi de sticlă am ochit câteva volume frumos legate în piele; în partea cealaltă, o sufragerie primitoare, cu o masă lustruită şi, în spatele ei, cu un dulap de vase încărcat cu argintărie şi porţelanuri pictate.

Lângă stâlpul central al largii scări spiralate, stătea un model de majordom chinez.

— Wu, zise Pembroke, domnul Denbigh se instalează în casa aceasta. Condu-l la dormitorul său şi cheamă-l pe Fong. Domnul Denbigh are nevoie imediat de el. Şi spune-i

lui Fong că domnul Denbigh şi-a pierdut toate bagajele şi că-i trebuie cât mai repede nişte haine de schimb.

Fără vreun gest brusc sau vreun semn că s-ar fi grăbit, fără vreun cuvânt, se întoarse şi, mai înainte de-a spune eu ceva, ieşise din vilă.

M-am trezit cazat într-o locuinţă încântător situată, pe fiecare latură având vedere spre câte o fermecătoare privelişte, iar, înăuntru, admirabil proiectată şi din belşug prevăzută cu tot confortul şi luxul care s-ar putea închipui. Servitorii erau toţi chinezi. Unul avea grijă de gazon, flori şi tufe, altul de curăţenia camerelor; mai exista şi un neîntrecut bucătar chinez, pe care nu l-am văzut la faţă şi, din ceea ce am auzit o dată, am dedus că avea şi un ajutor de bucătar. La dispoziţia mea erau un valet chinez, un comisionar chinez şi respectuosul majordom, care supraveghea toate treburile casei şi-mi anticipa toate dorinţele.

În afară de băile dese, cred că în următoarele patruzeci şi opt de ore am dormit mai tot timpul. De mâncat, am mâncat în vârful patului. Cel de-al doilea mic dejun al meu pe insulă l-am servit în eleganta şi rafinat mobilată sufragerie. După ce am mâncat, am simţit destulă energie cât să mă duc să mă tolănesc într-unul din şezlongurile de trestie împletită de pe verandă, îmbrăcat lejer în haine curate, bine croite, alese din uimitor de bogatul stoc pe care Fong îl avea gata pregătit pentru mine, şi de neînţeles cât de perfect pe măsura mea. La puţin timp de când mă aşezasem pe verandă, apăru pe drum Radnor, fluierând *Carnavalul de la Veneţia.* Se apropie şi se aşeză şi el, lângă mine, pe verandă. După ce schimbarăm câteva cuvinte, zise:

— Probabil că n-ai să fii în stare să-ţi ţii în frâu întrebările; dar mă tem că voi putea să-ţi răspund deschis doar la foarte puţine. Aproape tot ce ştiu despre insula aceasta şi despre ce se întâmplă pe ea am aflat nu ca simplu individ sau ca simplu localnic al ei, ci ca medicul personal al lui Pembroke; aşadar este absolut confidenţial. Pentru cele mai multe dintre lucrurile pe care vrei să le

afli, va trebui să-ţi pui la contribuţie observaţia personală şi raţionamentul propriu. Şi nu mă jenez să-ţi spun că, cu cât o să afli mai puţine, cu atât Pembroke o să fie mai mulţumit, şi eu, de asemenea.

Totuşi mi-a spus că vilele erau ocupate în principal de membrii orchestrei şi formaţiei muzicale private a lui Pembroke, cei mai mulţi unguri, boemieni, polonezi şi italieni, pe lângă care mai roiau şi alţii, mai puţin importanţi, de pildă un sculptor, un arhitect, un inginer, un mecanic, un maistru tâmplar, un croitor şi un contabil. Satul celălalt era populat în întregime cu asiatici, chinezi, japonezi, hinduşi şi alţii, care îndeplineau toate muncile de pe insulă.

A doua zi dimineaţa, cam pe la aceeaşi oră, pe când trândăveam, tot aşa, pe verandă, apăru Pembroke, în aceeaşi costumaţie bizară, sau lipsă de costumaţie, în care îl văzusem şi mai înainte. A stat cu mine cam o jumătate de oră, întrebându-mă curtenitor cum o duc cu sănătatea şi dacă-mi lipseşte ceva, după care făcu următoarea remarcă:

— Mă bucur că te simţi mulţumit; probabil o să locuieşti o vreme aici.

Eu nu-i răspunsei nimic. El se uită dincolo de mine, sus, la colţul acoperişului verandei, spre bolta de verdeaţă. Ochii mei îi urmăriră privirile. Am întrezărit fâlfâitul trandafiriu al îndepărtaţilor flamingo.

— Magnifice păsări! exclamă Pembroke, fermecat. Îşi au cuiburile pe mai multe din recifele din largul insulei care, împreună cu recifele de coral risipite printre ele, fac cu neputinţă, pentru orice ambarcaţiune mai mare ca o barcă de pescar să se apropie de partea aceea a insulei. S-au înmulţit uluitor de când am început să am grijă de ele. Le iubesc! Mă mândresc cu ele!

Cu aceste cuvinte, mă părăsi, la fel de abrupt şi de grăbit ca şi la prima noastră întâlnire.

După aceea, pentru vreo câteva săptămâni pe care le-aş putea descrie doar ca pe o confortabilă, luxoasă şi foarte plăcută captivitate, m-am delectat citind din cărţile foarte bine alese şi variate din bogata bibliotecă a vilei, făcând

cunoştinţă cu ocupanţii celorlalte vile şi hoinărind prin vale. Chiar în seara discuţiei noastre, Radnor m-a invitat la cină, pentru care Fong m-a îmbrăcat fără reproş, şi la care am găsit-o pe doamna Radnor fermecătoare, iar pe ceilalţi musafiri, Conway arhitectul, cu soţia şi sora lui, nişte foarte plăcuţi companioni. După aceasta, am tot fost oaspete la cină pe la vreuna sau alta dintre vile, în fiecare seară, astfel încât am luat micul dejun şi prânzul în locuinţa mea, dar n-am cinat niciodată acolo.

Numai o singură dată am inspectat celălalt sat şi-am observat curăţenia care domnea acolo şi aparenta mulţumire a locuitorilor săi, mai ales a femeilor şi-a copiilor, foarte drăguţi. Dar mi s-a părut că simţeau prezenţa unui european sau american ca pe o intruziune.

De atunci, am ocolit satul.

Unii dintre oamenii din acel sat se ocupau de întreţinerea copacilor, a tufelor, a viilor şi a grădinilor din vale, din care făceau un adevărat paradis luxuriant, cu toate soiurile de fructe şi legume care puteau fi crescute în pământul şi în climatul acela.

Pe Pembroke nu l-am mai văzut deloc şi am descoperit că nici nu mă puteam apropia de palatul său din vârful dealului, căci am dat de un temeinic gard de protecţie, din bare de oţel în formă de L, ascuţite la vârf, care se întindea de-a lungul văii până jos, la plajă, prin spatele fiecărui sat, şi ale cărui porţi erau păzite de nişte gardieni solizi şi musculoşi, părând a fi scoţieni, fără arme la vedere, dar care m-au lămurit pe deplin că nimeni nu trecea de nici una dintre porţi, nici nu pătrundea prin vreuna din porţiunile de plajă neîngrădite, fără permisiunea expresă a domnului Pembroke. Numai foarte rar îl zăream pe Pembroke, şi numai pentru o clipă, pe terasele palatului său, în schimb vedeam preumblându-se pe ele grupuri, ba chiar cete întregi de femei, ale căror siluete, chiar şi de la distanţă, sugerau că erau tinere şi atrăgătoare, şi cu siguranţă erau înveşmântate în mătăsuri viu colorate. Lângă ele sau cu ele n-am văzut nici un alt bărbat, în afara servitorilor asiatici şi a lui Pembroke însuşi, care-mi lăsa o

puternică impresie de sultan printre cadânele sale.

Dintr-o frază scăpată de cineva, am uitat cine anume, am aflat că gardienii aveau un bivuac sau o cazarmă pe partea cealaltă a insulei.

Îmi plăcea să mă plimb hai-hui prin vale, până unde mi se îngăduia, căci atât varietatea cât şi frumuseţea plantelor sale erau uluitoare.

Şi mai de mirare pentru mine era numărul fântânilor arteziene ornamentale care funcţionau permanent. Insulele Bahamas sunt renumite pentru lipsa de apă dulce. Însă aici am găsit, după cum se părea, o supraabundenţă de apă limpede, curată, bună de băut. Era o fântână aproape de sat, unde o statuie de bronz, a unui personaj şezând, semănând cu un zeu asiatic sau un sfânt necunoscut pentru mine, ţinea în fiecare mână câte un şarpe uriaş, strângându-l de gât, iar din gura căscată a fiecărui şarpe ţâşnea un jet de apă în bazinul din faţa statuii. Mai erau şi alte fântâni, fiecare având câte o statuie sau un grup statuar de bronz, în grădina englezească din satul cu vilele. Iar dincolo de sat, aşezat la baza povârnişului, ieşit ca o streaşină în afară, al unuia dintre dealurile care închideau valea, era construit un imens ansamblu de bazine din beton, împodobit cu grupuri statuare, statui şi grupuri în nişe, aducând mai mult sau mai puţin cu Fontana di Trevi. Am rămas ca năuc văzând râurile de apă care curgeau din această construcţie extravagant ornată şi supraîncărcată. Multe jeturi erau orientate astfel încât să se încrucişeze în aer ori să se întrepătrundă. Dar la mijlocul întregii construcţii, în spatele bazinului central, era un soi de grotă cu o intrare ca un portal scund sau o trapă; de-o parte şi de alta erau două borte largi, ca două ferestre joase, zăbrelite, cu gratii de bronz lucrate după un model migălos, pe la baza cărora curgeau două izvoare cu apă bogată ca două pâraie, care se vărsau în cascadă, în bazinul cel mare.

Dincolo de această fântână rococo era o bucată de pământ împrejmuită cu gard, servind drept grădină pentru o căsuţă cu un singur cat, foarte scundă. În ea locuia o

bătrână galeză, căreia locuitorii din sat îi ziceau „Mama Bevan”. Întotdeauna purta oribilul costum naţional din Ţara Galilor şi şchiopăta de colo-colo, sprijinindu-se într-un baston zdravăn, din lemn de malacca, cu un mâner din fildeş bifurcat, având în vârfuri două măciulii de aur. Ea îngrijea şi dezmierda un cârd mare de gâşte albe ca neaua, cărora părea că le prieşte de minune în acest climat, despre care ai fi crezut că este prea tropical pentru ele. Printre gâşte era şi un gânsac mare şi foarte arătos, care-mi aducea aminte de prietenul meu din copilărie. Cârdul îşi petrecea majoritatea timpului înotând şi bălăcindu-se în bazinele uriaşei grote-fântâni.

Întrebându-l pe Radnor despre belşugul de apă şi despre aparenta sa irosire, mi-a răspuns:

— Nu-i nici un mister în asta, nici vreun secret pe care nu trebuie să-l afli. Pembroke îşi permite să cheltuiască oricât îi place pe forat puţuri pentru fântânile arteziene şi norocul se ţine scai de el, nimerind mereu câte un izvor generos, tocmai când cei care forează sunt gata să-i spună că nici un mecanism făcut de mâna omului nu poate fora mai adânc. Totuşi, nu există nici un izvor de suprafaţă şi nici unui proprietar mai puţin înstărit ca Pembroke nu i-ar da mâna să aibă atâtea pompe ca el. Centrala de curent electric este pe partea cealaltă a insulei, aproape de port. Foloseşte drept combustibil un soi de petrol. Niciodată apa nu se împuţinează, iar surplusul este făcut să servească în scopuri ornamentale, după cum vezi.

Eram curios să aflu mai multe despre bătrâna din Ţara Galilor şi despre bordeiul ei micuţ, contrastând atât de ciudat cu fântâna italiană din beton de alături şi cu spaţioasele vile nu prea departe de acolo. În afară de asiaticii din sat şi de paznicii de la barieră, toţi localnicii insulei se arătaseră foarte amabili, cei mai mulţi chiar prietenoşi. I-am ieşit în cale bătrânei cotoroanţe, pe când proptea poarta, şi am descoperit că avea neaşteptata ciudăţenie să răspundă în versuri cu rimă, versificarea fiind destul de isteaţă, pe care le recita într-adevăr rar, cu o voce cadenţată, dar fără nici cea mai mică urmă de

şovăială. Purtarea ei era clar refractară, iar spusele cu nici un chip împăciuitoare. Îmi amintesc una dintre poezioarele ei, cu care a pus capăt primului nostru scurt schimb de cuvinte:

Tu, om picat din ’naltul cerului,
Domnul nu ne-a lăsat putinţa zborului,
Nelegiuit e să te sui până-n tării
Rău e şi gându-acesta, dacă frâu nu-i pui,
Mie nu-mi plac cei care fac prostii.

În afară de creatura aceasta ciudată, n-am fost întâmpinat cu nici o vorbă sau privire neprietenoasă de nici unul dintre vecinii mei. Îmi plăceau cinele la care eram invitat şi îi găseam simpatici pe comesenii de la gazdele mele; într-adevăr, nici unul dintre cei cu care am vorbit nu mi s-a părut nesuferit; dar, pe de altă parte, nu eram atras de nici unul şi, cu toate că mă simţeam într-adevăr bine primit la oricine eram invitat şi deopotrivă în largul meu, şi-mi făcea plăcere să mai fiu invitat şi altă dată, în nici o casă nu m-am simţit absolut liber cât să port, măcar din când în când, vreo discuţie familiară. Am întâlnit mulţi companioni de cină simpatici, dar nici unul care să-mi devină şi mai simpatic, nici unul care să-mi lase impresia că s-ar bucura şi dacă l-aş vizita nepoftit.

Prin urmare, cum dintotdeauna mi-a plăcut în aer liber, cum mă simţeam întrucâtva singur pe veranda mea şi nicăieri destul de apropiat de cineva cât să stau pe la el, îmi luasem obiceiul să petrec mai multe ceasuri, dimineaţa, înainte ca arşiţa miezului zilei să devină prea puternică, la umbră în părculeţul spre care mă atrăgeau multe dintre încântătoarele sale plante specifice, mai ales tufele trandafirii de bougainvillea înflorite, risipite ici şi colo prin el. Întotdeauna îmi luam şi o carte la mine, uneori citeam, dar cel mai adesea îmi plimbam ochii pe deasupra ei, la fermecătoarele bolte de frunziş sau, mai sus, la puzderiile de flamingo, ori printre arbori către mare, la orbitor de albele îngrămădiri ale valurilor de nori cumulus,

ca munţii Titanilor cu piscurile înzăpezite, umflându-se şi crescând până la înaltele cuiburi ale tunetului, pe cerul nespus de albastru în largul oceanului.

Cred că prin a doua dimineaţă de stat în parc, am zărit-o pe Mama Bevan, trecând pe o alee ceva mai îndepărtată. Mai târziu, am zărit-o iarăşi, trecând pe alte alei. În fiecare dimineaţă o tot zăream aşa. Prin a cincea sau a şasea dimineaţă, am avut deodată revelaţia unei impresii lăuntrice – că ea dădea roată parcului întruna, în jurul locului în care stăteam eu, ca o vrăjitoare ţesând o vrajă în jurul victimei pe care şi-o alesese.

În următoarea dimineaţă, m-am prefăcut absorbit în lectura cărţii mele şi m-am aşezat la pândă, asigurându-mă că pot arunca o privire în toate direcţiile. Şi m-am convins că Mama Bevan se preumbla pe la marginile parcului, bocănind pe alei, sprijinindu-se cu toată greutatea în bastonul ei cu mâner bifurcat, şi m-am încredinţat, de asemenea, că, după ce încheia un ocol în jurul meu, continua să-şi vadă de drumul ei, făcând încă unul şi-ncă unul.

Eram curios, nedumerit, iritat; râzând de mine însumi că puteam crede că, în 1921, cineva mai încerca să facă vrăji, ros de teama că începuseră să mi se întunece minţile, şi, cu toate că nu eram în stare să scap de această obsesie, rămâneam în întregime sceptic că vraja o să aibă vreun efect asupra mea, căci eu nu percepeam vreunul.

Însă, chiar în ziua următoare, aşezat pe aceeaşi bancă de marmură, lângă aceeaşi fântână, printre aceleaşi stufoase boschete de bougainvillea înflorite, mi-am dat seama că nu doar Mama Bevan dădea târcoale pe la marginea parcului, dar şi cârdul numeroaselor ei gâşte albe, gălăgioase şi pline de ifose se legăna pe alei, nu departe de mine şi, fără îndoială, ocolindu-mă încă o dată şi încă o dată, în cercuri din ce în ce mai mici, cu marele gânsac tot timpul cel mai aproape de mine. La început nu mi-a venit să cred, apoi m-am simţit stupid, apoi m-am enervat. Iar când gânsacul care, din când în când, dădea câte-un ţipăt, ajunse să-mi dea roată a cincea sau a şasea

oară, am simţit deodată un imbold, dar un imbold de nestăpânit, să-l caut pe Pembroke şi să-i spun că eram gata să fac tot ce-ar fi vrut el să fac, să mă pun chezaş în faţa lui c-o să fac orice va dori el să fac.

M-am speriat. Am simţit cu ruşine, dar acut, că fusesem luat ţinta unei încercări de magie. Dintr-odată m-am trezit mânios la culme şi plin de ură pe gânsac. Am sărit în picioare, am zvârlit cu cartea după el, l-am fugărit şi-am aruncat spre el bastonul meu de bambus, ratându-l la mustaţă. Mi-am cules bastonul de pe jos şi m-am repezit în urmărirea păsăroiului în retragere, aruncând şi a doua oară cu bastonul după el, aproape nimerindu-l.

Gâştele, pe jumătate lipăind, pe jumătate zburând, se refugiară din faţa nemilosului asalt, în partea dinspre deal a fântânii rococo; eu, după ele, încă furios. Acolo, de-a lungul aleii din faţa fântânii, era un şir de bucăţi de coral, închipuind bordura brazdei de flori. Mi-am umplut braţul de pietre mici de coral colţuroase, şi-am dat după gâşte, izgonindu-le în marele bazin din centru al fântânii, continuând să-l bombardez pe gânsac cu o ploaie de sfărâmături de coral. El o şterse prin galeria din mijloc în grotă, sâsâind la mine printr-una din ferestrele zăbrelite, în spatele căreia era la adăpost de proiectile.

Cuprins brusc de un val de ruşine şi ispitit să râd de mine însumi, am părăsit câmpul de luptă, sunându-mi retragerea la veranda mea. Acolo am stat o vreme, chibzuind la situaţia mea şi la experienţele prin care trecusem.

Mi-am amintit că, la fiecare cină la care fusesem invitat, se discutaseră, practic, doar două subiecte: plictiseala vieţii pe o insulă tropicală în general şi pe insula lui Pembroke în particular; şi meritele, calităţile deosebite, farmecul şi desăvârşirea persoanei lui Pembroke.

Am pândit o ocazie să-l prind pe Radnor liber, să-l atrag, să-l momesc să vină pe veranda mea. Când atmosfera discuţiei noastre păru favorabilă, zisei:

— Uite ce e, Radnor! Ştiu că mi-ai spus că vrei să preîntâmpini orice întrebare ţi-aş putea pune, dar există

una la care trebuie să-mi răspunzi cumva. De ce sunt oamenii aceştia aici?

— E simplă, râse Radnor. N-am nimic împotrivă să-ţi răspund la întrebarea aceasta. Sunt aici pentru că Pembroke vrea să fie aici.

— Nu m-am exprimat bine, zisei eu, dar ai înţeles ce vreau să aflu. Nici unuia dintre cei pe care i-am cunoscut nu-i place într-adevăr să fie aici. De ce stau totuşi?

— Şi la asta-i simplu de răspuns, zâmbi Radnor. Aproape oricine poate să stea aproape oriunde, dacă este cazat confortabil şi bine plătit. Pembroke le oferă angajaţilor săi un surplus de lux şi este mai mult decât mână largă la plată.

— Asta nu explică ceea ce mă intrigă pe mine, continuai eu. Tot n-am nimerit cuvintele potrivite ca să-mi exprim ideea. Dar tu mă înţelegi prea bine, cred, deşi te prefaci că nu. Toţi locuitorii din vilele acestea nu sunt doar puţin neliniştiţi, ci sunt în mod conştient bolnavi de dor de casă, foarte bolnavi de dor, le e atât de dor încât nici luxul care îi înconjoară, nici economiile pe care le întrezăresc nu-i alină. Sunt sfâşiaţi de dor de casă. Ce-i ţine aici?

— Pune la socoteală, zise Radnor apăsat, şi farmecul irezistibil al insulei. Ăsta îi ţine aici.

— Vrei să spui vrăjitorie sau descântec? l-am întrebat, cu înţeles.

Radnor deveni emfatic:

— Am spus farmec! zise el. Las-o baltă.

— N-am nici cea mai mică intenţie, replicai eu, s-o las baltă. Eu socotesc că nu-i deloc o glumă, cu siguranţă nu-i ceva pe care să-l scoţi din discuţie printr-un inteligent joc de cuvinte. Vreau neapărat să ştiu de ce stau toţi oamenii aceştia aici. Toţi declară, la fiecare prilej, că nu le prieşte climatul, că tânjesc după cerurile din zona temperată, după vegetaţia nordică, după nopţile geroase. Ce îi ţine aici?

— Eu îţi spun, zise Radnor, că, la fel ca mine, cei mai mulţi oameni ar face orice, orice în limita legii şi a rezonabilului, dacă ar fi plătiţi destul de bine.

— Ceilalţi nu sunt ca tine, afirmai eu. Tu şi doamna Radnor îmi lăsaţi impresia unor agenţi benevoli, făcând, din consideraţie, ceea ce vi s-a cerut să faceţi, şi ceea ce amândoi, după ce aţi cântărit argumentele pro şi contra, aţi încuviinţat să faceţi. Toţi ceilalţi, europeni, americani şi asiatici, mai puţin Mama Bevan, sunt ca nişte fiinţe hipnotizate, mişcându-se ca în transă, simple marionete vii, fără voinţă proprie, puse în mişcare numai de voinţa lui Pembroke, întocmai ca nişte păpuşi mecanice. Îmi dau impresia că au fost hipnotizaţi sau vrăjiţi. Îţi jur, cât se poate de serios, că sunt încredinţat că au fost supuşi unei influenţe supranaturale sau magice. Sunt total dominaţi de Pembroke de parcă ar fi vârfurile degetelor lui.

Radnor păru speriat.

— N-are nici un rost, îi strigai eu, să mă contrazici sau să negi asta.

— Te cred, zise Radnor, de parcă ar fi gândit cu voce tare. Apoi, continuă: Ai dreptate. În afară de Mama Bevan, de mine şi de Luciile, toţi oamenii de pe insula asta sunt cu totul în puterea lui Pembroke, supuşi în mare măsură datorită ajutorului Mamei Bevan.

— De ce nu şi tu şi soţia ta? întrebai eu.

— Luciile din pricina mea, răspunse el. Pembroke a aflat, încercând cu Melville şi cu Kennard aici, că un doctor, după ce-a fost pus sub influenţa sa, deşi îşi păstrează îndemânarea de chirurg, îşi pierde orice capacitate de a da un diagnostic şi de a prescrie un tratament. A fost nevoit să-i trimită acasă pe Kennard şi pe Melville şi să le dea o pensie până ce abilităţile lor îşi vor fi regăsit siguranţa.

M-am uitat drept în ochii lui. Îmi preîntâmpină izbucnirea, zicând:

— Din câte pot să-mi dau eu seama, influenţa lui Pembroke asupra prizonierilor săi nu le face nici un rău, fizic sau mental. Kennard şi Melville au acum tot atâtea câştiguri, tot atâţia pacienţi, şi sunt la fel de renumiţi şi prosperi, de populari şi bine văzuţi printre colegii lor de breaslă, ca şi când n-ar fi pus niciodată piciorul pe-aici. În afară de entuziasmul şi admiraţia pentru Pembroke, toţi

oamenii de pe insula asta mi se par perfect sănătoşi, ca şi cum n-ar fi supuşi nici unui fel de influenţă.

— Chiar şi aşa, mă stropşii eu, s-ar fi cuvenit să nu încurajezi asemenea practici demonice.

— Eu nu consider, zise Radnor aprinzându-se, că există vreo practică demonică pe insula asta, nici că ar fi vreo asemănare cu magia neagră în ceea ce în parte ai ghicit tu. De asemenea, nu încurajez nimic, aşa cum se cuvine, dar, tot cum se cuvine, gândesc că e obligaţia mea să nu mă pun de-a curmezişul intenţiilor sau acţiunilor lui Pembroke. Eu sunt doctorul insulei şi doctorul lui personal; mă aflu aici să îngrijesc rănile, să vindec bolile, să uşurez durerea şi să fac tot ce-mi stă în puteri să-l păstrez sănătos pe fiecare locuitor al insulei sale. Pun în practică propria-mi concepţie despre datoria mea. Nu încerca să-mi faci morală.

— Nu admit, zisei eu, să fiu forţat să stau aici şi mă revolt la gândul că o să cedez influenţei lui Pembroke.

Radnor izbucni în râs.

— Eşti singura fiinţă omenească, zise el, care a ajuns pe insula aceasta, de când a cumpărat-o Pembroke, fără să fie invitată. O să pleci în scurtă vreme. Şi mai eşti şi departe de a fi afectat de orice le-ar sta în puteri să facă lui sau Mamei Bevan. Nici Kennard, nici Melville n-au bănuit vreodată ceva. Numai tu ai întrezărit câte ceva din cum stau lucrurile pe aici. Eşti cel mai refractar pacient al Mamei Bevan, până acum. N-ai de ce să te temi.

Şi plecă, fluierând valsul *Dunărea albastră* al lui Strauss.

Aveam frecvent temeri, care mi se repetau, dar mi le ascundeam. Cred că, dintre toate spaimele care m-au bântuit cât timp am mai rămas pe insulă, una care m-a adus la un pas de panică şi groază m-a apucat cam la vreo oră după ce m-a părăsit Rednor. Nici nu plecase el bine, că Pembroke, gătit întocmai ca şi până atunci, în costumul care mă făcea să mă gândesc la un personaj broscoi într-o pantomimă cu spiriduşi, trecu în plimbare pe-acolo şi veni să se aşeze pe verandă, lângă mine.

M-au trecut toate năduşelile şi fiorii groazei şi am fost

gata să disper, când am descoperit că, oricât aş fi încercat, nu eram în stare să scot vreun cuvânt în faţa lui în legătură cu gâscanul, Mama Bevan sau bănuielile mele, nici măcar să fac vreo aluzie oarecare la acest subiect, deşi el m-a întrebat direct:

— Ai vreo nemulţumire?

— Doar că sunt aici, îi răspunsei.

— N-am avut nimic de-a face cu venirea ta aici, replică el. Ai venit neinvitat, de bunăvoie sau din întâmplare. Sunt convins că m-am arătat o gazdă politicoasă, dar n-am încercat să pretind că eşti bine-venit. Mă străduiesc să aranjez ca plecarea ta să nu atragă asupra mea nici o neplăcere, primejdie sau urmări stingheritoare. Crede-mă, fac tot ce îmi stă în putinţă ca să-ţi grăbesc întoarcerea în mediul tău natural. Până atunci, trebuie să ai răbdare.

Eu eram în cel mai înalt grad de îngrijorare şi aproape înnebunit să văd că, oricât m-aş fi căznit înăuntrul meu, eram complet incapabil să pomenesc sau să fac vreo aluzie la ceea ce apăsa cel mai greu asupra minţii mele.

Am mai schimbat câteva cuvinte, la modul general şi vag, o vreme, şi m-a părăsit, la fel de abrupt ca şi înainte, lăsându-mă tremurând de consternare, temându-mă că neputinţa mea de a atinge subiectul la care ardeam să-l provoc era o premoniţie a desăvârşitei mele înrobiri sub jugul lui Pembroke.

Pe măsură ce treceau zilele, m-am obişnuit să zvârlu cu pietre după misteriosul gânsac, gonindu-l în bazinul fântânii şi făcându-l să sâsâie la mine pe după gratiile uneia din ferestre; am devenit nepăsător la vederea Mamei Bevan dându-mi târcoale la jumătatea distanţei. Aveam o mare poftă de mâncare – de fapt, mâncarea ce mi se punea în faţă în casa unde stăteam l-ar fi prefăcut şi pe cel mai ursuz cusurgiu într-un mesean însufleţit şi gurmand, chiar lacom, iar, prin casele pe unde eram invitat, cinele erau de-a dreptul delicioase.

Dar de la o noapte la alta începusem să dorm din ce în ce mai puţin, până am dat-o chiar în insomnie. Şi, de la o zi la alta, descopeream că mi-e din ce în ce mai greu să mă

las absorbit de lectură, să-mi menţin atenţia concentrată la ceea ce citeam, ba chiar să citesc totuşi.

Din nou l-am pândit pe Radnor. I-am povestit că mă simţeam din ce în ce mai rău şi mai sfârşit.

— Acuma sau foarte curând, îi zisei eu, nu doar c-o să am nevoie de ajutorul tău, ci o să fiu fără speranţă şi pentru tine şi pentru oricine. Dacă nu faci ceva pentru mine, o să înnebunesc, o să comit un gest disperat, o să mă sinucid.

— Am stat şi m-am gândit, zise el, cum să te ajut şi aproape c-am găsit o metodă. Starea ta de acum nu mă îndreptăţeşte încă să-ţi dau ceva ca să dormi. Deocamdată, nu vreau să-ţi dau nici un fel de drog, nici cel mai uşor sedativ. Îţi spun sincer, încearcă să dormi la noapte. Până mâine cred că o să descopăr o reţetă în întregime potrivită şi salvatoare pentru tine, evitând totuşi să stârnesc vreo bănuială că m-aş opune lui Pembroke.

Chiar am încercat să dorm în noaptea aceea, dar am rămas treaz încă mult după miezul nopţii. Tot sucindu-mă şi răsucindu-mă în confortabilul meu pat, am auzit afară, în întunericul fără lună, pe cineva fluierând o melodie. Cum sunetul se apropia, am fost sigur că era Radnor. De asemenea, am recunoscut şi melodia.

Era *Balada răţoiului lui Nell Flaherty.*

Melodia mi-a adus în minte cuvintele refrenului bine cunoscut:

Drăguţul, mititelul de el,
La picioare gălbenel,
La zbor ca o rândunică şi la-not ca o zvârlugă!
Ce necaz că-n faptul serii
Pe drum haina vulpe-l prididi,
Jivina ce-a ucis răţoiul lui Nell Flaherty.

Dintr-odată mi-am dat seama că aceasta era metoda lui Radnor de a-mi împărtăşi, indirect, ceea ce nu îndrăznise să-mi spună în faţă, şi m-am gândit că înţelegeam ce voia să spună la fel de bine ca şi când mi-ar fi exprimat-o în cele

mai clare cuvinte. Cu această idee în minte, am adormit în doi timpi şi trei mişcări şi am dormit până când Fong şi-a luat inima în dinţi să mă trezească.

După micul dejun, am urcat din nou în cameră şi am scotocit prin dulapul în care Fong pusese la păstrare ceea ce purtasem când am intrat pe mâna lui. Am găsit acolo tot ce-mi aminteam să fi avut la mine. Pistolul meu automat era bine uns şi în bune condiţii de funcţionare, iar încărcătorul cu cartuşe era plin. Centura mea, cu încărcătoare de rezervă, era la fel cum fusese când mă încinsesem cu ea ultima oară. Am prins-o la brâu, pe deasupra hainelor mele de vreme călduroasă, uşoare ca fulgul; mi-am vârât pistolul în toc şi am ieşit afară, voind să ajung cumva să-i vorbesc lui Pembroke.

Norocul sau capriciul vreunei puteri necunoscute mi-a îndreptat paşii spre plajă şi, în ciuda arşiţei razelor soarelui devenind rapid din ce în ce mai învăpăiată, am mers de-a lungul ei până la rămăşiţele epavei mele, care abia se mai vedeau sub o mare îngrămădire de spumă de pe plajă, lăsată de talazurile, năpustite în forţă pe ţărm, în timpul furtunii cu tunete şi trăsnete care se dezlănţuise pe când dormeam eu.

Nu departe de aceste vestigii din ceea ce fusese aeroplanul meu, apropiindu-se de mine pe plajă, l-am întâlnit pe Pembroke.

Descoperii că nu întâmpin nici o piedică să-i spun deschis ce aveam în minte.

— Pembroke, zisei eu, m-am săturat de prizonieratul pe insula asta a ta. Sunt mai zădărât decât pot îndura. Dacă nu mă laşi numaidecât să-mi văd de drum într-altă parte, n-o să mai pot ţine în frâu tensiunea din mine. Ceva din lăuntrul meu o să plesnească şi o să fac ceva disperat, ceva ce o să regreţi.

Mă privi drept în ochi, frumos, în costumul lui fantastic, calm şi rece, după toate aparenţele.

— Nu cumva, rosti el tărăgănat, mă ameninţi că mă împuşti?

— Eu n-am ameninţat nimic, i-am replicat eu cu

aprindere, şi n-am nici cea mai mică intenţie să te împuşc, nici pe tine, nici pe altcineva. Îmi dau seama că insula aceasta a ta face parte din Imperiul Britanic şi că nicăieri pe cuprinsul lui omuciderile sau atacurile criminale nu sunt trecute cu vederea sau lăsate nepedepsite. Însă, de vreme ce tu ai folosit cuvântul ameninţare, sunt gata să te ameninţ. Dacă nu mă eliberezi curând din captivitatea mea de acum, dacă nu-mi dai curând posibilitatea să ajung acasă, n-o să te împuşc nici pe tine, nici altă fiinţă omenească, dar o să împuşc gâscanul ăla afurisit şi, îţi dau cuvântul meu, dacă o să trag în el, o să-l nimeresc şi, dacă o să-l nimeresc, o să-l omor. Îmi închipui că am vorbit destul de clar şi bănuiesc că m-ai înţeles pe deplin, cu toate implicaţiile spuselor mele.

Expresia feţei lui Pembroke mi se păru că arată nu doar uimire şi surprindere, ci emoţiile cuiva într-o mare încurcătură şi pe moment neajutorat în faţa unor împrejurări cu totul neaşteptate.

— Vino cu mine! se răsti el.

L-am urmat de-a lungul plajei spre sat şi, mergând aşa, m-am mirat să-l văd simţindu-se aparent bine în costumul său mulat pe corp şi cu capul gol sub teribila dogoare a nemiloaselor raze de soare, în timp ce eu mă bucuram de hainele mele subţiri şi de faptul că eram la adăpost de pârjol, sub foarte potrivita panama pe care o alesesem dintre toate chestiile de pus pe cap pe care mi le oferise Fong.

Am trecut de capătul gardului de oţel păzit, cele două santinele de pe plajă salutându-l pe Pembroke şi, cum mi s-a părut mie, înăbuşindu-şi pornirea de a rânji la mine. Cotind imediat după punctul de control, am ajuns pe un întins teren aviatic, cu un lung şir de hangare, în faţa plajei. M-am minunat, căci nu zărisem nici un avion în aer deasupra sau prin jurul insulei.

O jumătate de duzină de asiatici, aparent annamiţi, se ridicară în picioare când ne apropiarăm şi luară o poziţie respectuoasă, cu ochii la Pembroke. El rosti un soi de ordin într-o limbă necunoscută mie şi doi dintre oameni

deschiseră larg uşile unui hangar. În el, spre surprinderea mea, am văzut un biplan Visconti, unul dintre cele mai rapide şi mai puternice avioane cu un singur loc care s-au construit vreodată.

— Ce părere ai de ăsta? mă întrebă Pembroke.

— Sunt uluit, răspunsei eu. Puteam să jur că nici un exemplar din tipul ăsta de aparate de zbor n-a fost vreodată pe partea aceasta a Atlanticului.

— Acesta este primul şi singurul Visconti făcut să zboare pe partea aceasta a Atlanticului, răspunse el. Problema este dacă poţi să-l pilotezi.

— Cred că aş putea, zisei eu, sunt sigur că aş putea încerca.

— Atunci, încearcă! izbucni Pembroke. Ţi-l fac cadou. Cu cât mai repede ai plecat şi te-ai dus, cu atât mai mulţumit am să fiu.

Mai dădu vreo câteva instrucţiuni, aparent în aceeaşi limbă necunoscută, după care o luă spre palatul său.

Mi-am petrecut toată ziua aceea şi cea mai mare parte din următoarea inspectând acel biplan Visconti, asistat cu pricepere şi promptitudine de docilii annamiţi. Dacă era ceva defect la el, care să nu prezinte încredere sau în neregulă, eu nu l-am putut găsi. În cea de-a treia dimineaţă (cinasem la Radnor, în ambele seri), echipat admirabil de Fong, care mi-a făcut rost numaidecât de tot ce i-am cerut, am urcat în biplanul Visconti şi, în pofida temerilor mele, am ajuns la Miami în deplină siguranţă. Dar eram atât de surmenat, încât am avut nevoie de şase săptămâni de spitalizare ca să redevin stăpân pe mine. În timpul acelor ore nesfârşite petrecute în zbor, mă aşteptasem ca, dintr-o clipă într-alta, un lucru ciudat, aranjat dinainte şi pe care nu-l putusem descoperi în timpul inspecţiilor şi reinspecţiilor mele, să înceapă să meargă anapoda la avionul meu şi să mă termine numaidecât. Încordarea m-a epuizat complet. Oricum, totul e bine când se termină cu bine.